

Energistyrelsen
Sendt til: ens@ens.dk
Kopi: mrm@ens.dk

Vedrørende journalnummer 2021-9667

d.26-08-2021
Document No: D2021-0057989

Høringssvar til forslag om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love

Better Energy takker for muligheden for at kommentere på udkastet til lovforslag. Vi vil indledningsvist kvittere for, at lovforslaget er i overensstemmelse med tidligere udmeldinger. Vi vil ligeledes kvittere for tilføjelsen af varetagelsen af klimahensyn i lovens formålsbestemmelse samt præciseringen af, at denne tilføjelse har til formål at understøtte målsætningen om at reducere Danmarks CO₂-udledninger med 70 pct. i 2030, sammenlignet med 1990-niveau.

Vi noterer, at lovforslaget fjerner forbuddet mod geografisk differentieret tilslutningsbidrag i elforsyningsloven, hvilket imødekommer den politiske målsætning om at muliggøre indførelsen af geografisk differentieret tilslutningsbidrag, jf. klimaaftale for klima og industri mv. 2020.

Vores primære bekymring ved lovforslaget er, at uvisheden vedrørende udligningsordningens fremtid samt muligheden for øgede producentbetalinger risikerer at underminere den nye tilføjelse til formålsbestemmelsen grundet manglende tid til udarbejdelse af tarifmetode og deraf følgende investeringssikkerhed. Vi foreslår derfor – ligesom Dansk Energi - at overgangsordningen for omkostninger forbundet med nettilslutning som minimum forlænges til 1. januar 2024 eller næstkommende reguleringsperiode.

For at sikre et tilstrækkeligt oplyst beslutningsgrundlag bør lovbemærkningerne derudover i endnu højere grad præcisere de forventede effekter ved øgede producentbetalinger.

I det følgende gives bemærkninger med reference til afsnittene i lovforslaget:

3.1. Modernisering af Elforsyningsloven

3.1.1 Ajourføring af formålsbestemmelsen

Vi bakker op om forslaget til ny formålsbestemmelse, særligt forslaget til ny § 1, stk. 2, nr. 2 om at loven skal fremme anvendelsen af vedvarende og miljøvenlige energikilder. Det kan med fordel præciseres i lovbemærkningerne, at denne ændring bør understøtte opfyldelsen af klimamålsætningerne for 2025, 2030 og 2050.

3.1.4. Energinets forskrifter

Vi bakker op om intentionerne i forslaget, hvor ministeren fastsætter regler for, at Forsyningstilsynets involvering af relevante aktører ved udarbejdelse og godkendelse af tekniske forskrifter.

3.1.5. Forenkling af bevillingskravet for VE-elproduktion

Vi bakker op om intentionerne i forslaget, hvor ministeren fastsætter regler for undtagelse fra bevillingskravet for produktionsanlæg på markedsvilkår. Det er dog efter vores opfattelse uklart, hvordan dette skal ske i praksis, men det vil været meget

oplagt, at fjerne de nuværende krav om angivelse af tekniske egenskaber, da disse reguleres i netregler mv. Vi anerkender behovet for teknisk og finansiel kapacitet ved opførelse af store elproduktionsanlæg. Det bør dog overvejes, hvorvidt det fortsat skal være muligt at stille vilkår om sikkerhedsstillelse for nedtagning af anlæg efter § 12, nr. 2 for så vidt angår VE-anlæg.

Better Energy's erfaring med større, ustøttede anlæg i landzone er, at jordejeren og dennes panthavere altid kræver, at anlægsejer stiller sikkerhed for nedtagningsomkostningerne overfor ejeren af jorden, hvor anlægget er etableret (i de tilfælde hvor anlægsejer ikke er den samme som jordejer). Det er således fast praksis, at ejeren af anlægget senest ved nettilslutningen har stillet sikkerhed (pt. 50.000 kr./ha.) for nedtagningsomkostningerne med jordejer og panthaver som påtaleberettiget. Dette er et fast krav, der stilles af realkreditinstitutterne for, at anlægsejer kan få tinglyst sin ret til anvendelse af jorden. Anlægsejer kan således ikke påbegynde anlægsetableringen, førend accept af kravet om sikkerhedsstillelse fra lods ejer og dennes panthavere.

Endvidere etableres anlæg på jorder, der tidligere har været anvendt til landbrugsjord. I henhold til landbrugslovens regler og den relevante lokalplan, er det en betingelse, at landbrugsjord efter endt anvendelse til VE-produktion i typisk 30 år, igen skal kunne anvendes til landbrugsproduktion (jf, landbrugslovens § 2) idet ejendommen vil være undergivet landbrugspligt. På alle jordstykker, hvor der etableres anlæg, tinglyses der derfor en deklaration om pligt til reetablering for anlægsejer med den pågældende kommune som påtaleberettiget. Det er således en betingelse for at få kommunal tilladelse til etablering af anlægget, at denne deklaration tinglyses.

Der stilles således allerede sikkerhed for nedtagningsomkostningerne, ligesom det følger af tinglyst deklaration på ejendommen, at anlægsejer har en forpligtelse til at nedtage anlægget. Krav om yderligere sikkerhedsstillelse for nedtagningsomkostninger i en bevilling eller tilladelse efter elforsyningsloven er efter vores vurdering derfor overflødig og blot en fordyrende anlægsomkostning. I stedet for krav om sikkerhedsstillelse i bevillingen, kan der i stedet stilles vilkår om dokumentation for, at anden sikkerhed for nedtagning er etableret, f.eks. sikkerhedsstillelse overfor jordejer/panthaver eller tinglyst deklaration overfor kommunen. Det skal således alene være muligt at kræve sikkerhedsstillelse for nedtagning efter elforsyningsloven, såfremt anden sikkerhed ikke kan dokumenteres.

3.3. Opfølgning på PSO-aftale og ophævelse af PSO-systemet

Vi anerkender ophævelse af PSO-systemet, og at eventuelle støtteordninger finansieres for statsmidler.

3.4. Overgangsordning for omkostninger forbundet med nettilslutning

Vi bakker op om intentionerne i forslaget, hvor ministeren skal fastsætte regler for en kompensation af netselskabernes omkostninger forbundet med nettilslutning i en overgangsperiode. Vi er dog stærkt bekymret for forslaget til overgangsordningens varighed, som kun er fastsat til et år. Årsagen til vores bekymring er, at der er en overhængende risiko for, at netselskaberne ikke har tid nok til at udarbejde en solid og holdbar metode for opkrævning af betaling for adgang til og brug af det kollektive distributionsnet, og dermed risiko for, at metoden ikke understøtter lovens formålsbestemmelse om at fremme vedvarende og miljøvenlige energikilder.

Vi appellerer derfor til, at overgangsordningen forlænges med et år således, at en ny tarifmodel først finder anvendelse fra tidligst 1. januar 2024. Samtidig appellerer vi til, at reglerne for overgangsordningen fastsættes hurtigst muligt, så vi undgår at igangværende projekter stoppes.

3.5. Omkostningsægte prissignaler for VE-producenter

Klima-, energi- og forsyningsministeriets tarifytelse påpeger, at "en eventuel indførelse af producentbetalinger afspejler et paradigmeskifte i tarifytelse, og der udestår derfor en række praktiske spørgsmål, som vil skulle belyses i et opfølgende implementeringsarbejde. Det drejer sig både om et juridisk og reguleringsmæssigt arbejde hos myndighederne samt et udviklingsarbejde af en ny tarif-metode hos Dansk Energi og Energinet. Producentbetalinger vil desuden have afledte effekter på bl.a. støttebehovet for nye VE-anlæg og danske elproducenters konkurrenceevne".

Vi konstaterer med beklagelse, at besvarelsen af disse spørgsmål fortsat udestår, hvorfor det virker forhastet at anbefale de foreslåede ændringer. Derudover kan det konstateres, at lovbemærkningerne flere steder indeholder mangelfulde, modstridende eller fejlagtige vurderinger af de potentielle effekter ved geografisk differentieret producentbetalinger, bl.a. grundet den implicite antagelse om, at elnettet ikke skal forstærkes og udbygges under alle omstændigheder grundet den generelle elektrificering.

Trods flere lovbemærkninger om det modsatte, så vurderes det et enkelt sted i lovbemærkningerne, at geografisk differentieret producentbetalinger "kan gøre det dyrere at opstille vedvarende energi i nogle geografiske områder end andre, men det vurderes ikke, at lovforslaget vil have en særskilt betydning for f.eks. landdistrikter kontra byområder generelt". Helt grundlæggende må det jo forholde sig således, at når en omkostning overvæltes på enten forbrugere eller producenter i et netområde (typisk et landdistrikt), så er der kun elforbrugere og producenter til at afholde denne omkostning. Deraf følger selvsagt, at en overvæltning af udligningsordningens omkostninger til elforbrugere og producenterne vil stille landdistrikterne relativt dårligere end byområderne generelt. Lovbemærkningerne kan med fordel præcisere dette forhold ved at pointere, at en fuldstændig overvæltning af udligningsordningens omkostninger på producenterne vil have en betydelig negativ konsekvens for VE-udbygningen i Danmark og at en delvis overvæltning af udligningsordningens omkostninger på producenterne vil efterlade elforbrugere i landdistrikterne med højere tarifbetalinger end i byområderne. Dette skyldes, at nogen netselskaber primært betjener landdistrikter.

Indførelsen af øgede producentbetalinger, herunder geografisk differentierede tarifytelse, kan således få betydelige u hensigtsmæssige konsekvenser for udbygning af vedvarende energiproduktion i Danmark.

Følsomhedsberegninger i elmarkedsmoellen, Balmorel, anslår, at udbygningen af dansk solenergis produktionskapacitet forventeligt vil falde fra 16 GW til 3-5 GW i 2030, hvis udligningsordningens omkostningsniveau overvæltes elproducenterne. Det er derfor umiddelbart svært at se, hvorledes dette understøtter formålsbestemmelserne vedr. klimahensyn og forsyningsikkerhed.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at den afledte negative effekt på VE-udbygningen som følge af øgede producentbetalinger ikke kan kvantificeres før den konkrete tarifmetode godkendes, og at det blot vil gøre det dyrere at opstille VE-elproduktion i nogle områder end andre. Det er selvsagt et rimeligt forbehold at afvente den konkrete tarifmetode, men lovbemærkningerne bør beskrive de forventelige konsekvenser, særligt for den danske VE-udbygning, støttebehov samt import.

Eftersom lovforslaget kan have betydelige negative konsekvenser for VE-udbygningen i Danmark, bør dette forhold fremgå klart af lovbemærkningerne. Det

giver således anledning til undren, at det fremgår af lovbemærkningerne, at "lovforslaget har ingen direkte klimamæssige konsekvenser".

Det bør endvidere præciseres i lovbemærkningerne, at øgede producentbetalinger forventeligt vil øge elimporten, øge transportafstanden og at der skabes et incitament til at opstille VE-elproduktion i bynære områder og i mindre grad i de områder, hvor befolkningstætheden er lavest og VE-potentialet er størst. Det bør ligeledes noteres, at størstedelen af EU's medlemsstater, heriblandt Tyskland, ikke har indfødningsstariffer, og at ACER (Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder) anbefaler en højere grad af europæisk harmonisering af producentbetalingerne for at undgå markedsforvridninger. Al den stund at elproducenter i andre lande ikke i samme grad afholder producentbetalinger, vil det svække danske elproducenters konkurrenceevne at øge producentbetalingerne, da udenlandske elproducenter ej heller afholder transitomkostninger for salg af strøm i Danmark.

Af hensyn til klarhed bør anvendelsen af samfundsøkonomiske betragtninger i lovbemærkningerne ligeledes opdateres og konsekvensrettes. Det fremgår af bemærkningerne, at geografisk differentieret producentbetalinger vil "medvirke til en mere samfundsøkonomisk effektiv grøn omstilling" og "bidrage til en mere samfundsøkonomisk hensigtsmæssig placering af ny VE-produktion". Det skal her bemærkes, at begrebet "samfundsøkonomi" anvendes fejlagtigt og sandsynligvis forveksles med netvirksomhedernes kortsigtede økonomiske perspektiv.

Samfundsøkonomiske betragtninger indeholder f.eks. overvejelser om forvridningstab af tilskud, investeringsomkostninger, eksternaliteter, såsom CO₂-udledninger, mv. I det omfang et VE-anlæg eksempelvis sænker CO₂-udledningerne, har det således en positiv samfundsøkonomisk effekt. Lovbemærkningerne bør konsekvensrettes, således at begreberne anvendes korrekt. Enten bør de relevante passager rettes, så det samfundsøkonomiske perspektiv erstattes af den lokale netvirksomheds umiddelbare investeringsperspektiv eller også bør passagerne ændres, så de afspejler egentlige samfundsøkonomiske overvejelser.

Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at det eksempelvis er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at placere sol- og vindkraft i de områder, hvor solen skinner og vinden blæser mest. Det er eksempelvis velkendt, at Lolland-Falster har nogle af Danmarks bedste VE-ressourcer, da det både blæser meget og solen skinner meget, hvilket i udgangspunktet gør det mere samfundsøkonomisk fordelagtigt at placere VE-produktion på Lolland-Falster trods en umiddelbar utilstrækkelig netudbygning. Derudover kan det bemærkes, at Better Energy anlægger solcelleparker uden statsstøtte, hvilket både sænker Danmarks CO₂-udledninger og den generelle elpris, hvilket også er til gavn for elforbrugere og dansk erhvervsliv. Disse forhold inddrages typisk også i samfundsøkonomiske betragtninger.

Det følger endvidere af den politiske aftale, der blev indgået d. 4. juli 2021 mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet, at "den gradvise omstilling fra centrale kraftværker til VE-anlæg baseret på sol og vind [betyder], at vores elproduktion både skal transporteres over længere afstande, og at energisystemet skal blive bedre til at udnytte sol- og vindenergien, når der er meget af den".

I det omfang man ønsker at inddrage målsætningerne om, at energisystemet skal blive bedre til at udnytte sol- og vindenergien i lovbemærkningerne, vil det være oplagt at uddybe de afledte konsekvenser ved at gøre VE-elproduktion dyrere i de områder, hvor elnettet forventeligt skal udbygges under alle omstændigheder.

Endelig mener vi, at det er helt essentielt, at indførelsen af øget producentbetaling sker under hensyntagen til formålsbestemmelsen i lovforslaget. Derfor foreslår vi helt konkret følgende ændring:

I §73 stk. 1 ændres fra "i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet." til "i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet samt under hensyntagen til denne lovs §1".

Med denne ændring præciseres det, at prisfastsættelse af elforsyningsvirksomhedernes ydelser skal ske under hensyntagen til bl.a. at fremme vedvarende og miljøvenlige energikilder, forsynings sikkerhed og en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer. Tre helt essentielle forudsætninger for at nå Danmarks klimamålsætninger.

Ad elmarkedsforordningens art. 18, stk. 2 og elforsyningslovens § 73

Bestemmelsen i forordningens art. 18, stk. 2 indebærer, at tarifmetoderne, som netvirksomheder er underlagt, bl.a. skal tilvejebringe incitamenter til at øge forsynings sikkerheden og understøtte effektive investeringer. I Energistyrelsens seneste analyse vedr. et fremtidssikret elnet fremgår det, at effektive investeringer i elnettet bør kunne håndtere den forventede belastning de kommende 40-50 år, da underdimensionerede netinvesteringer vil fordyre den grønne omstilling.

For at undgå uklarhed bør lovbemærkningerne konsekvensrettes, så passagerne indeholdende omtale af samfundsøkonomiske forhold anvendes korrekt jf. Energi styrelsen vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet. Alternativt, skal det tydeliggøres, at der referes til netselskabernes kortsigtede økonomiske perspektiv.

Derudover bør det præciseres i lovbemærkningerne til § 73, at det er netselskabernes opgave at vedligeholde, drifte og udbygge elnettet. Det er ikke hensigten, at disse omkostninger overvæltes på VE-elproducenterne i det omfang ny VE-elproduktion ikke giver anledning til netforstærkning, som ikke skulle foretages under alle omstændigheder grundet den strukturelle omkostningsstigning som følge af en øget elektrificering. Det bør således præciseres i lovbemærkningerne, at investeringer i elnettet bør ske med en investeringshorisont på 40-50 år, jf. Energi styrelsen.

Det vil på ingen måde være i overensstemmelse med elmarkedsforordningen og lovforslagets formålsbestemmelse, at der indføres en tarifmodel, som ikke er samfundsøkonomisk gunstig. Her tænkes specielt på det forhold, at etableringsomkostninger til opførelse af vedvarende og miljøvenlige energikilder, kan overstige omkostninger til netudbygning ved at placere elproduktionsanlæg i umiddelbar nærhed af elforbrugerne. Etablering af elproduktionsanlæg såsom vindmøller og solcelleanlæg i områder med et højt elforbrug, er forbundet med meget høje omkostninger og i væsentligere grad være eksponeret over for folkelig modstand. I de nuværende bemærkninger til lovforslaget fokuseres udelukkende på netomkostninger, hvilket efter vores mening er et for snævert syn.

Derudover kan det med fordel noteres i lovbemærkningerne, at nyinvesteringer og reinvesteringer i elnettet bør sammentænkes, da det samlet set kan sænke elnetomkostningerne. Reinvesteringer bør således kombineres med kabellægninger på såvel 60 kV-niveau som 132-150 kV-niveau.

Ad elmarkedsforordningens art. 18, stk. 3

Det skal bemærkes, at elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 3. fastsætter, at lokaliserings signaler skal udsendes på EU-plan og hvor det er hensigtsmæssigt. Dette kan tolkes som, at en national geografisk differentiering er i modstrid med elmarkedsforordningen og særligt, hvis det baseres på den historiske anvendelse af elnettet, da dette ikke vil være hensigtsmæssigt. Dette bør der som minimum redegøres for i bemærkningerne til lovforslaget.

Derudover følger det, at størrelsen af producentbetalinger skal tage hensyn til investeringsomkostningerne til infrastrukturen. I det omfang en elproducent fremover skal kunne pålægges at afholde netomkostninger bør det klarlægges, hvorvidt det er i overensstemmelse med EU-retten, hvis andre elproducenter kan drage gavn af de afholdte netomkostninger. Der er således en risiko for, at det kan være uforeneligt med ikke-diskriminationsprincippet at overvælte omkostninger til netudbygning og -forstærkning på én VE-producent, hvis andre efterfølgende kan udnytte denne netudbygning og -forstærkning. I det omfang en VE-producent giver anledning til netudbygning og -forstærkning, hvor det kan sandsynliggøres, at netudbygning og -forstærkning kan komme andre til gode, bør netvirksomheden afholde omkostningen.

3.6. Henvisning til elmarkedsforordningens art. 13, stk. 7 i elforsyningsloven

Vi ønsker blot her at henlede opmærksomheden på, at der er mulighed for at net- og transmissionsvirksomhederne kan udarbejde frivillige vilkår for nettilslutning, som giver net- og transmissionsvirksomhederne mulighed for at begrænse elproduktion før mængder meldes ind i elmarkedet. Sådanne vilkår vil ikke være omfattet af bestemmelserne i elmarkedsforordningens artikel 13.

Giver ovenstående anledning til spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Jan Rasmussen

P: +45 20 90 77 77

E: jar@betterenergy.dk

København, den 27. August 2021

Høringssvar – Høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love

BL – Danmarks Almene Boliger har den 5. juli 2021 modtaget høring over lovforslag om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love.

BL har følgende bemærkninger til høringen:

BL vil gerne bakke op om formålet, hvor reglerne for elforsyning gøres mere grønne, og hvor der er et mål om 70 pct. CO²-reduktion i 2030 og fokus på klimaneutralitet i 2050.

BL hilser det endvidere velkomment, at reglerne og ansøgningsproceduren for at etablere produktionsanlæg for producenter af f.eks. solenergi forenkles. Det er positivt, at der lægges op til, at der kan differentieres i tariffene ud fra den geografiske placering for at fremme anlæggelsen af mindre VE-fællesskaber.

Den endelige model for tarifiedifferentiering udarbejdes af Energinet og godkendes af Forsyningstilsynet, og vi forventer derfor, at tilsynet som godkendende myndighed vil sikre, at modellen også i praksis vil medføre, at der er incitament til at etablere lokale VE-fællesskaber.

Vi imødeser, at Energinet sender deres modelforslag i høring, førend det sendes til godkendelse hos Forsyningstilsynet.

BL havde med ændring af lovgivningen håbet, at man ville medtage de ønsker, vi tidligere har fremsat, i forhold til mulighederne for etablering af lokale energifællesskaber, som net-selskaberne ofte bremser.

BL har gennem mange år forsøgt at gøre myndighederne opmærksomme på, at almene boligområder oplever ugunstige betingelser og forhindringer, når de ønsker at etablere større fælles solcelleanlæg, hvilket vi også har påpeget i flere høringssvar gennem det sidste års tid.

Netselskabernes fortolkning af deres eneretsbevilling til distributionsnettene har i praksis spændt ben for en række gode – og for beboerne – fordelagtige solcelleprojekter. Tolkninger fra netselskaberne medfører et stop for opsætning af solceller i boligområderne i forbindelse med både nybyggeri og renoveringer – idet man ikke kan udnytte den egenproducerede strøm på tværs af bygningsmassen inden for den enkelte boligafdeling, fordi passage af en hovedmåler medfører pålæg af afgifter.

Vi har redegjort for udfordringerne i disse høringssvar:

- <https://bl.dk/politik-og-analyser/hoeringssvar/2020/11/17112020-delvis-implementering-af-ve-direktivet/>

- <https://bl.dk/politik-og-analyser/hoeringssvar/2020/11/09112020-bekendtgørelser-der-implementerer-elmarkedsdirektivet/>
- <https://bl.dk/politik-og-analyser/hoeringssvar/2020/8/24082020-implementering-af-elmarkedsdirektivet-i-elforsyningsloven/>

BL opfordrer til, at de helt unødige barrierer for etablering af VE-anlæg fjernes, og at der sker en reel implementering af mulighederne for at etablere borgerenergifællesskaber i Danmark. Potentialerne er store, og det er et oplagt element i den ambitiøse grønne omstilling af Danmark, som de almene boligorganisationer meget gerne medvirker til.

Vi står gerne til rådighed for yderligere dialog om udvikling og etablering af borgerenergifællesskaber. Eventuelle spørgsmål kan rettes til teknisk konsulent Mikkel Jungshoved på mail mju@bl.dk.

BL har herudover ikke yderligere bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Adm. direktør

JR-nr.: 2021-9667

27.08.2021

Brintbranchens hørings svar til forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellig andre love.

Brintbranchen takker for anledningen til at afgive bemærkninger vedr. ovenstående. Brint har en afgørende rolle i til opnåelse af 70%-målet, især i de sværeste sektorer at dekarbonisere, og har en tæt sammenhæng med udviklingen af elsystemet.

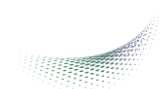
Helt overordnet frygter vi, at forslaget til ændring af elforsyningsloven kan have negative konsekvenser for forbrugerne. Dette vil følgelig også have konsekvenser for den grønne omstilling generelt, og for brint- og PtX-industrien i Danmark.

Brintbranchen er bekymret for den indvirkning, forslaget om at pålægge det enkelte projekt med opgraderingsomkostninger, vil have på den udvikling af nye VE projekter.

Brintbranchen er uenig i den tilsyneladende fortolkning af netudbygning som noget, der kun gavner den enkelte VE projekt. Udbygning af VE er først og fremmest et samfundsbehov, og alt der skal til for at udbygningen lykkes er således også til gavn (og ansvar) af hele samfundet.

Hvis opgraderinger af det kollektive elnet ikke betragtes som fordelagtigt på et samfundøkonomisk plan, så kunne man i høj grad argumentere for, at det i stedet vil give mest mening at lade netudvikling være baseret eksklusivt på direkte linjer mellem produktion og forbrug. Især hvis den samme omkostningsfordelingsmetode anvendes på forbrugssiden. Selvom der er flere situationer hvor direkte linjer er den bedste løsning, tror vi simpelthen ikke, at det vil være korrekt, at det vil føre til, at hele nettet skulle være "privat"-udviklet.

Vi er derfor bekymret for, at forslaget på den baggrund vil resultere i dyrere VE-el til alle grundet betydeligt stigende tariffer, hvilket også vil føre til bl.a. dyrere PtX, og nedsætte Danmarks konkurrenceevne som PtX-producent. Det risikerer også at føre

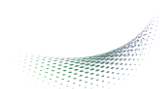

til mindre VE. Vi opfatter derfor forslaget som kunne være i modstrid med den grønne omstilling, idet det introducerer forkerte incitamenters ift. elektrificering (i det mindste hvis den skal være baseret på grøn el). Brintbranchen ville heller se en tilgang baseret på en mere visionære udvikling af nettet, én der er konsistent med de overordnede dekarboniseringsmål.

Vi sætter spørgsmålstejn på begrundelsen i at indføre indfødningsstariffer på produktionssiden, inden det er afgjort hvis/hvordan de introduceres på forbrugssiden.

Vi antager at den geografisk placering af VE elproduktion er i det meste bestemt ud fra tilgængelighed af vind- eller solressourcer (og bevillingsprocesser). Elproduktion er i den forstand ikke lige så "elastisk" som forbrug kan være. Indtil analyseprocessen omkring geografisk differentierede tariffer på forbrugssiden er færdigt, er Brintbranchen ikke helt sikker, om det er kloget at introducere et geografisk prissignal på produktionssiden. Rationale til disse typer prissignaler er jo systemoptimering, og derfor mener vi, at det måske ville være mere forsvarligt at introducere denne ændring samtidig på produktions- og forbrugssiden.

Brintbranchen står naturligvis gerne til rådighed for videre dialog om ovennævnte, skulle det give anledning til spørgsmål.

Energistyrelsen
Att.: Margit Malmsteen
Jr.nr. 2021-9667

Sendt pr. email: ens@ens.dk og mrm@ens.dk

Cerius og Radius hørings svar til forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love

Dato:
Sted Virum
27.08.2021

Cerius og Radius (Cerius/Radius) har modtaget forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love i høring. Der er tale om et lovforslag, der blandt andet skal sikre implementering af den politiske stemmeaftale af 4. juni 2021, herunder yderligere sikring af den funktionelle adskillelse mellem netvirksomheder og konkurrenceudsat aktivitet. Desuden indeholder lovforslaget en ophævelse af PSO-ordningen og afskaffelse af Udligningsordningen som hidtil har finansieret tilslutning af VE anlæg samt indførelse af regler for mere omkostningsægte priser for VE-producenter. Vi takker for muligheden for at komme med kommentarer.

Lovforslaget, lægger op til en generel modernisering af visse dele af elforsyningsloven, herunder bl.a. med henblik på at gøre loven mere overskuelig og brugervenlig. Dette er naturligvis et fornuftigt hensyn. Imidlertid bør en modernisering have for øje ikke at gå på kompromis med hensynet til, at overordnede materielle krav til aktører, herunder netselskaber, bør fremgå af selve loven, mens en nærmere detaljeret regulering kan fastsættes på bekendtgørelsesniveau.

Lovforslaget implementerer ændringer i relation til elforsyningslovens bestemmelse om markedsmæssighed i aftaler. Cerius/Radius skal kraftigt opfordre til, at den nuværende identitet mellem elforsyningslovens markedsmæssighedskrav og det skatteretlige armslængdeprincip, herunder OECD's Transfer Pricing Guidelines, bevares, og at der udvises overordentlig stor påpasselighed med at læne sig op ad nugældende markedsmæssighedsbekendtgørelse.

Cerius/Radius har endvidere stort fokus på at få sikret en proportional og hensigtsmæssig implementering af regler om dataadskillelse, så der fortsat sikres og levnes rum for en effektiv drift af koncernfælles funktioner.

Endelig bemærkes det, at Cerius/Radius bakker op om en ny opgave med at frisætte data. Vi er dog af den opfattelse, at der er forhold i forslaget, der kræver nærmere afklaring og analyse.

Ovenstående samt dele af lovforslagets øvrige emner vil blive nærmere kommenteret i det nedenstående.

Høringssvaret indeholder kommentarer til udvalgte emner i lovforslaget fra både Cerius/Radius. Høringssvaret er opdelt i hovedemner.

Cerius/Radius tilslutter sig i øvrigt Dansk Energis høringssvar.

1. Opfølgning på konkurrenceanalysen

Markedsmæssighed

Markedsmæssighed af koncerninterne samhandelsaftaler

Cerius/Radius anerkender vigtigheden af, at netselskabernes aftaler med koncern- og interesseforbundne parter indgås på markedsmæssige vilkår, samt at der eksisterer klare regler, som sikrer dette. Elforsyningslovens markedsmæssighedskrav er identisk med det skatteretlige armslængdeprincip og bestemmelsen i elforsyningslovens § 46 har derfor hidtil lagt sig helt parallelt op ad de skatteretlige regler og herunder OECD's Transfer Pricing Guidelines. Det er helt afgørende, at dette fortsat er tilfældet.

De skatteretlige regler og OECD's Transfer Pricing Guidelines udgør et solidt, velbeskrevet, velkendt, anerkendt og bredt anvendt rammeværktøj for både virksomheder, rådgivere og myndigheder i forhold til at sikre dokumentation af og kontrol med markedsmæssigheden af koncerninterne aftaler. Paralleliteten mellem elforsyningslovens markedsmæssighedskrav og de skatteretlige regler er derfor den absolut bedste måde, hvorpå de hensyn, som er nævnt i lovbemærkningerne om at sikre en effektiv tilrettelæggelse og gennemførelse af tilsynsopgaven, samt forudberegneligheden af de krav, der stilles til virksomhederne, og den pris der fastsættes, hvis det konkret ikke måtte finde tilstrækkeligt godtgjort, at en aftale er indgået på markedsmæssige vilkår, kan fremmes.

Vi er opmærksomme på, at de skatteretlige regler i stigende omfang har primært fokus på grænseoverskridende intern samhandel, og vi finder derfor, at det bør understreges i elforsyningsloven, at de skatteretlige principper og metoder, herunder i OECD's Transfer Pricing Guidelines fortsat med fuld parallelitet skal finde anvendelse i forhold til vurdering af markedsmæssighed af netselskabernes samhandelsaftaler med koncern- og interesseforbundne parter.

Risiko for glidning væk fra parallelitet med skatteretten

Selvom der flere steder i lovbemærkningerne er henvist til OECD's Transfer Pricing Guidelines, frygter vi, at reguleringen og administrationen af området vedrørende sikring af markedsmæssighed med lovforslaget bevæger sig væk fra paralleliteten med de skatteretlige principper og OECD's Transfer Pricing Guidelines.

Det skyldes blandt andet, at der flere steder i lovbemærkningerne anvendes formuleringer såsom, at reglerne om vurdering af markedsmæssighed og fastsættelsen af en markedsmæssig pris "skal tage udgangspunkt i" og "i videst muligt

omfang" følge skattelovgivningens regler og OECD's Transfer Pricing Guidelines, samt at reglerne "vil kunne tilpasses de særlige forhold, der gør sig gældende på elmarkedet og som følger af netvirksomhedernes monopolstatus".

Disse bemærkninger betyder risiko for, at der sker en glidning væk fra paralleliteten med skattelovgivningens regler, hvilket vil få negative konsekvenser i forhold til de nævnte hensyn om effektivitet og forudberegnelighed, og vil kunne betyde, at netvirksomhedernes retssikkerhed generelt svækkes, da det vil blive mindre forudsigeligt og gennemskueligt, hvad der skal til for at en aftale anses for indgået på markedsmæssige vilkår. Vi mener ikke, at der er noget behov for på denne måde at lægge afstand til skattelovgivningens regler, da disse som nævnt ovenfor er det bedst egnede grundlag for at sikre princippet om markedsmæssighed, også på energiområdet.

Det er herunder helt afgørende, at der fortsat er fuld valgfrihed for netvirksomhederne i forhold til anvendelse af de fem anerkendte og velbeskrevne Transfer Pricing metoder, som er indeholdt i OECD's Transfer Pricing Guidelines, og som er anvendt inden for skatteretten til brug for dokumentationen af markedsmæssigheden.

Tilsvarende er det afgørende, at enhver pris, som Forsyningstilsynet måtte sætte i stedet for den af netvirksomheden anvendte pris, ligeledes er udtryk for en markedsmæssig pris baseret på OECD's Transfer Pricing Guidelines. Det vil efter de skatteretlige regler aldrig kunne forekomme, at en pris fastsættes til nul, som følge af, at dokumentationen af markedsmæssigheden vurderes mangelfuld eller åbenbar mangelfuld, således som der er lagt op til i lovbemærkningerne. I så fald vil der skulle fastsættes en anden pris som er markedsmæssig, hvilket aldrig kan blive nul, og hvilket i tilfælde af anvendelse af TNMM-metoden altid vil indebære et avanceelement udover selve omkostningen.

Lovbemærkningerne lægger desuden op til en udvidelse af den skatteretlige afgrænsning af kontrollerede transaktioner, hvorefter reglerne om markedsmæssighed i stedet skal gælde i forhold til netvirksomhedernes aftaler med "forbundne foretagender". Her mener vi, at det bør være fuldt tilstrækkeligt, at der fortsat tages udgangspunkt i skattelovgivningens afgrænsning af koncern- og interesseforbundne parter.

Såfremt man vælger at afvige fra anerkendte OECD TP guidelines og de nuværende danske gældende TP regler og rammer, når det gælder dokumentationen af danske forsyningsselskabers markedsmæssighed, vil det potentiel kunne øge den administrative byrde betydeligt for de koncerner der har et danske forsyningsselskab som medlem af koncernkredsen og ligeledes har grænseoverskridende transaktioner, hvis der stille forskellige krav til hhv. grundlag, opgørelse og dokumentation af markedsmæssighed

Henvisningerne til bekendtgørelsen om markedsmæssighed på energispareområdet
Bekymringen om at lovforslaget vil indebære en glidning væk fra paralleliteten mellem elforsyningslovens regler om markedsmæssighed og de skatteretlige transfer pricing principper skyldes derudover, at der som et helt centralt punkt i lovbemærkningerne lægges op til, at den nye udvidede bemyndigelse skal udmøntes i en bekendtgørelse, som indholdsmæssigt lægger sig meget tæt op ad den nuværende bekendtgørelse om markedsmæssighed, som gælder i forhold til aftaler, som netvirksomhederne indgår vedrørende indkøb af energibesparelser (markedsmæssighedsbekendtgørelsen).

Vi vil opfordre til, at man ikke i bemærkningerne lægger sig så tæt op ad markedsmæssighedsbekendtgørelsen, da markedsmæssighedsbekendtgørelsen både i forhold til sit indhold og i forhold til Forsyningstilsynets administration af reglerne desværre har bevæget sig væk fra principperne i skattelovgivningen og i OECD's Transfer Pricing Guidelines. Hvis man i forhold til de kommende regler vil inddrage inspiration fra erfaringerne med markedsmæssighedsbekendtgørelsen, opfordrer vi til, at man først foretager en grundig evaluering af erfaringerne med indhold og administration af bekendtgørelsen, samt at der mere stringent i en kommende bekendtgørelse gennem henvisninger sikres fuld parallelitet til de skatteretlige regler og OECD's Transfer Pricing Guidelines.

Det gælder herunder i forhold til at der - som nævnt ovenfor - fortsat skal gælde fuld metodefrihed ved anvendelsen af de fem anerkendte transfer pricing metoder som grundlag for netvirksomhedernes dokumentationen af markedsmæssigheden. Enhver glidning væk fra denne metodefrihed - og herunder en eventuel tilgang om, at en særlig metode skal have forrang fremfor andre - vil dels savne grundlag, og vil dels betyde øget uklarhed og forudberegnelighed i forhold til, hvordan kravet om markedsmæssighed skal administreres, og dermed svækket retssikkerhed for netvirksomhederne.

Det er tillige helt afgørende, at Forsyningstilsynet ved sin administration af den kommende bekendtgørelse vil være bundet til at udøve sine skøn inden for rammerne af de skatteretlige principper og OECD's Transfer Pricing Guidelines. Dette fremgår også af de specielle bemærkninger til ændringen af § 46, stk. 3 (side 227 i høringsudkastet), men set i lyset af erfaringerne med markedsmæssighedsbekendtgørelsen er der behov for at skærpe denne forståelse, som indebærer, at Forsyningstilsynet ved sin vurderinger i sagsbehandlingen skal tage udgangspunkt den metode for dokumentationen af markedsmæssigheden, som netvirksomheden selv har anvendt. Hvis det måtte blive vurderet, at den anvendte metode ikke er brugt korrekt, skal Forsyningstilsynet ligesom skattemyndighederne inden for den metode, der er anvendt af virksomheden, og i relevant omfang foretage de korrektioner, der er nødvendige for at prisen alligevel kan fastsættes baseret på metoden.

Hvis dokumentationen for markedsmæssigheden efter den af virksomheden anvendte metode, er så mangelfuld, at det ikke kan lade sig gøre via korrektioner at anvende metoden til at fastsætte markedsprisen, så kan den markedsmæssige pris fastsættes ud fra en anden mere anvendelig Transfer Pricing metode. Men prisen skal fortsat

være markedsmæssig og baseret på Transfer Pricing principperne. Det indebærer fx, at der ved anvendelse af TNMM-metoden skal tillægges en avance til omkostningen (hvilket ikke svarer til indholdet af markedsmæssighedsbekendtgørelsens § 8).

Først hvis situationen er den, at der end ikke kan dokumenteres at have fundet en transaktion sted, og/eller at der ikke er leveret og betalt for ydelser beskrevet i aftalen, så kan det komme på tale at underkende hele eller dele af den omhandlede omkostning. Men det er vel at mærke noget helt anden end, at dokumentationen for *markedsmæssigheden* af en aftale er åbenbar mangelfuld. Bestemmelsen i § 9 i markedsmæssighedsbekendtgørelsen er på dette punkt formuleret noget uklart og udgør et eksempel på at bekendtgørelsen med sit nuværende indhold ikke bør anvendes ukritisk.

Sanktioner

I sammenhæng med ovenstående er det væsentligt, at der ændres i de nuværende formuleringer i lovbemærkningerne, hvor det fremgår, at netvirksomhederne i tilfælde af åbenlys mangelfuld dokumentation af markedsmæssigheden slet ikke skal kunne indregne omkostningen i forhold til indtægtsrammen og dermed ikke skal kunne opkræve indtægter fra forbrugerne til dækning af omkostningerne.

Det er meget vidtgående, at hele omkostningen underkendes, og det er ikke i overensstemmelse med de skatteretlige principper og OECD's Transfer Pricing Guidelines, hvorefter der i tilfælde af at virksomhedens dokumentation af markedsmæssigheden underkendes, skal ske en fastsættelse af en alternativ pris, som fortsat skal være markedsmæssig og være baseret på OECD's Transfer Pricing Guidelines.

Det er dermed også misvisende, at der anvendes udtrykket "sanktion" i forhold til disse tilfælde, da der reelt er tale om at den markedsmæssige pris kan blive fastsat på et andet grundlag end gjort af netvirksomheden. Dette kan efter omstændighederne indebære, at netvirksomheden konkret vil kunne indregne færre omkostninger i forhold til indtægtsrammereguleringen og opkrævningerne hos forbrugerne, men ikke at hele omkostningen underkendes.

Ovenstående udelukker dog ikke, at Forsyningstilsynet vil kunne underkende en samlet påstået omkostning fra at blive indregnet i forhold til indtægtsrammereguleringen, hvis der slet ikke kan dokumenteres, at der er leveret en ydelse, der er betalt for af netselskabet. Men det har i så fald ikke noget at gøre med spørgsmålet om markedsmæssighed, men mere grundlæggende om at omkostninger skal kunne dokumenteres som reelt afholdte.

Formuleringen af selve hjemmelsbestemmelsen

Med hensyn til formuleringen af selve hjemmelsbestemmelsen opfordrer vi til, at det præciseres, at bemyndigelsen angår fastsættelsen af regler om dokumentation for markedsmæssighed, og ikke hverken regler om vurdering af markedsmæssighed, fastsættelsen af den markedsmæssige pris, eller om metoder til fastsættelsen af den

markedsmæssige pris. De sidstnævnte forhold følger således alle af de skatteretlige regler og OECD's Transfer Pricing Guidelines, og der er ikke behov for at fastsætte særlige regler på energiområdet herom, såfremt der holdes fast i paralleliteten mellem reglerne på det skatteretlige område og i elforsyningsloven.

Offentliggørelse af oversigt over aftaler

Lovforslaget lægger op til en offentliggørelse af en oversigt over samhandelsaftaler, uden at det beskrives i detaljer, hvad der skal offentliggøres. Det bør beskrives i teksten, at der alene er tale om en offentliggørelse af en oversigt over netvirksomhedernes aftaler med forbundne virksomheder.

Cerius/Radius mener ikke, at kan ske offentliggørelse af aftalerne i deres fulde form eller offentliggøres oplysninger om aftalens genstand eller kontraktsum – da disse sidstnævnte oplysninger alene, efter forslagets bemærkninger, skal sendes til Forsyningstilsynet. Cerius/Radius er af den opfattelse, netselskaberne skal offentliggøre en *oversigt* over aftaler med forbundne foretagender og ikke aftalerne med overstreget indhold. Dette bedes bekræftet af ministeriet.

Det skal for en ordens skyld bemærkes, at Cerius/Radius ville se store udfordringer med at skulle offentliggøre de egentlige aftaler uanset mulighed for overstregning. Der er mange detaljerede oplysninger, herunder om fortrolige forretningsforhold om mandater, beløb mm. Samtidig bliver de løbende opdateret og der kan komme tillægsaftaler og nye bilag. Det er et ikke ubetydeligt arbejde, at overstrege alle forretningsfølsomme oplysninger. Forsyningstilsynet skal naturligvis – under iagttagelse af fortrolighed - have adgang til aftalerne i deres fulde ordlyd, men en egentlig offentliggørelse bør alene være en oversigt på netselskabets hjemmeside på niveau med den oversigt, der udarbejdes i transfer pricing sammenhæng, hvor der ikke fremgår beløb. Det ses ikke, at nogen andre brancher er underlagt så restriktive forhold i forbindelse med offentliggørelse af koncern interne forhold, hvorfor det kan undre, hvis man vil lægge så restriktive krav ned over netvirksomhederne, idet formålet hermed ikke synes at være klart præciseret.

Dataadskillelse

Forslag til et nyt § 84 a, stk. 6, om dataadskillelse og bemærkningerne hertil udgør efter Cerius/Radius' opfattelse en risiko for, at der kan stilles krav, som i sidste ende kan udfordre bl.a. en effektiv drift af koncernfælles funktioner.

Hvilke data er omfattet?

I lovforslagets bemærkninger nævnes ganske fornuftigt *kundedata, økonomiske data samt informationer om kommende investeringer*, hvor diskriminerende adgang til data kan give forretningsmæssige fordele for selskabsmæssigt forbundne konkurrenceudsatte aktiviteter. I den nærmere beskrivelse af kravet om adskillelse lægges imidlertid op til en generel adskillelse af "netvirksomhedens data" fra anden data. Det vil sige al data, herunder også data vedrørende en lang række forhold, som ikke relaterer sig til *kundedata, økonomiske data samt informationer om kommende*

investeringer, hvor diskriminerende adgang til data kan give forretningsmæssige fordele.

Konsekvensen af en sådan bred beskrivelse af data vil efter Cerius/Radius opfattelse kunne føre til en ganske uhensigtsmæssig regulering af dataadskillelse, der savner formål og som vil være uproportional set i forhold til de med reguleringen forbundne omkostninger. Dette kan ikke være formålet med reguleringen - der jo kun har fokus på at hindre diskriminerende adfærd og uretmæssig videregivelse af oplysninger, der kan give en konkurrencemæssig fordel. Et formål, som Cerius/Radius finder er helt fundamentalt og arbejder ud fra i den daglige drift.

Cerius/Radius foreslår på denne baggrund, at der i lovforslaget sker en tydeliggørelse ned gennem hele teksten med afgrænsning af relevant data, så typen af data er afgrænset til data, der er omfattet af nugældende begreber som *Forretningsmæssigt Følsomme Oplysninger* (også af Forsyningstilsynet kaldet FFO) og Forretningsmæssigt Fordelagtige Oplysninger om Egne Aktiviteter (også af Forsyningstilsynet kaldet FFO-EA).

Hvem har adgang til data?

Cerius/Radius forståelse er, at hensigten med forslaget er at sikre en klar dataadskillelse mellem netselskaber og andre konkurrenceudsatte selskaber, og samtidig sikre, at et konkurrenceudsat selskab ikke får en fordel ved at medarbejderne har adgang til data fra såvel netselskab som anden konkurrenceudsat aktivitet. Dette er et hensyn, som også de øvrige bestemmelser om funktionel adskillelse støtter op om, fx forhindre fordele og bevare fortroligheden af data mm. Dette er således i forvejen et fokusområde.

Lovforslagets bemærkninger lægger dog op til en ganske restriktiv tilgang til, hvorvidt en medarbejder kan varetage koncernfunktioner, der involverer adgang til IT-systemer med net-data og samtidig kan varetage andre funktioner i koncernen. Her tænkes specifikt på, at der umiddelbart alene lægges op til nuancerede krav til dataadgangsbegrænsning i forhold til IT-medarbejdere, hvorimod der dermed omvendt lægges op til, at alle andre medarbejdere skal være øremærkede til netområdet, hvis de skal have adgang til IT-systemer indeholdende net-data.

Cerius/Radius finder, at lovbemærkningerne ligger op til en for snæver afgrænsning i forhold til koncernfunktioner, hvor der – ud over IT - er behov for en vis tværgående adgang til systemer, der indeholder såvel net-data som anden data. For netop at sikre proportionalitet i reguleringen samt sikre en fortsat effektiv drift af koncernfælles funktioner bør der tages højde for dette i lovforslaget.

Det vil fx fortsat være nødvendigt, at medarbejdere tilknyttet tværgående koncernfunktioner som fx Økonomi/Finans (regnskab, bogholdning og fakturering), Indkøb (kontrakter og udbud), Koncernsekretariat (valg handlinger og bestyrelsesdokumenter) og Koncernjura vil kunne arbejde på tværs og herunder at have adgang til systemer, som indeholder net-data.

Dertil kommer koncernens mulighed for at varetage sine ejermæssige hensyn, som også kræver adgang til data.

Cerius/Radius foreslår derfor, at lovforslaget tilpasses, så det ligeledes rummer mulighed for nuancerede krav til dataadgangsbegrænsning på tværgående koncernfælles kerneområder, hvoraf flere dele er af relevans for at koncernen kan varetage sine ejermæssige hensyn.

"Desuden skal det bemærkes, at det af lovforslagets bemærkninger (s. 259) generelt fremgår, at der i forhold til adgangen til en database vil skulle laves en begrænsning til medarbejdere, *der alene varetager opgaver i forbindelse med udøvelse af netvirksomhed*. Cerius/Radius skal i den forbindelse bemærke, at formuleringen er meget snæver og efterlader en uklarhed i forhold til, om dette betyder, at et driftsselskab, der udfører opgaver for netvirksomheden og i den forbindelse har adgang til IT-systemer for at kunne løfte distributionsopgaven, skal "øremærke" specifikke medarbejdere, hvis driftsselskabet også udøver infrastrukturelle opgaver for andre, typisk koncerneksterne. Det kan fx være for Energinet, andre monopolvirksomheder, infrastrukturvirksomheder som TDC eller slutkunder. Henvisningen til "netvirksomhed" i lovforslagets bemærkninger medfører en unødigt stram regulering, når der er tale om infrastrukturelle opgaver, hvorfor Cerius/Radius skal foreslå, at der tilføjes ", anden monopolvirksomhed eller tilsvarende infrastrukturopgaver". Vi kan i den forbindelse bemærke, at det driftsselskab, som bistår Cerius/Radius, i dag udøver infrastrukturopgaver som beskrevet ovenfor for bl.a. Energinet m.fl. "

Udskudt ikrafttræden

Cerius/Radius skal opfordre til, at der i lovforslaget indføres en udskudt ikrafttræden for reglerne om dataadskillelse. Dette bygger vi på, at der bør levnes rimelig tid for netselskaberne til at analysere IT- og datastrukturer og herigennem få implementeret lovforslagets yderligere krav til dataadskillelse. Da der netop her kan være tale om tilpasning af IT-systemer, vil en implementering kunne forventes at tage længere tid.

Krav til intern overvågning

Ændring af § 20 a – bred hjemmel

Cerius/Radius finder, at den foreslåede forenkling/ændring af § 20 a skaber grobund for en ganske bred hjemmel, hvor det er uklart hvilke efterfølgende regler bestemmelsen reelt giver ministeren hjemmel til at kunne fastsætte om den overvågningsansvarliges uafhængighed opgaver og kompetencer, jf. også bemærkninger ovenfor til omformuleringen af § 45. Det bør afgrænset nærmere i bemærkningerne, hvad bestemmelsen giver hjemmel til.

Krav om IO-ansvarlig ansat i netselskabet

Cerius/Radius finder, at der i forhold til kravet om ansættelse af IO-ansvarlig direkte i netselskabet (for netvirksomheder med over 100.000 tilsluttede forbrugere), bør tages højde for situationer, hvor der er flere selskabsmæssigt forbundne netvirksomheder. I

sådanne situationer bør der ikke være noget til hinder for, at koncernforbundne netvirksomheder, via udlånsaftaler, deles om en IO-ansvarlig ressource. Dette vil være tilsvarende til nugældende krav til personel kapacitet, jf. bemærkningerne til § 50. En fælles IO-ansvarlig vil skabe mulighed for at sikre og udnytte specialistviden på området og vil samtidig skabe enkelhed og ensartethed i organisationen og gøre det tydeligere for medarbejdere, der løser opgaver for netselskaberne, fx i et driftselskab, hvem de skal gå til. Cerius og Radius har fælles kontorfaciliteter, og den IO-ansvarlige vil derfor være nemt tilgængelig. Cerius/Radius vil i forlængelse heraf som minimum opfordre til, at lovforslaget bør rumme en mulighed for deling af IO-ansvarlig i de situationer, hvor to netselskaber deler samme fysiske lokation.

IO-ansvarliges rapportering til bestyrelsen

Af lovforslagets almindelige bemærkninger (s. 113) anføres det, at den overvågningsansvarlige skal afrapportere til både direktionen og bestyrelsen. Videre anføres i lovforslaget (s. 115 og 201), at den IO-ansvarlige vil skulle referere til både direktion og bestyrelse.

Cerius/Radius vil kraftigt opfordre til, at begrebet "referere" konsekvent udgår af lovforslaget og erstattes med begrebet "rapportere". Det er således Cerius/Radius' opfattelse, at formålet med reguleringen vil være, at bestyrelsen i elnetvirksomheden inddrages i højere grad end i dag og dette netop via afrapportering – og evt. direkte til bestyrelsen. Cerius/Radius ser det således ikke som værende et formål at regulere, hvem den IO-ansvarlige *ansættelsesmæssigt* refererer til, hvorfor dette begreb helt bør udgå af lovforslagets bemærkninger.

Offentliggørelse af direktionsinstruks og dokumentation for bestyrelsens beslutningskompetence

Af lovforslaget (side 95) anføres det, at der vil blive fastsat regler om udarbejdelse og offentliggørelse af direktionsinstruks og dokumentation for bestyrelsens beslutningskompetence. Cerius/Radius bakker op om udarbejdelse af direktionsinstruks og yderligere materiale, men finder det vidtgående, hvis materialet skal offentliggøres i sin fulde form. Cerius/Radius vil derfor anbefale, at der ikke stilles krav om offentliggørelse af det fulde grundlag. Der bør i stedet alene fastsættes regler om offentliggørelse af elementer fra direktionsinstruksen i mere overordnet form, herunder fx beskrivelse af beslutningskompetencer og ansvarsområder for ledelse og bestyrelse. Det kan fx ske i IO-programmet. Dette af hensyn til at en direktionsinstruks og øvrigt materiale om bestyrelsens beslutningskompetence vil vedrører specifikke forretningsforhold med forretningsfølsomme oplysninger, der ikke bør offentliggøres. Det kan fx være økonomiske beslutningsrammer.

Cerius/Radius finder det hensigtsmæssigt, at selve direktionsinstruksen kan efterspørges af FSTS, men offentliggørelse bør være i en mere overordnet form, som det også til dels er beskrevet i lovforslagets bemærkninger, jf. følgende: "*Et eksempel herpå er det foreslåede krav om beskrivelse af bestyrelsens og direktionens beslutningskompetence. Som supplement til dette nye krav bør det i netvirksomhedens interne overvågningsprogram beskrives, hvordan kompetencedelingen understøtter*

netvirksomhedens tilstrækkelige, selvstændige og dermed uafhængige beslutningskompetence og neutrale adfærd...”.

Generel kommentar vedr. benchmarking og store netvirksomheder

Cerius/Radius vil benytte lejligheden til generelt at gøre opmærksom på det uhensigtsmæssige i, at der stilles skærpede krav i reguleringen til de store netvirksomheder, men ikke samtidig tages højde for sådanne ekstra økonomiske omkostninger for netop de store netvirksomheder i benchmarkingen af selskaberne. Dette bør der tages hånd om i benchmarkreguleringen. Cerius/Radius er ikke modstandere af særregler for mindre netselskaber, men vi finder det naturligt, at det tilsvarende indtænkes i benchmarkingen.

Ledelsens habilitet – ændring af elforsyningslovens § 45

Med lovforslaget lægges op til en ændring af den gældende § 45, som et led i implementeringen af den politiske aftale af 4. juni 2021. Der lægges op til, at bestemmelsen alene består af en hjemmel for ministeren til at fastsætte regler om en netvirksomheds funktionelle adskillelse. Herudover nævnes kort i bestemmelsen hvilke elementer, ministeren kan fastsætte regler om.

Cerius/Radius er undrende overfor forslaget, der fjerner selve indholdet af krav til habilitet i en elnetvirksomheds ledelse og bestyrelse. Dette strider mod det grundlæggende princip om, at overordnede materielle krav til borgere og virksomheder, herunder elnetselskaber, bør fremgå af selve loven og nærmere detaljeret regulering kan fastsættes på bekendtgørelsesniveau. Der kan i den forbindelse henvises til Justitsministeriets lov kvalitetsvejledning hvoraf det fremgår, at *”...overordnede og principielle retningslinjer inden for et givet retsområde bør fastlægges af lovgivningsmagten og ikke af forvaltningen, og at der derfor er grænser for, hvor vidtgående en bemyndigelse til administrationen kan være. På den anden side kan der ofte være vægtige hensyn, der taler for at overlade dele af regelfastsættelsen til administrationen.”*

Cerius/Radius er klar over, at der kan være vægtige hensyn til, at dele af reglerne om habilitet og funktionel adskillelse – af hensyn til smidighed – bør fastsættes på bekendtgørelsesniveau. Imidlertid finder vi, at som minimum de helt overordnede krav til habilitet og beslutningskompetencen i elnetvirksomhederne, bør fastlægges direkte i loven.

Derudover er der med det nuværende forslag lagt op til en meget bred hjemmelsbestemmelse, hvor der synes at være få afgrænsninger af, hvilke regler og krav, der på et senere tidspunkt kan blive fastsat om habilitet, uafhængighed og beslutningskompetence. Vi foreslår, at det tydeliggøres, at hjemlen alene giver mulighed for implementering af de elementer, der indgår i stemmeaftalen.

2. Datafrisættelse

Cerius/Radius finder helt overordnet, at datafrisættelse og øget en digitalisering af sektoren er centrale værktøjer i forhold til en effektiv grøn omstilling. Der er formentlig samfundsøkonomisk potentiale i en bredt funderet nyttiggørelse af de mange data, der er til rådighed.

På den baggrund bakker vi op om, at netvirksomhederne får en ny opgave med at frisætte anonymiserede data på en fælles/central platform og vi støtter, at ministeren får hjemmel som foreslået i lovforslaget.

Vi er dog også af den opfattelse, at lovforslagets bemærkninger rummer en række uklarheder, som vi uddyber nedenfor.

Hvilke data skal frisættes?

Det er vigtigt, at data defineres entydigt i forbindelse med udarbejdelse af de detaljerede retningslinjer, så der ikke opstår misforståelser om, hvilke data netselskaberne er forpligtet til at indsamle i medfør af opfyldelse af netselskabernes forpligtelse til at indberette data til Energinets datahub. Vi forstår det således, at det netop er denne forpligtelse, der definerer, hvilke data der vil skulle frisættes. Der henvises således flere gange til denne forpligtelse bl.a. vedr. "§ 22, stk. 1, indsættes som nr. 8: »8) frisætte data ved at offentliggøre anonymiserede målerdata vedrørende elforbrug og elproduktion og anden relevant data, som netvirksomheden indsamler som led i at efterkomme sin forpligtelse i medfør af stk. 3, 1. pkt.«"

Andre steder i bemærkningerne, bl.a. i afsnit 3.9.2 nævnes en række andre data, varmpumper, elbiler m.v. Disse data er netselskaberne ikke forpligtet til at indsamle i opfyldelse af ovennævnte forpligtelse. Data vedr. denne type af forbrugsenheder indsamles ikke systematisk, og det er således generelt ikke muligt at koble måledata til disse installationer. Cerius og Radius har derfor heller ikke disse data i struktureret form i en god kvalitet. Definitionen af data er således ikke tilstrækkelig entydig, hvilket vi mener er u hensigtsmæssigt. Vi anbefaler, at data defineres entydigt, så der ikke opstår misforståelser.

Behov for en nærmere undersøgelse

I forslaget henvises til en række aktører, der vil kunne bruge data, og der gives flere gode eksempler på, hvad data kan bruges til. Det står ikke klart for os på hvilken baggrund, disse vurderinger er foretaget. Vi opfordrer til, at der i forbindelse med udarbejdelse af de detaljerede retningslinjer foretages en analyse/undersøgelse blandt de forventede brugere, om hvorvidt de data, der lægges op til at frisætte, giver dem muligheder, der understøtter udvikling af produkter og services. I dette arbejde vil det desuden være muligt at udarbejde en entydig definition og dermed sikre en forventningsafstemning i forhold til hvilke data, der kan frisættes.

I den proces er det vigtigt at have fokus på, at der sikres proportionalitet mellem den potentielle værdi eksterne aktører kan skabe på data og de ressourcer, der anvendes på at stille data til rådighed.

Dette arbejde kan også indeholde en undersøgelse af, om der er data som netselskaberne ikke har i dag, men som fremover kunne være værdiskabende at indhente og udstille. Det kunne også betyde, at der f.eks. blev givet hjemmel til netselskaberne til at få informationer fra Motorregistret for at kunne få information om antal og placering af elbiler.

Undersøgelsen bør gennemføres i samarbejde med Netselskaberne. Cerius/Radius stiller sig naturligvis til rådighed. Vi opfordrer dog samtidig til, at de elmarkedsaktører, som skal gøre brug af data, spiller en helt central rolle i arbejdet med at identificere og fastlægge, de data der sættes fri.

Central platform og datastruktur

For at sikre ensartet dataformat, ensartet anonymiseringsrutine og processer m.m. forslår vi, at det i lovbemærkningerne i udkastet tydeliggøres, at det kan gøres centralt under kontrol af netselskaberne. Det er vores vurdering, at en central platform kan være det mest effektive både vedr. processer og økonomi. Det kan være u hensigtsmæssigt, at hvert netselskab skal opbygge egne rutiner. Det er vigtigt, at der er mulighed for at undersøge, hvad den mest hensigtsmæssige løsning er.

Det betyder også, at det ikke bør fremgå helt eksplicit i lovbemærkningerne, at der skal være tale om én platform. Vi er enige i, at det er helt afgørende, at der er tale om en løsning med samme principper, så det bliver let tilgængeligt for aktørerne. Men for at muliggøre en fleksibilitet i forhold til valg af den mest optimale løsning, foreslår vi, at formuleringen blødes op, så der ikke på lovsniveau stilles krav om, at det skal være én platform.

Under hensyn til tidligere kommentarer ovenfor om datadefinition er det vigtigt, at det der gøres tilgængeligt så at sige, er på et "hensigtsmæssigt niveau". Aktører vil have forskellige behov, så der bør fokuseres på at gøre data tilgængelige og ikke på at udstille behandlede data. Foruddefineret output på et for højt niveau vil ofte kun være relevant i særlige situationer eller for bestemte aktører. Værdien af data skal skabes af den enkelte aktør og dennes databearbejdning.

Vi foreslår, at fastlæggelse af niveau for data med fordel kan inddrages i arbejdet omtalt afsnittet "Behov for en nærmere undersøgelse" ovenfor.

Økonomien i forslaget

Cerius/Radius er enige i, at det for brugerne skal være gratis at tilgå de frisatte data, og at merudgiften for netselskaberne dækkes via en indtægtsrammeforhøjelse og dækkes af alle kunder via den generelle tarif. Det anføres i udkastet, at der forventes en merudgift på ca. 2 mio. kr. årligt. Henset til bemærkningerne ovenfor om usikkerhed om præcis hvilken data der kan frisættes, på hvilken platform og i hvilket niveau foreslår vi, at der anføres et spænd på den forventede omkostning. De ca. 2 mio. kr., i fald dette senere måtte blive betragtet som et maksimalt beløb, kunne blive en hindring for at lave den rigtige løsning, der også kan håndtere fremtidige behov og muligheder.

Tidsramme

I bemærkningerne er der formuleret en overgangsordning, som vi må forstå, er relateret til indfasning i forhold til lovens forventede ikrafttræden og ikke til selve processen om frisættelse af data som sådan. Vi er skeptiske overfor, at indfasningen skal være afsluttet senest den 31. december 2022. Det er vi blandt andet, fordi det i vores optik kan være mest optimalt med en central løsning jf. ovenfor. Det er usikkert om en funktionsdygtig løsning kan være implementeret inden for den tid, der er til rådighed efter en vedtagelse af lovforslaget. Samtidig vil det også kræve tid at få afklaret præcis hvilke data, der skal gøres frit tilgængelige og hvordan, jf. forslaget om en undersøgelse. Hertil kommer, at der skal være tilstrækkelig tid til at sikre overholdelse af GDPR. Vi foreslår, at lovforslaget i stedet kommer til at fastslå, at datoen for løsningens iværksættelse fastsættes ved bekendtgørelsen for at skabe den nødvendige fleksibilitet.

Det anføres, at overgangsordningen også giver muligheden for, at nogle netvirksomheder er klar før andre. Det vil næppe være hensigtsmæssigt med en løbende implementering i fald der udvikles en platform med centrale rutiner vedr. opdatering, anonymisering m.m. Uanset løsningsvalg er vi af den opfattelse at tidsrammen er for ambitiøs.

Hjemmel/bemyndigelse

Det fremhæves i bemærkningerne, at der er tale om fastsættelse af tekniske regler med en høj detaljeringsgrad. Det er vi enige i, og derfor vil vi opfordre til, at disse udformes ved involvering af relevante interessenter. Som nævnt ovenfor særligt ved involvering af netselskaberne og de aktører, der måtte forventes at skulle nyttiggøre de frisatte data. Vi vil som nævnt tidligere også anbefale, at der allerede i dette indledende arbejde udarbejdes et road-map for frisættelse af data, der ikke er omfattet af definitionen i nærværende lovudkast, så en løsning i et vist omfang kan tage højde herfor.

Samarbejde

Udover det naturlige samarbejde med relevante myndigheder og Energinet, bør netselskaberne stå frit i valg af samarbejdspartnere og samarbejdsform og ikke være forpligtet til et bestemt samarbejde eller samarbejdsform.

Vi stiller os som tidligere nævnt naturligvis til rådighed for arbejdet med at frisætte data som kan understøtte en udvikling, der fremmer et intelligent og effektivt elnet.

3. Overgangsordning for omkostninger forbundet med nettilslutning

Med lovforslaget implementeres en udfasning af Udligningsordningen, der hidtil har været finansieret via PSO-ordningen. Udligningsordningen udfases med PSO-ordningen i 2021 og erstattes i 2022 af en såkaldt Overgangsordning, der skal finansiere VE-tilslutninger på samme vilkår som under den hidtidige ordning. Overgangsordningen finansieres via finansloven.

For netselskaberne betyder ændringen først og fremmest, at netselskaberne fremover skal opkræve betaling fra producenterne for de omkostninger, som de giver anledning til. Det skal ske ved udarbejdelse af metoder, som sikrer, at bl.a. disse krav om omkostningsægthed overholdes.

En generelt problematisk udfasning af Udligningsordningen

Cerius/Radius finder helt overordnet, at den proces, der er tilrettelagt for udfasningen af Udligningsordningen (og overgangsordningen), som hidtil har finansieret tilslutningen (og driftsomkostningerne) for VE-anlæg, er stærkt problematisk. Der er tale om en proces, hvor ordningerne ophører, inden rammerne for et nyt regime er fastlagt og implementeret.

Tilslutning af VE-anlæg er tidskrævende og de henvendelser og anmodninger om nettilslutning, som netselskaberne modtager i dag, kan ikke alle nå at være afsluttet inden udløbet af Overgangsordningen i 2022. Dermed kan tilslutningerne ikke nå at blive dækket ind under de offentlige finansieringsordninger, og omkostningerne for tilslutning af VE-anlæggene vil i stedet skulle dækkes via anlægsejers betaling for tilslutning og producentbetaling. Imidlertid er principperne for betalingen endnu ikke udviklet og på plads. Netselskaberne er i gang med udviklingen, men der er tale om en kompleks opgave, som kræver tid for at sikre, at den metode, der fastlægges, er omkostningsægte og robust.

Processen har efterladt både VE-producenterne og netselskaberne i en uheldig situation, hvor de præcise rammer i form af vilkår og betaling er ukendte. Det er stærkt utilfredsstillende for netselskaberne at stå i en situation, hvor kunder, der henvender sig om en tilslutning af et VE-anlæg, der kan gavne den grønne omstilling, ikke kan tilbydes et klart svar på, hvad tilslutningen vil koste.

Forslag til mere ansvarlig afvikling af statsfinansiering

En mere ansvarlig udfasning kunne have været implementeret ved at fastlægge tidsfrister for anmodning om nettilslutning eller indgåelse af en tilslutningsaftaler, som gav adgang til den nugældende offentlige finansieringsordning. Det ville tilbyde en klarhed og sikkerhed for VE-producenterne og netselskaberne. Tidsfristen skal sættes, så netselskaberne kan nå at udvikle en ny betalingsmetode, herunder få en godkendelse af metoden fra Forsyningstilsynet.

Det har tidligere været fremført af myndighederne, at EU's regler om forbud mod statsstøtte forhindrer en videreførelse af en statsfinansiering af VE-tilslutninger. Cerius/Radius kan konstatere, at der stilles spørgsmål ved, om dette reelt er en begrænsning. Hvis det viser sig, at der ikke er en begrænsning, så foreslår Cerius/Radius, at denne nye mulighed for statsstøtte udnyttes til at implementere en mere ansvarlig udfasning af den statslige finansiering, som foreslået ovenfor. Det vil sige, at der fastlægges en tidsfrist for, hvornår et anlæg kan opnå statslig finansiering. Tidsfristen skal gå på en anmodning eller en tilslutningsaftale og ikke på hvornår selve tilslutningen er gennemført. Tidsfristen kan f.eks. være d. 1/1-2023, hvilket vil give tid til, at nye vilkår og metoder kan udvikles og godkendes.

Overgangsordningen

Lovforslaget indeholder kun få bemærkninger om overgangsordningen. Det er ikke klart beskrevet, hvordan rammerne for ordningen vil være. Cerius/Radius lægger til grund, at Overgangsordningen vil være helt identisk med Udligningsordningen, og at den eneste formelle forskel vil være finansieringen af ordningen. Vi vil imidlertid opfordre til, at rammerne for Overgangsordningen i bekendtgørelsesform udarbejdes snarest muligt.

Datoer giver usikkerhed

Cerius/Radius bemærker, at ansøgningsfristen for udligning af anlæg tilsluttet i 2021 eller tidligere er den 3. januar 2022. Dette er således ansøgningsfristen for tilslutningsomkostninger efter eksisterende udligningsordning. Ansøgningsfristen for nettabs- og driftsudligning foreslås til den 10. januar 2022, jf. lovforslagets § 4 stk. 5. Der er tale om en meget stram frist, som Cerius/Radius finder kan være en meget stor udfordring at overholde i de tilfælde, hvor der måtte blive tilsluttet anlæg sidst på året.

Såfremt de foreslåede frister er afgørende for afslutningen af PSO-ordningen foreslår Cerius/Radius, at der udarbejdes en overgangsbestemmelse, som sikrer, at omkostninger netselskaber ikke kan få dækket pga. en overskridelse af ansøgningsfristen, kan dækkes gennem Overgangsordningen i 2022. Alternativt at der fastsættes en længere frist.

Det kan samtidig konstateres, at Overgangsordningen opererer med to centrale skæringsdatoer. Ansøgninger for kompensation af anlægsomkostninger skal ske senest d. 1. november 2022, mens det skal omfatte anlæg, som skal være tilsluttet inden d. 1. januar 2023. Det efterlader således 2 måneder, hvor netselskaber principielt kan realisere omkostninger, som ikke kan finansieres via Udligningsordningen, og som der ikke er klart grundlag for opkrævning af, ligesom der ikke umiddelbart er et indtægtsgrundlag til dækning af omkostningerne.

På den baggrund vil Cerius/Radius foreslå, at det skrives ind i lovbemærkningerne, at der skal gives indtægtsrammetillæg for de omkostninger, der måtte realiseres mellem 1/11-2022 og 1/1-2023. Det bør desuden slås fast, at netselskaberne herefter må opkræve omkostninger hos kunderne efter de til enhver tid gældende godkendte tariffer og vilkår.

4. Omkostningsægte prissignaler for VE-producenter

Lovforslaget indeholder en tilpasning af reglerne om tarifiering for at gennemføre beslutningen fra klimaaftalen fra juni 2020 om at indføre mulighed for geografisk differentierede tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter på både distributions- og transmissionsniveau. Cerius/Radius støtter denne ændring. Muligheden for geografisk differentiering åbner for anvendelse af priser, som bedre afspejler de omkostninger, som de enkelte producenter giver anledning til. Geografisk differentiering kan således medvirke til at sikre en mere omkostningsægte prissætning,

og det kan bruges til at give prismæssige incitamenter til, at nye VE-anlæg placeres hensigtsmæssigt i nettet f.eks. hvor der i forvejen er meget forbrug.

Det er godt, at det slås fast, at elforsyningslovens § 73 i sin nuværende form understøtter, at elnetselskaberne kan opkræve tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer fra elproducenterne. Det er netop den opgave, som ligger foran netselskaberne at få udviklet og godkendt betalingsprincipper for med Udligningsordningens afskaffelse. I den forbindelse er det vigtigt, at det fortsat er netvirksomhederne (og Energinet), som har ansvaret for at udvikle de konkrete metoder ud fra elforsyningslovens rammer, og at de ikke fastsættes ved lov. Herefter påhviler det Forsyningstilsynet at godkende metoderne. Dette er også fornuftigt afspejlet i lovforslaget.

Med ændringen af § 73 om, at prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning kun er tilladt i særlige tilfælde, åbnes der mere entydigt op for geografisk differentiering. Men med ændringen burde lovforslaget beskrive rammerne for den nye geografiske differentiering. Den geografiske differentiering kan komme til at kolliderer med andre principper og lovforslaget burde derfor beskrive relevante afvejninger som myndigheder og interessenter kunne lade sig vejlede af.

5. Justering af netvirksomhedernes økonomiske regulering

Et fremtidssikret elnet

I El-semesteraftalen af 4. juni 2021 blev rammerne for *et fremtidssikret elnet* fastlagt som en del af den politiske stemmeaftale. I aftalen er det anerkendt, at elektrificeringen medfører et behov for justering af den økonomiske regulering, så netselskaberne er gearret til at understøtte elektrificeringen. Der skal således etableres en ny automatisk indikator, ligeledes skal der etableres en mulighed for en søge om tillæg som følge af tilslutning af nye store forbrugere.

Denne del af den politiske stemmeaftale er meget vigtig for Cerius/Radius, da den sikrer den nødvendige finansiering til udbygningen af elnettet og samtidig er det en helt central del af den samlede aftale. På den baggrund er det overraskende at konstatere at dette element slet ikke er omtalt i lovforslaget som netop implementerer stemmeaftalen. Årsagen må skulle findes i, at det er vurderet, at der ikke er brug for nye bestemmelser eller justering af eksisterende bestemmelser for at sikre at ministeren har den nødvendige hjemmel til at implementere ændringerne i den økonomiske regulering. Men Cerius/Radius finder det alligevel uheldigt at denne del af stemmeaftalen slet ikke er afspejlet i lovforslaget. Det foreslås på den baggrund, at der indføres et afsnit i lovbemærkninger, der hvor Stemmeaftalen beskrives, hvor der redegøres for, at ministeren vil sikre, at aftalen opfyldes gennem implementering af ændringer i Indtægtsrammebekendtgørelsen. I beskrivelserne bør det slås fast, hvad rammerne er for implementeringen, så denne del har været genstand for den lovgivningsmæssige proces.

Det er væsentligt at Folketinget tager stilling til, om rammerne, som ministeren efterfølgende skal udfylde, svarer til deres fortolkning af den politiske aftale. Det sikres bedst ved en beskrivelse i lovforslaget som implementerer Stemmeaftalen.

Leveringskvalitet

Der er gennemført justeringer af elforsyningsloven, som giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler for en ny model for regulering af netvirksomhedernes leveringskvalitet. Der er lagt op til at indføre en model, hvor leveringskvalitet integreres i den økonomiske regulering. På den måde bliver det op til netselskaberne at afveje omkostninger til leveringskvalitet mod sanktionen ved svigtende leveringskvalitet med henblik på et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau. Cerius/Radius er grundlæggende tilhænger af en ny model og finder helt overordnet, at den foreslåede model for fremadrettet regulering af leveringskvalitet er fornuftig. Den vil være mere retvisende og robust end den nuværende reguleringsmodel. Hvis modellen indføres i overensstemmelse med de beskrevne principper, vil den internalisere beslutninger vedr. 'niveauet for leveringskvalitet' til elnetselskaberne på en måde, hvor det enkelte selskab kan foretage en afvejning mellem egne omkostninger til at fastholde eller reducere leveringskvaliteten overfor forbrugernes værdisætning af ikke-leveret energi. Det er en fornuftig metode til at sikre et samfundsmæssigt optimalt niveau for leveringskvalitet.

Cerius/Radius støtter, at reguleringen fremover baseres på indikatoren ikke-leveret energi (ILE) fremfor de nugældende mål for leveringskvalitet. Ikke-leveret-energi er en mere præcis indikator på den værdi, der går tabt ved et forsyningssvigt i sammenligning med SAIDI (afbrudslængde) og SAIFI (afbrudshyppighed) målene. ILE er således et bedre grundlag for, at netselskaberne kan foretage samfundsøkonomisk hensigtsmæssige afvejninger mellem f.eks. reinvesteringer og leveringskvalitet.

Modellens principper er godt beskrevet på et overordnet niveau. Men der mangler fortsat at blive taget stilling til en helt række detaljer i metoden og den måde den implementeres på. Det er vigtigt, at modellen implementeres i en form, hvor den neutraliserer de væsentligste eksogene historiske forskelligheder mellem selskaberne; herunder forskelle i regionale rammevilkår og forskelle ift. hvornår de enkelte selskaber har valgt at kabellægge deres elnet.

I bemærkningerne lægges der op til, at det er Forsyningstilsynet, som skal udvikle den nye detaljerede model for leveringskvalitet. Cerius/Radius mener ikke det er en hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem myndighederne. Det bør således være ministeren som udmønter hjemlen til fastlæggelse af en ny model og dermed Energistyrelsen, der udformer den detaljerede regulering, som Forsyningstilsynet kommer til at administrere. Energistyrelsen bør således have ansvaret for, at alle dele af den ny regulering vedr. leveringskvalitet implementeres i overensstemmelse med de intentioner, der ligger bag de nuværende ændringer i elforsyningsloven og de tilhørende lovbemærkninger.

Korrektion for aldrende net og stigende leverede mængder

Der er en række detaljerede udfordringer i forhold til de historiske forhold og elektrificeringen, som der skal tages højde for ved den endelige udvikling og implementeringen af modellen.

Modellen bør således suppleres med en løbende tilpasning inden for hver reguleringsperiode som vil kunne imødekomme hensynet til den strukturelle udvikling med faldende leveringskvalitet; primært som følge af **aldrende net og stigende volumen** ifm. den stigende elektrificering af samfundet.

Dette behov bør fremføres i lovens bemærkninger. Cerius/Radius foreslår konkret, at tilpasningerne vedr. aldrende net og stigende volumen implementeres på en måde, der svarer til de automatiske indikatorer, som anvendes ifm. justeringer af selskabernes indtægtsrammer, hvor f.eks. nettabsrammen korrigeres for udviklingen i de leverede mængder.

Overgangsberegninger ifm. metodeskift

Forslaget til ændringer vil medføre et paradigmeskifte for den økonomiske regulering af leveringskvalitet. Lovforslaget indeholder ikke en præcis beskrivelse af overgangen fra den nugældende regulering til den ny reguleringsmodel. Cerius/Radius savner f.eks. en mere konkret ramme for, hvordan der gennemføres en overgang fra den nugældende metode med mål, der skal opfyldes, til den nye, hvor der gives en økonomisk ramme for leveringskvalitet. Det er ikke klart specificeret fra hvilket år den ny regulering træder i kraft. Det er beskrevet, hvordan overgangen er mellem de forskellige reguleringsperioder, men det er ikke klart beskrevet, hvad grundlaget er for opstart af reguleringen. Det er således ikke data for en forudgående reguleringsperiode for ikke-leveret-energi og der skal derfor tages stilling til, hvordan kompensationen skal fastlægges uden at dette grundlag er direkte til rådighed.

Regulering af afbrud på enkeltkunde-niveau

Cerius/Radius finder ikke, at lovforslaget formulerer en klar model for sanktionering af enkeltkunder. Der er en tilsvarende udfordring med Energistyrelsen baggrundsrapport, hvilket Cerius/Radius også gjorde opmærksom på i forbindelse med offentliggørelsen af rapporten.

Cerius/Radius er af den opfattelse, at en sanktionering af leveringskvaliteten på enkeltkundeniveau udgør en overflødig overregulering, som risikerer at være kontraproduktiv ift. at sikre, at netselskaberne arbejder i retning af et samfundsmæssigt hensigtsmæssigt niveau for leveringskvalitet for alle kunder. Det skyldes, at der ikke kan styres på enkeltkunder og at en regulering generelt derfor også er det mest effektive instrument for at beskytte enkeltkunder mod svigtende leveringskvalitet. Omvendt så anerkender vi, at denne del er en eksplicit del af Stemmeaftalen af 4. juni.

Der udestår imidlertid fortsat et betydeligt udviklingsarbejde for at udvikle en sanktionsmodel for enkeltkunder. I den forbindelse er det kritisk, at lovforslaget ikke anviser en klarere vej. Det er således uklart, om der vil blive udarbejdet en selvstændig model for sanktionering af leveringskvalitet for enkeltkunder, eller om det vil blive gjort gennem integration med den generelle model. I tilfælde af det sidste er det uklart, hvordan dette kan gennemføres uden at risikere at skævvride incitamenterne i den generelle model.

Cerius/Radius opfordrer til, at det i lovbemærkningerne anføres, at myndighederne har en opgave med hurtigst muligt at afklare, hvordan modellen skal fungere. Der er en klar risiko for en forhastet proces på dette punkt, hvis modellen skal udvikles og implementeres til primo 2023. Derfor foreslår Cerius-Radius, at en model for enkeltkunder udvikles og implementeres i løbet af reguleringsperioden 2023 til 2028.

Ligesom for den øvrige del af reguleringen af leveringskvalitet, er det vores holdning, at det bør være Energistyrelsen som udvikler en model for sanktionering af enkeltkunder - evt. i samarbejde med Forsyningstilsynet, Dansk Energi og elnetselskaberne.

Samspelet mellem benchmarking af økonomisk effektivitet og den nye model for leveringskvalitet

Lovforslaget forholder sig ikke til samspelet ml. den nye model for leveringskvalitet og benchmarking af økonomisk effektivitet. Det samme gælder den bagvedliggende analyse. Med indførelsen af en ny model for regulering af leveringskvalitet er det imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at benchmarking af selskabernes økonomiske effektivitet skal tilpasses, så det sikres, at benchmarkingen taget behørigt højde for den vekselvirkning, der er mellem økonomisk effektivitet og leveringskvalitet.

Fusioner

Med lovforslaget justeres reglerne omkring den økonomiske regulering af fusioner. Forsyningstilsynets analyse ligger til grund for forslaget om, at to fusionerende selskaber kan opnå et samlet løft i indtægtsrammen i helt særlige situationer. Analysen har imidlertid taget hensyn til de aftaler og principper den nye økonomiske regulering blev baseret på.

Den justering, der lægges op til at gennemføre, udgør reelt et brud på princippet om en videreførelse af den forrentning, man kunne opnå af sine aktiver under den tidligere økonomiske regulering. Her kunne man gennem fusion med selskaber med højere forrentningsloft igen opnå en normalforrentning og få dækket sine kapitalbindingsomkostninger på den historiske aktivbase.

Det skal i øvrigt bemærkes, at hvis forslaget gennemføres, så vil det alt andet lige medføre, at fusioner gøres mindre attraktive. Det kan i værste fald forsinke samfundsmæssigt optimale sammenlægninger, som ellers vil realisere effektiviseringsgevinster til gavn for elforbrugerne.

6. Modernisering af elforsyningsloven

Ajournføring af formålsbestemmelsen

Cerius/Radius kan støtte op om en ændring af elforsyningslovens formålsbestemmelse, herunder af indførelsen af begrebet "klima", som hovedformål. Elmarkedet og elforsyningsområdet er i rivende udvikling og elforsyningsloven danner

rammen om en regulering, der skal understøtte den grønne omstilling. Siden vedtagelsen af formålsbestemmelsen tilbage i 1999 er der bestemt sket et skifte i det politiske fokus fra alene at fokusere på miljø til også fokusere på klima m.v.

Med forslaget lægges op til, at loven inden for de i stk. 1 nævnte formål skal sikre en række hensyn, herunder bl.a. at *sikre elkunder adgang til rimelige priser*. Dette hensyn er vi naturligvis meget enige i og arbejder dagligt for under hensyntagen til elforsyningslovens øvrige bestemmelser om rimelighed, objektivitet og ikkediskriminerende kriterier for omkostningsniveauet.

Det bemærkes i lovforslaget, at fleksibilitet i elsystemet bør fremmes *af hensyn til elforsyningsikkerheden* (side 22). Cerius/Radius er enig i at fremme af fleksibilitet er vigtig, men ift. eldistribution handler det om økonomisk effektivitet og ikke forsyningsikkerhed. Kunder skal kunne forbruge og producere el i henhold til deres præferencer, så længe de betaler den omkostningsægte pris. Hvis kunder fortsat ønsker at forbruge el i perioder, hvor belastningen og prisen er høj, så vil nettet blive udbygget, så forsyningsikkerheden ikke kompromitteres.

Cerius/Radius står naturligvis til rådighed for en nærmere uddybning af ovenstående.

Venlig hilsen

Dorte Gram
Afdelingsleder

[Kommentarer]

Til Energistyrelsen, ens@ens.dk

Cc: Margit Malmsteen mrm@ens.dk

og Anders Lønvig, anl@ens.dk

Dok. ansvarlig: HJV

Sekretær:

Sagsnr: s2021-293

Doknr: d2021-21557-4.0

20. august 2021

iEnergis hørings svar til lovforslag om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love

Intelligent Energi takker for muligheden for at kommentere på *forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love* (J.nr. 2021-9667)

Som det fremgår af udkastet, følger dette lovforslag op på en række politiske aftaler, og er bl.a. et resultat af det arbejde, der i sekretariat for ny forsyning (SENFO) blev igangsat efter Energifaftale 2018.

Forenkling

Der henvises i indledningen til, at det fsva Energifaftale 2018 alene drejer sig om den del, der vedrører "forenkling af forsyningsreguleringen". Og der skrives videre i teksten side 18, at der med afsæt i lovgivningstaskforcen er foreslået "oprydning, forenkling og tilpasning af terminologien."

Intelligent Energi bakker op om tiltag til forenkling, særligt fordi det kan frigøre ressourcer hos forsyningsselskaber m.fl., så fokus kan rettes på kerneaktiviteter. Intelligent Energi har derfor gennem årene peget på en række felter, hvor forenkling og samtænkning kunne fremme et samarbejde på tværs og frigøre ressourcer. [Vedlagte liste](#) med 14 punkter har netop en tværgående tilgang.

Da det fremsatte lovforslag er et sektorlov-forslag og ikke ser på tværs af forsyningsarter, er det vigtigt at sikre, at når der forenkles i én lovgivning, skal det gøres på en måde, så det hænger sammen med om – gradvis - forenkling af alle forsyningslove, og herigennem fremme samarbejde på tværs af forsyninger og forbedre rammerne for multiforsynere. Vi opfordrer derfor til en sikring i lovforslaget af, at de nye forenklinger ikke står i vejen for, men fremmer hensynet om at frigøre ressourcer gennem forenkling og bl.a. ad den vej fremmer sektorintegration.

Vi henviser generelt til Dansk Energis hørings svar, og konkret i forbindelse med "forenkling" og tværgående tænkning peger Dansk Energi bl.a. på at udkastet til ny elforsyningsloven (§§6b-6c) og den nylige ændring i gasforsyningsloven går fra konsistens til inkonsistens. På denne baggrund skal vi opfordre til, at det på dette og evt. andre punkter, med inspiration i vedlagte liste, sikres, at de elementer, som styrelsen implementerer med forenkling som målsætning ikke giver den modsatte effekt, når man anskuer lovgivningen ift. forenkling på tværs af sektorlovene el, varme, gas og vand. Det kan fx sikres ved at skrive i lovbem., at kommende ændringer i anden sektorregulering vil fremme konsistens i forenklingen på tværs af forsyninger.

Fremme sektorintegration og fleksibilitet

Herudover har Intelligent Energi siden aftalen i 2018 og den efterfølgende etablering af SENFO forventet at arbejdet ville resultere i en ny regulering, der ikke alene omhandlede elsektoren, men bidrog til at løfte den del af Energi-aftalen, der handler om, at *Danmark skal have det mest integrerede, markedsbaserede og fleksible energisystem i Europa med effektiv udnyttelse af energien på tværs af el-, varme- og gassektoren og med en fortsat høj forsyningsikkerhed.*

Vi hilser det derfor velkommen, at lovforslaget i sin formålsbestemmelse har "Klima" med i formålsparagraffen, og at man herunder i §1, stk. 2 peger på, at loven skal "fremme fleksibilitet i energisystemet" og "fremme sektorintegration".

Det er et helt afgørende punkt, at dette fremgår af formålsbestemmelserne i alle forsyningslove. Et formål der i sagens natur ikke kan løftes i en sektorlovgivning. Og vi opfordrer derfor til, at man i lovbemærkningerne præciserer at fremme af fleksibilitet og sektorintegration ikke kan løftes alene via elforsyningsloven.

Vi anbefaler videre, at man eksplicit i lovbemærkningernes indledning skriver, at Elforsyningslovens mulighed for at løfte denne del af formålsparagraffen også afhænger af regulering på varmforsyningsområdet, vandsektor og gasstrategien. Og at intentionen derfor er, at formålet nævnt ovenfor skal fremgå af de øvrige lovkomplekser og løftes heri.

iEnergi opfordrer dernæst til en arbejdstilgang, hvorefter man i de øvrige lovarbejder ikke starter fra §§ bottom-up, men fra helikopter-perspektivet rejser de rette spørgsmål om, hvad der skal til i disse lovkomplekser for at fremme fleksibilitet og sektorintegration. Set fra iEnergis stol handler dette om en optimering af investeringer og drift i varme- og vandsektoren, som indtænker fordele ved samarbejde og samoptimering med elforsyningen og elmarkedets balanceringsbehov.

Det handler videre om at styrke digitaliseringen på tværs, også på dette punkt opfordrer vi således til at styrke ordlyden fx i afsnit 3.1.1.2. om Klima og miljø. Det er ikke muligt at nå vore klimamål, hvis man ikke sikrer digitalisering og styrbarhed i elanvendelsen. Vi mener generelt, at der skal bruges mere tekst på dette emne i lovtæksten. Det bør klart fremgå, at grøn omstilling ikke kan realiseres uden digitalisering og styrbarhed i hele værdikæden fra VE-produktion via parallelle energiinfrastrukturer over i energianvendelsen. Digitalisering er fundamentet for at kunne fremme fleksibilitet og sektorintegration. Er vi ikke førende på digitalisering kan vi ikke være førende på grøn omstilling.

Inden for elsektoren skal sektorintegration også fremmes, og en række af forårets aftaler samt implementering af elmarkedsdirektivet har understøttet dette. Vi hæfter os imidlertid ved, at der i selve elforsyningslovtekst står meget lidt, der understøtter fremme af sektorintegration set fra elforsyningslovens ramme. Vi henviser i den forbindelse til Dansk Energis hørings svar og de opfordringer, der er heri til, at Elsemester-aftalens tekst i stemmeaftalen indskrives i lovforslaget. Vi ser endvidere frem til det videre arbejde om geografisk differentiering af forbrugstariffer, som et vigtigt element i aktivering af fleksibilitet.

Datafrisættelse

Vi kvitterer for lovforslagets element, der vedrører datafrisættelse, og er enig i de betragtninger Dansk Energi har om, at lovteksten kan læses som, at hvert netselskab skal anonymisere data. Vi opfordrer til at dette sker centralt af hensyn til anvendelse af samme anonymiseringsalgoritme, sikring af en ensartet praksis for anonymisering, ressourceeffektiviteten for netvirksomhederne, og de kommercielle aktører, muligheden for at anvende data efter ensartede metoder og dataprotokoller, jf. Dansk Energis forslag herom.

Herudover er vi selvfølgelig glade for, at der med lovforslaget sikres hjemmel til, at netselskaberne kan gennemføre data-frisættelse mhp., at kommercielle aktører kan få gavn af data både til produkt- og forretningsudvikling samt markedsundersøgelser i konkrete netområder. Vi har dog ift. ordlyden i lovbemærkningerne en bekymring for, om der på den ene side skabes forventninger, som ikke kan honoreres, og på den anden side bruges ressourcer på en frisættelse af data, der ikke efterspørges / ikke har værdi for aktørerne.

Til førstnævnte – om hvad der kan leveres af data: Når det nævnes, at netselskaberne er i besiddelse af dataoplysninger om varmepumper, elbiler mv. bemærkes, at disse oplysninger har netselskaberne i dag ikke en viden om. Den er under udvikling ift. installationsblanket mm. Men som også Dansk Energi peger på, så er disse data ikke pt. tilgængelige for netvirksomhederne udover det omfang, der er hjemlet af § 15 i bekendtgørelsen om netvirksomheders aktiviteter vedr. indhentning af oplysninger til brug for udarbejdelsen af netudviklingsplaner. Vi opfordrer derfor til, at der etableres en klar hjemmel til, at disse og andre relevante data kan indgå i datafrisættelse. Dette kan eventuelt ske i bekendtgørelsen. Samtidigt kan det i den foreslåede lovbestemmelse læses sådan, at der alene er tale om data, netvirksomhederne indsamler og videresender til datahub i medfør af § 22, stk. 3, 1.

Til sidstnævnte – om hvad markedets aktører har behov for: Når der tales om anonymiserede data, hvilket er klart, hvis der er tale om personfølsomme data jf. GDPR, så er det vigtigt, at den værdi der herved mistes i data minimeres. Vi ser derfor et behov for tæt dialog med databrukerne om, hvilke databehov der ønskes dækket ift. produkt- og forretningsmodeludvikling, samt markedsanalyser.

Vi har gennem årene arbejdet med at besvare dataadgangsspørgsmålet særligt ud fra spørgsmål om, hvor i elnettet er der kunder, som kan få gavn af en service, der samtidig hjælper elnettet og/eller energisystemet i balance? Vi føler os ikke betrygget i, at det, der nu lægges op til, vil levere svar herpå. Vi opfordrer derfor til at justere lovbemærkninger, så forventninger til de udstillede data kan efterleves. Der bør samtidig indskrives en videre proces, der omfatter dialog med brugerne af data, så der skabes sikkerhed for, at de udstillede anonymiserede data også er de, der efterspørges af de kommercielle aktører.

Dvs., når der skrives om et samarbejde mellem netselskaber og Energinet opfordrer vi til at udbygge denne tekst og præcisere, at der er tale om et udviklingsarbejde, der også skal omfatte tæt samarbejde med databrugere og it-leverandører samt andre aktører såvel som myndigheder om løsning af opgaven. Det skal herigennem konkretiseres, hvilke konkrete data, der gennem frisættelse vil skabe potentiel værdi.

Vi har noteret os, at Energistyrelsen – med kort varsel - har inviteret til dialogmøde om forsyningsdataprogram. Dette er positivt, og bør ses i sammenhæng med lovforslaget. Datafrisættelse på el-forsyningsområdet skal netop ses i et større perspektiv om bred dataadgang og bl.a. kommercielle aktørers efterspørgsel efter bedre adgang til data på varme og vandområdet. Derfor bør Energistyrelsens dialoginitiativ ses i sammenhæng med nærværende lovforslag og med den videre implementering af de anbefalinger, som Regeringens digitaliseringspartnerskab barsler med i september.

Afslutningsvis bemærkes, at vi naturligvis står til rådighed for en nøjere drøftelse af ovennævnte.

Med venlig hilsen
Intelligent Energi,

Helle Juhler-Verdoner

Energistyrelsen
ens@ens.dk

Att.: Margit Malmsteen, mrm@ens.dk

Dok. ansvarlig: RPR

Sagsnr: s2020-904
Doknr: d2021-15187-80.0
27-08-2021

Dansk Energis hørings svar til forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love – j.nr 2021-9667

Dansk Energi vil indledningsvis takke for muligheden for at afgive bemærkninger til ovennævnte lovforslag, som er udsendt i høring med høringsfrist 27. august d.å.

Nedenfor følger vores bemærkninger. Indledningsvist har vi opsummeret og begrundet vores hovedpointer. Dernæst følger de uddybende bemærkninger. Vi står naturligvis til rådighed, såfremt der er et behov herfor.

1. Opsummering af vigtige pointer

1.1 Dansk Energis hovedbemærkninger:

Lovforslaget skal implementere en række centrale politiske aftaler, som har væsentlig betydning for den samlede branche.

I forhold hertil er det særligt implementeringen af følgende aftaler, Dansk Energi har bemærkninger til:

- Den politiske stemmeaftale af 4. juni 2021 om **En effektiv og fremtidssikret elinfrastruktur til understøttelse af den grønne omstilling og elektrificering**, herefter **EI-semester-aftalen**.
  - **Dansk Energis hovedbemærkning:**
Lovforslaget omfatter slet ikke en gengivelse af aftalens pkt. ”1. Fremtidssikret elnet” om, at reguleringen af netvirksomhedernes økonomiske rammer skal understøtte elektrificering og strukturelt stigende omkostninger til reinvesteringer, digitalisering mv. Dette er problematisk, eftersom der er tale om et centralt element i en politisk forhandlet stemmeaftale, som jo lægger op til en folketingsvedtagelse. Hvis det opfølgende lovforslag ikke er udtømmende ift. til det aftalte, kan aftalen næppe være forpligtende for aftalens parter. Lovforslaget bør derfor udvides med en klar gengivelse af aftalens pkt. 1. Derudover lægger bemærkningerne til lovforslaget op til videre bemyndigelser til ministeren end det, der fremgår af aftalens bilag 1 vedr. habilitet og markedsmæssighed samt den underliggende Konkurrenceanalyse. Derfor bør disse bemærkninger afgrænses præcist til at omfatte de aftalte tiltag, herunder især den aftalte rækkevidde af de tiltag, der fremgår af aftalens bilag 1 på baggrund af Konkurrenceanalysen. Dette er ikke tilfældet, idet bemærkningerne på det område går videre end den politiske aftale.

- De politiske aftaler fra 22. juni 2020 om **Klimaaf tale for energi og industri mv.** herefter **Klimaaf talen**, og den opfølgende aftale fra 17. december 2020 om **overgangsordningen for tarifudligningsordningen i 2022.**

- **Dansk Energis hovedbemærkninger:**

Dansk Energi foreslår, at omkostningerne, der hidtil har været dækket over udligningsordningen, fortsat finansieres over finansloven, hvilket vi tidligere har peget på flere gange. Seneste udvikling og kommende reviderede guidelines om statsstøtte fra Kommissionen åbner, som vi forstår det, for at en fastholdelse på finansloven kan være juridisk mulig. Dansk Energi vil derfor opfordre til, at dette undersøges som grundlag for politisk at genoverveje producentbetaling. Når det er sagt, har vi en række bemærkninger til det fremsatte lovforslag:

- *Det bliver tidsmæssigt en udfordring at kunne implementere en producentbetaling med virkning fra d. 1. januar 2023. Derfor bør indførelse tidligst ske fra 2024. Nettilslutning af VE i 2023 bør finansieres af en forlænget overgangsordning i henhold til de reviderede guidelines om statsstøtte fra Kommissionen, som træder i kraft 1. januar 2022. Dette bør vedtages snarest, idet den regulatoriske usikkerhed risikerer at resultere i en opbremsning i tilslutning af VE og udvikling af nye VE-projekter.*
- *Lovudkastet sigter bl.a. på at implementere den politiske beslutning fra klimaaf talen i juni 2020 om at indføre en producentbetaling for brug af elnettet. Dette er et markant skift i forhold til VE-producenter og i elnettets betalingsstruktur. Det svækker også i sig selv konkurrencesituationen for dansk produceret vedvarende energi.*
- *Vi ser, at lovudkastets bemærkninger henviser til, at tiltaget med producentbetaling bl.a. skal dække de omkostninger i nettet, som udligningsordningen hidtil har dækket i forbindelse med udbygning af vedvarende energi. Udligningsordningen dækker i dag også de omkostninger, der i den sammenhæng går til forstærkning af det bagvedliggende elnet. Dette skabes der usikkerhed om, når bemærkningerne i lovudkastet bl.a. holdes op mod nettilslutningsbekendtgørelsen, der p.t. også er i høring. Det er ikke holdbart. Der må ikke være tvivl om det generiske begreb omkostningsægthed. Uklarheden har endvidere den konsekvens, at netvirksomhedernes og Energinets arbejde med at fastsætte elnettets betalingsmodel umuliggøres. Lovudkast og tilhørende bekendtgørelse bør gennemskrives, så det samlede lovgrundlag bibringer denne fornødne klarhed. Det er meget uheldigt, at der på nuværende meget fremskredne tidspunkt fortsat ikke er klarhed om de lovgivningsmæssige rammer for den producentbetaling, der skal udvikles af netvirksomhederne og Energinet, godkendes af Forsynings tilsynet og varsles elhandlere og producenter betids inden udgangen af 2022. Der er samtidig også fortsat uklarhed om rammerne for den overgangsordning, der skal fungere i 2022. Dansk Energi opfordrer på det kraftigste til, at der snarest bringes orden i retstilstanden, og at det i den forbindelse vurderes, hvorvidt tidsplanen skal justeres.*

1.2 El-semesteraftalen

Det er overraskende, at lovforslaget mangler centrale elementer af det, der er indgået en politisk stemmeaftale om. Af El-semesteraftalen fremgår det, at *"Aftalen har karakter af en stemmeaftale, idet partierne forpligter sig til at stemme for de lovforslag, der udmønter aftalens indhold"*.

Folketinget bør således kunne forvente at modtage et fyldestgørende og præcist lovforslag, som tekstnært refererer hele aftaleteksten i bemærkninger eller forslag til konkrete lovbestemmelser, ligesom netvirksomhederne må kunne forvente, at den præcise aftaletekst implementeres i loven eller fremgår af bemærkningerne hertil som aftalt mellem folketingets partier. Særligt når der er tale om helt fundamentale regulatoriske rammer for virksomhedernes fremtidige økonomi og ledelsesorganisering.

Lovforslaget omfatter en lang række bemyndigelser til ministeren. Det er Dansk Energis forståelse, at intentionen med de mange brede bemyndigelser i lovforslaget skal sikre mere fleksibilitet i regeludstedelsen set i forhold til en mere langsommelig lovgivningsprocedure. Det efterlader dog ikke alene et demokratisk problem i så stort omfang at overlade regeludstedelsen til administrative forskrifter, men også en usikkerhed om fx tidsperspektivet for de nye regler hos netvirksomhederne. I lovforslaget foreslås en generel ikrafttræden af loven pr. 1. januar 2022, men det fremgår ikke, om de enkelte bekendtgørelser, som konkret skal udmønte loven, forventes at træde i kraft samtidigt – bortset fra nogle enkelte tilfælde. Det efterlader en usikkerhed hos selskaberne, og det gør sig særligt gældende på de områder, der griber ind i ledelses- og selskabsorganisering, IT-systemer m.v. Det er helt afgørende, at der gives selskaberne rimelig tid til i praksis at implementere reglerne i organisationen inden de træder i kraft, og at der er gennemsigtighed og offentlighed om forventede ikrafttrædelsestidspunkter i god tid inden. Dansk Energi ser det ikke som en nødvendighed, at ikrafttrædelsesdatoerne for alle bemyndigelser fremgår af loven eller bemærkningerne hertil, men der skal sikres offentlighed, gennemsigtighed og forudberegnelighed på anden måde, fx via tidlig aktørinvolvering og varsling ifm. udarbejdelse og udstedelse af bekendtgørelser. Endvidere bør bekendtgørelserne forelægges partierne i Folketinget.

1.2.1 Følgende punkter i El-semesteraftalen er ikke fyldestgørende indført i lovforslaget:

Aftalens pkt. 1 – et fremtidssikret elnet vedrører justeringer af den fremtidige økonomiske regulering af netvirksomhederne, for at netvirksomhederne kan finansiere de nødvendige fremtidige investeringer i elnettet til at understøtte elektrificeringen og den grønne omstilling, inkl. investeringer i fornyelse af det eksisterende elnet. Lovforslaget indeholder ikke en klar forpligtelse om at sikre sådanne økonomiske rammer. Dette er ikke i overensstemmelse med El-semesteraftalen. Uden en klar lovgivningsmæssig reference til aftalen og en præcis beskrivelse af de pågældende analyser i bemærkningerne, har Folketinget ingen kontrol med implementeringen heraf og må acceptere at være sat på sidelinjen uden sikkerhed for, at den nøje forhandlede og aftalte politiske ambition rent faktisk materialiserer sig i konkrete styrkede rammer for investeringer i elnettet, så det er fremtidssikkert.

Desuden foreslås andre centrale dele af aftaleteksten alene implementeret via bemyndigelser til ministeren om at udstede nærmere regler i bekendtgørelser.

Dette gælder fx aftaleteksten vedr. **aftalens pkt. 2. Solide og ansvarlige rammer** om bl.a. habilitetskrav til netvirksomhedernes direktion og bestyrelse og markedsmæssigheden af koncerninterne aftaler. Særligt vedr. habilitet foreligger der en meget præcis aftaletekst i aftalens bilag 1. Denne tekst er imidlertid ikke indført i lovforslaget som forslag til konkrete lovbestemmelser, men er alene refereret i bemærkningerne til lovforslaget og her med angivelse af, at ministeren kan træffe beslutning om en videre rækkevidde af de aftalte tiltag, selvom rækkevidden er aftalt politisk. Aftalen må forstås sådan,

at lovbemærkningerne, som uddyber ministerens bemyndigelser tekstnært, skal svare til det aftalte, herunder til forhandlingsgrundlaget i form af anbefalingerne i Konkurrenceanalysen. En eventuel videre rækkevidde end det aftalte må således være genstand for fornyet politisk forhandling. Derfor bør der i respekt for det aftalte ikke lægges op til en mulig videre implementering end det, aftalen giver ministeren politisk mandat til.

Endvidere fremgår det af **aftalens pkt. 5. Små netvirksomheder**, at myndighederne skal have særlig fokus på de mindre netvirksomheders behov for vejledning, herunder i forbindelse med krav om indberetninger. Dette er ikke reflekteret i lovforslaget. Der efterspørges en uddybning af årsagen hertil og en beskrivelse af, hvordan det udmøntes.

Endelig fremgår det af **aftalens pkt. 6. Forsyningstilsynet**, at Forsyningstilsynet årligt skal fremlægge et overblik over de økonomiske konsekvenser af Forsyningstilsynets tilsynsindsats for tarifniveauet samt den gavnlige effekt for forbrugerne. Dette er heller ikke indført i lovforslaget, og ligeledes efterspørges en uddybning af årsagen hertil, samt en beskrivelse af hvordan det udmøntes.

På baggrund af ovenstående kan det således konstateres, at lovforslaget ikke udtømmende implementerer EI-semesteraftalen, og at lovforslaget visse steder lægger op til mere vidtrækkende bemyndigelser til ministeren end det politiske mandat, der er givet i aftalen, herunder på baggrund af det forhandlingsgrundlag, der er forelagt jf. Konkurrenceanalysen.

Dansk Energi mener, at lovforslaget skal tilpasses, så det udtømmende og præcist svarer til det politisk aftalte.

1.3 Klimaaftalen, og den opfølgende aftale overgangsordningen for tarifudligningsordningen i 2022

Som vi tidligere har redegjort for i breve til ministeren, er Dansk Energi meget bekymret ved den politiske ambition i Klimaaftalen om, at producentbetaling til distributions- og transmissionsnettet skal være på plads fra 1. januar 2023. Lovforslaget forstærker denne bekymring. Der efterlades reelt meget kort tid til at udvikle et betalingsdesign, også når der henses til Forsyningstilsynets sagsbehandlingstid og varslingskrav.

Situationen forværres af, at der endnu ikke med nærværende lovforslag er fuld klarhed om de regulatoriske rammer for en sådan producentbetaling. Spørgsmål til de regulatoriske rammer vil fremgå i det følgende og understreger, at netvirksomhederne og Energinet endnu ikke har klarhed for at kunne udvikle et betalingsdesign. Denne fortsatte uklarhed om betalingsforholdene risikerer at føre til en opbremsning i investeringerne i nye VE-anlæg til skade for den grønne omstilling af dansk økonomi.

1.3.1 Særligt følgende uafklarede spørgsmål er afgørende:

Det er vigtigt, at konkurrencesituationen for VE-anlæg internationalt ikke skævvrides med indførelse af producentbetaling. Derfor bør VE-anlæg kompenseres herfor via finansloven. Afgørende for omkostningsægtheden af producentbetaling er, om omkostninger til udbygning og forstærkning af elnettet indgår. Disse omkostninger er hidtil dækket af udligningsordningen. Det kan konstateres, at bemærkningerne til lovudkastet henviser til, at tiltaget med producentbetaling bl.a. skal dække omkostningerne i nettet som udligningsordningen hidtil har dækket i forbindelse med udbygning af vedvarende energi. Udligningsordningen dækker i dag også de omkostninger, der i den sammenhæng går til forstærkning af det bagvedliggende elnet. Dette skabes der dog, som nævnt, uklarhed om, når bemærkninger i lovudkastet holdes op mod nettilslutningsbekendtgørelsen, der også er i høring. Så spørgsmålet er, hvad der er lovgivers intention og definition af omkostningsægthed?

Vi vil dog gerne henlede opmærksomheden på, at dette de facto kan føre til en ændring af det generiske begreb om omkostningsægtighed. En ændring af det generiske begreb kan ikke ses uafhængigt af den samlede tarifiering, og som derfor også vil få store konsekvenser for tarifiering af forbrugssiden.

Overgangsreglerne har stor betydning for investeringerne i VE på kort sigt og for finansieringen af elnettet. Her er de detaljerede regler fortsat ukendte, og lovforslaget rummer alene en bemyndigelse til, at der kan udstedes en bekendtgørelse herom, som endnu ikke kendes. Den usikkerhed det afføder om dækning af omkostninger for anlæg tilsluttet i 2022 er kritisk. Ikke mindst spørgsmålet om, hvornår et anlæg betragtes som nettilsluttet er afgørende, da det ifølge lovbemærkningerne er afgørende for, om anlægget omfattes af overgangsordningen. Det henstår således fortsat i det uvisse, hvilke anlæg der omfattes af den skitserede overgangsordning i udkast til lovforslaget, og hvilke anlæg der må påregne en større ekstraregning.

Endeligt skal rammevilkårene for udformningen af en producentbetaling ske på en måde, så der ikke er hindringer i vejen for at tilbyde nettilslutning med afbrydelighed eller nedregulering i perioder med særlig høj indfødnings fra VE-produktion mod lavere tilslutningsbetaling, så det eksisterende net kan udnyttes effektivt. Det er kritisk for at sikre den samfundsøkonomisk mest effektive udnyttelse af nettet og for at kunne holde omkostningerne til indpasning af VE nede for både netvirksomheder og udviklere af VE-projekter og dermed for samfundet som helhed.

Det vil uden tvivl tage tid at komme med robuste svar på ovenstående, og Dansk Energi vil derfor under alle omstændigheder foreslå, at en producentbetaling i givet fald tidligst indføres fra 2024, og at omkostningerne til nettilslutning dækkes over finansloven gennem en forlængelse af den foreslåede overgangsordning. Dette skal også ses i lyset af de reviderede guidelines om statsstøtte fra EU-kommissionen, som træder i kraft 1. januar 2022.

2. Dansk Energis uddybende kommentarer til lovforslag om ændring af lov om elforsyning

2.1 Regulering af netvirksomheder - El-semesteraftalen

Aftalens pkt. 1. Et fremtidssikret elnet

Dansk Energi finder, at det er en mangel, at der ikke jf. El-semesteraftalens pkt. 1 foretages en præcisering af bemyndigelsen til ministeren i elforsyningslovens § 69 om fastsættelse af regler om indtægtsrammen og de elementer, der indgår heri.

I El-semesteraftalen fremhæves det, at løsningen på Klimalovens mål om 70 pct. drivhusgasreduktion i 2030 inkluderer en omfattende elektrificering af det danske samfund. Idet den eksisterende elnetinfrastruktur ikke er designet til en omfattende elektrificering og i forvejen står over for at skulle moderniseres, vil det stigende træk på elnettet ikke kunne ske uden en stigning i investeringstakten. Netvirksomhederne går således en fremtid i møde med et vedvarende stigende investeringsbehov som følge af modernisering af elnettet, herunder elektrificering og digitalisering. Det er derfor essentielt, at lovgivningen afspejler, at reguleringen af netvirksomhederne skal tilpasses, så rettidige og effektive investeringer kan foretages, og så netvirksomhederne kan understøtte den grønne omstilling uden at gå på kompromis med pris og leveringskvalitet.

Det strukturelt stigende investeringsbehov, som netvirksomhederne går i møde, nødvendiggør en tidsvarende og agil regulering af netvirksomhederne, som følger med samfundets udvikling. På denne baggrund er aftaleparterne nået til enighed om at etablere henholdsvis en ny automatisk indikator samt et nyt ansøgningsbaseret tillæg, der har til formål at muliggøre, at netvirksomhederne kan imødekomme det strukturelt stigende investeringsbehov, som følger af elnettets modernisering. Det fremgår

af El-semesteraftalen, at ministeren kan udnytte sin eksisterende bemyndigelse til at anmode Forsyningstilsynet om at analysere omfanget af stigende investeringsomkostninger, som ikke er afspejlet i reguleringen.

Ovenstående er en af hovedårsagerne til lovforslaget, men der er ingen lovgivningsmæssig reference i høringsudkastet. Da det er en fundamental ændring af reguleringen, bør lovforslaget justeres, så det entydigt fremgår, at der skal foretages analyser og udformes en endelig løsningsmodel, som skal fremtidssikre elnettet, som aftalepartierne kan stemme for i overensstemmelse med El-semesteraftalen. Hvis ministeriet mener, at den fornødne hjemmel allerede er på plads, bør aftaleteksten i det mindste fremgå af de indledende lovbemærkninger. Dette sikrer også en demokratisk kontrol med, at udmøntningen af aftalen sker i overensstemmelse med det aftalte.

I forhold til den konkrete lovændring, der bør foretages, er det nødvendigt, at den sikrer, at netvirksomhederne i fremtiden kan agere under en samlet indtægtsramme, som omfatter de strukturelt stigende omkostninger i elnettet. En samlet indtægtsramme er en nødvendig betingelse for, at der kan opnås positive synergieffekter, ved at netvirksomhederne kombinerer forskellige fremtidige behov i deres samlede investeringer i elnettet. Som overordnet princip bør løsningsmodellen derfor sikre, at netvirksomhederne får en samlet økonomisk ramme, hvor der er neutralitet mellem drifts- og anlægsinvesteringer, så netvirksomhedernes modernisering af elnettet understøtter den grønne omstilling mest muligt effektivt til gavn for forbrugerne. Indtægtsrammen bør således ikke fastsættes som en sum af yderligere bestanddele end en samlet omkostningsramme og en forrentningsramme.

Aftalens pkt. 2. Solide og ansvarlige rammer

Fusioner

Lovforslaget indeholder en justering af den økonomiske regulering af netvirksomhederne, som har til formål at muliggøre ændrede regler om, hvordan fusioner og spaltninger påvirker indtægtsrammen. Justeringen foretages for at skabe klarhed om, at ministeren efter gældende regler har bemyndigelse til at fastsætte en ændret metode til beregning af forrentningsraten for det historiske forrentningsgrundlag ved fusioner. Hensigten med lovforslagsændringen er, at en fusion ikke kan medføre samlet set højere priser end hos de fusionerende netvirksomheder.

Den hidtil gældende mekanisme ved fusioner giver to fusionerende netvirksomheder mulighed for at opnå en større indtægtsramme efter fusion, hvis netvirksomhederne i perioden 2012-2014 (dvs. under den tidligere indtægtsrammeregulering) har været bundet af hhv. forrentningsloftet og indtægtsrammen. Mekanismen er en videreførelse af vilkårene fra den tidligere indtægtsrammeregulering fsva. den aktivbase, der er videreført fra den tidligere regulering. Mekanismen er indført ud fra et hensyn om at respektere Elforaftalens vilkår fsva. de investeringer, der er foretaget under disse rammer.

Det skal bemærkes, at netvirksomhederne – netop af hensyn til en videreførelse af de historiske vilkår for den historiske aktivbase – ikke nødvendigvis har mulighed for at få dækket sine kapitalbindingsomkostninger i form af en normalforrentning på den historiske aktivbase. Til gengæld har man så haft mulighed for at fusionere sig til en normalforrentning på den historiske aktivbase. Mekanismen giver dermed blot netvirksomhederne mulighed for at opkræve den forrentning, som det ellers var muligt at opkræve under den tidligere regulering. På denne baggrund finder Dansk Energi, at den nuværende praksis ved fusioner er rimelig.

Hvis lovforslagsændringen alligevel gennemføres, understreger Dansk Energi, at ændringen kun skal være gældende fremadrettet, så den ikke får påvirkning på de fusioner, som allerede er foretaget under den hidtil gældende lovgivning.

Funktionel adskillelse, herunder habilitet

Efter Dansk Energis opfattelse var Konkurrenceanalysens primære sigte at sikre fortsat konkurrence på elmarkedet, herunder detailmarkedet. Konklusionen af analysen har ikke røkket ved, at det fortsat skal være muligt at drive energikoncerner, hvilket også er i fuld overensstemmelse med elmarkedsdirektivet. Efter en nærmere læsning af lovforslaget er Dansk Energi dog af den opfattelse, at flere initiativer, både hver for sig og samlet, risikerer at udgøre en reel barriere for effektiv drift af energikoncerner. Her tænkes særligt på muligheden for at kunne opnå synergieffekter. Bemyndigelserne er således bredere på dette punkt end det, der er intentionen i EI-semesteraftalens bilag 1 og den underliggende Konkurrenceanalyse. Det være sig krav om adskillelse af data samt definitionen af kommercielle aktiviteter i relation til habilitetsreglerne.

Dansk Energi mener, at lovforslaget skal tilpasses, så de steder, hvor der i bemærkningerne til lovforslaget lægges op til bredere bemyndigelser end de, der er politisk mandat til i EI-semesteraftalen, bringes i fuld og entydig overensstemmelse med aftalens intention. Det er fx steder som *"Endvidere er der hermed givet en vis fleksibilitet på et senere tidspunkt til at tilpasse reguleringen, hvis dette skulle vise sig nødvendigt"* eller *"ved den initiale udmøntning i opfølgning på stemmeaftalen af 4. juni 2021"* eller *"Det kan imidlertid ikke udelukkes, at det kan blive aktuelt med yderligere aktiviteter fremadrettet"*. Sådanne bemærkninger, der bemyndiger ministeren udenfor det politiske mandat givet i EI-semesteraftalen, bør udgå.

Særligt vil Dansk Energi understrege, at sondringen mellem henholdsvis store og små virksomheder skal tage udgangspunkt i de netvirksomheder, der i dag er underlagt habilitetskrav. Det fremgår af EI-semesteraftalen, at der indgås aftaler for *"Store virksomheder, der allerede i dag er underlagt habilitetskrav"* og for *"De resterende netvirksomheder"*. Det er derfor klart i strid med EI-semesteraftalen, når det fremgår i lovforslaget, at der ved *"den initiale udmøntning af bemyndigelsen vil der blive taget udgangspunkt i, om netvirksomheden alene eller sammen med andre netvirksomheder, der direkte eller indirekte kontrolleres af samme fysiske eller juridiske person, har 100.000 eller mere tilsluttede elkunder, eller om den eller de pågældende netvirksomheders kundetal ligger under denne grænse."* 100.000-kundersgrænsen er en ufravigelig del af EI-semesteraftalen og en ændring heraf, må derfor forudsættes alene at kunne ske efter fornyet politisk forhandling.

Samtidigt lægges der i lovforslaget op til en umiddelbar implementering, der efter Dansk Energis forståelse i sig selv går videre end intentionen i EI-semesteraftalen.:

Det fremgår, at ministeren kan fastsætte regler om netvirksomheders funktionelle adskillelse fra *"kommercielle aktiviteter, der ikke er monopolaktiviteter"*, hvilket er en ganske bred bemyndigelse, der evt. også ville kunne omfatte koncernfælles rådgivnings- og supportfunktioner, fx finans-, IT- og HR-funktioner. Det er Dansk Energis klare forståelse af intentionen i EI-semesteraftalen samt af Energistyrelsens efterfølgende kommunikation af det aftalte, at der med *"visse kommercielle aktiviteter"* specifikt tænkes på koncernforbundne og konkurrenceudsatte, nettekniske serviceselskaber, som varetager opgaver for netvirksomheden, fx leverer montør- og entreprenørydelser til netanlæg. Hvis habilitetsbestemmelserne kan udvides af ministeren til at omfatte koncernfælles funktioner, som ikke indebærer risici for interessekonflikter mellem konkurrenceudsatte aktiviteter og monopolaktiviteter, vil der reelt være tale om, at ministeren kan fastsætte regler, der de facto eroderer betydelige, legitime synergier i energikoncerner uden folketingets involvering. Dette udgør både et demokratisk, økonomisk og retssikkerhedsmæssigt problem. Derfor bør *"kommercielle aktiviteter, der ikke er monopolaktiviteter"* fx afgrænses til *"konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter samt evt."*

koncernforbunde, konkurrenceudsatte serviceselskaber, der varetager opgaver for netvirksomheden”, alternativt at ”kommercielle aktiviteter, der ikke er monopolaktiviteter” afgrænses præcist og udtømmende i bemærkningerne til at svare til koncernforbundne, nettekniske serviceselskaber, som varetager konkurrenceudsatte opgaver for netvirksomheden, fx leverer montør- og entreprenørydelser til netanlæg.

Endvidere lægger Dansk Energi vægt på, at flere netvirksomheder sammen skal kunne etablere og have ejerskab eller ejerandele i selskaber, i eller uden for en energikoncern, der udelukkende har til hensigt at varetage opgaver for netvirksomhederne, når selskabet samtidigt alene udfører opgaver, der er direkte relaterede til udførelsen af den bevillingspligtige aktivitet. Sådanne selskabskonstruktioner skaber synergieffekter, og det kan ikke have været hensigten, at disse skal omfattes af habilitetskrav.

Hverken EI-semesteraftalen eller den underliggende Konkurrenceanalyse bør hindre, at der ved udmøntningen af bemyndigelserne gives mulighed for at anlægge et proportionalitetshensyn, som tillige bør afspejles i loven. Det bør være muligt, at der kan fastsættes konkrete bagatelgrænser for selskabsmæssige forbindelser mv. for især mindre netvirksomheder, der ved udmøntningen viser sig at blive ramt uforholdsmæssigt hårdt af nye krav til den funktionelle adskillelse set i forhold til den reelle risiko for interessekonflikter.

Dansk Energi bemærker, at med forslaget til ny § 45 fjernes al indhold af den nugældende § 45, og der efterlades alene en bemyndigelsesbestemmelse for ministeren til at kunne fastsætte regler for netvirksomheders funktionelle adskillelse fra kommercielle aktiviteter.

Dansk Energi anbefaler på denne baggrund, at forslag til ny § 45 omformuleres, så det – som i den nugældende elforsyningslov – tydeligt fremgår, hvilke grundlæggende habilitetskrav der gælder for henholdsvis direktionen og bestyrelserne i netvirksomhederne og selskabsmæssigt forbundne kommercielle elektricitetsaktiviteter. De grundlæggende krav bør kunne læses i selve lovteksten, herunder krav til direktionens samt bestyrelsens deltagelse – eller forbud herimod – i selskabsmæssigt forbundne kommercielle elektricitetsaktiviteter. Endvidere bør det af selve lovteksten fremgå – og ikke blot i lovbemærkningerne som en forventning til kommende initial udmøntning - at der i habilitetsreglerne sondres mellem netvirksomheder med 100.000 tilsluttede kunder eller derover og netvirksomheder, der ligger under denne eldirektivfastsatte grænse. Dette også for at sikre, at de grundlæggende krav til den funktionelle adskillelse, der fremgår af EI-semesteraftalen, på tilstrækkelig vis afspejles i selve elforsyningsloven og ikke blot i efterfølgende bekendtgørelsestekst udenfor politisk kontrol.

Hvis ministeren, dette til trods, fastholder den brede bemyndigelsesbestemmelse, skal bemærkningerne til en sådan bestemmelse holde sig helt snævert til de politisk aftalte habilitetsregler og den ovennævnte forståelse heraf og til forudsætningen om 100.000-kunders-grænsen, der er gældende ret efter elmarkedsdirektivet, fastholdes.

Det er endvidere politisk aftalt, at der skal ske en styrkelse af bestyrelsernes og direktionens uafhængighed og kompetencer som et led i den funktionelle adskillelse. Det fremgår af lovforslagets side 95, at der som opfølgning herpå bl.a. for selskaber over 100.000 kunder, bør stilles krav om udarbejdelse og offentliggørelse af direktionsinstruksen samt en beskrivelse af bestyrelsens selvstændige beslutningskompetence i netvirksomheden. Dansk Energi kan tilslutte sig, at kravet om udarbejdelse af direktionsinstruks m.v. er et egnet virkemiddel. Dette må antages at være egnet til at synliggøre kompetencedelingen mellem direktion og bestyrelse. Men vi finder det meget vidtgående at stille krav om offentliggørelse af direktionsinstruksen og andet materiale i sin fulde form. En direktionsinstruks kan indeholde forretningsfølsomme oplysninger og andre oplysninger af følsom karakter.

Dansk Energi anbefaler derfor, at der kan stilles krav om at offentliggøre elementer af direktionens instruks i mere overordnet form, der kan tydeliggøre kompetencedelingen mellem direktion og bestyrelse, herunder eksempelvis en beskrivelse af beslutningskompetencer og ansvarsområder for ledelse og bestyrelse, mens øvrige elementer bør udelades. En offentliggørelse kan eksempelvis også ske via IO-programmet, som foreslås offentliggjort i dette lovforslag, samtidigt med at Forsyningstilsynet gives mulighed for at anmode om det fulde materiale. Der kan i den forbindelse henvises til lovforslagets bemærkninger s. 114 øverst om de interne overvågningsprogrammer, hvor denne tænkning allerede er afspejlet: *”Et eksempel herpå er det foreslåede krav om beskrivelse af bestyrelsens og direktionens beslutningskompetence. Som supplement til dette nye krav bør det i netvirksomhedens interne overvågningsprogram beskrives, hvordan kompetencedelingen understøtter netvirksomhedens tilstrækkelige, selvstændige og dermed uafhængige beslutningskompetence og neutrale adfærd.”*

Efter ikrafttrædelsesbestemmelserne i lovforslagets § 4, stk. 1, skal bl.a. reglerne om funktionel adskillelse træde i kraft allerede 1. januar 2022. Efter lovforslagets § 4, stk. 2, forbliver de gældende regler fastsat efter § 45, stk. 4, i kraft, indtil de ændres eller afløses af nye regler fastsat i medfør af § 45.

De nye skærpede regler om funktionel adskillelse betyder imidlertid, at flere netvirksomheder og koncerner skal ændre på bl.a. bestyrelsernes sammensætning og eventuelt selskabernes organisering, hvilket typisk er et anliggende, der skal behandles på selskabernes generalforsamling efter gældende vedtægter. Dansk Energi ønsker derfor, at der gives selskaberne en rimelig frist til, at selskaberne kan foretage de fornødne ændringer, herunder gennemføre en valghandling, og det foreslås derfor på den baggrund, at § 45 og regler, der udmøntes i medfør heraf, først skal træde i kraft den 1. januar 2023. Dette skal også ses i sammenhæng med, at de bekendtgørelser, der skal udmønte bemyndigelserne i § 45 forventeligt først vil blive udstedt kort før årsskiftet 2021/2022. Det vil derfor ikke være muligt for selskaberne at kunne leve op til reglerne pr. 1. januar 2022.

Markedsmæssighed

Dansk Energi anerkender El-semesteraftalens ordlyd om, at der stilles *”... højere krav til dokumentation af prissætning og vilkår af netvirksomhedernes handler med concern- og interesseforbundne virksomheder, samtidigt med at tilsyn og sanktionsbeføjelser styrkes.”* (jf. aftalens bilag 1). Dansk Energi finder det her afgørende, at disse krav fastsættes og det styrkede tilsyn fortsat sker i overensstemmelse med de eksisterende bemærkninger til elforsyningslovens § 46, dvs.: *”Energiltilsynet udøver sit tilsyn og sit skøn inden for rammerne af OECD’s Guidelines for transfer pricing og SKAT’s vejledning ”Transfer Pricing – Dokumentationspligten. Energiltilsynet skal primært beskæftige sig med væsentlige aftaler. Da regelgrundlaget vedrørende aftalers markedsmæssighed er ensartet på skatteområdet og energiområdet vil det i konkrete tilfælde kunne være hensigtsmæssigt med en dialog med skatteforvaltningen i forbindelse med Energiltilsynets sagsbehandling.”*

I den forbindelse fremgår det ganske vist flere steder af bemærkningerne til lovudkastet, at *”Forsyningstilsynet ved fastsættelsen af den markedsmæssige pris skal udøve sit skøn inden for rammerne af OECDs TP-guidelines”*. Dette er vi helt enige i. Men andre steder i lovbemærkningerne fremgår, at skønnet *”som udgangspunkt”* og *”i videst muligt omfang”* skal udøves inden for rammerne af OECDs TP-guidelines. Dette er ikke konsistent og dermed risikerer bemærkningerne at virke modsat hensigten om at sikre effektivitet i tilsynet og forudberegnelighed for virksomhederne, hvis tilsynet dermed meddeles yderligere metodefrihed til sin skønsudøvelse end de principper og metoder, der fremgår af OECDs TP-guidelines.

Det fremgår ligeledes af bemærkningerne til den eksisterende § 46, at hensigten med bemyndigelsen er at sikre effektivitet i tilsynet efter bestemmelserne og sikre klarhed og forudberegnelighed af de krav, der stilles til virksomhederne samt af grundlaget for den pris, der vil blive fastsat

skønsmæssigt, hvis det måtte blive vurderet, at den anvendte pris ikke er markedsmæssig. Det er afgørende, at dette hensyn opretholdes, men desværre må vi konstatere, at der er stor risiko for, at lovforslaget med det nuværende indhold af bemærkningerne ikke vil opfylde denne hensigt. Både i forhold til at sikre effektivitet og forudberegnelighed er det således helt afgørende, at der holdes fast i at både bestemmelsen i § 46, fastsættelsen af de nye kommende regler i bekendtgørelsen, og administrationen af disse fortsat helt og holdent sker på grundlag og inden for rammerne af OECD's TP guidelines.

Regler og kontrolpraksis på skatteområdet udgør således et velkonsolideret og internationalt anerkendt rammeverk for virksomhedernes dokumentation af og myndigheders kontrol med koncerninterne handler, og denne parallelitet bør opretholdes i nye krav og praksis på energiområdet. Fokus i den skattemæssige kontrol er ganske vist hovedsageligt på grænseoverskridende interne handler mhp. at sikre en korrekt national skatteligning af virksomheder. Men regler og metoder fra skatteområdet er fuldt egnede til også at blive anvendt for indenlandske koncerninterne handler på energiområdet, og de større netvirksomheder er i forvejen underlagt dette regelgrundlag på skatteområdet. Dansk Energi er indforstået med, at tilsvarende regler og dokumentationskrav indføres for samtlige netvirksomheder og for alle typer af disses koncerninterne transaktioner så længe, der er fuld parallelitet mellem de regler og den praksis, der gælder på skatteområdet og de nye regler og styrkede tilsyn, der indføres på elområdet for netvirksomhederne som opfølgning på EI-semesteraftalen.

Imidlertid bevæger bemærkningerne til lovforslaget sig udenfor både "OECD's Guidelines for transfer pricing og SKAT's vejledning "Transfer Pricing – Dokumentationspligten", og samtidigt også udenfor EI-semesteraftalens ordlyd om, at nye regler og styrket tilsyn skal gælde for "netvirksomhedernes handler med koncern- og interesseforbundne virksomheder". Dette er meget bekymrende og kan risikere at føre til disproportionale administrative byrder både for virksomheder og Forsyningstilsynet.

Bemærkningerne bevæger sig konkret udenfor EI-semesteraftalen samt regler og praksis på skatteområdet på tre centrale punkter:

- Der anvendes et ikke-ankendt skattemæssigt begreb i form af "*forbundne foretagender*" ift. reglernes rækkevidde.
- Der lægges op til vidtgående metodefrihed i regler for tilsynet med markedsmæssighed, fordi det fremgår, at "*Reglerne om vurdering af markedsmæssighed og om fastsættelse af den markedsmæssige pris skal tage udgangspunkt i OECD's Transfer Pricing Guidelines og i videst muligt omfang følge disse. Det følger heraf, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved fastsættelse af de ovennævnte regler ligeledes skal tage udgangspunkt i skattelovgivningens regler herom.*"
- Der lægges op til, at den samlede aftalepris eller en avance som sanktion kan fastsættes til nul i indtægtsrammerne med reference til den nuværende bekendtgørelse på energispareområdet. Dette ville *ikke* være i overensstemmelse med OECD's TP-guidelines, hvor det ville være utænkeligt, at aftalepriser og/eller avancer kunne blive fastsat til nul af skattemyndigheden.

Hvis disse bemærkninger opretholdes uændrede, vil der være en betydelig risiko for, at netvirksomhederne vil se ind i disproportionale administrative byrder, og tilsynet vil have grundlag for at basere bedømmelser af markedsmæssighed på vilkårligt udarbejdede egne metoder, der ikke følger gængse TP-guidelines, og samtidigt udmønte vidtgående sanktioner eller fastsætte aftalepriser, der strider mod velkonsoliderede TP-principper og praksis på skatteområdet.

Forbundne foretagender

I bilag 1 til aftalen af 4. juni fremgår det i bilag 1, at:

”Samtidig stilles der højere krav til dokumentation af prissætning og vilkår af netvirksomhedernes handler med koncern- og interesseforbundne virksomheder, samtidigt med at tilsyn og sanktionsbeføjelser styrkes. Endvidere styrkes gennemsigtigheden ved at kræve offentliggørelse af oversigter over netvirksomheders aftaler med forbundne foretagender i et omfang, hvor det vurderes ikke at være til skade for netvirksomhedens konkurrenceforhold.”

Den gængse og bredt anvendte definition af ”koncern- og interesseforbundne virksomheder” fremgår af SKATs juridiske vejledning 2021-2 vedr. armslængdeprincippet med reference til ligningslovens § 2, jf. nedenstående uddrag:

Hvem er omfattet af armslængdeprincippet?

Armslængdeprincippet for fastsættelse af priser og vilkår for transaktioner mellem **interesseforbundne** parter er fastsat i LL § 2.

Følgende er omfattet af armslængdeprincippet:

Skattepligtige

- hvorover fysiske eller juridiske personer udøver en bestemmende indflydelse
- der udøver en bestemmende indflydelse over juridiske personer
- der er **koncernforbundet** med en juridisk person
- der har et fast driftssted beliggende i udlandet
- der er en udenlandsk fysisk eller juridisk person med et fast driftssted i Danmark, eller
- der er en udenlandsk fysisk eller juridisk person med kulbrintetilknyttet virksomhed omfattet af KULBR § 21, stk. 1 eller 4.

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2049950>

Koncernbegrebet er klart defineret i selskabslovens § 6 og § 7, mens begrebet ”forbundne foretagender”, som anvendes i lovforslaget, ikke tilsvarende findes defineret andet steds i skatte- og selskabslovgivningen, og ligeledes heller ikke fremgår af den politiske aftale.

Det fremgår i bemærkningerne, at: ”Begrebet *forbundne foretagender* forudsættes defineret som fastlagt i bekendtgørelse nr. 215 af 6. marts 2019 om markedsræssighed af aftaler om realisering af energibesparelser § 2, medmindre der senere vurderes at være et behov for at ændre begrebets omfang. Begrebet *forbundne foretagender* forudsættes anvendt, da monopulers transaktioner med konkurrenceudsatte *forbundne foretagender* kan være udtryk for incitament, der gør, at aftalernes priser og vilkår ikke er bestemt af rent markedsræssige forhold. Begrebet omfatter bl.a. koncernforbundne selskaber, selskaber som netvirksomhedens ejere, eller netvirksomheden direkte eller indirekte har ejerandele i, samt visse forbindelser på ledelsesniveau.”. Endvidere fremgår det, at; ”... § 46, stk. 3, vil blive udmøntet i en bekendtgørelse, som ved første udmøntning vil finde anvendelse på kollektive elforsyningsvirksomheders aftaler med *forbundne foretagender*.”.

Begrebet ”forbundne foretagender” er således p.t. alene defineret i en administrativ regel specifikt for energispareområdet. Det må dog forudsættes, at der med ”forbundne foretagender” i lovforslaget sigtes på en videre rækkevidde af nye regler på elområdet, end de der i dag gælder på skatteområdet, hvilket der ikke forekommer at være politisk mandat til jf. aftalens ordlyd, som netop læner sig tekstnært op ad almindeligt anerkendte begreber i form af benævnelserne ”koncern- og interesseforbundne virksomheder”. Endvidere må bemærkningerne opfattes sådan, at rækkevidden senere kan ændres under ministerens bemyndigelse, selvom aftalen alene forholder sig til en veldefineret kreds af ”koncern- og interesseforbundne virksomheder”. Hvis lovforslagets ordlyd vedr. ”forbundne foretagender” opretholdes, vil der således være tale om nye regler, der rækker udover det politisk aftalte og de krav og regler, der gælder på skatteområdet, med betydeligt forøgede administrative byrder for virksomheder og tilsyn til følge. Det bemærkes i den forbindelse, at lovforslaget ikke forholder sig til

de øgede administrative konsekvenser for erhvervslivet og myndigheder, som en sådan videre rækkevidde ville medføre.

Det bemærkes desuden, at netvirksomhedernes udgifter til transaktioner med såvel koncerninterne som eksterne parter i forvejen er rummet af den eksisterende incitamentsregulering, hvor kombinationen af indtægtsrammer og benchmarking i sig selv giver stærke incitamenter for netvirksomhederne til at forhandle effektive aftalepriser på ydelser indkøbt fra både koncerninterne og eksterne parter. I tidligere ændringer af § 46 og i Konkurrenceanalysen har der især været fokus på hhv. netvirksomhedernes udgifter til indkøb af energispareydelser og til el til dækning af nettab på elmarkedet. Disse typer af ydelser håndteres særskilt i den økonomiske regulering, i og med at udgifterne hertil dækkes 1:1 og ikke indgår i benchmarking. Imidlertid er netvirksomhedernes energispareforpligtelse udløbet, og der er ved seneste lovændring indført udbudskrav ift. indkøb af el til dækning af nettab. Derfor skal nye dokumentationskrav og styrket tilsyn med markedsmæssighed nu entydigt ses i kombination med eksisterende økonomiske reguleringsmekanismer og ikke betragtes som en isoleret reguleringsmekanisme, der skal stå alene ift. reguleringen af aftalers markedsmæssighed. På denne baggrund forekommer det uklart og udokumenteret, hvilke *”... udtryk for incitamenter, der gør, at aftalernes priser og vilkår ikke er bestemt af rent markedsmæssige forhold.”*

Økonomiske transaktioner mellem *”koncern- og interesseforbundne virksomheder”* er i ligningslovens § 2 og skattekontrollovens § 37 defineret som *”kontrollerede transaktioner”*. Det er netop sådanne transaktioner, der er genstand for OECD’s TP-guidelines og skattereglerne, og det er således også denne type transaktioner, der bør være genstand for skærpede dokumentationskrav efter den politiske aftale og nærværende lovforslag. En videre rækkevidde end disse *”kontrollerede transaktioner”* ville alene medføre øgede administrationsomkostninger for virksomheder og tilsyn uden at medføre gevinster for elforbrugerne.

Vidtgående metodefrihed for tilsyn

Når bemærkningerne omfatter formuleringer som *”tage udgangspunkt i”* eller *”i videst muligt omfang følge”* regler og praksis på skatteområdet, efterlades de regulerede virksomheder med en regulatorisk risiko, administrativ usikkerhed og nye administrative byrder, som ikke tilsvarende eksisterer på skatteområdet eller i andre erhverv. Dette ville være en uacceptabel konsekvens af ny sektorlovgivning, som alene ville bidrage til en højere elregning for forbrugerne uden at medføre nogen effektiviseringsgevinster i sektoren.

På skatteområdet eksisterer der fem anerkendte og velkonsoliderede TP-metoder, som både virksomheder og myndigheder er forpligtet til at benytte sig af. Disse er ligeledes beskrevet i SKATs juridiske vejledning 2021-2, jf. nedenstående uddrag:

C.D.11.4.1 Valg af transfer pricing-metode

Indhold

Dette afsnit handler om de fem transfer pricing-metoder, som OECD anbefaler. Afsnittet giver en introduktion til metoderne.

Afsnittet indeholder:

- OECD's anbefalinger
- De traditionelle transaktionsbaserede metoder
- De transaktionsbestemte nettoavancemetoder
- Andre metoder
- Supplerende vejledning om prisfastsættelse af særlige transaktioner.

Se også afsnit [C.D.11.5.6](#) om valg af transfer pricing-metode, PLI og testet part.

OECD's anbefalinger

Der er fem transfer pricing-metoder, som kan anvendes ved fastsættelse af armslængdepriser for kontrollerede transaktioner.

Metoderne er:

- CUP-metoden (Comparable Uncontrolled Price Method)
- RPM (Resale Price Method)
- Cost plus-metoden (Cost Plus Method)
- TNMM (Transactional Net Margin Method)
- Profit Split-metoden

<https://skat.dk/skat.aspx?old=2049994&chk=217592>

Det er utænkeligt, at der skulle forekomme konkrete omstændigheder på elområdet, der fordrer anvendelse eller udvikling af andre TP-metoder. Derfor bør lovforslaget referere præcist og udtømmende til disse fem metoder som en klar ramme for både virksomheder og tilsyn.

Endvidere er det et fundamentalt skattemæssigt princip, at ligningsmyndigheden i sin evt. skønsmæssige skatteansættelse ved mangelfuld dokumentation af prisfastsættelsen fra virksomheden benytter samme TP-metode, som den af virksomheden (mangelfuldt) dokumenterede¹. Dette princip bør også følges på elområdet for at sikre administrativ effektivitet hos virksomheder og tilsyn.

Sanktioner

Det skal indledningsvist bemærkes, at Dansk Energi ikke kan anbefale anvendelse af ordet "sanktion" i den sammenhæng, det bliver anvendt i lovforslaget. "Sanktion" er et begreb, der normalt knytter sig til strafferetsplejen i dansk ret og det leder tanken hen på f.eks. bødestraf efter sanktionsbestemmelserne i elforsyningslovens § 13. Selvom begrebet "sanktion" anvendes i EI-semesteraftalen bør det ikke gengives i lovforslaget, når det ikke er det, der er hensigten med lovforslaget. Dansk Energi vælger derfor i bemærkningerne nedenfor at anvende termen "reduktion af indtægtsrammen" og det anbefales, at en tilsvarende betegnelse benyttes i lovforslaget.

Ved mangelfuld eller manglende dokumentation fra virksomhedens side vil det være utænkeligt, at skattemyndighederne fastsætter en pris og/eller avance til nul. Dette ville simpelthen stride mod al forretningsmæssig logik og være i direkte modstrid med OECD TP-principper. Hverken en avance på

¹ Se fx Højesteretsafgårelsen: <https://domstol.fe1.tangora.com/New-S%C3%B8geside.31488.aspx?recordid31488=1955> (sag; BS-42036/2019-HJR). Der sondres her mellem manglende og mangelfuld dokumentation. Adeccos dokumentation er mangelfuld, men ikke i så væsentligt et omfang at det kan sidestilles med manglende dokumentation. Derfor kan skattemyndighederne ikke bare skønsmæssigt fastsætte en indkomst.

nul eller en samlet aftalepris for en kontrolleret transaktion vil kunne tænkes fastsat på skatteområdet indenfor andre erhverv. Derfor ville en sådan reduktion af omkostninger i indtægtsrammen de facto være i strid med regler og praksis på skatteområdet såvel som med sund forretningslogik.

TP-guidelines angiver en struktureret og metode for vurdering af markedsmæssighed – også i de tilfælde, hvor dokumentationen er mangelfuld og myndigheden må foretage en skønsmæssig prisfastsættelse. Der er tale om en trangfølge, som er det helt afgørende, at Forsyningstilsynet også bliver forpligtet til at benytte ved evt. skønsmæssig fastsættelse af den markedsmæssige pris. Netop TP-metodikken ved mangelfuld eller manglende TP-dokumentation er velafprøvet og ligger til grund for omfattende skatteretspraksis.

Vi ser på den baggrund følgende metodik i tilsynets vurdering af en aftale, dennes markedsmæssighed, og konsekvenserne af mangelfuld eller manglende dokumentation, hvis den foreslåede model for reduktion af indtægtsrammen skal lægges til grund (punkt nr. 3):

1. *Virksomheden har baseret sin dokumentation af markedsmæssigheden på en af de anerkendte TP-metoder og der foreligger dokumentation herfor. I denne situation kan Forsyningstilsynet evt. vurdere, at metoden ikke er brugt korrekt. Her skal Forsyningstilsynet ligesom skattemyndighederne holde sig til den TP-metode, der er anvendt af virksomheden, og i relevant omfang foretage de korrektioner, der er nødvendige for at prisen kan fastsættes korrekt baseret på den af virksomheden anvendte metode.*
2. *Hvis dokumentationen for markedsmæssigheden efter den af virksomheden anvendte TP-metode er så mangelfuld at det ikke kan lade sig gøre via korrektioner at anvende den pågældende metode til at fastsætte markedsprisen, så skal Tilsynet fastsætte den markedsmæssige pris ud fra en anden anvendelig TP-metode. Men prisen skal fortsat være markedsmæssig og være baseret på TP-principperne. Det indebærer fx, at der ved anvendelse af TNMM-metoden skal tillægges en markedsmæssig avance til omkostningen (modsat hvad der i dag fremgår af markedsmæssighedsbekendtgørelsens § 8).*
3. *Hvis situationen er den, at virksomheden end ikke kan dokumentere, at der har fundet en transaktion sted og evt. heller ikke at der har fundet en betaling sted for leverede ydelser, så først der kan det komme på tale at underkende hele eller dele af den påståede omkostning. Men det er noget helt andet end "åbenlyst mangelfuld dokumentation af markedsmæssighed", som det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet. Bestemmelsen i § 9 i markedsmæssighedsbekendtgørelsen er således reelt heller ikke i overensstemmelse med retspraksis på skatteområdet og bør gentænkes hvis markedsmæssighedsbekendtgørelsen overhovedet skal tjene som inspiration for fremtidige regler. Men selv i forhold til formuleringen i § 9 er bemærkningerne til lovudkastet mere vidtgående – formentlig utilsigtet. I § 9 er det således nævnt at bestemmelsen fx kan anvendes hvis man ikke kan fremvise dokumentation for de betalinger, der er foretaget i henhold til aftalen, hvilket indikerer at bestemmelsen hvor hele omkostningen underkendes reelt alene kan bringes i anerkendes, hvis det er selve transaktionen der i det hele taget ikke kan dokumenteres, og ikke "kun" at dokumentationen for markedsmæssigheden er mangelfuld.*

Bekendtgørelsen på energispareområdet bør ikke udgøre læst for generelle regler

Alene af ovenstående årsager bør bekendtgørelsen på energispareområdet ikke udgøre læst for nye generelle regler, dvs. de mange referencer til denne bekendtgørelse bør ændres i lovbemærkningerne. Som nævnt er energispareforpligtelsen nu bortfaldet og der gjaldt en særlig økonomisk regulering af udgifter til varetagelse af denne forpligtelse, som ikke i sig selv indebar et stærkt effektiviseringsincitament. På denne baggrund er øvrige indkøb ikke sammenlignelige med indkøbet af energispareydelser, og derfor bør hverken regler eller tilsynspraksis på dette område udbredes generelt for netvirksomhedernes (koncerntinterne) transaktioner. Dertil kommer, at sektorens erfaringer med både virksomhedernes og tilsynets administration efter den nugældende bekendtgørelse peger på, at der er behov for mere stringente referencer til og fuld parallelitet med de skattemæssige regler,

når ministeren skal benytte sin bemyndigelse til at fastsætte højere dokumentationskrav for netvirksomhederne og regler for styrket tilsyn med markedsmæssighed.

Forsyningstilsynet har på baggrund af stikprøver efter en årrække og langvarige sagsforløb truffet den første bølge af afgørelser om markedsmæssighed bl.a. på energispareområdet, og der er derfor reelt først nu ved at tegne sig et billede af den praksis, som Forsyningstilsynet anlægger på området. Flere af disse afgørelser er imidlertid blevet påklaget til Energiklagenævnet som principielle klagesager ud fra en vurdering af, at afgørelserne er i strid med grundlæggende metodiske principper på TP-området – og dermed intentionerne i elforsyningslovens § 46. Forsyningstilsynets administration af reglerne har således efterladt en uigennemsigthed og usikkerhed i forhold til metodevalg for virksomhederne, ligesom der tegner sig en byrdefuld sagspukkel hos Energiklagenævnet. Dette er ikke tilfredsstillende.

Derfor opfordrer Dansk Energi indgående til, at man ikke mekanisk udvider den eksisterende bekendtgørelse vedrørende markedsmæssighed på energispareområdet til at gælde for alle koncerninterne samhandelsaftaler, da både indholdet af markedsmæssighedsbekendtgørelsen og særligt administrationen af bekendtgørelsen reelt ikke har holdt sig inden for rammerne af OECDs TP-guidelines, og netop derfor ikke har levet op til hensigten om effektivitet i tilsynet og forudberegnelighed for virksomhederne. På den baggrund bør de mange referencer til den eksisterende bekendtgørelse vedrørende markedsmæssighed på energispareområdet nedtones betydeligt, så det dermed også signaleres tydeligt, at fastsættelsen af generelle regler ikke er bundet af de specifikke regler, der blev indført på energispareområdet, og at denne specifikke bekendtgørelse dermed ikke mekanisk vil udgøre læsten for fastsættelsen af generelle bestemmelser. Det anbefales derfor, at nye, generelle bestemmelser etableres efter et princip om fuld parallelitet til de eksisterende skattemæssige regler og praksis, fordi man derved entydigt vil sikre, at hensynet til effektivitet og forudberegnelighed er tilstrækkeligt opfyldt.

Ambitionen for nye regler på området bør derfor være at etablere et regelsæt, der sikrer forudberegnelighed for virksomhederne og effektivitet i tilsynet – både ift. virksomhedernes regelopfyldelse og tilsynets kontrol heraf. Denne ambition opnås bedst ved at fastsætte regler og dokumentationskrav, der læner sig tekstnært op ad det velafprøvede rammeværk og den praksis, der gennem mange år er udviklet nationalt og internationalt på skatteområdet.

I det omfang der med bekendtgørelsen indføres krav, som ikke direkte kan udledes af nuværende lovgivning, må det forudsættes, at den nye lovgivning kun gælder for aftaler indgået efter ikrafttrædelsen af bekendtgørelsen, og at der endda gives behørig tid til implementering efter denne ikrafttrædelse.

Offentliggørelse af oplysninger om netvirksomhedernes aftaler

Det fremgår af forslag til § 46, stk. 4, at der gives bemyndigelse til at fastsætte regler om offentliggørelse og at det vil udmønte sig i krav om at netvirksomheden skal indsende en oversigt over sine aftaler med forbundne foretagender til Forsyningstilsynet og at der stilles krav om, at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal offentliggøre en oversigt over deres aftaler. Forsyningstilsynet kan endvidere anmode om at modtage det fulde materiale.

Dansk Energi lægger i den forbindelse vægt på, at det som fremhævet i bemærkningerne skal ske under fuld beskyttelse af konkurrencefølsomme oplysninger og lægger i den forbindelse også vægt på, at der ikke pålægges netvirksomhederne unødige administrative byrder. Dansk Energi noterer derfor med tilfredshed, at der ikke stilles krav om offentliggørelse af aftalerne med ekstraheret indhold, da det vil være administrativt tungt og anbefaler, at den liste, der skal offentliggøres, er af helt overordnet karakter og ikke indeholder oplysninger om kontraktsum. Dansk Energi foreslår, at

selskabernes liste til offentliggørelse eksempelvis svarer til den liste med oplysninger, som de kollektive elforsyningsvirksomheder indsender til SKAT, dog uden beløbsoplysninger eller kontraktsum som kan forekomme i oversigterne til SKAT.

Dansk Energi skal i den forbindelse understrege, at det er helt afgørende for konkurrencen om de ydelser, netvirksomhederne indkøber og dermed sikring af markedsmæssige priser for netvirksomhederne, at der er fokus på, at disse aftaler kan – og typisk vil – indeholde konkurrencefølsomme oplysninger, som bør undtages fra offentliggørelse, og at myndighederne – i dette tilfælde Forsyningstilsynet – forpligtes til at tage dette i betragtning i sin sagsbehandling og foretage høring af relevante aftaleparter, inde aftaler eller dele af aftaler videregives til andre parter. Dette vedrører ikke kun aftaleelementer som priser og mængder, men f.eks. også andre aftalevilkår, da disse også kan udgøre konkurrencefølsomme oplysninger for både netvirksomhederne og netvirksomhedernes aftaleparter.

Forbud mod netvirksomheders indirekte varetagelse af konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter

Med forslaget udvides ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler – ikke blot om indirekte varetagelse af energilageraktiviteter og ladestanderaktiviteter – men også om konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter i øvrigt, herunder elproduktion, elhandel og aggregering.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at det af lovforslagets specielle bemærkninger til § 47 c fremgår, at der med elektricitetsaktiviteter som udgangspunkt, menes produktion, handel og levering af elektricitet, aggregering og energilagring. Videre fremgår det, at der således vil kunne være andre aktiviteter, der vil kunne omfattes af den foreslåede bemyndigelse. Endvidere vil det ligge inden for rammen af bemyndigelsen, at der fremadrettet vil kunne fastsættes regler om netvirksomheders indirekte varetagelse af andre aktiviteter, der er konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter, hvis der skulle opstå behov herfor.

Formuleringen om, at der ”... vil kunne fastsættes regler om netvirksomheders indirekte varetagelse af andre aktiviteter, der er konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter, hvis der skulle opstå behov herfor...”, levner imidlertid en fortolkningsusikkerhed i forhold til, om der skal kunne fastsættes andre regler end dem, der er aftalt i medfør af EI-semesteraftalen og giver indirekte ministeren en mulighed for at tilføje flere eller skærpede krav udenfor politisk aftalemandat. Dansk Energi skal på denne baggrund opfordre til, at bestemmelsen tilpasses, så den afspejler aftaleteksten og således formuleres udtømmende.

Dansk Energi hilser velkomment, at det fremgår direkte af bemærkningerne, at reglerne først skal træde i kraft ved udgangen af 2025 for dermed at give selskaberne en mulighed for at ændre organisationen. Dansk Energi kan kun anbefale, at dette hensyn udbredes til andre dele af lovforslaget.

Dataadskillelse

Forslag til et ny § 84 a, stk. 6, om dataadskillelse og bemærkningerne hertil giver efter Dansk Energis opfattelse en risiko for, at der kan stilles krav, som i sidste ende kan udfordre bl.a. en effektiv drift af koncernfælles funktioner.

I lovforslaget lægges der op til, at netvirksomhedens data skal holdes adskilt fra anden data, heri ligger blandt andet, at hvis data indgår i en fælles IT-database, vil databasen teknisk skulle indrettes på en sådan måde, at muligheden for tilgang til sådanne data begrænses. Endvidere vil adgangen til den database eller den del af databasen, hvori det pågældende data indgår, skulle begrænses til medarbejder, der alene varetager opgaver i forbindelse med udøvelse af netvirksomheden.

Det foreslås samtidig, at ministeren kan fastsætte krav om data-adgangsbegræninger i forhold til specialiserede IT-tekniske medarbejdere, der også varetager opgaver i forhold til andre aktiviteter end netvirksomheden, når deres adgang til databasen er nødvendig for at løse IT-tekniske problemstillinger.

I både de almindelige og de specielle bemærkninger fokuseres indledningsvis på kundedata, økonomiske data samt informationer om kommende investeringer hvor adgang til data kan give forretningsmæssige fordele for selskabsmæssigt forbundne konkurrenceudsatte aktiviteter.

Men i beskrivelsen af kravet om adskillelse, som nævnt ovenfor, lægges der op til en generel adskillelse af netvirksomhedens data fra anden data. Det omfatter i princippet al data og herunder også data vedrørende en lang række forhold, som ikke er omfattet af den indledende beskrivelse.

Netvirksomhedens data kan være fx HR-data vedrørende medarbejderne, finansielle data til økonomistyring, regnskabsaflæggelse og budgetopfølgning, data vedrørende Facility Management, fx medarbejderes kantinekøb, bestilling af sikkerhedssko, anvendelse af lejede biler, ferieregistrering mv.

Et krav om adskillelse vil de facto medføre krav om adskillelse af data vedrørende en lang række forhold som ikke involverer data, som kan give forretningsmæssige fordele ift. selskabsmæssigt forbundne konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter eller andre konkurrenceudsatte aktiviteter.

Dette er særdeles indgribende overfor legitime koncernfælles funktioner, der i deres natur er medvirkende til at sikre synergieffekter og en effektiv drift. Det er et væsentligt element i opfølgningen på Konkurrenceanalysen, at der fortsat kan drives koncerner, hvor synergier realiseres til gavn for ejere, forbrugere og virksomheder, og hvor den overordnede ledelse og tilhørende koncernfunktioner har adgang til relevante data om netvirksomhederne for at kunne træffe de overordnede strategiske beslutninger. Derfor bør det foreslåede krav om hvilke data, der skal omfattes af adskillelseskrav, ikke omfatte mere end hvor det reelt kan være forbundet med en konkurrenceforvridende risiko på elmarkedet, hvis data deles i koncernen. Der er derfor behov for at afgrænse disse typer af data, enten således at det er afgrænset til datahub-data og kundedata, eller således at det er afgrænset til data, der f.eks. er omfattet af begreberne Forretningsmæssigt Følsomme Oplysninger (FFO) og Forretningsmæssigt Fordelagtige Oplysninger om Egne Aktiviteter (FFO-EA), som er kendte og allerede anvendte begreber, som netvirksomhederne er vant til at håndtere særskilt.

Dansk Energi anerkender, at der kan være behov for at sikre afgrænsning af forvaltningen af visse data, men et bredere krav om dataadskillelse, der går på selve databaserne ville savne formål og ikke være proportionalt i forhold til de forbundne omkostninger.

Det fremgår nu i bemærkningerne, at adgangen til netvirksomhedernes data skal begrænses til ansatte, der kun har opgaver vedr. udøvelse af netvirksomhed. Kun i forhold til IT-funktioner er der lagt op til at medarbejdere kan håndtere både opgaver, der involverer net-data og andre opgaver. Andre medarbejdere, der håndterer opgaver med net-data, kan kun udføre opgaver for netvirksomheden.

Selv hvis rækkevidden af "netvirksomhedernes data" indskrænkes til data, der er forbundet med en konkurrenceforvridende risiko på elmarkedet, så vil der fortsat være behov for at tillade mulighed for, at andre typer af medarbejdere end IT-medarbejdere også kan arbejde både med opgaver, der involverer net-data og andre typer af opgaver, da det ville være uproportionalt og fordyrende at opbygge parallelle funktioner for alle koncernfunktioner.

Det vil herunder fortsat være nødvendigt, at medarbejdere tilknyttet tværgående koncernfunktioner som fx Økonomi/Finans (fx regnskab, bogholderi og fakturering), indkøb, jura og koncernsekretariat vil kunne arbejde på tværs og herunder at have adgang til systemer, som indeholder net-data.

Det skal desuden fortsat være muligt at koncernen kan varetage sine ejermæssige hensyn, hvilket indebærer at der for de relevante beslutningstagere skal være mulighed for adgang til data. Fx vedrørende økonomi- og regnskabsdata samt data vedrørende strategiske forhold og grundlag for investeringer.

Dansk Energi foreslår, at der ved krav om adskillelsen af data lægges vægt på at afgrænse og strukturere medarbejderes adgang til data (kontrol og adgangsstyring) fx ved fastsættelse af specifikke krav for specialiserede fællesfunktioner. Dertil kommer, at der for en række funktioner, der fx involverer adgang til kundedata, kan fastsættes særlige regler, der pålægger disse medarbejder en klausul, der sikrer at der ikke sker uretmæssig videregivelse af oplysninger. Dette skal selskaberne håndhæve og der kan stilles krav om, at det indgår i den interne overvågning, herunder at konsekvenser af manglende håndhævelse beskrives.

Desuden skal det bemærkes, at det af lovforslagets bemærkninger generelt fremgår, at der i forhold til adgangen til en database vil skulle laves en begrænsning til medarbejdere, der alene varetager opgaver i forbindelse med udøvelse af netvirksomhed. Dansk Energi skal i den forbindelse bemærke, at formuleringen er meget snæver og efterlader en uklarhed i forhold til, om dette fx betyder, at et serviceselskab, der udfører opgaver for netvirksomheden og i den forbindelse har adgang til netvirksomhedens IT-systemer for at kunne løfte opgaven, skal "øremærke" specifikke medarbejdere, hvis driftsselskabet også udøver infrastrukturelærede opgaver for andre, typisk koncernselskaber. Det kan fx være for Energinet, andre monopolvirksomheder, infrastrukturvirksomheder som TDC eller slutkunder. Henvisningen til "netvirksomhed" i lovforslagets bemærkninger medfører en unødigt stram regulering, når der er tale om infrastrukturelærede opgaver, hvorfor det foreslås, at der tilføjes ", *anden monopolvirksomhed eller tilsvarende infrastruktur opgaver*".

Dansk Energi skal opfordre til, at der gives selskaberne en passende tid til at implementere reglerne om dataadskillelse både på system- og medarbejder siden. Der kan i den forbindelse med rette anlægges samme betragtninger om ikrafttræden som fremgår under lovforslagets forslag til bestemmelse om forbud mod indirekte varetagelse af konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter, særligt hvis bestemmelsen gennemføres som foreslået, da den ultimativt kan udfordre eksistensen af flere former for koncernfælles funktioner.

Interne overvågningsprogrammer samt intern overvågningsansvarlig

Helt overordnet er det en naturlig følge af konkurrenceanalysen og i tråd med konkurrenceanalysens konklusioner, at der bliver fastsat nye regler om intern overvågning.

Dansk Energi bakker op om et krav om offentliggørelse af interne overvågningsprogram på selskabernes hjemmeside. Flere netvirksomheder vælger i forvejen at offentliggøre deres IO-programmer på deres hjemmeside. Dansk Energi bakker op om, at dette fremgår direkte af lovteksten.

Det synes hensigtsmæssigt og proportionalt at stille krav om, ansættelse af IO-ansvarlig i selskaber med over 100.000 kunder mens selskaber med under 100.000 kunder kan vælge en uafhængig tredjepart. Det fremgår af lovforslaget, at den pågældende person bør have relevant faglig indsigt i netvirksomhedens drift og de reguleringsmæssige krav til at sikre en uafhængig og neutral adfærd. Disse kompetencekrav til den IO-ansvarlige bør dog ikke fastsættes alt for kategorisk og specifikt, og det skal sikres, at der efterlades mulighed for at relevante kandidater rent faktisk har mulighed for at kunne udfylde rollen og at netvirksomheder rent faktisk kan rekruttere til stillingen. Reguleringen bør således ikke de facto udelukke brancheeksterne kandidater.

Det fremgår videre at lovforslaget medfører, at ministeren fremadrettet vil kunne fastsætte nærmere regler om den interne overvågningsansvarliges uafhængighed, opgaver og kompetencer. Krav til den IO-ansvarliges uafhængighed samt dennes adgang til oplysninger, vil således ikke fremadrettet skulle fremgå af selve loven, men vil blive fastsat på bekendtgørelsesniveau.

Med lovforslaget gives der således ministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler ved bekendtgørelse. Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, at det anses for hensigtsmæssigt, at de overordnede rammer for den interne overvågningsansvarlige fremgår af loven, mens bemyndigelsen til at fastsætte nærmere regler skal muliggøre, at de mere detaljerede regler fastsættes ved bekendtgørelse.

Med de foreslåede ændringer bliver bemyndigelsen til at fastsætte regler ved bekendtgørelse meget bred og åben. Dette begrundes i lovforslaget med, at "tilgangen vil indebære en vis fleksibilitet i forhold til implementeringen af de overordnede rammer, herunder angående deres tilpasning over tid, hvis der skulle vise sig behov for det...

Formuleringen om at der er *mulighed for tilpasning af reglerne over tid, hvis der skulle vise sig behov for det* levner imidlertid en fortolkningsusikkerhed i forhold til om der skal kunne fastsættes andre regler end dem, der er aftalt i medfør af EI-semesteraftalen og giver ministeren en mulighed for at tilføje flere eller skærpede krav – uden for politisk kontrol. Det bør derfor tydeligere fremhæves i selve bemyndigelsesbestemmelsen at bemyndigelsen kan anvendes til at fastsætte regler vedrørende den IO-ansvarliges uafhængighed, opgaver og kompetencer. Alternativt, at det kommer til at fremgå med al tydelighed af lovforslagets bemærkninger, at det ikke er muligt at fastsætte krav der går udover EI-semesteraftalen, herunder krav til den IO-ansvarliges uafhængighed, opgaver og kompetencer.

Dansk Energi bemærker endvidere, at der i forhold til kravet om ansættelse af IO-ansvarlig direkte i netvirksomheden (for netvirksomheder med over 100.000 tilsluttede forbrugere), bør tages højde for situationer, hvor der er flere selskabsmæssigt forbundne netvirksomheder. I sådanne situationer bør der ikke være noget til hinder for, at koncernforbundne netvirksomheder via udlånsaftaler deles om en IO-ansvarlig ressource, herunder for at sikre realisering af synergieffekter. Dette på lige fod med hvad der gælder i sådanne situationer for så vidt angår krav til personel kapacitet, jf. bemærkningerne til nugældende § 50. En lignende beskrivelse bør således indsættes i de specielle bemærkninger til det foreslåede § 20 a.

Af lovforslagets almindelige bemærkninger (s. 113) anføres det, at den overvågningsansvarlige skal afrapportere til både direktionen og bestyrelsen. Videre anføres i lovforslaget (s. 115 og 201), at den IO-ansvarlige vil skulle referere til både direktion og bestyrelse. Imidlertid bør begrebet "referere" konsekvent udgå af lovforslaget og erstattes med begrebet "rapportere", da det er forventningen, at formålet med reguleringen vil være, at bestyrelsen i netvirksomheden inddrages i højere grad via afrapportering og at den IO-ansvarlige kan rapportere direkte til bestyrelsen. Det ses ikke at være et formål, at regulere hvem den IO-ansvarlige ansættelsesmæssigt refererer til.

Aftalens pkt. 3. Samfundsøkonomisk hensigtsmæssig leveringskvalitet

Der foreslås indført en ny regulering af leveringskvalitet, der har til hensigt, at give de enkelte netvirksomheder incitament til at finde balancen mellem på den ene side omkostningerne ved at opretholde leveringskvaliteten og på den anden side omkostningerne hos forbrugerne ved afbrud.

Det foreslås konkret gjort ved at elkundernes omkostninger ved afbrud fradrages i netvirksomhedernes indtægtsrammer, så disse omkostninger kan vejes op imod netvirksomhedens omkostninger til

drift og anlæg. Samtidig indføres en kompensation i indtægtsrammerne, der foreslås baseret på leveringskvaliteten i den foregående reguleringsperiode.

Forbrugernes omkostninger ved afbrud skal baseres på indikatoren ikke-leveret energi (herefter ILE) der opgøres i kWh, multipliceret med estimater af forbrugernes omkostninger ved afbrud, VOLL, der opgøres i kr./kWh.

Dansk Energi er grundlæggende enig i hensigten om, at en ny regulering af leveringskvaliteten skal understøtte en tilpasning mod et mere samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau for leveringssikkerheden i eldistributionnettet, hvor omkostningerne til opretholdelse af et givent niveau for leveringssikkerhed hos elkunderne, netforstærkning m.v. hos eldistributionsselskaberne står i proportion med de omkostninger, der er forbundet med afbrud hos elkunderne. Dansk Energi er også enig i, at indikatoren ILE vil være en mere egnet indikator end de hidtil anvendte indikatorer (afbrudsvarighed og afbrudshyppighed) til dette formål.

Hvis metoden indføres korrekt, vil den internalisere beslutninger vedr. niveauet for leveringskvalitet til netvirksomhederne, så hver enkelt virksomhed skal foretage en afvejning mellem egne omkostninger til at fastholde eller reducere leveringskvaliteten overfor forbrugernes værdisætning af den ikke-leverede energi.

Dansk Energi finder, at det helt generelt bør være Energistyrelsen, der udformer den detaljerede regulering, som Forsyningstilsynet kommer til at administrere. Hvis Energistyrelsen ikke fortsætter som pennefører på alle dele af den ny regulering vedr. leveringskvalitet, ser vi en betydelig risiko for at den ikke implementeres hensigtsmæssigt. Der er derfor overordnet behov for, at den foreslåede hjemmel i lovforslagets § 1, nr. 62, til klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om netvirksomheders leveringskvalitet og indtægtsrammer benyttes til at beskrive metoden og hele modellen grundigt.

I tillæg til ovenstående vil Dansk Energi gerne understrege, at der p.t. udestår en række helt praktiske forhold, der skal håndteres ifht. implementeringen. Dette bør afspejles tydeligere i lovforslagets bemærkninger.

Dertil kommer, at der er tale om en ny model med deraf følgende større usikkerhed og lavere præcision. Derfor er der behov for en større generel forsigtighed i udmøntningen af konsekvenser for netvirksomhederne i især indføringsfasen.

Desuden rummer metoden udfordringer som skal håndteres for at modellen ikke får u hensigtsmæssige effekter. Det drejer sig især om betydningen af elektrificeringen i forhold til et voksende elforbrug samt det forhold, at det eksisterende elnet på grund af aldringen står overfor en strukturelt faldende leveringskvalitet.

Udfordringer med at opgøre ILE

Der lægges i lovforslaget op til, at der indledningsvist bruges en forholdsvis overordnet tilgang til opgørelsen af ILE, men at en løbende evaluering vil afgøre, om detaljeringsgraden vil stige.

Dansk Energi er grundlæggende helt enig i denne fremgangsmåde, men skal pointere at der er behov for at håndtere en række forhold i praksis for at den overordnede tilgang kan fungere som en del af en reguleringsmodel, ligesom der er behov for at få beskrevet, hvordan der kan etableres et datagrundlag for en mere detaljeret opgørelsesmetode, der bruger specifikke oplysninger fra elkundernes fjernaflæste målere.

I forhold til den overordnede tilgang, kan ILE i dag beregnes relativt enkelt for hver netvirksomhed ud fra i) data i Dansk Energis ELFAS-database med registreringer af tid og dato for afbrud, ii) data om netvirksomhedens områdeforbrug på timebasis samt iii) antal kunder.

For hvert afbrud (tidspunkt, længde og antal kunder) beregnes den gennemsnitlige ikke-leverede energi ud fra områdeforbruget med en antagelse om, at det er en 'gennemsnitskunde' der er afbrudt. Beregningen afsluttes med, at der summeres over alle afbrud for at opnå en samlet opgørelse af ILE. Konkret foreslår vi, at dette fremgår tydeligt af lovforslagets bemærkninger (øverste side fire).

Metoden er enkel, men har den grundlæggende ulempe at den antager, at det er en "gennemsnitskunde", der afbrydes. Det kan give udfordringer i forhold til specielle kunder, der indgår med høj vægt. Det indebærer, at virksomhedskunder med højt elforbrug, der typisk afbrydes meget sjældent, indgår som en del af den beregnede gennemsnitskundes forbrug og dermed trække gennemsnittet op. Uagtet de få afbrud af sådanne forbrugere vil netvirksomhedens leveringskvalitet rammes hårdt ved almindelige forbrugeres afbrud, da alle afbrud registreres med gennemsnitsforbruget, uden at dette er langt fra den reelle forbrugeromkostninger ved afbruddet. Det vil være et problem for de netvirksomheder, hvor der er stor forskel på gennemsnitsforbruget, bl.a. pga. regional koncentration af produktionsvirksomheder.

Den aggregerede metode forudsætter, at alle netvirksomheder er i besiddelse af registreringer af tid og dato for afbrud. P.t. er det imidlertid kun 20 netvirksomheder, der indberetter til ELFAS, og derfor er det ikke sikkert at disse informationer kan tilvejebringes let.

I den forbindelse gøres der opmærksom på, at det ikke alene er de aktuelle registreringer for de kommende år, der er nødvendige. Reguleringsmetoden stiller således som krav, at der også findes historiske registreringer fra forrige reguleringsperiode (næste gang 2018-2022) til opgørelse af kompensationslementet.

Der er derfor behov for at få udarbejdet metoder, der tager højde for ovenstående problemstillinger.

I forhold til en fremadrettet mere detaljeret opgørelsesmetode, bør det være muligt at anvende mere detaljerede målerdata til at beregne ILE. Med udrulningen af fjernaflæste målere har netvirksomhederne nemlig den nødvendige hardware til at indsamle data og måle ILE for den enkelte forbruger. P.t. har netvirksomhederne i branchen dog ikke de nødvendige IT-systemer til at beregne ILE ud fra målerdata, og der vil ligge en del udviklingsomkostninger og databearbejdning i en mere detaljeret ILE-beregning.

Behov for overgangsordninger i forbindelse med metodeskift

Det er Dansk Energis opfattelse, at det bør anerkendes at der vil være tale om indkøringsfaser for såvel den aggregerede som den detaljerede opgørelsesmetode.

For den aggregerede opgørelsesmetode vil der således være tale om:

- Større usikkerhed selv for de netvirksomheder, der historisk har registreret tid og dato for afbrud, fordi disse data hidtil har været registreret til andre formål.
- Dette gælder den fremadrettede opgørelse af ILE, men især også de historiske registreringer af tid og dato for afbrud der vil skulle bruges til beregning af kompensationslementet.
- Der vil være en del netvirksomheder, som ikke hidtil har registreret tid og dato for afbrud, og som vil skulle etablere nye systemer hertil.
- Disse netvirksomheder har formentlig ikke historiske registreringer, der kan bruges.

Det er væsentligt, at ILE indføres på en sådan måde, at netvirksomheder der har data til opgørelse af ILE ikke stilles dårligere end netvirksomheder, der ikke har data til opgørelse af ILE. Det er Dansk Energis opfattelse, at dette bedst gøres ved at indrette reguleringen, så netvirksomhederne får incitamenter til at tilvejebringe de nødvendige data. Samtidig bør netvirksomheder, der ikke har disse data, heller ikke straffes herfor, da det jo ikke hidtil har været et lovkrav.

Derfor bør disse problemstillinger beskrives i lovbemærkningerne, og der bør indføres mekanismer, der tager højde herfor.

Behov for automatisk indikator til justering af ILE med udviklingen i elforbruget

Som følge af elektrificeringen vil elforbruget være markant stigende de kommende år. Hvis den faktiske ILE løbende opgøres med udgangspunkt i kundernes aktuelle elforbrug – hvilket vil være tilfældet i den nævnte overordnede tilgang – vil et generelt stigende elforbrug føre til en stigning i ILE ved en uændret leveringskvalitet målt ved den hidtil gældende metoder (afbrudshyppighed og varighed).

Det er derfor afgørende, at man får en automatisk indikator, der enten kan justere compensation som netvirksomheden får i takt med ændringen i elforbruget, eller som korrigerer det aktuelle niveau for ILE. Lignende justeringer anvendes allerede i forbindelse med automatisk korrektion af netvirksomhedernes indtægtsrammer.

Behov for at tage højde for den strukturelle udfordring

Det nuværende niveau for leveringskvalitet er historisk højt blandt andet på grund af kabellægningen af luftledningerne. Leveringskvaliteten forventes dog at falde i de kommende mange år på grund af ældningen af et fuldt kabellagt elnet. Denne strukturelle udfordring i forhold til leveringskvaliteten er frem mod 2030 dokumenteret og kvantificeret i Energinets redegørelse om forsyningsikkerhed.

Der er derfor behov for, at der uanset hvilken model der anvendes, tages højde for denne strukturelle udfordring med svagt faldende leveringskvalitet, som netvirksomhederne står overfor – et forhold, som det vil tage lang tid at ændre på, medmindre der foretages en forceret investeringsindsats af udskiftning af ældre kabelnet og stationer. En sådan forceret investeringsindsats vurderes dog ikke økonomisk efficient. I modsat fald vil modellen indebære at netvirksomhederne i de kommende par årtier vil få reduceret deres indtægtsrammer og få sværere ved at finansiere den grønne omstilling og fornyelsen af elnettet.

Denne hensyntagen kan enten ske i form af, at compensationen eller forbrugeromkostningerne korrigeres for de aldersbetingede afbrud. Det er Dansk Energis vurdering, at der vil være flere konkrete metoder, der vil kunne sikre dette.

Der er behov for, at dette forhold anerkendes i bemærkningerne til lovforslaget, således at en konkret mekanisme herfor kan beskrives i indtægtsrammebekendtgørelsen.

Hensyntagen til netvirksomheder med højt niveau af leveringskvalitet

Det fremgår af stemmeaftalen, at der skal tages behørigt hensyn til både de forbrugere, der oplever den laveste leveringskvalitet og de øvrige forbrugere, der oplever en højere leveringskvalitet. Mens det i lovforslaget er beskrevet at der skal indføres en mekanisme målrettet forbrugerne med den laveste leveringskvalitet, ses der ikke at være taget hensyn til de forbrugere, der oplever en højere leveringskvalitet.

Behovet opstår, fordi forbrugerne hos nogle netvirksomheder i dag oplever et højt niveau af leveringskvalitet, og dette niveau formentlig vil være svagt faldende i de kommende år. Som det også anerkendes i Energistyrelsens analyse, må det dog forventes at netvirksomheder med en relativt høj

leveringskvalitet har sværere ved at forbedre kvaliteten end netvirksomheder med en relativ lavere kvalitet. Derfor vil der være netvirksomheder med kunder der oplever et højere niveau af leveringskvalitet, som står overfor at få reduceret deres indtægtsrammer i den nye reguleringsmodel, men som reelt har meget svært ved at påvirke niveauet end netvirksomheder med et lavere niveau af leveringskvalitet.

Dansk Energi skal derfor foreslå, at der indføres en mekanisme der sænker straffe, som netvirksomheder der leverer en højere leveringskvalitet til forbrugerne, ellers ville stå til at få i den nye reguleringsmodel.

Hensyntagen til afbrudstyper

I den gældende regulering af leveringskvalitet behandles de forskellige typer afbrud forskelligt, afhængigt af forbrugernes oplevede gener og netvirksomhedens muligheder for konkret at påvirke de afbruddene.

Afbrud, der er varslet, samt afbrud, der er forårsaget af en tredjepart indgår således med en lavere vægt, for hhv. at give netvirksomhederne et incitament til at informere forbrugerne om forestående afbrud., henholdsvis at tage højde for at netvirksomhed kun har en meget begrænset indflydelse på, om der sker afbrud forårsaget af tredjepart.

Afbrud forårsaget af force majeure, afbrud som sker som følge af fejl/arbejde uden for eget statistik-område og afbrud i forbindelse med serviceeftersyn holdes i dag ude af reguleringen. Dette skyldes, at netvirksomhederne ikke kan påvirke disse fejl. Desuden holdes afbrud som følge af aftaler om levering af fleksibilitetsaftaler (jf. § 16, stk. 4, i den gældende indtægtsrammebekendtgørelse), også ude. Det skyldes, at kunden er kompenseret individuelt for de afbrud, han påvirkes af.

Dansk Energi har noteret sig, at det fremgår flere steder i Energistyrelsens analyse "Leveringskvaliteten i distributionsnettet", der ligger til grund for den politiske stemmeaftale, at denne vægtningsmetodik også bør gælde fremadrettet.

Derfor bør det indføres som en del af lovbemærkningerne, at de enkelte afbrudstyper skal vægtes, med henblik på at metodikken beskrives nærmere i indtægtsrammebekendtgørelsen.

Estimation af omkostninger ved afbrud (VOLL)

Der lægges op til, at Forsyningstilsynet skal fastsætte omkostningerne ved afbrud.

Så vidt det er Dansk Energi bekendt, er Energistyrelsen i øjeblikket ved at gennemføre grundige studier af netop omkostningerne ved afbrud (VOLL) i forhold til bl.a. styrelsens vurderinger af Energinets forsyningssikkerhedsredegørelse, jf. § 34, stk. 4 og § 35, stk. 4 i bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v. (systemansvarsbekendtgørelsen).

Der vil derfor kunne opstå en situation, hvor der ikke er overensstemmelse mellem de estimater af VOLL, som Energistyrelsen kommer frem til, og de estimater som Forsyningstilsynet skal udarbejde. Det vil være meget u hensigtsmæssigt, at der kan være forskellige estimater af samme værdier, ligesom det forekommer unødigt ressourcekrævende at lave dobbeltarbejde.

Dansk Energi anerkender, at der er et behov for at estimaterne af VOLL der bruges i relation til reguleringen af leveringskvalitet, er omfattet af almindelige forvaltningsretlige regler og derfor vil skulle underlægges partshøring. Det bør dog være muligt at tilrettelægge en proces, fx i et samarbejde mellem Energistyrelsen og Forsyningstilsynet, hvor dette formål også tilgodeses.

Håndtering af afbrud på enkeltkunde-niveau

Det foreslås at indføre en regulering på enkeltkunde-niveau, målrettet mod de forbrugere, der oplever den laveste leveringskvalitet. Konkret anføres det, at det vil kunne ske ved, at fradraget fra en netvirksomheds indtægtsramme, vil skulle justeres med en faktor i tilfælde af en dårligere leveringskvalitet på enkeltkundeniveauet.

Metoden fremgår hverken af lovforslaget eller af Energistyrelsens rapport af 14. april 2021 vedr. fremadrettet regulering af leveringskvalitet.

Udviklingen af en sanktionsmodel for enkeltkunder kræver et betydeligt udviklingsarbejde, og hvis modellen for enkeltkunder skal være tilstrækkelig gennemarbejdet til at kunne sanktionere netvirksomhederne på en retvisende og rimelig måde efter den nye reguleringsmodels ikrafttræden, er der behov for at der meget hurtigt afsættes de rette ressourcer til at udvikle modellen. Det bør være Energistyrelsen som udvikler modellen evt. i samarbejde med Forsyningstilsynet, Dansk Energi og netvirksomhederne.

Hvis denne ikke kan udvikles tilstrækkeligt senest i løbet af 2021, bør ikrafttræden af denne metode udskydes i første omgang.

Samspil med den økonomiske benchmarking

Der er et stort behov for at gennemtænke et hensigtsmæssigt samspil mellem reguleringen af leveringskvalitet og den økonomiske benchmarking, som Forsyningstilsynet står for, og som kan føre til reduktion af netvirksomhedernes indtægtsrammer i tilfælde af højere omkostninger.

Forsyningstilsynet sørger i dag for, at netvirksomheder der tre år i træk har fået sænket deres indtægtsrammer på grund af utilstrækkelig leveringskvalitet, ikke kan udgøre "fronten" som de øvrige netvirksomheder sammenlignes med. Med den nye reguleringsmodel, vil dette princip ikke kunne videreføres. Der er derfor behov for, at Forsyningstilsynet fortsat udarbejder en sammenligning af niveauerne hos de forskellige netvirksomheder, så netvirksomheder med de laveste niveauer kan identificeres og ekskluderes fra benchmarkfronten, men også så der kan gennemføres en særskilt hensyntagen til netvirksomheder med en høj leveringskvalitet, jf. ovenfor.

Aftalens pkt. 4 Datafrisættelse og digitalisering (Datafrisættelse)

Lovforslaget indebærer, at netvirksomhederne får en ny opgave med at frisætte anonymiserede data på en fælles platform. Dansk Energi bakker op om indførelsen af denne nye opgave for netvirksomhederne. Frisættelse af fuldt anonymiserede data vil bl.a. gavne aktørernes muligheder for at aktivere forbrugsfleksibilitet til gavn for både elnettet, elmarkedet og klimaet. Vi opfordrer til, at opgaven ses i sammenhæng med opfølgningen på Digitaliseringspartnerskabets anbefalinger samt regeringens digitaliseringsstrategi og udmøntningen heraf, så netvirksomhedernes datafrisættelse kommer til at indgå som en del af en samlet indsats. Vi noterer os i den forbindelse, at Energistyrelsen netop har inviteret til dialogmøde om forsyningsdataprogram. Dette hilser vi velkomment og ser her endnu en relevant ramme for den opgave, netvirksomhederne foreslås pålagt med datafrisættelse. Af den grund vil vi anbefale, at fristen for fuld udmøntning af opgaven med datafrisættelse fastsættes i bekendtgørelsen i stedet for i loven. Det vil give mulighed for en vis agilitet og mulighed for tilpasning af fristen til den nærmere udmøntning af digitaliseringsstrategien og opfølgende indsatser, herunder tværgående indsatser i forsyningssektoren.

Opgaven med datafrisættelse er et udviklingsarbejde, hvor netvirksomhederne vil arbejde agilt med udvikling af løsningen i samråd med databrugere og it-leverandører. Det er helt naturligt, at opgaven vil udvikle sig efterhånden som efterspørgslen efter nye data udvikles og aktørerne bliver klogere på potentialet for den værdiskabelse, øget adgang til data kan drive i forhold til innovation i og

forretningsudvikling af nye services til elkunderne og elsystemets aktører, herunder også netvirksomhederne. Derfor er det også vanskeligt på forhånd præcist at afgrænse opgavens omfang, dvs. hvilke data, der konkret er tale om og de omkostninger, der vil være forbundet med at løse den. Derfor anbefaler vi, at de forventede omkostninger til datafrisættelse ikke opgøres til eksakte beløb, da dette reelt ikke er realistisk. Såfremt ministeriet alligevel finder behov for at angive en omkostningsindikation, opfordrer vi til, at der i stedet angives et interval, der efterlader tilstrækkeligt rum til udvikling over tid og ikke på forhånd lægger bindinger på indsatsen. Det afgørende i denne sammenhæng er, at omkostningerne til opgavens løsning er proportionale med de forventede gevinster ved øget adgang til data. Denne balance vil – ligesom efterspørgslen efter data – udvikle sig over tid, og derfor vil en eksakt omkostningsforventning i bemærkningerne til lovforslaget risikere at skabe hindringer for værdiskabende løsninger, hvis angive specifikke beløb senere måtte blive betragtet som et maksimalt beløb.

Det fremgår af bemærkningerne, at opgaven skal koordineres med Energinet. Dette er positivt, og Dansk Energi ser gerne, at lovforslaget yderligere bliver formuleret, så der er frihed til at netvirksomhederne kan samarbejde og koordinere både med Energinet og andre aktører såvel som myndigheder om løsning af opgaven, herunder om hvilke konkrete data, det kan skabe potentiel værdi at frisætte.

Datafrisættelse og koordinering af indsatser kan medvirke til styrkede muligheder for innovation og konkurrence. Det er i denne sammenhæng vigtigt, at løsninger designes så de understøtter konkurrencen og ikke udvisker den. Der bør således fokuseres på datatilgængelighed (rådata) snarere end databearbejdning, da netop omsætning af data til viden udgør den væsentlige differentieringsparameter i de frie konkurrencemarkeder.

Den foreslåede lovændring er formuleret på en måde, som kan give indtryk af, at netvirksomhederne hver især skal anonymisere data. Vi vil foreslå, at formuleringen ændres med henblik på at tydeliggøre, at anonymiseringen af data kan ske centralt og foretages af en juridisk enhed under kontrol af netvirksomhederne. Lovbemærkningerne fastslår således også at data skal frisættes på én platform. Den juridiske enhed vil skulle foretage anonymiseringen efter netvirksomhedernes instruksbeføjelse, og der vil skulle indgås databehandlaftaler mellem netvirksomhederne og den juridiske enhed, ligesom der skal ske fuld overholdelse af GDPR for så vidt angår overførsel af ikke anonymiserede data fra netvirksomhederne til den juridiske enhed. Fordelen ved dette set-up er, at datakvaliteten vil blive markant bedre, hvis anonymiseringen foretages centralt, således at alle netvirksomhedernes data kan indgå i den samme anonymiseringsalgoritme, og så der er en ensartet praksis for anonymisering uanset hvilket netområde dataene kommer fra. Desuden vil denne metode være meget ressourcebesparende for netvirksomhederne, da der er tale om store datamængder, som skal anonymiseres. Ligesom det vil være ressourcebesparende for de kommercielle aktører der skal anvende data hvis der er ensartethed i metoder og dataprotokoller.

I bemærkningerne til lovforslaget nævnes det, at netvirksomhedernes data bl.a. indeholder data om, hvorvidt der eksempelvis er en solcelle, en varmepumpe eller en ladestander tilsluttet på målepunktet. Det bemærkes, at data herom ikke p.t. er tilgængelige for netvirksomhederne udover det omfang, der er hjemlet af § 15 i bekendtgørelsen om netvirksomheders aktiviteter vedr. indhentning af oplysninger til brug for udarbejdelsen af netudviklingsplaner. Dansk Energi ser gerne, at der etableres en klar hjemmel til, at disse og andre relevante data kan indgå i datafrisættelse. Dette kan eventuelt ske i bekendtgørelsen. Samtidigt kan det i den foreslåede lovbestemmelse læses sådan, at der alene er tale om data, netvirksomhederne indsamler og videresender til datahub i medfør af § 22, stk. 3, 1. Det forekommer ikke helt konsistent. Derudover ser vi også gerne, at der i bekendtgørelsen indarbejdes en fleksibilitet til, at projektet kan udvikles agilt, så der ikke i første omgang er omfattende krav om, at fx solceller, varmepumper og ladestander og andre data er en del af projektet allerede fra

starten. Hensigten er, at der kan bygges flere "datamoduler" på løsningen i senere faser, når man i samarbejde med databrugere og myndigheder har opnået succes med en skalerbar minimumsløsning (Minimum Viable Product). Det afgørende er, at omfanget og typer af data, der frisættes, løbende kan udvikles i samarbejde med relevante aktører og myndigheder. I det hele taget ser vi udarbejdelsen af nærmere bestemmelser som en iterativ proces, hvor myndigheder, aktører og netvirksomheder i samarbejde fastlægger hvilke konkrete data, der er tale om og hvilken potentiel værdiskabelse, en frisættelse kan medføre. Vi opfordrer således til, at et sådant samarbejde prioriteres i udarbejdelsen af bekendtgørelsen.

Desuden ser Dansk Energi gerne, at der etableres en hjemmel til, at netvirksomhederne kan anmode Motorregistret om dataudtræk over, hvor der findes elbiler fra køretøjsregisteret. I mange tilfælde er der ikke overensstemmelse mellem, hvor der er etableret en ladestander og hvor der er indregistreret en elbil. Mange nybyggede huse etableres med ladestander, selvom ejeren ikke nødvendigvis har en elbil. Og på den anden side er der mange elbilsejere, som ikke har mulighed for at etablere deres egen ladestander, fx hvis de bor i lejlighed. Derfor vil det være relevant at medtage begge disse data som grundlag for datafrisættelsen.

2.2 PSO-aftalen, Klimaaftalen og den opfølgende aftale fra 17. december 2020 om overgangsordningen for tarifudligningsordningen i 2022

Udligningsordningen og den kommende overgangsordning

Dansk Energi opfordrer først og fremmest, at det genovervejes at omkostningerne, der hidtil har været dækket over udligningsordningen, fortsat finansieres over finansloven. Seneste udvikling og indholdet i de kommende Guidelines fra EU-kommissionen om statsstøtte åbner som vi forstår det for, at en finansiering over finansloven kan være en mulighed. Dansk Energi vil derfor opfordre til, at det undersøges og at beslutningen om producentbetaling genovervejes på baggrund heraf, herunder at den midlertidige overgangsordning i det mindste forlænges for at bøde for den ekstremt pressede tidsplan.

Når det er sagt, har vi en række bemærkninger til det fremsatte lovforslag, hvis det holdes op imod de politiske beslutninger i aftalerne fra juni og december 2020.

Disse politiske aftaler fastlægger, at den hidtidige udligningsordning afskaffes ved udgangen af 2021. Den ordning har hidtil dækket omkostninger til nettilslutning af VE. I stedet skal det fra 2023 indføres producentbetaling. I 2022 indføres en overgangsordning, som med en finanslovsfinansieret kompensationsordning kompenserer forbrugerne i de enkelte netområder for de omkostninger og dermed tarifstigninger, som de i fravær af udligningsordningen vil komme til at betale, for at dække de omkostninger, som tilslutning af VE til elnettet giver anledning til.

Forventningerne til overgangsordningen, der i 2022 træder i stedet for udligningsordningen, er i lovbetragtningerne meget overfladisk beskrevet. Selve udformningen skal følge i bekendtgørelsesform. For at minimere usikkerheden i overgangsperioden vil vi opfordre til at denne bekendtgørelse udarbejdes snarest muligt. Usikkerhed om den faktiske udformning af overgangsordningen skaber usikkerhed om rammerne for finansieringen af de nettilslutninger, som foregår frem til 1. januar 2023. Enhver usikkerhed her virker som en bremseklo på lysten til at investere i VE-projekter.

Et særligt opmærksomhedspunkt omkring udformningen af ordningen er, at Energistyrelsen i sin implementeringsplan for afskaffelse af udligningsordningen og indførelse af producentbetaling har to skæringsdatoer. Ansøgninger for compensation af anlægskostninger indenfor udligningsordningen

skal ske senest d. 1. november 2022, og anlæg skal være nettilsluttet inden d. 1. januar 2023. Det afføder en række spørgsmål som Dansk Energi har brug for svar på:

- Hvordan sikres dækning af omkostninger afholdt i perioden 1. november-31. december 2023, for anlæg der er berettiget til dækning indenfor overgangsordningen i øvrigt?
- Har omkostninger i denne periode konsekvenser for VE-udvikleres betaling til nettet og hvad betyder det at der kan anmodes om kompensation af omkostninger "afholdt" frem til fristen 1. november 2022?
- Hvilke kriterier godtgør, at et anlæg anses for nettilsluttet? – Vil det eksempelvis for et distributionstilsluttet anlæg være tilstrækkeligt at DSO'en og anlægsejer har færdiggjort deres arbejde, selvom eventuelle nødvendige forstærkninger i Energinets net afventer?
- Vi vil endvidere bede ministeren bekræfte at der kan være tillid til at alle ansøgninger der er indkommet rettidigt i forhold til overgangsordningens regler, vil blive behandlet og vil udløse udbetaling af kompensation, hvis de berettiger hertil.

Vi vil opfordre til at overgangsordningen i sin udformning og i forhold til de omkostninger den dækker generelt ligner den hidtidige udligningsordning. Vi vil også opfordre til generelt, at den herefter administreres efter den praksis, der hidtil har eksisteret for udligningssager. Begge dele for at sikre den mest gnidningsfri administration af ordningen.

Dansk Energi noterer sig, at ansøgningsfristen for udligning af anlæg tilsluttet i 2021 eller tidligere bliver 3. jan 2022. Det vil sige dette er ansøgningsfrist for tilslutningsomkostninger efter eksisterende udligningsordning. Ansøgningsfristen for nettabs- og driftsudligning sættes til 10 jan 2022, jf. § 4 stk. 5, i ændringsloven. Der er tale om en meget skarp frist, som kan være en udfordring for netvirksomhederne at overholde i det omfang der måtte blive tilsluttet anlæg sidst på året. Netvirksomhederne har ikke umiddelbar mulighed for at få dækket omkostninger vedr. 2021 eller tidligere medmindre de overholder fristen. Såfremt den hårde frist er afgørende for afslutningen af PSO-ordningen foreslår Dansk Energi, at der udarbejdes en overgangsbestemmelse, som sikrer at omkostninger netvirksomhederne ikke får dækket pga. ansøgningsfristen kan dækkes gennem overgangsordningen, indenfor de ansøgningsregler og frister, der vil gælde for denne ordning.

Dansk Energi vil i øvrigt påpege, at formuleringen i §4, stk. 5 kan give anledning til misforståelser. Det kan læses som om der senest 3. januar skal søges om omkostninger afholdt i 2021. Der må være tale om projekter senest færdiggjort i 2021, så det også omfatter projekter færdiggjort i fx 2020, hvor der af forskellige årsager ikke kunne ansøges tidligere. Der kan endvidere jo afholdes omkostninger i 2021 for projekter, der først nettilsluttes i 2022. Ligeledes kan der være afholdt omkostninger før 2021 for anlæg tilsluttet i 2021. Endvidere kan der godt være lidt opfølgende omkostninger efter selve VE-anlægget er tilsluttet, men som fortsat knytter sig til projektet. Fx reetablering efter gravearbejde. Da praksis i udligningsordningen først giver mulighed for at få dækket omkostninger efter et tilslutningsprojekt er afsluttet, vil vi foreslå at bestemmelsen præciseres så at det fremgår klart at ansøgningsfristen 3. januar knytter sig til nettilslutninger færdiggjort i 2021 eller tidligere. Endvidere bør det præciseres i lovbemærkningerne, at nettilslutningsomkostninger afholdt før 2022, men som er afholdt inden 1. november 2022 og vedrører anlæg nettilsluttet i året 2022 omfattes af kompensationsordningen.

Dansk Energi bemærker, at de nuværende regler for udligning har bevirket, at udlignet net ikke blev brugt til tilslutning af forbrug, selvom dette kunne give samfundsøkonomisk mening. Med afskaffelsen af udligningsordningen opfordrer Dansk Energi til at denne begrænsning ophæves med virkning fra 1. januar 2022, uden at dette skal begrænse netvirksomhedens mulighed for at søge om kompensation for disse net.

- Dansk Energi ønsker hurtigst muligt administrationsgrundlaget for overgangsordningen fastlagt.
- Dansk Energi foreslår en overgangsbestemmelse så netvirksomhederne kan få dækket omkostninger til tilslutning af VE i 2021 eller tidligere ved overgangsordningen, hvis de ikke har kunnet få udligning herfor.
- Dansk Energi opfordrer til at der ikke fremover er nogen begrænsninger på at tilslutte forbrug til net dækket af udligningen eller overgangsordningen, heller ikke i forhold til at få kompensation for nettab.

Tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer

Lovforslaget implementerer Klimaaftalen omkring indførelsen af geografisk differentierede tilslutningsbidrag for produktionsanlæg og indfødningsstariffer. Selve udformningen af disse betalingslementer skal Energinet og netvirksomhederne udvikle og have metodegodkendt af Forsyningstilsynet.

Selvom der, som det fremgår i lovbemærkningerne, skal være armslængde fra lovgiver i forhold til selve udformningen af en tarifering, så er det kritisk, at lovgiver sikrer fuld klarhed omkring de regulatoriske rammer for et tarifdesign. Det er i særdeleshed kritisk, når der er tale om et helt nyt tarifieringsmæssigt paradigme, sådan som der vil være tale om med en producentbetaling til nettet.

Dansk Energi vil i den forbindelse rejse følgende spørgsmål omkring rammerne for en producenttarifering:

1. Af bemærkningerne til lovudkastet s. 72 fremgår det, at den samlede tarif for en elproducent, som er tilsluttet på distributionsniveau, kan overstige loftet i transmissionsafgiftsforordningen. Vi forstår det således ud fra lovbemærkningerne, at DSOerne kan udvikle deres tarifering uden at skulle tage hensyn til forordningens bestemmelser. Er det korrekt forstået?
2. Tarifering skal foregå på omkostningsægte vis, og omkostningerne ved tilslutning af produktionsanlæg vil afhænge af tilslutningsreglerne. Disse regler fremgår for VE-anlæg i den ændrede nettilslutningsbekendtgørelse, som også er i høring lige nu – men hvordan skal den omkostningsfordeling, der fremgår i bekendtgørelsen forstås? I bekendtgørelsen lovgives der omkring omkostningsfordelingen mellem anlægsejer og netvirksomhed. Og vi læser naturligvis det som om, at anlægsejer kun skal betale i de tilfælde, hvor der står at omkostningen påhviler anlægsejeren. Men i bemærkningerne til lovudkastet på s. 70 står der imidlertid samtidig, at *”Det er således ikke omkostningsægte, at producenter påfører elnettet omkostninger i forbindelse med eksempelvis tilslutning, løbende drift og vedligehold af nødvendige netkomponenter, uden at de samtidig skal dække disse gennem en eller anden form for betaling”*. Tilsvarende er der i bemærkningerne henvisning til producentbetaling skal dække de omkostninger, som hidtil er blevet dækket af udligningsordningen. Samlet er der således efter Dansk Energis opfattelse uklarhed om, hvad der skal gælde, når de forskellige tekster holdes op mod hinanden, og Dansk Energi opfordrer her kraftigt til en gennemskrivning af alle relevante tekster, dvs. både lovtekst og nettilslutningsbekendtgørelsen, så enhver tvivl kan undgås. Der må ikke herske nogen tvivl for anlægsejere, hvilke omkostninger de kan blive mødt med at dække i forbindelse med tilslutning til nettet både direkte og i en efterfølgende betaling til netvirksomheden, jf. også ovenfor.
3. I hvilken form og hvornår forventes ministeren at fastsætte tilslutningsregler efter den nye hjemmel i § 67? Her tænkes på tilslutning af anlæg, som ikke omfattes af nettilslutningsbekendtgørelsen fx affaldsforbrænding og varmeværker?

4. Det er et krav, at tarifiering ikke er diskriminerende, jf. §73. VE-loven fritager imidlertid produktionsanlæg omfattende af aftagepligten fra at betale for indfødnings af energi til nettet. Dette er en fritagelse vi kan forstå fastholdes, men forholdet nævnes ikke eksplicit i udkast til lovforslag. Det drejer sig blandt andet om et meget stort antal mindre egenproducenter. Energistyrelsen bedes derfor i svar redegøre for, hvem der skal dække de omkostninger, som disse anlæg giver anledning til i så fald de fortsat er undtaget. I det tilfælde de fortsat er undtaget bedes Energistyrelsen endvidere redegøre for hvorfor der diskrimineres mellem forskellige typer producenter, og hvordan netvirksomhederne kan leve op til kravet om en omkostningsægte tarifiering af disse undtagne anlæg?
5. §73 åbnes op i forhold til at give geografiske signaler til elproducenter i forhold til nettets omkostninger. Nettet er under løbende udvikling disse år som led i den omfattende elektrificering af samfundet. Det er ikke klart fra lovforslaget, om det er tanken at dette skal sigte på en optimeret udnyttelse af det eksisterende net i dag (hvilket alt andet lige vil være et hurtigt forbi farende øjebliksbillede), eller det skal bruges i forhold til de mere langsigtede tendenser til hvordan nettet vil udvikle sig, og hvilke omkostninger tilslutning af produktion og forbrug forventes at vil kunne medføre? – Det skal i øvrigt uanset understreges, at det ikke er en enkelt opgave at udvikle geografisk differentierede priser for produktion, og forventningen herom øger vores bekymring om den meget korte tid, der er til rådighed frem mod 1. januar 2023.
6. Som nævnt ovenfor fremgår det, at hensigten med lovforslaget bl.a. er, at "muliggøre af geografisk differentierede producentbetalinger, der skaber incitament til at placere elproduktionen dér, hvor nettets kapacitet bedst kan håndtere den", dvs. geografisk differentieret producentbetaling er tiltænkt som et signal, som en producent kan vælge at reagere på. Hvordan forholder loven sig til vedvarende energi, som etableres som følge af et statsligt udbud, hvor placeringen på forhånd er valgt af staten?
7. Det skal fremføres, at der er en risiko for at netvirksomhederne, Energinet og Forsyningstilsynet ikke kan nå i mål inden d. 1. januar-2023, uanset at alle parter måtte gøre deres yderste for at leve op til den politiske beslutning. Loven bør tage stilling til, hvad der sker, hvis alle regler ikke er opfyldt til 1. januar 2023. Det er ikke beskrevet for nuværende.

Dansk Energi har brug for svar på ovenstående spørgsmål nu, da den tidshorizont loven lægger for indførelsen af producentbetaling er meget stram. Eksempelvis skal en sådan ordning behandles og godkendes af Forsyningstilsynet og anvendelse af en godkendt ordning skal efterfølgende anmeldes af den enkelte netvirksomhed til Forsyningstilsynet. Forsyningstilsynet har erfaringsmæssigt en sagsbehandlingstid på 9 måneder eller mere til godkendelse af branchestandarder, til trods for, at den vejledende sagsbehandlingstid i Forsyningstilsynet for metodeanmeldelser er 6 mdr. Oveni skal lægges tid til sagsbehandling i Forsyningstilsynet, når en netvirksomhed anmelder, at man bruger en branchestandard.

Indførelse af et betalingselement for producenter skal endvidere ske i overensstemmelse med standardaftalen "*Aftale mellem Netselskab og Elleverandør om brug af Distributionsnettet*", som er godkendt af Forsyningstilsynet. Dette indebærer, at netvirksomheden skal varsle elhandlerne 4 måneder i forvejen førend der kan gennemføres et ændret betalingselement. Kravet vil omfatte en eventuel indfødningsstarif.

Under alle omstændigheder mener Dansk Energi at tidsrammen er urealistisk kort, og at indførelse af producentbetaling derfor bør udskydes med ét år, som vi også har skrevet til Klima-, Energi- og

Forsyningsministeriet før sommerferien 2021. I givet fald skal overgangsordningen forlænges med ét år.

2.3. Generel Modernisering/forenkling af Elforsyningsloven (Energiaftalen)

Formålsbestemmelsen

Dansk Energi vil gerne kvittere for nyaffattelsen af formålsbestemmelsen, herunder at "klima" tilføjes som et nyt hovedhensyn. Det er samtidig en vigtig ajourføring, der foretages med ændringerne i stk. 2, hvorefter det foreslås at fleksibilitet i energisystemet og sektorintegration skal fremmes inden for det i stk. 1, angivne formål.

Forbruger -og kundebegreb

Lovforslaget indfører en ny kundedefinition, der definerer begrebet "elkunde", som: *"En fysisk eller juridisk person, der råder over et aftagenummer."* Begrebet indføres generelt i loven og erstatter generelt begrebet elforbruger, som tidligere har været anvendt i loven. Dette er i tråd med Dansk Energis tidligere bemærkninger bl.a. i forbindelse med CEP-revisionen af Elforsyningsloven sidste år.

I praksis er både forbrug og produktion relateret til et aftagenummer og definitionen af "elkunde" peger derfor tilbage på lovens definition af "aftagenummer" som *"Et nummer, der entydigt identificerer et målepunkt, som er omfattet af netvirksomhedens pligt til at måle levering og aftag af elektricitet i nettet, jf. § 20, stk. 1, nr. 4"*. Heraf og af forslagetets øvrige indhold fremstår det uklart om elkunde-begrebet også omfatter elproducenter eller ej. Ministeriet opfordres til at gøre dette klart i definitionerne og/eller bemærkningerne hertil.

Fra et detailmarkedsperspektiv skal Dansk Energi endvidere opfordre til at sikre, at nye begreber indføres konsistent på tværs af den relevante lovgivning. Således anvender bl.a. elleveringsbekendtgørelsen (bekendtgørelse 2254 af 29/12/2020) også begrebet "elforbruger". Ikke mindst i denne bekendtgørelse bør det stå klart, at der ikke med den nye definition indføres krav om en kontrakt pr. "elkunde", men at der indenfor samme leveringskontrakt kan indgå flere aftagenumre (og dermed "elkunder" i lovens forstand). Dette har væsentlig administrativ betydning i forhold til særligt erhvervs-kunder.

Dansk Energi noterer sig, at det i bemærkningerne fremgår, at ændringen til definition og begreb ikke har materiel betydning og hermed ikke har betydning for den operationelle implementering af kunde-begrebet i markedet, som således er upåvirket. Vi anmoder om, at ministeriet bekræfter dette særligt i forhold til det uændrede forhold vedr. leveringskontraktindgåelse.

Indførelse af bemyndigelsesbestemmelser herunder i kap. 2, §§ 6b-6c

Lovforslaget lægger op til en generel ændring af den måde loven fremadrettet skal regulere området. Helt centrale bestemmelser udgår således af loven og erstattes af bemyndigelsesbestemmelser. Dette gøres for at disse bestemmelser for fremtiden alene skal være at finde på bekendtgørelsesniveau.

På denne måde flyttes ansvaret for elforsyningslovens detaljer ud af Folketinget og fremtidige ændringer overlades til administrationen alene. En ændring Dansk Energi kan være stærkt bekymret for.

Ikke mindst for detailmarkedet vil Elforsyningsloven herefter reelt stå tilbage uden andet indhold end bemyndigelser på helt centrale områder. Formålet angives som modernisering og for at lette arbejdet med senere ændringer til indholdet i lovbestemmelserne. Dansk Energi ser dog en række udfordringer og bemærkninger hertil:

- Lovbemærkningerne fastslår, at hensigten ikke er at gennemføre materielle ændringer i gældende regler. Således kan det hensigtsmæssige i disse administrative ændringer og følgende arbejde omkring nye bekendtgørelser diskuteres. Det er ressourcemæssigt tungt at sætte dette arbejde i gang. Det gælder både for myndighederne at skrive og for aktørerne at skulle tilpasse sig.
- Der er næste år lagt op til evaluering af den gældende markedsmodel (Engrosmodellen), hvorfor det kan argumenteres som hensigtsmæssigt at afvente udfærdigelsen af bekendtgørelser til dette tidspunkt. Hermed kunne lovforslaget for nuværende begrænses til relevante materielle ændringer, så arbejdet hermed begrænses.
- Der opstår usikkerhed omkring bestemmelsernes indhold indtil nye bekendtgørelser er udstedt. Dette holder et stort apparat i gang hos aktører, der kan blive pålagt implementeringsopgaver langt hen i forløbet, hvis regler faktisk ændres. Ministeren bør derfor garantere, at der ikke kan indføres materielle ændringer i bekendtgørelserne i forhold til bestemmelserne i lovens §§ 6b-6c som led i processen. Hvis ikke dette kan garanteres, bør der åbnes op for en gennemsigtig proces om ændringer med behørig inddragelse af branchen ikke mindst omkring leveringspligten, hvis snævre rammer er en hæmsko for udviklingen af produkter og konkurrencen i markedet, hvilket også vil være til gavn for elforbrugerne.
- Bemyndigelsesbestemmelserne reducerer gennemskueligheden i reglerne for elmarkedet, da bestemmelser fordeles over flere bekendtgørelser fremfor at være samlet i en lov. Dette udgør en kompleksitet for markedets aktører.
- Der indføres på ny inkonsistens i formen på de detailrettede bestemmelser for el- og gasmarkedet. Således er Gasforsyningsloven netop revideret og vedtaget med ændringer til bestemmelser, som kopierer Elforsyningslovens §§6b-6c. Dette bl.a. med henblik på at skabe lov-mæssig konsistens mellem de to områder (til fordel for branchens aktører, der agerer i begge markeder). Med lovforslaget mistes denne konsistens igen.
- De enkelte bemyndigelsesbestemmelser er udformet med vidt forskellig struktur. Dette gælder i særdeleshed §6b og §6c. §6b fremstår med en sammenskrevet tekst og specifikation af bemyndigelsen i stk. 2-6, mens §6c udformes med blot et samlet stk. 2, der udformes i punktform. Ensartethed ville øge læsbarheden og forståelsen.
- Endelig efterlyser vi en angivelse af hvornår bekendtgørelser for de enkelte bemyndigelsesbestemmelser kan forventes udformet og i høring? Et manglende overblik over dette understreger blot den usikkerhed, der opstår omkring dette arbejde. Det er vigtigt at minimere denne regulatoriske usikkerhed med det samme, og at bekendtgørelserne derfor hurtigt kommer i høring og kan udstedes.

Dansk Energi opfordrer derfor ministeriet til at genoverveje brugen af bemyndigelsesbestemmelser generelt og ikke mindst i §§ 6b-6c.

En revision af reglerne om Energinets forskrifter - § 28, stk. 3 og § 92 a

Dansk Energi bemærker, at det af de almindelige bemærkninger (s. 31) fremgår, at det er vurderingen, at den eksisterende ordning efter Energinets nyordning af forskrifterne overordnet set er velfungerende og giver de relevante interessenter mulighed for at blive inddraget i forbindelse med udarbejdelsen af forskrifterne.

I forlængelse heraf fremgår det desuden af nuværende lovbemærkninger til § 28, stk. 2, nr. 13, at forskrifterne udarbejdes "...i samarbejde med relevante aktører...".

Da der netop er tale om forskrifter af overordentlig stor relevans for aktørerne på markedet, skal Dansk Energi på denne baggrund opfordre til, at det fremgår direkte af lovtæksten, at Energinets udarbejdelse af forskrifter sker i samarbejde med relevante aktører, da dette i højere grad understreger vigtigheden af netop aktørinddragelsen.

Denne aktørinddragelse bør ligeledes afspejles i regler fastsat i medfør af forslag til ny § 26, stk. 4.

Dansk Energi bakker herudover op om, at det i dag er ganske uproportionalt, at en aktør kan udelukkes af datahubben såfremt der sker overtrædelser af forskrifter, hvorfor det synes hensigtsmæssigt med en hjemmel for fastsættelse af regler, der kan sikre sådanne proportionale sanktionsmuligheder.

2.4. Økonomiske konsekvenser af lovforslaget

Udkast til lovforslag lægger op til ganske markante stigninger i selskabernes og dermed forbrugers betaling til Forsyningstilsynets sagsbehandling. Dette er i sig selv et problem.

Fokus bør være både den direkte gebyrbetaling og de indirekte omkostninger der følger af den interne sagsbehandling og implementering af reglerne i selskaberne. Disse kan være flere gange større end selve gebyrbetalingen. Forsyningstilsynets omkostninger fremgår i forslaget som en direkte erhvervsøkonomisk omkostning, som opgøres.

Omvendt vælger man i lovforslaget under afsnittet om økonomisk og administrative konsekvenser for erhvervslivet uforståeligt ikke at værdisætte de omkostningsstigninger, som forslaget indebærer for netvirksomhederne og dermed for tariffene. Dette kan være ganske store omkostninger, som slet ikke medtages og synliggøres, og dermed gives der et meget skævt og urealistisk billede af konsekvenser af forslaget.

Der står direkte i bemærkningerne at "*de økonomiske konsekvenser for disse virksomheder vurderes ikke nærmere*". Politisk må det have interesse at få et retvisende billede af konsekvenserne af de politiske beslutninger og Dansk Energi skal opfordre til at disse økonomiske konsekvenser derfor vurderes nærmere og oplistes i bemærkningerne til lovforslaget.

Dertil skal Dansk Energi igen fremhæve, at selve gebyrmodellen bør tages op til revision for at undgå skævvridning af betalingerne alt afhængig af hvor man bor i landet, hvilken netvirksomhed man tilhører og hvilket år der er tale om. Der opkræves i dag både lovfæstede gebyrer, grundgebyrer og timeafregnede gebyrer, og det betyder f.eks., at prisen pr. afregningsmåler for gebyrer til Forsyningstilsynet kan svinge i intervallet fra 5-30 kr. pr. år til over 60 kr. pr. år for de aller mindste selskaber. Omkostninger til myndighedsbehandling skal fordeles, så forbrugerne ikke mærker forskel på, om man er kunde i et mindre eller større selskab. Samtidigt bør det særlige fokus som myndighederne skal have på mindre netselskaber efter EI-semesteraftalen ikke medføre, at omkostningerne for dette fokus overføres på de selv samme selskaber.

3. Dansk Energis kommentarer til lovforslag om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift på elektricitet og ligningsloven

Ændring af reglerne om nettoafregning

Der indføres en begrænsning i ansøgning til nettoafregningsgruppe 6 (årsbaseret nettoafregning), således at kunder med ret til og ønske om at indtræde i nettoafregning skal ansøge Energistyrelsen herom senest 31.03.2022. Dette vil begrænse den store administrative byrde, der er i håndtering af disse ansøgninger om nettoafregning langt tilbage i tid.

Med denne ændring er det Dansk Energis forståelse der lukkes for tilgangen til egenproducenter som kan få nettoafregnet elafgiften på årsbasis ligesom der heller ikke kan komme nye egenproducenter over på timebaseret nettoafregning af elafgiften.

Fremadrettet er det vor forståelse at nye egenproducenter kan øjeblikksafregnes.

Ændringerne er forbundet med PSO'ens bortfald. Der er imidlertid fortsat behov for regler for håndteringen, herunder målingen af egenproducenter som allerede er godkendt til nettoafregning. Et nyt regelsæt til erstatning for dette (nettoafregningsbekendtgørelsens- og øjeblikksafregningsbekendtgørelsens bestemmelser) bør etableres inden PSO'ens afskaffelse, således at et administrationsgrundlag for markedet haves fremadrettet til 2032, hvortil allerede godkendte nettoafregninger forudsættes gældende. Med lovforslagets §1 nummer 16 tilføjes netop til elforsyningsloven en §6g hvor Klima-, energi- og forsyningsministeren gives mulighed at fastsætte sådanne regler.

Samlet set giver lovforslaget således mulighed for dannelsen af regler til fortsat håndtering af egenproducenter, herunder nettoafregnede elkunder.

Klima-, Energi- og forsyningsministeriet
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

Mail: ens@ens.dk, mrm@ens.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

27. august 2021
Side 1/6

Dansk Fjernvarmes høringssvar vedrørende høring om forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love journalnummer 2021-9667

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar om lovforslag til ændring af elforsyningsloven som har til formål at ændre elforsyningslovens formålsbestemmelse, forenkle elforsyningsloven, ophæve reglerne omkring PSO betalingerne, afskaffe udligningsordningen for elproducenter, åbne op for små VE-anlæg kan nettoafregne, justere den økonomiske regulering samt adskille netvirksomhedernes monopolaktiviteter.

Hovedproblemstilling

Der ændres i elforsyningslovens formålsbestemmelser. Formålsbestemmelserne indeholder fortsat ikke bestemmelser om at understøtte virksomheders konkurrenceevne.

Der er generelt lukket for at eksisterende elproducenter kan få adgang til nettoafregning hvis de ikke har det i forvejen. Forslaget åbner op for at små VE-produktionsanlæg via ansøgning kan få adgang til nettoafregning, men holder fortsat øvrige producenter væk fra muligheden.

Det nuværende tarifsystem sender ikke omkostningsægte prissignaler for VE-producenter, da disse via indirekte tilskud får finansieret deres tilslutning samt friholdes for betaling af indfødningstarif så længe der gives tilskud. Det medfører at VE-produktionsanlæg ikke indpasses i det danske elsystem i forhold til geografisk behov for produktionskapacitet.

Konklusion

Dansk Fjernvarme foreslår at formålsbestemmelserne udvides til at understøtte konkurrencedygtige tariffer for virksomheder herunder fjernvarmeselskaber.

Dansk Fjernvarme foreslår at alle egenproducenter skal gives mulighed for at nettoafregne egetforbrug, hvilket giver mulighed for at modvirke forventede højere indfødningstariffer.

Dansk Fjernvarme bifalder omkostningsægte tariffer for alle også VE-producenter. Systemet bør indrettes således at Energinet afregner på snittet mellem transmission og

distribution, at faste omkostninger betales af faste bidrag, at variable omkostninger betales af variable bidrag og at producenter betaler for transport af den elektricitet som sendes ud af det pågældende net i form af eksport. Afbrydelige forbrugere og producenter som ikke indgår i dimensioneringen af elnettene bør ikke bidrage til kapacitetsomkostninger.

Generelt

Dansk Fjernvarme bifalder de ændringer til formålsparagraffen der foreslås. Det kan dog undre at konkurrencedygtige priser for erhvervslivet på transmissions- og distributionspriserne ikke indgår i formålet.

Dansk Fjernvarme er tilfredse med at PSO systemet endeligt er helt overført til finansloven og at den indirekte statsstøtte, der har været til tilslutning af vedvarende produktionsanlæg, nu ikke længere ser ud til at skulle finansieres af elforbrugerne.

Der åbnes op for at eksisterende små VE-produktionsanlæg tilsluttet senest i 2013 kan overgå til nettoafregning af afgifter via ansøgning senest 31. marts 2022. Dansk Fjernvarme foreslår, at der indsættes en tekst i lovgivningen om, at alle eksisterende VE-produktionsanlæg bør have mulighed for nettoafregning på timebasis afgifter. Tilsvarende bør gælde for tariffer, idet det kan kompensere for de øgede omkostninger egenproducenter forventeligt kan få via de geografiske produktionstariffer, som forventes indført senest i 2023. At begrænse muligheden for nettoafregning af tariffer, er et udtryk for diskriminering og understøtter hverken et energieffektivt elsystem eller energiintegration.

Dansk Fjernvarme bifalder geografisk tilslutnings- og forbrugstariffer og foreslår at det gøres så omkostningsægte som muligt. Tilslutningsbidrag bør opkræves når det tilsluttede anlæg lægger beslag på kapacitet i nettet, idet det antages at produktionsanlægget selv finansierer forbindelsen til afregningspunktet. Variabel forbrugstarif for produktion bør dække transportomkostninger for den elektricitet som eksporteres ud af nettet uanset om produktionen er placeret på distributionsniveau eller transmissionsniveau. Dermed opnås et system hvor alt transport i hvert net betales med samme variable betaling.

Kommentarer til forslagets enkeltpunkter

I dette afsnit gås i dybden med lovforslaget fordelt på lovforslagets hovedemner.

Formålsbestemmelsen

Dansk Fjernvarme har senest i forbindelse med høringer om Dansk Energi's Standardtilslutningsbidrag samt i forbindelse med Dansk Energi's Markedsmodel 3.0 kunne konstatere diskriminerende tilslutningsbidrag såvel som tidstariffer for store forbrugere, herunder erhvervsvirksomheder og fjernvarmeselskaber sammenlignet med private forbrugere. Dette er en hæmsko for virksomhedernes - herunder fjernvarmesektorens konkurrenceevne. Derfor burde der i formålsparagraffen, ud over samfundsøkonomi, også være et punkt som vedrører vore virksomheders konkurrenceevne. I sammenhæng med forbrugerbeskyttelsesbegrebet er virksomheder også elkunder, men dette overses generelt når det kommer til fordelingsmæssige hensyn i Dansk Energi's tarifferingsvejledninger.

PSO-tariffen

Dansk Fjernvarme er tilfredse med den endelige afskaffelse af PSO tariffen.

Der åbnes i den forbindelse et vindue, hvor små VE-anlæg som er nettilsluttet senest i 2013, kan ansøge om nettoafregning af elafgiften. Store VE egenproducenter som ikke kan nettoafregne egen produceret og forbrugt elektricitet til egne procesformål kommer tillige til at betale elafgiften og derfor er åbningen for små VE-anlæg et udtryk for diskriminering af de store VE producenter.

Dansk Fjernvarme foreslår endvidere, at det skrives ind i loven, at alle eksisterende såvel som nye egenproducenter, skal have mulighed for at nettoafregne elnetselskabernes tariffer på timebasis. De regler, som nu ophæves omkring nettoafregning af PSO, har været en barriere for nettoafregning af tariffer. Derfor er der brug for klarhed over, om tariffer fremadrettet kan nettoafregnes for egenproducenter. Der er tre væsentlige begrundelser herfor.

For det første har reglerne om nettoafregning været brugt til at beskytte elnetselskabernes indtægter som følge af at betalingssystemet ikke er omkostningsægte. Når monopolvirksomheder har et betalingssystem, som er langt dyrere end de faktiske priser, vil forbrugere have et stort incitament til at lave egne forsyningsløsninger, dvs. lave nettoafregning for egenproduktion, som forhindres gennem reglerne for nettoafregning. Nu ser det ud til, at kommende tarifsystemer inklusiv geografiske forbrugs- og produktionstariffer og tilslutnings betalinger, som Energinet og i mindre grad eldistributionsselskaberne er på vej med, vil medføre et system, som i højere grad bliver omkostningsægte. Dermed er der ikke samme behov for barrierer mod nettoafregning for eksisterende anlæg.

For det andet har vedvarende elproduktionsanlæg, såvel som decentrale kraftvarmeanlæg, tidligere været afhængig af tilskud, som dels blev givet via en øre/kWh tilskud, eller et grundbeløb for decentrale kraftvarmeanlæg samt for VE-anlæggene, en fritagelse for tilslutningsbidrag samt betaling for indfødningsstarif. For at kunne få disse tilskud har elproduktionsanlæggene været tvunget til at levere hele produktionen til elnettet, uanset at noget af produktionen fysisk er blevet anvendt til eget forbrug. Når tilskuddene er ophørt, har leveringen af elektricitet i tilskudsperioden været en hindring for nettoafregning, da nettoafregningen er betinget af ansøgning på etableringstidspunktet. Nu er tilskuddene for de fleste anlæg ophørt og elproduktionsanlæg tilsluttes i stigende grad uden tilskud. Det forventes at der fra 2023 indføres geografiske produktionstariffer, som antageligt øger omkostningerne for disse produktionsanlæg. Det vil derfor være god timing, at indføre mulighed for nettoafregning for alle, således at elproducenter får mulighed for at kompensere for de forventede øgede omkostninger, som kommer via geografisk tariffbetaling.

For det tredje har det ofte været et argument, at nettoafregning vil gøre det dyrere for eksisterende forbrugere, idet de derved vil skulle dække de manglende indtægter fra egenproducenter. Måske det er omvendt, at omkostninger til net udbygninger bliver større end

de ellers ville være, såfremt producenter kunne nettoafregne. Det er i dag forbrugerne som betaler for transporten i elnettene for den elektricitet som eksporteres. Hvis et netto-princip øger egetforbruget og mindsker belastningen af det kollektive elnet vil det få den effekt at forbrugerne måske sparer omkostninger, da der eksporteres mindre ud af net-tene. Incitamentet til nettoafregning bliver størst i de geografiske områder med størst pro-duktionskapacitet – det mindsker især belastningen på disse elnet at tillade nettoafreg-ning her.

Endelig forventes et stærkt øget elforbrug i de kommende år. Omkostninger til dette kan reduceres såfremt nettoafregning for eksisterende anlæg tillades, idet det øger disse virk-somheders incitament til at skifte brændsler ud med elektricitet.

Samlet set holder argumenterne om fordelene ved nettoafregning af tariffer ikke og derfor bør alle eksisterende anlæg have mulighed for til at søge herom.

Overgangsordning for omkostninger forbundet med nettilslutning

Ingen bemærkninger

Omkostningsægte prissignaler for VE-producenter

Dansk Fjernvarme bifalder geografisk tilslutnings- og forbrugstariffer og foreslår at det gøres så omkostningsægte som muligt. Dansk Fjernvarme mener, at den foreslåede lov-tekst burde bane vejen herfor. At EU lægger en grænse på indfødningsstariffen på 0,9 øre/kWh på transmissionsniveau kan blive et problem. Det er derfor fint, at der er afkla-ring af, at dette alene gælder for transmission og ikke distribution. For at undgå diskrimi-nering af anlæg tilsluttet på distributionsniveau er det vigtigt, at tarifsystemet designes på en måde, som medfører at de geografiske tariffer belønner produktion, hvis den etableres i distributionsnet hvor forbruget overstiger produktionen. Derved vil den producerede elektricitet ikke belaste det overordnede elnet og dermed bør der ikke betales for indfød-ning til det overordnede elnet.

Geografiske tariffer kan kun indføres effektivt og omkostningsægte, såfremt Energinet etablerer et system, hvor der afregnes med eldistributionsselskaberne på snittet mellem transmission og distribution.

Generelt bør faste årlige omkostninger til måling og administration betales via årligt abon-nementsbetaling, faste omkostninger til kapacitet mv. af månedlig kr./kW kapacitetsbeta-ling og variable omkostninger via. variable kr./kWh priser. Variable priser bør ideelt set være på timebasis, men bør være kendt forud for timen af hensyn til indmelding til elmar-kedet.

Elpatroner, batterier, afbrydelige vindmøller, afbrydelig produktion og andre afbrydelige løsninger som ikke medfører netforstærkninger samt aflaster elsystemet og leverer fleksi-bilitetsprodukter bør friholdes for kapacitetsbetaling, men pålægges at betale for etable-ring af kabel til afregningspunkt (Tilslutningsbetingelser). Dette skyldes at afbrydelige løs-ninger ikke medfører investeringer til netforstærkninger, frigør kapacitet i

spidslastperioder samt balancerer forbrug og produktion lokalt. Alternativt bør gives en rabat på kapacitetsbetalingen på mindst 80 % til afbrydelige tilslutninger.

Det bør overvejes om producenter på lige fod med forbrugere skal betale for tilsluttet kapacitet (Kapacitetsbetaling) såfremt produktionen ikke er afbrydelig. Vanskeligheden ved dette er, at tilskudssystemet til vedvarende elproduktion samtidig må revideres for at finansiere den øgede omkostning, såfremt det politisk ikke ønskes at VE-elproduktionsanlæg stopper når prisen er lav dvs. at VE-anlæggene er afbrydelige. Aftagepligt eller tvungen levering af VE-produktion har desuden den uheldige effekt at elmarkedet påvirkes heraf og der kan opstå meget lave og endda negative priser, uanset at producenter af elektriciteten har omkostninger forbundet til produktionen.

Tilslutningsbidrag for produktionsanlæg bør opkræves når det tilsluttede anlæg lægger beslag på kapacitet i nettet, idet det antages at produktionsanlægget selv finansierer forbindelsen til afregningspunktet.

I det omfang at elproduktion i ethvert elnet overstiger forbruget i samme elnet bør de elproducerende enheder betale de gældende tariffer for transport for den andel af den producerede elektricitet som eksporteres ud af nettet - på timebasis. Med eksport menes eksport fradraget den import som i transit ender som eksport. Transportomkostninger til elektricitet som transporteres i transit i transmissionsnettet bør betales af prisforskellene mellem prisområderne i det omfang at den udligningsordning, som findes mellem landene ikke dækker omkostninger til transit transporten. At lade elnettets forbrugere betale omkostningerne for transport ud af elnettet og til eksport er et udtryk for diskrimination og krydssubsidiering, idet forbrugere ikke modtager nogen ydelse herfor.

Henvisning til elmarkedsforordningens art. 13, stk. 7 i elforsyningsloven

Ingen bemærkninger

Justering af netvirksomheders økonomiske regulering

Ingen bemærkninger

Opfølgning på Konkurrenceanalysen

Ingen bemærkninger

Datafrisættelse

Ingen bemærkninger

Årsbaseret nettoafregning for elafgift

Ingen bemærkninger

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget.

Med venlig hilsen

Side 6/6

John Tang Chefkonsulent
Dansk Fjernvarme
jt@danskfjernvarme.dk
Tlf: +45 24 42 88 84

27. august 2021

LOBA

DI-2021-38822

Deres sagsnr.: 2021-9667

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt pr. mail til
ens@ens.dk
mrm@ens.dk (cc)

DI' høringsvar vedr. udkast til ændring af elforsyningsloven m.fl. bl.a. i forlængelse af elsemesteraftalen

DI takker for muligheden for at kommentere på udkast til lovforslag, der bl.a. implementerer den politiske stemmeaftale om en effektiv og fremtidssikret elinfrastruktur til understøttelse af den grønne omstilling og elektrificering (elsemesteraftalen) af 4. juni 2021.

DI bemærker indledningsvist, at vi finder det meget positivt med ny formålsbestemmelse, der inddrager både klima, forsyningsikkerhed og forbrugerbeskyttelse, og at der indgår fremme sektorintegration, da dette er en vigtig forudsætning for at nå klimamålene i 2030 og 2050.

DI noterer sig dog efterfølgende, at elsemesteraftalens indhold vedr. grønt tillæg glimrer ved sit fravær i det fremsendte udkast til lovforslag. Dette element var en særdeles vigtig del af stemmeaftalen, der fremhæver som sit hovedformål at fremtidssikre det danske elnet. DI undrer sig derfor over, at dette ikke indgår i udkastet, og efterlyser en forklaring herpå, da det fremgår af elsemesteraftalen, at det grønne tillæg skal være gældende fra 2024, og kræver en vis tid til udvikling af indikator og ansøgningsmodel.

DI noterer sig endvidere overordnet set, at lovforslaget lægger op til, at en større del af reguleringen via bemyndigelser lægges ud i bekendtgørelser, hvormed væsentlig regulering indeholdende både pligter og økonomiske byrder for elsektoren flyttes væk fra Folketinget og overlades til embedsværket. Samtidig er lovforslagets bemærkninger herom relativt brede og upræcise. DI anerkender den administrative forenkling og fleksibilitet, der kan være forbundet med denne praksis, men omvendt skal denne fleksibilitet og forenkling stå mål med virksomhedernes behov for forudsigelighed og transparens samt sikkerhed for, at nye regler og byrder er i overensstemmelse med de politiske ønsker. DI er bekymret for, om der med lovforslaget er sikret den rette balance mellem disse forskellige hensyn.

DI noterer sig i øvrigt, at rammerne omkring indholdet i en producentbetaling, dels i forhold de omkostninger til nettilslutning af VE-producenter, som hidtil har været omfattet af udligningsordningen, og dels de øvrige omkostninger som producenter giver

anledning til, synes uafklaret, da den fremtidige håndtering heraf hverken fremgår af dette lovforslag eller af den ændring af nettilslutningsbekendtgørelsen, som ligeledes er i høring nu. Dette sammenholdt med, at producentbetalingen skal træde i kraft pr. 1. januar 2023, giver en i DI's øjne noget stram tidsplan i lyset af, at der udover udvikling af metoden også skal ske behandling i Forsyningstilsynet af både branchemodel og netselskabernes anvendelse heraf. DI bemærker i forlængelse heraf, at det er afgørende, at de omkostninger, som producenter forårsager, ikke pålægges slutbrugerne af el, og således at principperne om omkostningsægte tariffer følges.

I den forbindelse bemærker DI i øvrigt, at den overgangsordning for nettilslutning af VE, der i perioden fra udligningsordningen ophører pr. 31. december 2021 og indtil den nye producentbetaling træder i kraft – efter planen 1. januar 2023 – fortsat ikke er på plads. Dette giver anledning til usikkerhed hos VE-udviklerne, og vil dermed have betydning for investeringerne i VE og i elnettet på den korte bane – hertil kommer, at det er uklart, hvordan omkostningerne afholdt i perioden fra den ansøgningsfrist 1. november 2022, der fremgår af lovforslaget, og frem til 31/12 2022 håndteres.

I forhold til skærpelsen af regler omkring habilitet og adskillelse af aktiviteter bl.a. i form af reglerne om intern overvågning i forlængelse af konkurrenceanalysen finder DI, at de skærper, der allerede sidste år er gennemført via implementeringen af elmarkedsdirektivet, er fuldt ud tilstrækkelige. DI vurderer således ikke, at de foreslåede skærpede regler og tilsyn reelt vil styrke (pris)konkurrencen på detailmarkedet for el, men alene medføre risiko for at forøge omkostningerne hos Forsyningstilsynet, der er gebyrfinansieret, hvilket er en regning, der i sidste ende betales af forbrugerne. I det lys finder DI det også uheldigt, at elsemesteraftalens del, om at Forsyningstilsynet årligt skal lave et overblik over de økonomiske effekter af Forsyningstilsynets tilsynsindsats for tarifniveauet samt den gavnlige effekt for forbrugerne ikke, indgår i lovforslaget.

Hertil kommer, at DI finder, at der lægges op til en for bred fortolkning af elsemesteraftalens tekst i forhold til dataadskillelse, idet der lægges op til en generel adskillelse af netvirksomheders data, og ikke kun der, hvor det kan give forretningsmæssige fordele for selskabsmæssigt forbundne konkurrenceudsatte aktiviteter. Dette kan udfordre koncernforbundne selskabers muligheder for at høste helt lovlige synergier, hvilket DI ikke finder hensigtsmæssigt.

I forhold til markedsmæssighed i koncerninterne handler finder DI det ikke hensigtsmæssigt, at der lægges op til, at Forsyningstilsynet kan anlægge en særlig fortolkning/vurdering af markedsmæssigheden, der adskiller sig fra de OECD Transfer Pricing regler, der findes på skatteområdet. Transfer Pricing reglerne er internationalt anerkendte regler, der sikrer, at dispositioner mellem selskaber i samme koncern skal ske på markedsmæssige vilkår, så opgørelsen af indkomst og udgifter i de enkelte selskaber i koncernen sker på samme måde som mellem uafhængige parter. For virksomhederne er det afgørende, at danske regler om markedsmæssighed anvender samme krav uanset branche, så virksomhederne alene skal foretage én fastsættelse af priser og vilkår i aftalegrundlaget. Kravene til markedsmæssighed er derfor nødt til at være de samme i reglerne på skatte- og energiforsyningsområdet, så virksomhederne ikke skal foretage flere opgørelser for samme handel, med øgede administrative omkostninger til følge – omkostninger forbrugerne betaler. DI er derfor kritisk overfor, at der på energiområdet

lægges op til en selvstændig fortolkning af de skattemæssige regler om markedsmæssighed, idet udgangspunkt må være, at skattemyndighederne har kompetencen. DI skal opfordre til, at Forsyningstilsynet pålægges at anvende Transfer Pricing-reglerne og vejledningen hertil udstedt af skattemyndighederne for at undgå potentiel uoverensstemmelse samt koordinere fortolkningen af reglerne med skattemyndighederne. Herudover finder DI sanktionen om, at Forsyningstilsynet kan fastsætte prisen/avancen til nul ved mangelfuld dokumentation fra virksomhedens side alt for skrap, og den vil desuden være i strid med regler og praksis på skatteområdet.

Når det er sagt, støtter DI op omkring den styrkede dokumentation og offentliggørelse af aftalerne – så længe det er i overensstemmelse Transfer Pricing-reglerne.

Afslutningsvist bakker DI op om datafrisættelse, der er en vigtig forudsætning for den digitalisering og sektorkobling, der er nødvendig for at nå i mål med klimaambitionerne. DI bakker også op om den nye regulering af leveringskvalitet, der vil internalisere beslutninger om leveringskvalitet i hver netvirksomhed, hvis den implementeres korrekt.

DI har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Louise Bank
Seniorchefkonsulent

København den 27. August 2021

Energistyrelsen

Sendt til: ens@ens.dk med kopi til mrm@ens.dk

Journalnummer 2021-9667

Hørings svar: Høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love**Overordnede kommentarer**

For at leve op til 2030-målsætningen, og den forventede mere end fordobling af elforbruget, er Danmark afhængige af, at vi kan producere tilstrækkelig med elektricitet fra vedvarende energikilder.

Det er vores forventning, at solenergien kommer til at udgøre op imod 25% af Danmarks energiforbrug i 2030. Solenergi bliver derfor afgørende for den grønne omstilling, og der er behov for meget stor vækst frem mod 2030, hvis vi skal nå dette mål.

Situationen er den i dag, at solenergi grundlæggende kan etableres uden brug af støtteordninger, men hvis store økonomiske udgifter væltes over på producenterne, vil dette ændre sig.

Vi er derfor meget bekymret overfor tiltag, der pålægger VE-udviklerne nye omkostninger, der bremser den grønne omstilling og skaber usikkerhed om fremtidige investeringer i vedvarende energi i Danmark. Som vi argumenterer for nedenfor, så mener vi heller ikke, at det konkrete forslag vil løse det som er det politiske formål.

Med forbehold for, at vi på nuværende tidspunkt ikke kender udformningen af den endelige tarifmodel, så er det Dansk Solkrafts bekymring, at lovforslaget kan få en række negative konsekvenser:

1. På trods af formålet, får lovforslaget ikke nogen større betydning for VE-anlægsgeografiske placering
2. VE-producenter bliver forskelsbehandlet alt efter om disse er DSO- eller TSO-tilsluttet, hvilket vil skade VE-produktionen, og modvirke et effektivt energisystem
3. Den politiske aftale ønske om, at *"...skærme(r) forbrugerne mod prisstigninger som følge af stigende omkostninger i lokale net"*, vil kun ske i ringe grad og kan føre til øget folkelig modstand mod VE-anlæg
4. Tempoet i udbygningen af vind- og solenergi falder. Sandsynligvis vil den korte overgangsordning samt usikkerheden om de kommende vilkår betyde en opbremsning i de kommende 2-3 år, og en efterfølgende langsommere udbygning. Dette vil både have negative samfundsøkonomiske og klimamæssige konsekvenser
5. På trods af det politiske ønske vil en VE-udbygningen på markedsvilkår blive hæmmet. Det kan således blive nødvendigt at genindføre støtteordninger for at gennemføre projekter, der med de nye omkostninger ikke længere kan gennemføres på markedsvilkår.

Det er Dansk Solkrafts grundlæggende holdning, at det kollektive net er en fælles opgave. Hverken forbrugerne i lokalområdet eller den enkelte VE-producent, bør sidde tilbage med regningen for den grønne omstilling. Vi mener grundlæggende, at udbygningen og opgraderingen af elnettet til at håndtere den grønne omstilling er en kollektiv opgave. I øvrigt ligesom meget andet infrastruktur.

Hele samfundet får gevinst af, at Danmark reducerer sit klimaaftryk, bliver selvforsynende med billig grøn strøm og forhåbentlig også bliver nettoeksportør af grøn energi til vores nabolande.

Dansk Solkraft anerkender, at lovforslaget er udarbejdet med udgangspunkt i en politiske aftale, men det er vores klare anbefaling, at der tages bestik af, at det i dag står klart, at den nærværende løsningsmodel har væsentlige negative konsekvenser. Derudover bør der tages bestik af de nye oplysninger om, at en kollektiv udligningsordning finansieret over finansloven, sandsynligvis vil kunne gennemføres uden at komme på kant med EU's statsstøtteregler. Ikke mindst i lyset af de nye reviderede statsstøtteguidelines fra EU-Kommissionen, som gælder fra 2022.

Vi vil gerne understrege, at udviklere af solenergi, som foreslået i udkastet til ny nettilslutningsbekendtgørelse for vindmøller og solceller – som i dag - skal betale de omkostninger der er forbundet med tilslutning til nærmeste relevante spændingsniveau (i dag nærmeste 50-60 KV-station) og de komponenter på stationen, der kan henføres til det enkelte anlæg. For Dansk Solkraft, handler det således ikke om at fjerne alle relaterede omkostninger, men at vi sikrer at Danmark får et grønt, effektivt og billigt energisystem.

Det mener vi ikke, at nærværende lovforslag medvirker til. Dansk Solkraft opfordrer til, at partierne bag "Klimaaftale for energi og industri mv." fra juni 2020, og den opfølgende aftale fra december 2020, i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag, får grundigt undersøgt om, der ikke er grundlag for at genoverveje løsningsmodellen.

En samfundsøkonomisk effektiv grøn omstilling

I lovforslagets bemærkninger påpeges det, at geografisk differentierede producentbetalinger, vil *"... medvirke til en mere samfundsøkonomisk effektiv grøn omstilling."* Her må det være konklusionen, at der med samfundsøkonomi alene menes netselskabernes udgifter.

En reel vurdering af de samfundsøkonomiske perspektiver bør inddrage en lang række fordele og ulemper, herunder indirekte og afledte effekter. Konsekvenserne ved øget producentbetaling vil, som beskrevet nedenfor, være en langsommere udbygning af grøn strøm i Danmark, hvilket vil medføre en lang række negative effekter, der bør indregnes: øget import, højere elpriser, mere CO₂, færre investeringer, behov for støtteordninger osv. Blot for at nævne nogle enkelte.

Sagen er, at der i forbindelse med udvikling af solenergi er en lang række faktorer, der spiller ind på det enkelte projekts geografiske placering. Nettilslutning og kapacitet er allerede i dag en vigtig del af overvejelserne. Men mindst lige så vigtig er f.eks.:

- Muligheden for at få et projekt godkendt af den enkelte kommune, herunder lokal opbakning
- Prisen på jord i det pågældende område
- Solindstråling (og/eller vind i det pågældende område). Dette gør sig især gældende for hybridanlæg, der er afhængig af både sol og vind på samme placering.
- Andre samfundsøkonomisk relevante ønsker til placeringen, som f.eks. ønsker om at øge optaget af CO₂, beskytte drikkevandsreserver eller skabe mere biodiversitet sammen med produktionen af solenergi.

Dette betyder, at selvom der måtte være et ønske om, at VE-produktionen flytter tættere på der hvor forbruget er, såsom i de store byer, så vil prisen på jord og lokal modstand sandsynligvis gøre projektet vanskeligere at gennemføre.

Dermed vil ønsket om at nye VE-anlæg i højere grad end i dag placeres der, hvor forbruget er, eller hvor elnettet bedst kan håndtere det, kun få begrænset effekt. Til gengæld vil de enkelte projekter blive markant dyrere, hvilket også vil få samfundsøkonomisk negativ betydning.

Den negative konsekvens for VE-udbygningen fremgår senest af AF21, der er i høring i disse dage, hvori der i baggrundsnotat for solenergi står: *"Grundet en forventning om en nedadgående effekt af tilslutning i forbindelse med introduktionen af de geografisk differentierede indfødningsstariffer og tilslutningsbidrag fra d. 1. januar 2023 antages der en gradvis faldende udbygning af den samlede forventede kapacitetsmængde hen over årene."*

Følsomhedsberegninger, baseret på elmarkedsmodellen Balmorel, foretaget af Ea Energianalyse viser desuden, at udbygningen af solenergi vil falde fra 16 TWh til ca. 5 TWh, hvis de nuværende omkostninger til udligningsordningen i stedet skal fuldt ud betales af VE-producenterne. Dette er begrundet i udflytning af investeringer i dansk solenergi til nabolande, der ikke pålægger producenterne samme omkostninger.

Dette medfører, at investeringer i solenergi i Danmark, i stedet vil flytte til nabolande, der ikke har indført samme producentbetalinger, og dermed kan tilbyde mere rentable projekter. Konsekvensen er dels økonomisk i form af mistede investeringer i Danmark, men derudover betyder dette, at der ikke vil være tilstrækkelig med dansk produceret grøn strøm frem mod 2030, og vi vil skulle importere mere strøm. Dette vil isoleret set også få store samfundsøkonomiske konsekvenser.

Allerede i dag, og i lyset af energigjæernes forventede indfasning efter 2030, er det tvivlsomt om vi kan komme i mål med VE-udbygningen før 2030. Dette forværres yderligere med de foreslåede nye producentbetalinger. Vi er således også uenige i konklusionen i lovforslagets bemærkninger om, at lovforslaget ikke vil have direkte klimamæssige konsekvenser.

Det er derfor Dansk Solkrafts holdning, at lovforslagets beskrivelse af de samfundsøkonomiske og klimamæssige konsekvenser ikke er retvisende, og dette bør opdateres før en politisk behandling af lovforslaget for at sikre, at den politiske behandling tager udgangspunkt i de reelle konsekvenser.

Forskelsbehandling af DSO- og TSO-tilsluttede VE-producenter

I bemærkningerne til lovforslaget gøres det klart, at DSO- og TSO-tilsluttede producenter vil blive forskelsbehandlet, ikke mindst i kraft, at vurderingen af, at loftet over transmissionstariffer på 0,9 øre per kWh ikke har andet en vejledende virkning for DSO-tilsluttede producenter. Dette er principielt diskriminerende, og sandsynligvis ikke i overensstemmelse med EU-reglerne.

DSO-tilsluttede VE-anlæg vil derudover også skulle betale Energinets indfødningsstarif, og dermed blive udsat for en metode for fastsættelse af indfødningsstariffer, som er fundamentalt forskellig fra TSO-tilsluttede VE-anlæg og dermed udgør det forskelsbehandling.

Kigger man isoleret på tilslutningsomkostningernes mulighed for at skabe geografisk differentiering (uden skelen til de i første afsnit nævnte faktorer for placering af VE-anlæg), så vil der sandsynligvis opstå en utilsigtet konsekvens: Den nuværende indfødningsstarif på TSO-niveau er i dag på 0,3 øre per kWh. Dette efterlader, grundlæggende, kun en meget begrænset mulighed på 0,6 øre per kWh for at sende et geografisk prissignal på TSO-niveau.

Dette, sammen med forskelsbehandlingen mellem TSO- og DSO-tilsluttede anlæg, vil sandsynligvis få den betydning, at den politiske hensigt om, at *"give(r) desuden økonomisk incitament til, at nye VE-anlæg placeres der, hvor elnettet bedst kan håndtere det"*, i stedet betyder, at flere VE-anlæg vil stræbe efter en TSO-tilslutning for at sænke

tilslutningsomkostningerne – også selvom dette ikke er effektivt, set i forhold til nettets samlede effektivitet og den grønne omstilling. Dermed vil det også stride mod Elmarkedsforordningens artikel 18, 1, hvori det fastslås, at *”den metode(r), der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis [skal] understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt...”*

Betaling for netopgradering der kommer andre til gode

Områder, hvor en VE-producent med de foreslåede betalinger vil skulle betale for netopgraderinger, kan om få år ændre karakter i takt med, at yderligere produktion bliver etableret, eller øget forbrug i et område: f.eks. PtX-anlæg.

Dermed forudsætter hele tanken om en geografisk differentiering en evne til at se urealistisk langt ud i fremtiden. Dette skal især ses i lyset af, at investeringer i elnettet har en levetid på 40-50 år. Hvis reglerne betyder, at en VE-producent, med det kommende tilslutningsbidrag, pålægges at betale for opgraderinger af det kollektive net, som fremtidige producenter og forbruger får glæde af omkostningsfrit, vil dette, efter vores opfattelse, være diskriminerende og i strid med EU's regler.

Gennemføres lovforslaget bør det sikres, at det kommende tilslutningsbidrag udformes med respekt for principperne om omkostningsreflektion og ikke-diskrimination, således at enkelte VE-projekter gennem tilslutningsbidraget ikke diskrimineres ved at betale for netopgraderinger, der kommer andre til gode, eller betaler for net, der pga. alder alligevel ville skulle udskiftes.

Øget forbrugermodstand

Det er Dansk Solkrafts vurdering, at EU-reglerne forhindrer, at den foreslåede model kan friholde de lokale forbrugere for øgede omkostninger til udbygningen. Som beskrevet ovenfor, vil det hverken være rimeligt eller i overensstemmelse med EU-reglerne, at et enkelt projekt, skal betale for opgraderinger af nettet, der kommer andre til gode. Dermed vil en del af betalingen sandsynligvis stadig ende hos forbrugerne. Når placeringen af Solenergianlæg er betinget af en lang række faktorer (som beskrevet ovenfor), vil der stadig ske en VE-udbygning i de nuværende produktionstunge områder. Dermed vil de lokale forbrugere i det enkelte netområde stadig blive pålagt betalinger for udbygningen af den det kollektive elnet.

Vi frygter, at udsigten til sådanne udgifter vil få store konsekvenser for den lokale opbakning til opstilling af solenergi, da forbrugerne, udover evt. oplevede gener, også kan se frem til øgede udgifter i form af stigende nettariffrer. En stigning i forbrugermodstanden vil være særdeles kritisk for udbygningen af vedvarende energi over de kommende år.

Forlængelse af overgangsordningen

Vedtages lovforslaget, på trods af de nævnte konsekvenser, så vil det medføre, at der påbegyndes et arbejde med at fastsætte den nærmere udformning af indfødningsstarifferne og tilslutningsbidraget. Dette frygter vi vil få store konsekvenser for udbygningen VE-produktion i de kommende 2-3 år, idet der allerede med fremsættelsen af lovforslaget skabes tvivl om vilkårene for VE-anlæg fra 2023.

Dansk Solkraft deler bekymringen for den korte tidsfrist til at udarbejde og godkende den specifikke udformning af indfødningsstariffer og tilslutningsbidrag. Vi frygter, at det vil øge risikoen for dårligt udtænkte modeller. Dette er især en udfordring når der, som her, indføres en helt ny model for producentbetaling uden fortilfælde i Danmark.

Vi opfordrer derfor til, at den nuværende overgangsordning som minimum forlænges med et år og gerne frem til 2025.

Høringssvar

20-08-2021

EMN-2017-00869

1469236

Camilla Rosenhagen

Danske Regioners høringssvar vedr. forslag til ændringer i elforsyningsloven

Danske Regioner kvitterer for muligheden for at afgive bemærkninger vedr. forslag til ændringer i elforsyningsloven. Der tages forbehold for efterfølgende politisk behandling af høringssvaret.

Danske Regioner er positive over for modernisering af dele af elforsyningsloven, bl.a. en ny og ajourført formålsbestemmelse, hvor bl.a. varetagelsen af hensynet til klimaet kommer til at fremgå som et af hovedformålene.

Det forslag til lovændring, der muliggør indførelse af geografisk differentierede tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter, kan være hensigtsmæssigt, så længe der er tale om store anlæg, som økonomisk belaster elnettet forskelligt og kan medføre store omkostninger til ekstra netudbygning. Her bør producenterne i højere grad end i dag betale den økonomiske omkostning. Der bør dog være afskæringskriterier, som sikrer, at mindre anlæg, og anlæg på bygninger, hvor hovedparten af den producerede el kontinuerligt bruges i bygningen, ikke får en højere tilslutningsafgift end i dag.

Venlig hilsen

NOTAT

HØRINGSSVAR - ÆNDRING AF LOV OM ELFORSYNING OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE

Energinet takker for muligheden for at komme med kommentarer til de foreslåede ændringer til udkast til ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love. Energinet har gennemgået lovforslaget med fokus på de emner, der har særlig betydning for Energinet, og har målrettet kommenteringen til disse

1. Energinets bemærkninger

1.1 Modernisering af elforsyningsloven, herunder en administrativ forenkling af bevillingskravet for producenter af sol- og vindenergi

1.1.1 Punkt 3.1.2

Bør bemyndigelsen til at fastsætte regler om undtagelse af levering af elektricitet ifm. aggregering og levering af elektricitet til medlemmer i borgernenergifællesskaber, § 6b, stk. 3, ikke også gælde for VE-fællesskaber?

1.1.2 Punkt 3.1.3

Energinet bifalder, at der skabes klarhed omkring forbruger – og kundebegreber med introduktionen af begrebet elkunde.

1.1.3 Energinets forskrifter, nr. 37 og 43 samt punkt 3.1.4

Energinet glæder sig over, at der fastsættes regler for Energinets tilsyn og sanktionsmuligheder for forskrifterne.

Energinet bifalder interessen omkring de tekniske forskrifter, hvor tekniske forskrifter i denne kommentar specifikt omhandler de forskrifter, som anmeldes af Energinet i forhold til aktørernes adgang til elforsyningssystemet.

Jf. lovforslagets kommentarer til hhv. nr. 37 og nr. 43 er det ikke tydeligt, om praksis er refereret med det fulde indhold og da den nuværende proces ønskes kodificeret er det derfor vigtigt at erkende forskellen i den nuværende anmeldelsesprocedure.

Hvor en forskrift omhandlende elmarkederne anmeldes til metodegodkendelse hos Forsyningstilsynet, før forskriftens ikrafttrædelse, anmeldes en teknisk forskrift omhandlende aktørernes adgang til elforsyningssystemet med en allerede offentliggjort ikrafttrædelsesdato. Anmeldelsen gennemføres ved, at den tekniske forskrift sendes til Forsyningstilsynets mailboks og offentliggøres umiddelbart herefter på Energinets hjemmeside. De tekniske forskrifter kræver således ikke Forsyningstilsynets godkendelse forud for ikrafttrædelsen.

Energinet ønsker med denne kommentar at gøre opmærksom på uhensigtsmæssigheden i at ensrette metodegodkendelsen, hvis dette er intentionen. På trods af, at den overvejende del af krav til aktørernes adgang til elforsyningssystemet hovedsagelig tager afsæt i EU-forordninger, har Energinet fortsat og ved hjælp af tekniske forskrifter, behov for at kunne agere hurtigt på nye eller ændrede tekniske behov i det kollektive elforsyningssystem.

Reaktionshastigheden kan her være særligt afgørende med de mange hurtige teknologiske ændringer der sker, hvor de tekniske forskrifter hele tiden skal være på forkant for at have regelsættet klar til de tekniske anlæg.

Det skal specielt bemærkes, at den tekniske forskrift ved anmeldelse til Forsyningstilsynet har gennemgået den velkendte proces for udarbejdelse af en teknisk forskrift dvs. aktørinddragelse af relevante deltagere fra energibranchen eller brugere/elkunder af energisystemet, adskillige arbejdsgruppetage, hvor den tekniske forskrift gennemgår en iterativ udviklingsproces en samt en offentlig høringsproces, som adresserer eventuelle kommentarer til den aktuelle arbejdsgruppe og/eller til den udarbejdede tekniske standard.

1.1.4 Punkt 3.1.5

Energinet bifalder simplificeringen af tilladelses-/bevillingsregimet i det omfang, at samtlige nuværende krav fra bevillingssystemet til elproduktionsanlæg med nominel effekt større end 25 MW overføres til tilladelsesregimet.

1.2 Ophævelse af reglerne om opkrævning af PSO

1.2.1 Afskrivning af gamle ilandføringsanlæg

Det fremgår ikke af lovforslaget eller bemærkningerne hertil, hvordan afskrivningerne på ilandføringsanlæggene for havmølleparkerne Rødsand og Horns Rev 1, som tidligere var dækket af PSO'en, skal dækkes fremover.

1.2.2 Punkt 3.3.2 og 3.3.3

Energinet noterer, at lovforslaget ophæver § 8, stk. 1, nr. 5, hvorefter Energinets omkostninger til netforstærkning og netudbygning af transmissionsnettet efter lovens § 67 og efter § 30 i VE-loven, kan PSO-finansieres. Det betyder, at Energinets omkostninger til offentlige forpligtelser efter de nævnte regler skal dækkes af den til enhver tid gældende tarifmetode, som skal godkendes af Forsyningstilsynet jf. EFL § 73 a, stk. 1. Denne tarifmetode skal følge de principper, der følger af EFL § 73 og Elmarkedsforordningens artikel 18, herunder at Energinets prisfastsættelse skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til. Dette betyder således, at Energinet skal genbesøge sin tarifmodel ift. dækning af omkostninger drevet af de opgaver, som Energinet har udført under EFL § 67 og VE-lovens § 30, og som under de nuværende regler har været dækket af de tariffer, som Energinet opkræver ved forbrugerne i dag. I den forbindelse skal Energinet samtidig tage hensyn til de begrænsninger vedrørende tarifiering af producenter, der

følger af transmissionsafgiftsforordningen (838/2010), se bemærkninger nedenfor til punkt 3.5.2.

Da det er en ny måde at tarifere på, er det væsentligt for Energinet, at de nye tariferingsprincipper klart fremgår.

1.2.3 Punkt 3.3.2

Det fremgår af kommentaren nederst side 53, at "brugere" skal ændres til "netbrugere" ved flytning af bestemmelsen i § 8, stk. 2, til ny § 73, stk. 3. Energinet er enig i, at det er hensigtsmæssigt at lave denne præcisering/tilretning. Det bemærkes i den forbindelse, at der i forslaget til konkret lovtekst på side 8, nr. 72, stadig er anvendt betegnelsen "brugere". Energinet går ud fra, at det er en manglende konsekvensrettelse i forslaget til den konkrete lovtekst. Specielt fordi der, jf. nr. 70, netop indføres begrebet "kategorier af netbrugere" i § 73, stk. 1.

1.3 Afskaffelse af udligningsordningen (ULO) og lovændring, der muliggør indførelse af geografisk differentierede tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter

Energinet noterer sig, at det bliver mulig ved fastlæggelse af Energinets tarifdesign at anvende geografisk differentiering fsva. producenternes betaling. Energinet finder det hensigtsmæssigt, at elforsyningsloven ændres således at dette bliver et muligt instrument. Det vil understøtte et tarifdesign, der bidrager til en optimal udnyttelse af transmissionsnettet. Energinet bemærker, at Energinet fortsat skal sikre en afvejning af de forskellige hensyn, som fremgår af elforsyningsloven og artikel 18 i Elmarkedsforordningen ved fastsættelse af tarifdesignet. Energinet bemærker, at en række andre EU-lande har denne mulighed for geografisk differentiering af tarifferne.

1.3.1 Punkt 3.5.2 og 3.5.3

I afsnittene beskrives de ændringer af EFL § 73, der vedrører muliggørelsen af anvendelse af geografisk differentierede tariffer, herunder tilslutningsbidrag, for producenter. Der peges på at afspejlingen af geografiske forskelle i de omkostninger, som tilslutning af elproduktion medfører, må anses for en forudsætning for at sikre større omkostningsæghed i tarifferne. Ministeriet peger endvidere på, at beregninger viser, at nødvendigheden af netudbygning eller nedregulering, der vil følge med tilslutningen af store mængder VE-elektricitet, som er planlagt i det danske energisystem, vil indebære væsentlige meromkostninger for de kollektive elforsyningsvirksomheder, hvis ikke der skabes et incitament til at placere elproduktion der, hvor elnettet belastes mindst muligt. Det beskrives videre, at disse meromkostninger under det nugældende rammer kunne ramme elforbrugere, fordi den nugældende ramme ikke i tilstrækkelig grad sikrer omkostningsægheden i en kommende tarifmetode. Uden geografiske lokaliseringssignaler risikeres øget netudbygning og højere samlede omkostninger end sammenlignet med en situation med bedre lokaliseringssignaler i forhold til nettets kapacitet. Muliggørelsen af geografisk differentierede producentbetalinger vil således medvirke til en mere samfundsøkonomisk effektiv grøn omstilling.

Energinet finder ændringerne af § 73 om muliggørelse af geografisk differentiering af tarifferne (herunder tilslutningsbidrag og løbende tariffer) for en relevant og hensigtsmæssig ændring af lovgivningen.

Endvidere noterer Energinet, at det af bemærkningerne fremgår at det ikke er omkostningsægte, at producenter påfører elnettet omkostninger i forbindelse med eksempelvis tilslutning,

løbende drift og vedligehold af nødvendige netkomponenter, uden at de samtidig skal dække disse gennem en eller anden form for betaling.

Energinet bemærker at lovforslagets bemærkninger indeholder en beskrivelse af konsekvenserne af reglerne i transmissionsafgiftsforordningen (838/2010). Det beskrives, at reglerne indeholder et loft over den gennemsnitlige årlige transmissionstarif, som producenterne kan betale i Danmark på 1,2 EUR/MWh (ca. 0,9 øre/kWh). Det bemærkes hertil, at Energinet i dag opkræver en indfødningsstarif fra producenter på 0,3 øre/kWh, og dermed i dag ligger på en tredjedel af loftet.

Undtagelserne til transmissionsafgiftsloftet beskrives også. Undtagelserne vedrører dækning af omkostninger til fysiske aktiver, der er nødvendige for tilslutning til det kollektive elnet, fx gennem betaling af tilslutningsbidrag. Herudover nævnes de to øvrige undtagelser fra loftet. Disse to undtagelser er i bemærkningerne beskrevet som betaling for hjælpefunktioner og betaling for systemtab. Energinet bemærker at disse to termer stammer fra den danske version af forordningen og er lidt upræcise ift. den sædvanlige terminologi, som er dels systemydelse (hjelpefunktioner) og nettab (systemtab). Det foreslås at denne terminologiske forståelse beskrives i bemærkningerne. Både den tyske og engelske version af transmissionsforordningen understøtter denne forståelse af termerne.

Bemærkningerne indeholder yderligere en beskrivelse af, at loftet i transmissionsafgiftsforordningen ikke vedrører de tarif- og tilslutningsmetoder, som anvendes på distributionsniveau. Denne fortolkning er Energinet enig i, og Energinet vil ikke i tarifmetode for producentbetaling inddrage distributionsvirksomhedernes tariffer for producentbetaling, i en beregning af hvilket loft Energinet skal forholde sig til ved tariffastsættelsen.

Det fremgår yderligere af bemærkningerne, at ministeriet har haft dialog med EU-Kommissionen om forståelsen af loftet i transmissionsafgiftsforordningen. Der fremlægges i bemærkningerne en fortolkning, hvorefter loftet skal forstås som et loft over tid, samt at det ikke er foreneligt med transmissionsafgiftsforordningen at producenter i et givet geografisk område permanent ligger over loftet. Det fremgår således at: "Ingen producent må ligge over loftet, når det opgøres over et kalenderår".

Denne fortolkning ses ikke umiddelbart at være den som ACER har lagt til grund for deres vurdering af EU-medlemsstaternes overholdelse af transmissionsafgiftsforordningen (se fx ACER Opinion no. 9/2014). Her ses på det samlede provenu transmissionsvirksomhederne opkræver fra producenterne på national basis uden at vurdere om den enkelte producent ligger under loftet. I sidste ende fastlægges fortolkningen af EU-retten af EU-domstolen. Energinet er dog ikke bekendt med nogle afgørelser vedrørende transmissionsafgiftsforordningen, og vil lægge den fortolkning som lægges frem i bemærkningerne til lovforslaget til grund for udviklingen af tarifmetode for producenter. I den forbindelse gøres her opmærksom på nogle af de konsekvenser for en tarifmetode, fortolkningen indebærer.

Når loftet fra transmissionsafgiftsforordningen skal sikre den enkelte producent mod at ramme loftet inden for det enkelte år, bliver Energinet nødt til at være opmærksom på om alle producenter individuelt ligger inden for loftet. Det gør det vanskeligt fx at anvende en årlig kapacitetsbetaling for den enkelte producent, da der så kan opstå udfordringer med tilbagebetaling til producenter, som af den ene eller anden grund ikke har været i drift så længe i løbet af året til at sikre at gennemsnitstariffen pr. kWh overholder loftet i den fremlagte fortolkning. Det bemærkes hertil, at en række andre lande anvender kapacitetsbetaling for producenter.

Den samme udfordring gør sig gældende i forhold til anvendelse af tilslutningsbidrag (NB. engangsbetaling), til dækning af omkostninger, der ikke ligger inden for undtagelsen i transmissionsafgiftsforordningen.

Energinet har endnu ikke taget stilling til hvordan en kommende tarifmetode for producentbetaling skal se ud, men peger blot her på, at den fremlagte fortolkning af transmissionsafgiftsforordningen gør, at Energinet nøje bør overveje, om der reelt i praksis er mulighed for at anvende andet end en løbende indfødningsstarif for så vidt angår den indfødningsstarif, der er omfattet af loftet i transmissionsafgiftsforordningen.

Den fremlagte fortolkning betyder endvidere, at Energinet i områder, hvor ny VE-kapacitet ville drive særlig mange ekstra omkostninger ikke kan anvende en indfødningsstarif som ligger over loftet, for til gengæld at have en lavere indfødningsstarif i områder, hvor ny VE-kapacitet ikke ville belaste netudbygningen eller endda kunne bidrage til at nedbringe udbygningsbehovet, fx i områder med meget stort forbrug.

Det er væsentligt at erindre, at de nævnte udfordringer ikke gør sig gældende i relation til tarifmetoder for de omkostninger der falder ind under undtagelserne i transmissionsafgiftsforordningen, dvs. tariffer, der dækker omkostninger vedrørende systemydelse, nettab samt omkostninger til fysiske aktiver, der er nødvendige for tilslutning til systemet eller opgradering af forbindelsen.

Særligt i forhold til omkostningerne til fysiske aktiver, der er nødvendige for tilslutning til systemet eller opgradering af forbindelsen, bemærker Energinet, at der her er mulighed for at der kan udvikles den tarifmetode, som Energinet finder hensigtsmæssig inden for rammerne af EFL og Elmarkedsforordningens artikel 18, herunder ved anvendelse af fx betaling af faktiske omkostninger, standard tilslutningsbidrag mv. Metoden skal selvsagt godkendes af Forsyningstilsynet jf. EFL § 73 a. Det bemærkes endvidere at bemærkningerne til lovforslaget her beskriver at undtagelsen fra loftet også inkluderer omkostninger forbundet med forstærkning af det bagvedliggende net, som er nødvendig i forbindelse med tilslutning.

Det bemærkes hertil, at der med den i samme lovforslag fremlagte ophævelse af PSO-reglerne, fjernes adgangen til at dække omkostninger ved nettilslutning efter EFL § 67 og VE-lovens § 30, ved forbrugerne. Energinet skal derfor udvikle en ny tarifmetode, der tager højde for disse ændringer af retsgrundlaget. Det bemærkes hertil, at der samtidig foretages ændringer i nettilslutningsbekendtgørelsen. I denne bekendtgørelse fremgår de nærmere regler for nettilslutningen, og det fremgår tydeligt, hvilken del af omkostningerne, som den nettilsluttede part står direkte for. Herudover angives at øvrige omkostninger skal dækkes af netvirksomhed/transmissionsvirksomhed. Dette betyder ikke at den nettilsluttede part er friholdt fra at skulle betale eventuelle tariffer, herunder fx nettilslutningsbidrag i henhold til den enhver tid gældende tarifmetode. Som følge af de øvrige ændringer af elforsyningsloven – ophævelse af PSO-systemet og ændringerne i § 73 – vil Energinet skulle udvikle en tarifmetode, der tager højde for disse ændringer.

I den samtidige høring af nettilslutningsbekendtgørelsen foreslår Energinet, at det forhold, at de anlægsejere, der tilsluttes efter nettilslutningsbekendtgørelsen godt kan blive mødt af tariffer, herunder tilslutningsbidrag, fra Energinets side til dækning af omkostningerne udtrykkeligt beskrives i bekendtgørelsen. Hermed kan der undgås eventuel uklarhed omkring denne retstilstand hos aktørerne.

1.3.2 Punkt 3.5.2

Energinet har noteret sig, at det på side 71 nederst er anført, at omkostninger til fysiske aktiver, der er nødvendige for tilslutning til nettet, f.eks. i form af et tilslutningsbidrag, ikke er omfattet af loftet, samt at det på side 73 øverst er anført, at dette også omfatter omkostninger til opgradering af forbindelsen samt omkostninger forbundet med forstærkning af det bagvedliggende net.

Det er her ikke eksplicit anført, hvorvidt disse omkostninger skal afholdes direkte i forbindelse med nettilslutningen, eller om de kan afholdes enten før eller efter selve nettilslutningen. Dette er relevant for Energinet, idet udbygning af transmissionsnet typisk sker i trin, hvor der etableres en samlet ny overføringskapacitet som en del af en langsigtet planlægning. Der er således ikke nødvendigvis en direkte 1:1 sammenhæng imellem omkostningen til en større, bagvedliggende netforstærkning og kapacitetsbehovet hos det/de produktionsanlæg, der udløser forstærkningen. Samtidig tager det langt tid fra et behov for netforstærkning er opstået, til en forstærkning kan være etableret.

Hvis VE-udbygning skal kunne ske hurtigt, og uden at der opstår større begrænsninger i transmissionsnettet, vil det derfor være hensigtsmæssigt, hvis det er muligt at igangsætte netforstærkningsprojekter på et tidligere tidspunkt, hvis det vurderes, at der er tilstrækkelig stor sikkerhed for, at der vil ske en VE-udbygning i et overskuds-/produktions-område. Dette vil dog indebære, at investeringer til nødvendige netforstærkninger i så fald allerede kan være afholdt, inden der skal aftales nettilslutning af de konkrete VE-anlæg.

Hvis Energinet skal have mulighed for at opkræve en forholdsmeæssig del af sådanne netforstærkningsomkostninger, som foretages udelukkende af hensyn til en forventet VE-udbygning, er det derfor væsentligt, at der er enighed om en fælles fortolkning af, at sådanne omkostninger også opfattes som en "omkostning til fysiske aktiver, der er nødvendige for tilslutning til nettet". Det kunne i givet fald være i form af en enhedspris pr. MW installeret VE-produktionskapacitet. Dette vil i øvrigt svare til det princip, som anvendes på distributionsniveau, hvor der betales et tilslutningsbidrag i form af en enhedspris pr. ampere eller kW for forbrug, uanset om der skal etableres nyt net eller om der allerede er etableret den fornødne netkapacitet på et tidligere tidspunkt.

Alternativet til dette er enten, at producenterne ikke kommer til at afholde deres rimelige andel af net-forstærkningsomkostningerne, eller at Energinet må afvente, at der er indgået aftale om og måske mere eller mindre allerede etableret ny produktionskapacitet, inden nettet forstærkes, for derefter at kunne forstærke nettet på bagkant og så opkræve et investeringsbidrag for det. Bemærk at det sidste i øvrigt kan give anledning til afledte virkninger set ift. Energinets kompensationsforpligtelse ved netbegrænsninger.

Af hensyn til Energinets kommende udvikling af metoder for geografisk differentieret tariffer, herunder fx tilslutningsbidrag, vil det være meget gavnligt, såfremt en sådan vurdering kan skrives ind i lovbemærkningerne.

Det fremgår også af side 73 øverst, at der også skal kunne opkræves tilslutningsbidrag for bagvedliggende net. De enkelte net- og transmissions-virksomheder kan selvfølgelig opstille modeller for tilslutningsbidrag og løbende tarifiering, der omfatter deres egne dele af bagvedliggende net. Derimod kan der være en væsentlig problemstilling, hvis nettilslutning af produktionsanlæg i en netvirksomheds net medfører behov for forstærkninger i bagvedliggende net

hos andre net- eller transmissions-virksomheder. Dette er specielt en problemstilling for Energinet, hvis der tilsluttes større mængder ny produktionskapacitet i underliggende distributionsnet.

Det bør derfor tydeliggøres, at andre net- og virksomheder også skal have mulighed for at få betaling for de omkostninger, som de har pga. den nye produktion, selv om nettilslutningen ikke finder sted direkte i deres net. Dette kan både være ift. den løbende tarifering og ift. tilslutningsbidrag.

Hvis der ikke er meget stor klarhed om dette, vil det formentlig give anledning til megen tvivl, usikkerhed og problemer ifm. Energinets metodeudvikling af geografisk differentierede tilslutningsbidrag til transmissionsnettet fsva. VE-anlæg, der nettilsluttes i distributionsnettet. Af hensyn til Energinets kommende udvikling af geografisk differentieret tariffer, herunder fx tilslutningsbidrag – og hvis det vel at mærke skal være ikke-diskriminerende ift. om VE-anlæg tilsluttes som ét stort anlæg på transmissionsnettet eller som et (eller evt. flere mindre) anlæg i distributionsniveau – vil det derfor være meget gavnligt, hvis det fremgår af bemærkningerne, at der også skal kunne opkræves et evt. tilslutningsbidrag for bagvedliggende net hos andre net- eller transmissions-virksomheder end den netvirksomhed, som produktionsanlægget direkte tilsluttes i.

1.3.3 Elmarkedsforordningens artikel 13, stk. 7

Belastningsomfordeling angår implementering af gældende lov. Dog er formulering om tilføjesen til elforsyningslovens § 27 c, stk. 2, lidt uklar. Idet man ikke vil kompensere anlæg, der har begrænset netadgang, som følge af elmarkedsforordningens artikel 13, stk. 7, men bruger betegnelsen ikke markedsbaseret belastningsomfordeling, dette bør skrives mere eksplicit, da det i forslagets nuværende ordlyd lyder som om der generelt set ikke gives kompensation for ikke markedsbaseret belastningsomfordelinger.

1.4 Datafrisættelse

Energinet støtter grundlæggende alle initiativer, som medvirker til at øge frisættelsen af data om el-systemet, da man derigennem vil give både eksisterende og nye aktører bedre mulige for at forstå og støtte elsystemet foruden udvikle nye forretningsmodeller til fordel for både aktører, kunder, Energinet og derigennem den grønne omstilling.

Eksisterende data platform

Allerede i dag løser Energinet en god del opgaver med at frisætte data.

Energinets DataHub system har nu gennem 8 år modtaget afregningsmåledata for al elforbrug og elproduktion fra netvirksomhederne i Danmark. Derudover sikrer systemet DataHub via systemet Eloverblik, at private og erhverv på nationalt plan har adgang til egne måledata, og at disse har en let og standardiseret mulighed for at dele disse granulerede data med eksterne tredjeparter.

I udviklingsprojektet Energioprindelse arbejder Energinet med at give primært erhverv mulighed for at dokumentere den grønne profil for derigennem at dokumentere, hvordan forbruget er leveret fra forskellige produktionskilder på timebasis.

Yderligere har Energinet siden 2018 haft en åben dataplatform Energi Data Service (EDS), som frisætter data fra Energinets markeds- og driftssystemer herunder aggregerede måledata fra

DataHub. EDS udstiller også på national plan en række anonymiserede datasæt for forbrug og produktion fx opdelt per kommune, ligesom Energinet gennem tiden har leveret anonymiserede datasæt med forbrugsdata til forskellige offentlige myndigheder. Derudover har Energinet arbejdet i udvekslingssprint med flere forskellige interessenter om, hvordan man ud fra måledata i DataHub meningsfyldt vil kunne udarbejde anonymiserede forbrugsprofiler fx til prognose formål.

Ny platform?

I bemærkningerne overvejes, at der skal etableres en platform til frisættelsen af netvirksomhedernes data. Set fra Energinets perspektiv er der en bekymring for, at dette vil betyde opbygning af en hub indeholdende data, som i dag i væsentligt omfang allerede findes i Energinet DataHub. Redundante platforme giver ofte anledning til tvivl om hvilke data, der er de korrekte. Energinet ser, at man med fordel vil kunne inddrage DataHub og allerede eksisterende platforme til at facilitere den påtænkte opgave – også ud fra et samfundsøkonomisk perspektiv.

Energinet leverer gennem DataHub allerede i dag en veldefineret infrastruktur for opsamling af både stamdata og måledata per målepunkt i elsystemet – fx skal netvirksomhederne, ud over måledata, i dag indrapportere til DataHub, om der er solceller bag en forbrugsmåler og ligeledes kapaciteten af de installerede solceller. Det vil således være forholdsvis overkommeligt at udvide den nuværende indberetning af stamdata og også eventuelle andre data fra de intelligente elmålere.

Hjemmel til udstilling af data

Som beskrevet ovenfor udstiller Energinet allerede i dag fx via Energi Data Service en række anonymiserede datasæt som efterspørges bl.a. af kommuner og markedsaktører.

Energinet ser, at der i dag ikke er en helt klar hjemmel i lovgivningen til dette, og har et ønske til lovforslaget om, at der indskrives en hjemmel til at også Energinet kan arbejde videre med at fritstille data om forbrug og produktion i elsystemet.

1.5 Årsbaseret nettoafregning

1.5.1 § 3, stk. 1, nr. 1

Side 10: I § 6, stk. 6, indsættes som 3. og 4. pkt. - *at egenproducenten senest den 31. marts 2022 har anmodet om, at der afregnes på årsbasis.*

Energinet læser dette, som hvis elkunden frivilligt lader sig afregne efter andre regler end årsbaseret, så kan kunden ikke vende tilbage til årsafregning på et senere tidspunkt. Er dette korrekt forstået?

1.5.2 Energinets forpligtelse til at svare elafgift

På side 50 fremgår det, at Energinet skal svare elafgift af forbrugere, som er tilsluttet transmissionsnettet.

Det står blot som en konstatering af reglerne, jf. lov om elafgift § 7, men Energinet mener, at det er i modstrid med intentionen Elforsyningslovens § 22, stk.1, nr. 2, hvori der står:

§ 22. En netvirksomhed skal

1) opretholde den tekniske kvalitet i nettet,

2) måle den elektricitet, der transporteres igennem virksomhedens net, og den elektricitet, der leveres til elforbrugere eller aftages fra elproducenter inden for netvirksomhedens netområde,

Det er som følge af § 22, stk.1, nr. 2, at Energinet har måttet "flytte" afregningsmålepunkterne for de centrale værker ned i de lokale elnet. Energinet har ikke slutkunder – og kunder som er tilsluttet transmissionsnettet håndteres som om de er tilsluttet distributionsnettet, dog med undtagelse af elafgift. Det er for Energinet vanskeligt at forstå, at der skal gælde særlige regler for netop elafgiften. Det er ikke mange kunder, da de fleste i den størrelse selv afregner med Skat, men alle disse særlige forhold øger risikoen for fejlhåndtering.

1.5.3 Stamdataoplysninger – register?

På side 51 fremgår:

- 1) en elproducent, som modtager pristillæg, skal meddele oplysninger om el- og varmeproduktion, produktionsanlæg, driftsmæssige forhold og brændselsanvendelse,
- 2) oplysninger som nævnt i nr. 1 skal indberettes til et register, som ministeren eller Energinet har oprettet.

For Energinet at se, er der her tale om oplysninger i Stamdataregisteret, som i dag administreres af Energistyrelsen. Er det korrekt forstået?

1.5.4 Administration af § 3 nr. 1

Side 56 - andet afsnit: *for så vidt angår elafgiftsfritagelse fra 1. januar 2022, og til og med alle ansøgninger modtaget inden for ansøgningsfristen er færdigbehandlet.*

Skal det forstås således, at på anlæg hvor afgørelsen først træffes efter lovens ikrafttrædelse (1. januar 2022) kun vil kunne få ændret afregning tilbage til denne dato??

1.5.5 Anlæg omfattende af årsbaseret afgiftsfritagelse

til § 3, nr. 1

På side 126 - Årsbaseret nettoafregning for elafgift. Det er vanskeligt ud af bemærkninger at konkludere, hvorvidt anlæg under nuværende gruppe 6 fortsætter under gældende regler eller reelt skal administreres efter nettoafregningsbekendtgørelsen¹.

Hvis gruppe 6-anlæg skal administreres efter Lov 1049², er der ca. 6.500 anlæg med større effekt end 6 kW eller forsyning til erhverv, mens ca. 4.000 anlæg er noteret som udlejning. Dertil kommer ca. 1.600 anlæg, hvorpå der mangler oplysninger, for at kunne vurdere, hvorvidt de vil kunne fortsætte på årsbaseret, men det er Energinets bedste estimat, at størstedelen af anlægene vil miste retten. Det vil dermed være en ganske betydelig gruppe, som får forringet deres betingelser atter en gang, ligesom det er en betydelig opgave at administrere.

Som Energinet ser det, er den oprindelige tekst om anden ikke erhvervsmæssig benyttet byggebyggeri stadig gældende, hvilket giver meget stor usikkerhed om, hvordan et register skal bygges op for at udføre fuld verifikation af alle anlæg godkendt til årsbaseret nettoafregning. Det vil formentlig kræve en række møder med SKAT for at afklare dette.

1.5.6 Verifikation

Punkt 3.10.2

Det er for Energinet vanskeligt at forstå baggrunden for Skatteministeriets ønske om et administrationsgrundlag som gældende under lov 1049 med mindre, det er formålet, at anlæg jf.

¹ Bekendtgørelse nr. 1044 af 27. maj 2021 om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet

² Lov nr. 1049 af 12. september 2017 om ændring af lov om afgift af elektricitet

ovenstående skal miste retten til årsbaseret afregning. Ønskes disse anlæg udtaget af ordningen, mangler der et administrationsgrundlag for, hvorledes dette skal ske – mister en elkunde, som i en periode udlejer sin bolig med et VE-anlæg, permanent retten til at indgå i den årsbaserede ordning, ligesom vi ikke ser, at Energinet har hjemmel til at agere myndighed på ordningen.

Er det omvendt ikke hensigten, at der skal ske ændringer i elkunders ret til at forblive i den årsbaserede ordning, findes der allerede i dag gennem Stamdataregistret et register, som vil kunne danne basis for kontrol af elafgiftsfritagelsen.

Vi har i dag flere situationer, hvor en elkunde har valgt at benytte reglerne for timenettofisering, uagtet denne har ret til at bruge årsbaseret nettoafregning. Hvorledes med disse elkunder, har disse ret til efterfølgende igen at overgå til årsbaseret afregning?

Side 130 – første afsnit: Energinet vil alene kunne føre et sådant register pba det nuværende Stamdataregister, ligesom den nuværende verifikation af timenettofisering er baseret på Stamdataregistret.

I Skatteministeriets overvejelser, (X.1.2.Skatteministeriets overvejelser), står der:

... Det er derfor vurderingen, at der med fordel kan tilvejebringes et administrationsgrundlag, der svarer til det, der i dag gælder for den timebaserede nettoafregningsordning for elafgiftsfritagelsen.

Skatteministeriet henviser umiddelbart her til reglerne og Energinets nuværende administration af lov 1049, og ser at lovforslaget vil skabe symmetri til reglerne om afgiftsfritagelse for elafgift ved den timebaserede nettoafregning.

1.5.6.1 Kort introduktion LOV1049

I henhold til Elafgiftslovens § 2, stk. 3-6, gælder afskaffelsen for alle nye VE-anlæg samt for eksisterende erhvervsanlæg, herunder boligudlejerens anlæg, mens alene de eksisterende anlæg i husholdninger på højst 6 kW (ca. 85.700 VE-anlæg) fastholdes på de eksisterende nettoafregningsordninger med elafgiftsfritagelse frem til 2032. Når timebaseret nettoafregning med elafgiftsfritagelse afskaffes, indtræder der i stedet øjeblikafregning af elafgiften. Øjeblikafregning indebærer, at der betales elafgift på almindelige vilkår for alt forbrug af elektricitet, som købes på det kollektive elnet. Øjeblikafregning betyder således, at ejere af visse VE-anlæg, (som ikke kan fortsætte på timebaseret nettoafregning af elafgiften), elafgiftsmæssigt ligestilles med elforbrugere uden VE-anlæg i forhold til deres køb af elektricitet på det kollektive elnet.

1.5.6.2 Energinets håndtering af LOV1049

I forbindelse med afskaffelsen af timeelafgiftsfritagelsen, blev det pålagt Energinet at føre et register over de VE-anlæg, der kan opretholde timebaseret elafgift, jf. elafgiftsloven § 2, stk. 6, hvor hovedreglen er, at timeafgiftsfritagelse af elafgiften blev afskaffet pr. 1. april 2018. Der er dog en række undtagelser til hovedreglen.

Ved at videreføre den nuværende administration af LOV1049, til også at dække de årsbaserede anlæg (gruppe 6), vil en stor del anlægsejere blive berørt af dette.

Energinet har foretaget en løbende screening af de ca. 85.000 anlæg, der i dag er registreret i Stamdataregistret som godkendt til årsbaseret nettoafregning.

74.415 anlæg opfylder umiddelbart betingelserne, som defineret i LOV1049, heraf;

- 68.410 anlæg opfylder alle betingelser.
- 6.005 konstateret OK efter manuel behandling;
  - 2.966 er konstateret som samme person (forskellig stavemåde)
  - 3.024 har noteret ejer i ejerfortegnelsen som boende på anlægsadressen
  - 15 har noteret ejer i Stamdataregistret som boende på anlægsadressen

10.328 anlæg vil umiddelbart miste retten til årsbaseret afgiftsfritagelse

- 1.569 anlæg har en noteret effekt > 6 kW
- 5.066 anlæg forsyner ikke en boligenhed (har status kode "E") jf. BBR
- 13 anlæg mangler færdigbehandling/sagsbehandling hos Energistyrelsen (grp. 99)
- 4 anlæg skal have foretaget gruppeskifte i DH
- 2.107 anlæg forsyner en udlejningsejendom;
  - 692 anlæg har en Panda har lejer noteret
  - 1.415 anlæg har en ejer i ejerfortegnelsen, noteret med et CVR-nr.
- 1.569 anlæg kræver yderligere manuel gennemgang, fx;
  - Manglende BBR-data
  - Manglende EJV-data
  - Divergens i navneforhold mellem systemerne
  - Andet...

1.5.6.3 Manglende afklaringer

Følgende emner mangler fortsat at blive afklaret med Skattestyrelsen ift. Energinets administration af lov 1049.

Ind- og udtrædelse af ordningen

... Hvis en egenproducent ikke opfylder betingelserne, og dermed ryger ud af ordningen, kan man så komme tilbage på ordningen når/hvis man igen opfylder betingelserne?

Manglende datakilder (dårlige data)

... Hvis ikke Energinet kan få oplysning om fx ejerforhold fra Ejerfortegnelsen, eller hvis vi ikke kan få oplyst boligenheden fra BBR-registret, hvordan skal vi så påse om disse forhold er ok?

Energinets hjemmel til at rette elafgifter

... Energinet mener ikke, at det fremgår af elafgiftsloven eller bekendtgørelse nr. 1264 af 21. november 2017 om ændring af bekendtgørelse om dokumentation af elafgiftsforhold og om registrerede virksomheders overførsel af oplysninger om elafgiftsforhold til Energinet, at Energinet har hjemmel til at træffe afgørelse om ændring af elafgiften.

1.5.6.4 Forslag til fremtidig løsning

Energinet vil blive pålagt en betydelig byrde, hvis opgaven pålægges som tænkt i lovforslaget, hvor Energinet påtænkes at blive pålagt at oprette (endnu) et register med oplysning om blandt andet ejer af et elproduktionsanlæg.

Det er Energinets vurdering, at opbygning af endnu et register vil være ganske overflødig, idet dette register allerede findes i forvejen hos Energistyrelsen (Stamdataregistret). Egenproducenter som fremgår i Stamdataregistret, vil allerede i dag være noteret med langt de fleste af de stamdata, som lovforslaget her lægger op til.

De nuværende registreringer af gruppe 6 anlæg i Stamdataregistret er alle tidligere kontrolle-ret og OK, som resultat af Energistyrelsens administration.

De ca. 85.000 nuværende gruppe 6 godkendte anlæg, bør altså som udgangspunkt anses som værende OK, idet elafgiftsreglerne har været knyttet op på reglerne om PSO-fritagelse.

1.5.7 Register til verifikation

På side 271 fremgår følgende:

Det foreslås, at der i § 6, stk. 6, i lov nr. 1390 af 23. december 2012 indsættes et 3. pkt. om, at det er en forudsætning for afgiftsfritagelsen, at egenproducenten senest den 31. marts 2022 har anmodet om, at der afregnes på årsbasis.

Energinet ser det som positivt, at der bliver sat en stopper for ordningen.

Det foreslås endvidere, at der i § 6, stk. 6, indsættes et 4. pkt. om, at Energinet fører et register med oplysninger om ejer af elproduktionsanlægget, installeret effekt, aftennummer og aften-nummerets adresse og om, at der i Bygnings- og Boligregistret er opført en boligenhed for denne adresse, vedrørende hvert enkelt elproduktionsanlæg, som 1. pkt. finder anvendelse for. Lovforslaget betyder, at der fra og med den 1. april 2022 lukkes for nyttilgangen til den årsbase-rede nettoafregning. Forslaget har ingen betydning for elproducenter, som i dag afregner på årsbasis efter elafgiftsloven.

Det kommer an på, om ordningen skal administreres efter lov 1049, se bemærkning længere oppe.

Endvidere vil registeret give Skatteforvaltningen en mulighed for at kontrollere rigtigheden af afgiftsfritagelserne for elproduktionsanlæggene.

Registeret skal indeholde oplysning om, hvem der ejer anlægget, anlæggets installerede effekt, aftennummeret vedrørende anlægget, aftennummerets adresse og endelig oplysning om, at aftennummerets adresse er en adresse for hvilken, der i Bygnings- og Boligregisteret (BBR) er opført en boligenhed.

De efterfølgende afsnit betyder, der skal opbygges et Stamdataregister "nr. 2" – hvilket i et samfundsmæssigt perspektiv og i betragtningen af opgavens omfang ses ude af proportioner, særligt hvis ikke Energinet samtidig overtager opgaven med at føre det egentlige stamdataregister. Der er været dialog vedrørende den fremtidig håndtering af det eksisterende Stamdataregister mellem Energistyrelsen og Energinet siden 2019. Med dette lovforslag ser Energinet et øget behov for at afklare håndteringen af Stamdataregistret, særligt også i lyset af de krav, der stilles til Energinets indsamling af stamdata i henhold til Kommissionens forordning (EU) 2017/1485 af 2. august 2017 om fastsættelse af retningslinjer for drift af elektricitetstransmissionssystemer (SOGL).

1.5.8 Finansiering af ordningen

I bemærkningerne til lov nr. 1049 af 12. september 2017 om ændring af lov om afgift på elektricitet er noteret, hvordan Energinets omkostninger til administration af ordningen finansieres.

Af bemærkningerne fremgik følgende:

De administrative konsekvenser for Energinet.dk består i, at Energinet.dk skal indhente oplysninger om de egenproducenter, som er berørt af lovforslaget. Det drejer sig om ca. 7.000 anlæg, hvor Energinet.dk skal indhente oplysninger om, hvem der ejer anlæggene, og hvem der forbruger strømmen. Oplysningerne skal indhentes for at sikre sig, at der er lighed mellem ejer af anlægget og forbruger af strømmen. Energinet.dk skal konkret indhente oplysninger om, hvorvidt forbrugeren er ejer af anlægget eller en lejer af boligenheden, hvortil anlægget er registreret. Registreringen af disse oplysninger kræver en opdatering af priselementerne i DataHub, som vurderes at ville koste ca. 100.000 kr. Omkostningerne forbundet med gennemgangen af de ca. 7.000 anlæg, som er berørt af lovforslaget vurderes til omkring 3 mio. kr. Omkostningerne dækker Energinet.dk's udgifter til varetagelse af opgaverne knyttet til gennemgangen af anlæggene, herunder fremsendelse af breve, sagsbehandling, support og registrering af oplysningerne i systemet. Herudover vil der være årlige omkostninger forbundet med verifikationen af oplysningerne. Staten afholder udgifterne til Energinet.dk, idet der af hensyn til EU-regulering ikke er mulighed for at afholde udgifterne over Energinet.dk's tariffer.

Nærværende lovforslag ses ikke forholde sig til denne problematik herunder finansieringen af Energinets omkostninger til administration. Derudover kan det tilføjes, at hvor der ved den timebaserede afgiftsfritagelse var tale om ca. 7.000 anlæg, der skulle undersøges, så er der ved den årsbaserede ordning tale om ca. 85.000 anlæg.

Hvis nærværende høringssvar giver anledning til spørgsmål eller noget ønskes uddybet, kan Energinet kontaktes på myndighed@energinet.dk

Med venlig hilsen

Sisse Guldager Larsen

Myndighedsenheden
Energinet

Energistyrelsen
Att.: Margit Malmsteen
Journalnummer 2021-9667
Sendt pr. e-mail til: ens@ens.dk og mrm@ens.dk

27. august 2021

European Energys høringssvar vedr. lovforslag om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love

European Energy takker for muligheden for at kommentere på Energistyrelsens forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love. European Energy bidrager gerne til arbejdet med at sikre en hensigtsmæssig implementering af de politiske beslutninger, der over de seneste år har haft fokus på spørgsmålet om elektrificering og nettilslutning af en stigende produktionsandel af vedvarende energi i det danske elnet.

Det er altafgørende for de politiske målsætninger om at reducere CO₂-udledningerne med 70 pct. i 2030 samt nulemissionssamfundet i 2050, at der sikres hensigtsmæssige markedsvilkår for elproducenter, herunder i form af en markant udbygning af elnettet, som er hjørnестenen i elektrificeringen af samfundet. Reglerne for nettilslutning er centrale for at sikre, at elproducenter også fremadrettet vil kunne levere strømmen til den grønne omstilling af Danmark.

BEMÆRKNINGER TIL LOVFORSLAGET

Vedr. forenkling af bevillingskravet for VE el-produktion

European Energy noterer sig, at der foreslås indsat en ny stk. 8 i § 10 i elforsyningsloven, der giver klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, at elproduktion fra anlæg med en kapacitet på over 25 MW, som er omfattet af stk. 1, er undtaget fra bevillingspligten, hvormed tilladelseskravet vil finde anvendelse for elproduktionsanlæg over 25 MW. I den forbindelse fremgår det af forslaget, at disse anlæg over 25 MW stadigvæk vil skulle leve op til relevante krav og vilkår, som følger af

bevillingssystemet, herunder navnlig krav til teknisk og finansiell kapacitet. Eftersom der ikke refereres til "alle relevante krav og vilkår, som følger af bevillingssystemet", foreslår European Energy, at det gøres klart i forbindelse med lovprocessen, såfremt regeringen ønsker at ændre i de eksisterende krav og vilkår i bevillingssystemet. I så fald vil European Energy opfordre til, at beredskabsbekendtgørelserne for beredskab og IT-beredskab i elsektoren tilpasses, så tredjepart kan stå for at gennemføre beredskabspligtige forpligtelser på vegne af et selskab, som ejer og drifter vedvarende energianlæg.

Vedr. Overgangsordning for omkostninger forbundet med nettilslutning

European Energy mener, at udligningsordningen har været en succes, fordi den har understøttet, at udbygningen af grøn energi har kunnet finde sted i hele landet på baggrund af en kollektiv finansieringsmodel. I lyset af klimakrisen finder European Energy det særligt u hensigtsmæssigt at nedlægge en ordning, der siden halvfemserne har været en hjørnesteen i den grønne omstilling.

Udligningsordningen har især sikret, at udviklingen af grønne energiprojekter i områder, hvor sol- og vindressourcerne er tilgængelige, ikke har medført uforholdsmæssigt store omkostninger for de lokale netselskaber. Samtidigt har udligningsordningen sikret at VE-produktion kunne udbygges der, hvor sol- og vindressourcerne er bedst. Herved har VE-udviklere kunne sikre mest mulig grøn energi pr. investeret krone, og dermed understøttet god samfundsøkonomi og kunnet minimere antallet af borgere, der påvirkes af projekterne.

Af Energistyrelsens *Analyse af markedsudviklingen for fleksibilitet i lokale elnet* fremgår det, at "elnettet er desuden bygget på baggrund af en kollektivitetstankegang, som meget finkornet geografisk differentiering kan udfordre. Det kan ramme forbrugere i udkantsområder." Denne konklusion står i kontrast til, at der nu åbnes op for geografisk differentierede tariffer for elproducenter. Som Energistyrelsen selv konkluderer, så må overgangen fra udligningsordningen til geografisk differentierede tariffer forventes at ramme forbrugerne i udkantsområder, når den kollektive tilgang i udligningsordningen afskaffes. Det må forventes at kunne puste yderligere til den modstand, som opleves blandt nogle naboer til vedvarende energiprojekter, hvis de føler, at de udover den visuelle

ændring i landskabet også skal bære den økonomiske ekstraregning som forbruger, der kan forventes af udligningsordningens afskaffelse.

På samme måde som de danske motorveje, jernbaner og postservice finansieres af fællesskabet og sikrer infrastrukturen til at kunne transportere personer, gods, breve og pakker fra A til B, har udligningsordningen sikret finansieringen af infrastruktur til at transportere grøn energi fra producenter til forbrugere. Det er derfor en egentlig omkalfatring af det danske elnet, som et flertal i Folketinget har kastet sig ud i, hvilket skaber unødigt usikkerhed om den grønne omstilling midt i en klimakrisetid.

Det er European Energys forståelse, at udgifterne til udligningsordningen udgør investeringer i elnettets infrastruktur og derfor er i tråd med europæiske statsstøtteretningslinjer. Derfor er det European Energys anbefaling, at det afsøges bekræftet hos Europa-Kommissionen, at den danske udligningsordning er i overensstemmelse med EU-retten, og såfremt det er tilfældet, at den danske regering fastholder udligningsordningen, som den er i dag.

Såfremt Europa-Kommissionen melder tilbage, at udligningsordningen ikke er i tråd med EU-retten, foreslår European Energy, at overgangsordningen forlænges til at gælde perioden til og med 1.1.2025 for dermed at sikre, at den grønne omstilling ikke bremses yderligere, og at der skabes langsigtede rammer for udviklere af grøn energi i Danmark.

Vedr. Omkostningsægte prissignaler for VE-producenter

Det foreslås med lovforslaget at skabe incitamenter til at lægge elproduktionen på de steder i nettet, hvor det medfører mindst muligt behov for netudbygning. Metoden til at sikre mindst muligt behov for netudbygning foreslås at være prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgræsning, og der argumenteres for, at geografisk differentierede producentbetalinger ”vil medvirke til en mere samfundsøkonomisk effektiv grøn omstilling” og ”bidrage til en mere samfundsøkonomisk hensigtsmæssig placering af ny VE-produktion”.

Det er en stærkt problematisk tilgang, der risikerer at underminere den grønne omstilling og elektrificeringen af samfundet og samtidig medføre, at denne fremadrettet vil basere sig på strøm produceret i og importeret fra udlandet.

Det er European Energys opfattelse, at lovforslagets hensigt om at indføre et geografisk prissignal er udokumenteret i forhold til, om det vil få nogen indflydelse på den geografiske placering af nye VE-anlæg. Den geografiske placering af nye VE-anlæg er bestemt ud fra muligheden for at opnå en godkendt lokalplan og lokale vind- og solforhold. Et geografisk prissignal via en indfødningstarifstarif eller et tilslutningsbidrag vil udelukkende medføre den konsekvens, at det vil øge omkostningerne ved etableringen af VE-projekter.

European Energy mener, at regeringen bør fremlægge de samfundsøkonomiske analyser, som forslaget om geografisk differentierede nettilslutningsbidrag bygger på, da en så omfattende ændring af det danske elsystem bør bero på et oplyst og gennemanalyseret grundlag. Det er vores indtryk, at Tarifanalysens konklusioner ikke alene kan udgøre det faglige grundlag for lovforslagets ændringer ift. nettilslutningsbidrag og indfødningstariffer.

Det er European Energys opfattelse, at udbygningen af det kollektive elnet til grøn omstilling bør forblive en kollektiv opgave, som tilfalder hele samfundet, og ikke den enkelte projektudvikler. Det bør afklares, om beslutningen om at pålægge enkelte VE-projekter at betale for konkrete opgraderinger af det kollektive elnet strider med det generelle ikke-diskriminationsprincip i EU's lovgivning, herunder i Elmarkedsforordningens artikel 18, da opgraderinger af det kollektive elnet kommer andre brugere af elnettet til gode.

Samtidig er det kritisabelt, at begrebet "samfundsøkonomi" tilsyneladende forveksles med netvirksomhedernes økonomiske perspektiv ift. udbygning af elnettet. Ifølge Finansministeriets vejledning i samfundsøkonomiske konsekvensvurderinger bør der med samfundsøkonomi fokuseres bredt på tiltagets fordele og ulemper, hvor både "direkte konsekvenser (fx offentlige budgetmæssige konsekvenser), men også de langsigtede effekter og relevante indirekte/afledte effekter (fx adfærdseffekter, forvridningseffekter) inddrages." I det omfang VE-produktion sænker CO₂-udledninger, har det således en positiv samfundsøkonomisk effekt, som ikke er indregnet i lovforslagets vurdering af hverken samfundsøkonomi eller klimamæssige konsekvenser, som beskrives længere nede.

Tilgangen til netudbygning er derudover problematisk, da der bør være fokus på at understøtte, at de grønne energiprojekter kan lægges dér, hvor hhv. vind- og solressourcerne er størst, og hvor antallet af naboer til projekterne er forholdsvist mindst for at minimere eventuelle gener ved projekterne. Etableringen af et vedvarende energiprojekt er en kompleks proces, der forudsætter, at der kan opnås et optimum mellem produktion af elektricitet, leje af jord, køb af enten solcellepaneler eller vindmøller, et godt samarbejde med opstillerkommunen herunder berørte naboer og dertil en fornuftig finansiering af investeringen. Ved udelukkende at fokusere på hvor det er mest hensigtsmæssigt ikke at udbygge elnettet og ikke som hidtil på opførelsen af så meget grøn energikapacitet som muligt, anlægger regeringen et snævert fokus og risikerer herved at medføre et langvarigt stop i nye grønne energiproduktionsanlæg, indtil der på ny ændres på lovgivningen. Dette fokus står i stærk kontrast til, at hensyn til klima netop nu indføres som en af de bærende formålsparagraffer i elforsyningsloven.

I mellemtiden vil Danmark skulle forsyne den stigende elektrificering ved hjælp af andre energikilder og/eller ved at øge importen af strøm fra landene omkring os, en udvikling der sandsynligvis også står i kontrast til formålsparagraffen vedr. hensyn til samfundsøkonomien, hvis der regnes efter.

Som det allerede fremgår af klimafremskrivningen fra i år, så forventer Energistyrelsen nu ikke længere, at Danmark vil kunne dække 100 pct. af elektricitetsbehovet med vedvarende energi fra danske VE-projekter i 2027. Først på den anden side af 2030 vil dette kunne realiseres, og denne udvikling vil blive yderligere forhalet af forslaget om at overvælte omkostningerne fra udligningsordningen over på elproducenterne. En forhaling der vil reducere hensynet til klimaet.

Det bør ligeledes noteres, at størstedelen af EU's medlemsstater, heriblandt Tyskland, ikke har indfødningsstariffer, og at ACER (Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder) anbefaler en højere grad af europæisk harmonisering af producentbetalingerne for at undgå markedsforvridninger. Al den stund at elproducenter i andre lande ikke i samme grad afholder producentbetalinger, vil det svække danske elproducenters konkurrenceevne at øge producentbetalingerne, da udenlandske

elproducenter ikke heller afholder transitomkostninger for salg af strøm i Danmark. European Energy foreslår at fokus på lige konkurrence på tværs af EU's landegrænser gøres til et bærende fundament i fastlæggelsen af producentbetaling, således at markedsforvridninger undgås.

Endelig vil en reduktion i udbygningen af danske VE-produktionsanlæg medføre statsfinansielle konsekvenser, da skatteindtægterne fra salg og evt. eksport af elektricitet vil blive reduceret markant og/eller forsvinde.

Energistyrelsen argumenterer på s. 71 i lovforslaget for, at såfremt der ikke indføres geografisk differentierede tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer, kan det risikere at medføre en stigning i forbrugstariffen i de områder, der har en høj andel af VE-produktion ift. forbrug. Omvendt er det European Energys klare forståelse, at udligningsordningen hidtil har sikret, at udgifterne til nettilslutning blev båret af samfundet som helhed for netop at sikre forbrugerne i områder med stor VE-produktion mod øgede forbrugstariffer. Derfor må det formodes, at dette vil blive en konsekvens med nedlæggelsen af udligningsordningen, altså at forbrugerne i områder med stor VE-produktion vil opleve øgede forbrugstariffer, hvilket samlet set er u hensigtsmæssigt og kan medføre en øget modstand mod den grønne omstilling.

Af ovenstående grunde er det European Energys anbefaling, at Folketinget ikke bryder med den hidtidige praksis og således afholder sig fra at indføre prisdifferentiering på baggrund af geografisk afgrænsning.

For så vidt angår loft over tarif- og tilslutningsmetoderne på distributionsniveau argumenteres der i lovforslaget for, at tarif- og tilslutningsmetoderne på distributionsniveau ikke er bundet af det loft, som transmissionsafgiftsforordningen fastsætter for transmissionstariffer for transmissionssystemoperatører.

Det er European Energys opfattelse, at loftet over indfødningsstariffen på TSO-niveau fra Transmissionsafgiftsforordningen i udgangspunktet også omfatter DSO-niveau. Det skyldes, at forskelsbehandling mellem DSO- og TSO-niveau vil medføre en forvridning af konkurrencen mellem producenter på hhv. DSO- og TSO-niveau, og eftersom TSO-

aktiviteter er omfattet af EU's statsstøtteregler, vil en evt. forskelsbehandling formentligt være uforenelig med EU's statsstøtteregler samt ikke-diskriminationsprincippet.

Vedr. Opfølgning på Konkurrenceanalysen

For European Energy er det positivt at konstatere, at der nu lægges op til at gøre noget ved de kritisable forhold, der har gjort sig gældende i den danske elsektor, hvor selskaber har kunnet udnytte monopolaktiviteter til at vinde frem på konkurrenceudsatte dele af elmarkedet.

European Energy imødeser, at der med lovforslaget vil foreslås regler om netvirksomheders funktionelle adskillelse fra selskabsmæssig forbundne kommercielle aktiviteter, der ikke er monopolaktiviteter fsva. ledelsens habilitet, uafhængighed af erhvervsmæssige interesser, ledelsens kompetencer og om netvirksomhedens uafhængige beslutningstagning i øvrigt, ligesom der også foreslås interne overvågningsprogrammer for netselskaber.

Dette er centralt for det danske elmarked, eftersom Europa-Kommissionen tidligere i år undersøgte konkurrencesituationen på de europæiske elmarkeder i rapporten "European Barriers in retail energy markets" og konkluderede, at for så vidt angår koncernforbundne selskaber er "Danmark et studie i, hvordan utilstrækkelig adskillelse forvrider markedet".

Selvsamme rapport konkluderer, at der er brug for helt at adskille monopolaktiviteter og konkurrenceudsatte aktiviteter, da der indtil det sker sandsynligvis vil eksistere synergier, hvor det vil være en fordel at være forbundet med et netselskab. Det faktum, at en lang række danske netselskaber opererer med mistænkeligt få ansatte medarbejdere til at udøve det monopol, som selskaberne er tildelt af staten, viser med al tydelighed, at der er brug for stærkere tiltag, end dem som foreslås i dette lovforslag.

Det er således European Energys umiddelbare indtryk, at de foreslåede stramninger med lovforslaget reelt ikke vil få nogen mærkbar betydning ift. de eksisterende regler og altså ikke grundlæggende adresserer de udfordringer, som er identificeret i en række rapporter om emnet både herhjemme og i EU.

Vedr. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det er forventet af regeringen, at afskaffelsen af udligningsordningen vil sikre administrative besparelser, og at omkostningerne til kompensation af nettilslutning af nye VE-projekter vil begrænse sig til maksimalt 700 mio. kr. til og med 2022. Uagtet at de 700 mio. kr. er cirka 2-3 gange højere end den årlige gennemsnitlige udbetaling til udligningsordningen i perioden 2014-2020, så udgør beløbet ikke den fulde økonomiske konsekvens, som den foreslåede afskaffelse af udligningsordningen vil medføre.

Det er European Energys stærke formodning, at afskaffelsen af udligningsordningen vil have den konsekvens, at udbygningen af grønne energiprojekter vil gå i stå i Danmark. Det vil resultere i, at Danmark vil være nødsaget til at øge importen af elektricitet fra udlandet for at forsyne det stigende behov for elektricitet, som regeringens egne beregninger peger på. Som tidligere angivet vil manglende grønne energiprojekter alt andet lige skubbe prisen på elektricitet opad, ligesom staten bl.a. vil gå glip af skatteindtægter på elektricitet, som i stedet vil skulle importeres fra udlandet.

Vedr. klimamæssige konsekvenser

Det er stærkt kritisabelt og meget svært at se, hvordan det kan konkluderes, at lovforslaget ikke vurderes til at have nogen direkte klimamæssige konsekvenser. Som en lang række udviklere af grønne energiprojekter har lagt vægt på, siden klimaftalen blev indgået i juni 2020, så vil nedlæggelsen af udligningsordningen og den efterfølgende nye tarifmetode medføre en længere periode, hvor udviklingen af grønne energiprojekter på land vil gå i stå. Denne ændring vil stå i skærende kontrast til indførelsen af hensyn til klimaet som en formålsparagraf i elforsyningsloven, og da perioden for stilstand i nye projekter må forventes at vare som minimum 2-3 år, vil det have betydelige konsekvenser for den danske klimaindsats, som vil blive forsinket tilsvarende antal år. Det vil uden tvivl have indvirkning ikke bare på de danske klimamål i 2025 og 2030, men også medføre, at der vil mangle dansk produceret strøm til at understøtte den fordobling i forbruget af elektricitet i 2030, som Energistyrelsen forudser. Dertil skal lægges forventet forbrug af grøn strøm til Power-to-X-projekter.

Manglende fokus på fleksibilitet

Idet European Energy tilslutter sig ønsket om at sikre en

omkostningseffektiv udbygning af elnettet samt realisering af de samfundsøkonomiske gevinster forbundet med en fleksibel udnyttelse af elnettet, skal vi gøre opmærksom på, at der foreligger en fundamental fejlsvurdering i tarifynalyse og dette lovforberedende arbejde, når der peges på geografisk differentierede tariffer som en mulig strategi til realisering af denne målsætning. Denne konstatering beror på følgende forhold:

Gevinster ved fleksibel udnyttelse af elnettet kan realiseres, såfremt tarifysystemet understøtter, at produktionsanlæg med komplementære produktionsprofiler kan blive tilsluttet i samme net. Synergigevinster opstår, når man på denne måde kan forøge antallet af fuldlasttimer, som en given station eller net-strækning belastes med. Mere konkret vil fleksibilitetsgevinster kunne realiseres når sol-produktionsanlæg indpasses i et vinddomineret net. Gevinsten opnås, når to typer af produktionsanlæg med komplementære belastningsprofiler tilsluttes det samme net, idet der i dette tilfælde kun i meget begrænset omfang vil blive introduceret behov for at investere i netforstærkning. Der er desværre ikke noget i den påtænkte løsning for geografisk differentieret producentbetaling, der adresserer denne mulighed for at udnytte elnettet fleksibelt, medmindre den geografiske differentiering af tarifysystemet afspejler den teknologispecifikke ledige kapacitet og ikke alene forholder sig til, om det lokale elnet er produktions- eller forbrugsdomineret.

Baseret på foreløbige udmeldinger fra Dansk Energi ifm. forventes de geografisk differentierede tariffer at give anledning til, at tilslutningsbetalingen er høj (for alle typer af VE anlæg) i produktionsdominerede net-områder og tilsvarende lav i forbrugsdominerede områder, uanset teknologi. Som det er argumenteret ovenfor, vil en sådan implementering af geografisk differentierede tariffer alene give incitament til at lokalisere produktionsanlæg tættere på de byområder, som er domineret af elforbrug, hvilket således ikke vil understøtte realisering af disse gevinster relateret til en effektiv udnyttelse af elnettet.

Lovforslagets fokus på en hensigtsmæssig samfundsøkonomisk benyttelse af elnettet mangler altså fuldstændig at overveje de muligheder, som en fleksibel brug af elnettet vil kunne bidrage til, og derfor ville det have været hensigtsmæssigt, at der i lovforslaget var fokuseret på, hvordan fleksibilitet i nettilslutningen og tilskyndelse til

at samplacere produktion og forbrug af elektricitet fremadrettet kan understøtte en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig udnyttelse af elnettet.

Som mangeårig aktør på det danske og andre europæiske elmarkeder ønsker European Energy at understøtte udviklingen af elsektoren, så elektrificeringen og den grønne omstilling hurtigst muligt kan gennemføres. European Energy deltager gerne i en dialog om, hvordan dette sikres på en så hensigtsmæssig måde som mulig og står til rådighed for at uddybe bemærkningerne i ovenstående høringssvar.

Med venlig hilsen,

Knud Erik Andersen
Adm. direktør
European Energy

Hobro, 27-08-2021

Høringsvar fra Euowind Energy til Lov om ændring af lov om elforsyning

Euowind Energy vil gerne starte med at takke for muligheden for at afgive høringssvar til Lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love, som udmønter klimaaftalen indgået i sommeren 2020.

Euowind Energy er uforstående overfor ambitionen om at fjerne udligningsordningen og begrænse overgangsordningen til et enkelt år, blandt andet, fordi vi kan forstå på flere artikler i dagspressen om problemstillingen, at der er betydelig uklarhed om det juridiske grundlag for beslutningen.

Euowind Energy foreslår at omkostningerne, der hidtil har været dækket over udligningsordningen, fortsat finansieres over finansloven. Seneste udvikling og kommende reviderede guidelines om statsstøtte fra Kommissionen åbner, som vi forstår det, for at en fastholdelse på finansloven kan være juridisk mulig. Euowind Energy vil derfor opfordre til, at dette undersøges som grundlag for politisk at genoverveje producentbetaling.

Derudover ser vi det som en betydelig udfordring at kunne implementere en producentbetaling med virkning fra 1. januar 2023. Derfor ser Euowind Energy det som en nødvendig løsning som minimum at forlænge overgangsordningen yderligere for at opnå klarhed og give mulighed for at udarbejde en løsning, som tager et samlet hensyn til den grønne omstilling, investorsikkerhed, samfundsøkonomi og de danske el-forbrugere. Hvis dette ikke vedtages hurtigst muligt, vil der ske en kraftig opbremsning i tilslutningen og udbygningen af vedvarende energi og udvikling af nye vedvarende energi-projekter.

I forhold til lovforslaget om DSO- og TSO-indfødningsstariffer, skal Euowind Energy overordnet bemærke, at vi mener, at der bør arbejdes med at reducere de løbende indfødningsstariffer og i stedet overfører eventuelle omkostninger til tilslutningsbidraget. På den facon vil lovgrundlaget skabe incitament for producenterne til at levere det størst mulige antal fuldlasttimer gennem el-systemet, hvilket vil være en klar samfundsøkonomiske gevinst.

Generelt finder Euowind Energy forslagens tolkning af den europæiske regulering mangler anerkendelse af, at det ikke alene er omkostningerne på DSO-niveau, der definerer indfødningsstariffen. Som minimum bør det fremgå tydeligt af forslaget, hvordan vægtningen mellem ikke-diskriminationsprincippet og omkostningsreflektion finder sted. Euowind Energy mener også, at loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen bør være udgangspunktet og afgivelser skal begrundes i "differences in situation". Loven må ikke som udgangspunkt gå ud fra behovet for andre tariffer for DSO-tilsluttede el-producenter.

Hvis ikke udgangspunktet for en DSO-niveau indfødningsstarif er loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen vil dette være en principiel anden metode for DSO-tilsluttede el-producenter end for TSO-tilsluttede el-producenter. Anvendelse af forskellige metoder for TSO- og DSO-tilsluttede el-producenter ser Eurowind Energy som værende i strid med Elmarkedsforordningens artikel 18 stk. 1.

Ligeledes bør forskellige tarifniveauer være baseret på de samme omkostningsdækningsprocenter hos både netvirksomheder og Energinet. Det er Eurowind Energys forståelse, at en fastholdelse af Energinets indfødningsstarif for DSO-tilsluttede elproducenter samtidig med indførelsen af en DSO-niveau indfødningsstarif for DSO-tilsluttede elproducenter, vil udgøre en principiel forskel i metoden og kriterier for tarifferingen af DSO- og TSO-tilsluttede elproducenter. En DSO-tilsluttet producent vil i såfald skulle betale indfødningsstarif til både DSO og TSO, mens en TSO-tilsluttet producent alene skal betale indfødningsstarif til TSO'en.

En fortsættelse af denne praksis fra Energinets side vil dermed udgøre diskrimination af DSO-tilsluttede elproducenter og dette vil være i strid med Elmarkedsforordningens artikel 18 stk. 1. Lovforslaget bør tydeligt opsætte rammerne for dette spørgsmål at undgå diskrimination af DSO-tilsluttede elproducenter også på dette område.

Det er yderligere væsentligt, at lovforslaget i øget grad tydeliggør, at allokeringen af omkostninger til hjælpe-funktioner og nettab sker efter en metode, der anvender ensartede og ikke-diskriminerende kriterier, ligesom at det vil være i strid med det almindelige EU-retlige effekti-vitetsprincip at anvende en fortolkning af Transmissions-afgiftsforordningen, der udhuler virkningen af forordningens delvise harmonisering af indfødningsstarifferne.

Det er Eurowind Energys opfattelse, at et tilslutningsbidrag skal defineres indenfor rammerne af den europæiske regulering og tage hensyn til principperne om omkostningsreflektion og ikke-diskrimination fra Elmarkedsforordningens artikel 18. Det er vores vurdering, at et tilslutningsbidrag defineret indenfor rammerne af den europæiske regulering vil kunne anvendes til finansiering af netkomponenter, som er nødvendige for den faktiske tilslutning af et konkret projekt. Derudover bør tilslutningsbidraget ikke dække omkostninger til konkrete opgraderinger i det kollektive elnet, som kommer andre til gode. Dette medfører, at omkostninger til forstærkninger af det lokale elnet, som medfører en generel øget overføringsevne i netområdet, ikke bør pålægges det enkelte projekt. Dette vil være i strid med ikke-diskriminationsprincippet.

Det er desuden vores vurdering, at lovforslaget bør tydeliggøre, at nye betalinger fra VE-projekter ikke skal føre til, at netvirksomhederne modtager betaling for omkostninger til netkomponenter ad flere omgange. Lovforslaget bør tydeliggøre på et principielt niveau, at omkostninger til allerede eksisterende og nye aktiver ikke skal pålægges VE-projekter f.eks. både via et tilslutningsbidrag og en indfødningsstarif.

I forhold til indførelsen af geografisk differentierede tilslutningsbidrag, der indføres ved en ændring af ELF § 73 stk. 1 pkt. 2. ser Eurowind Energy et behov for en præcisering i formuleringen "Det er således ikke omkostningsægte, at producenter påfører elnettet omkostninger i forbindelse med eksempelvis tilslutning, løbende drift og vedligehold af nødvendige netkomponenter, uden at de samtidig skal dække disse gennem en eller anden form for betaling." Eurowind Energy mener, at det bør gøres tydeligt, at der udelukkende er tale om nye nødvendige netkomponenter og det naturligvis er fratrukket den procentdel, som har modtaget geninvesteringsbidrag eller er afskrevet.

For Eurowind Energy er det vigtigt, at det fremgår af bemærkningerne til loven, at omkostningsægtethed bør kunne dokumenteres af netvirksomhederne med den højest mulig transparens, ligesom det bør være mulig at konkurrenceudsætte tilslutning, løbende drift og vedligehold af nødvendige netkomponenter af en tredjepart.

Skulle ovenstående give anledning til spørgsmål, står Eurowind Energy til rådighed for evt. uddybning og dialog om de afgivne kommentarer.

Venlig hilsen
Joachim Steenstrup
Head of Public Affairs, Eurowind Energy

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Att.
ens@ens.dk
mrm@ens.dk

31. august 2021
Dok. 212828
J. Nr. 2021-9667

Høring over lovforslag om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love

Forbrugerrådet Tænk har den 5 juli 2021 modtaget udkast til lovforslag om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love i høring, og kan støtte udkastet med følgende bemærkninger.

1) Ændring af lovens formålsbestemmelse

Forbrugerrådet Tænk kan støtte, at forslaget til opdatering af formålsbestemmelsen i elforsyningsloven omfatter indsættelse af et klimamål, der sidestilles med de andre formål oplistet i lovens §1.

Når det gælder hvorledes forbrugerbeskyttelsen ifølge §1 skal udmøntes, lægges der imidlertid op til to alvorlige svækkelser af forbrugernes forhold.

For det første nedgraderes den nugældende formulering ”sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet” til ”sikre elkunder adgang til rimelige priser”. I en sektor hvor forbrugerne møder stærke monopoler og udsættes for svag konkurrence mellem store koncerner, slækkes presset for at skabe ordentlige vilkår for forbrugerne nu gennem en tydelig nedgradering af målet fra ”billig elektricitet” til ”rimelige priser”. Med den foreslåede formulering må forbrugerne nu kunne forvente stigende priser, da ambitionerne for politikken og rettesnoren for myndighedernes regulering slappes. Forbrugerrådet Tænk skal foreslå, at målet om billig elektricitet til forbrugerne fastholdes.

For det andet forvandles forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier fra at være et krav til at være en valgmulighed. Udover at være flyttet ud af selve lovteksten og ned i bemærkningerne til lovforslaget, er det nu valgfrit om forbrugerne lokalt får indflydelse på de værdier, der er skabt gennem deres betalinger, og som har direkte indflydelse på deres livsbetingelser: ”Ministeriet vurderer desuden, at hensynet til forbrugerbeskyttelse kan varetages ved at give elkunderne mulighed for indflydelse på elsektoren, eksempelvis ved at videreføre kravet om forbrugerrepræsentation i bestyrelsen i en netvirksomhed.” (side 22 i bemærkningerne til lovforslaget)

Forbrugerrådet Tænk skal foreslå, at formuleringen bibeholdes fra den gældende lov, om at forbrugerne fortsat skal have indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier.

2) Forbruger- og kundebegreber

Forbrugerrådet Tænk har ikke bemærkninger til de foreslåede ændringer i forbruger- og kundebegreber i lovforslaget, idet vi henviser til formuleringen, at ”det foreslåede vil alene medføre en sproglig ændring – ikke en indholdsmæssig ændring”, jf. s 29 i bemærkningerne til lovforslaget.

3) Leveringskvalitet

Forbrugerrådet Tænk er bekymret for, at den foreslåede ændring af metoden for regulering af leveringskvalitet vil medføre serviceforringelser for husholdningsforbrugerne. Når basis for netselskabernes incitamenter til opretholdelse af serviceniveau bliver værdien af den tabte elektricitet ved et afbrud, vil de små forbrugere uundgåeligt komme bag om i køen. Der er i lovforslaget forsøgt taget højde herfor ved denne formulering:

”Det vil skulle sikres, at der tages tilstrækkelig hensyn til enkeltkundeniveauet, eksempelvis i form af fastsættelse af en mekanisme, der vil have til formål at sikre, at en dårligere leveringskvalitet på enkeltkundeniveau vil påvirke enhedsomkostningen på det aggregerede niveau.”, jf. s 84 i bemærkningerne til lovforslaget.

Forbrugerrådet Tænk skal foreslå, at der som minimum årligt offentligt rapporteres om effekten af denne mekanisme for forbrugerne samlet og på et detaljeret niveau. Dermed bliver det muligt hurtigt at gribe ind, hvis det nye setup medfører et stigende niveau af undgåelige afbrydelser for de almindelige forbrugere.

4) Opfølgning på konkurrenceanalysen

Forbrugerrådet Tænk kan fuldt ud støtte den foreslåede række af tiltag som opfølgning på de i konkurrenceanalysen konstaterede problemer, bl.a. skærpelse af reglerne for adskillelse af netselskaberne, skærpede krav til ledelsens uafhængighed og kompetence, og præcisering af habilitetskrav. Hertil kommer stærkere krav til dataadskillelse, intern kontrol og markedsmæssighed. På baggrund af det omfattende analysearbejde og tilhørende dokumentation finder vi det velunderbygget, at hele pakken af tiltag er nødvendig for at sikre, at netselskabernes opgave som facilitatorer for den grønne omstilling kan udføres, uden at konkurrencen hæmmes til skade for forbrugerne.

5) Datafrisættelse

Forbrugerrådet Tænk finder det positivt, at data genbruges til noget fornuftigt, hvis data er anonymiseret og aggregeret på en måde, så de aldrig kan spores tilbage til forbrugeren. Faren er, at forbrugers data kan misbruges i de forkerte hænder – kommercielt, politisk og hacking. Hvis man vil benytte personhenførbare data, skal det være med samtykke fra forbrugeren og foregå under principperne om Privacy by Design.

Forbrugerrådet Tænk skal foreslå, at der afsættes de nødvendige ressourcer hos Forsyningstilsynet til at etablere en særlig kontrol og tilsyn med data og dets anvendelse, herunder en årlig redegørelse, og ved stikprøver.

Vi står til rådighed for uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Helle Agerdal Olsen

Politisk chef, Bæredygtigt forbrug

Martin Salamon

Cheføkonom

NOTAT

27. august 2021
Sag nr. 21/07948

BEMÆRKNINGER TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM ELFORSYNING OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE

INDLEDNING

Dette notat indeholder Forsyningstilsynets bemærkninger til Forslag til Lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love, som Energistyrelsen har hørt tilsynet m.fl. den 5. juli 2021.

Der henvises til Energistyrelsens j. nr. 2021-9667.

FORSYNINGSTILSYNETS BEMÆRKNINGER

AD § 1, NR. 4 – ÆNDRING AF FORMÅLSBESTEMMELSEN

ALMINDELIGE BEMÆRKNINGER AFSNIT 3.1.1

Det fremgår af Forslag til Lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love, at formålsbestemmelsen i lov om elforsyning ønskes ændret.

I den nugældende elforsyning er formålsbestemmelsen sålydende:

§ 1. Lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til elforsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og fortsat give forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier.

Stk. 2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder ved energibesparelser og anvendelse af kraftvarme, vedvarende og miljøvenlige energikilder, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet samt på aggregering og energilagring.

I forslaget til Lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love foreslås det, at formålsbestemmelsen ændres til følgende:

§ 1. Lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til klima, miljø, elforsyningssikkerhed, forbrugerbeskyttelse og samfundsøkonomi.

Stk. 2. Loven skal inden for dette formål
1. sikre elkunder adgang til rimelige priser,

FORSYNINGSTILSYNET
Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Tlf. 4171 5400
post@forsyningstilsynet.dk
www.forsyningstilsynet.dk

2. fremme anvendelsen af vedvarende og miljøvenlige energikilder,
3. fremme effektiv energianvendelse,
4. fremme fleksibilitet i energisystemet,
5. sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer,
6. sikre konkurrencen i elsektoren, og
7. fremme sektorintegration.

Forsyningstilsynet bemærker til den foreslåede ændring af formålsbestemmelsen i lov om elforsyning, at det af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (omarbejdning) (herefter benævnt el-markedsforordningen), fremgår af betragtning 2 "*Energiunionen tilsigter at give slutbrugere – husholdninger og virksomheder – sikker, bæredygtig, konkurrencedygtig og billig elektricitet. [...]*".

Der synes således efter Forsyningstilsynets opfattelse ikke at være fuld overensstemmelse mellem ændringen af formålsbestemmelsen i lov om elforsyning for så vidt angår formålet om at sikre kunder adgang til "*rimelige priser*" og elmarkedsforordningens formålsbestemmelse om at sikre elkunderne "*billig elektricitet*".

Forsyningstilsynet bemærker endvidere, at det af Forsyningstilsynets og Energiklagenævnets praksis følger, at den gældende formålsbestemmelse har haft praktisk betydning ved fortolkning af elforsyningslovens bestemmelser i elkundernes favør for så vidt angår priser. Forsyningstilsynet vurderer, at den foreslåede ændring medfører en svækkelse af elkundernes retsstilling i form af mulighed for højere priser for elektricitet. Det skyldes, at der er en materiel forskel på en rimelighedsvurdering henholdsvis en målsætning om, at prisfastsættelse skal være billig.

Forsyningstilsynet foreslår på den baggrund, at det uændret fremgår af elforsyningslovens formålsbestemmelse, at Loven skal inden for denne målsætning sikre forbrugere adgang til billig elektricitet. Dette vil også være bedst stemmende med den netop ændrede gasforsyningslov (lov nr. 126 af 2. juni 2021), hvor formålsbestemmelsen er affattet således:

- § 1. Lovens formål er at sikre, at landets gasforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø, forbrugerbeskyttelse og opfyldelse af EU-retlige forpligtelser vedrørende forsyningssikkerheden i EU. Loven skal inden for denne målsætning give forbrugerne adgang til billig gas
- Stk. 2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder ved energibesparelser, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markeder for handel med gas.

AD § 1 NR. 16 – NY § 6 E.

Forsyningstilsynet bemærker, at § 6 e foreslås indført på baggrund af, at lovforslaget lægger op til en afskaffelse af PSO-systemet og introduktion af producentbetaling. Forsyningstilsynet er enig i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering af, at en tarifiering af elproducenterne vil medføre, at omkostninger i større omfang kan afholdes af de kundegrupper, som giver anledning til omkostningerne.

AD § 1, NR. 29 - INTERNE OVERVÅGNINGSPROGRAMMER - ALMINDELIGE BEMÆRKNINGER AFSNIT 3.8.1.4. OG SPECIELLE BEMÆRKNINGER S. 195-197

Forsyningstilsynet finder det positivt, at der indføres et krav i § 20 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning, hvorefter netvirksomhederne skal offentliggøre virksomhedernes interne overvågningsprogrammer på deres hjemmesider.

For at sikre gennemsigtighed for forbrugerne og tillid til de udarbejdede programmer kan det være en fordel at det præciseres, at netvirksomhedernes interne overvågningsprogram skal være et selvstændigt dokument og ikke kan indarbejdes i virksomhedernes årsrapporter eller de årsberetninger om gennemførelse, ændring og kontrol af det interne overvågningsprogram, som netvirksomhederne skal fremsende til Forsyningstilsynet.

AD § 1, NR. 37 - NYT § 26, STK. 4 - ENERGINETS FORSKRIFTER

Afsnit 3.1.4. i de almindelige bemærkninger omhandler Energinets forskrifter. Forsyningstilsynet antager, at der er sket en redaktionel fejl, når der i sidste afsnit i afsnit 3.1.4.1. skrives, at Energinets forskrifter kan indbringes for Forsyningstilsynet. Der er rettelig tale om at klage over forskrifterne indbringes for tilsynet, jf. systemansvarsbekendtgørelsens § 7, stk. 3, og § 8, stk. 3.

De almindelige bemærkninger, afsnit 3.1.4.2., side 31, øverst omhandler Elreguleringsudvalgets arbejde. Forsyningstilsynet bemærker, at afsnittet ikke indeholder en redegørelse for, hvad arbejdet mundedede ud i.

I afsnit 3.1.4.3., 1. afsnit, nederst, henvises til "netreglerne, der udstedes af Kommissionen". Efter Forsyningstilsynets vurdering bør der i bemærkningerne udover netreglerne eller netværksreglerne og -retningslinjerne (dvs. forordningerne 2015/1222, 2016/1719, 2017/2195 og 2017/1485 som alle ændret ved gennemførelsesforordning 2021/280) også henvises til vilkår, betingelser og metoder anmeldt af Energinet – evt. koordineret med (alle) øvrige transmissionssystemoperatører og efter omstændighederne godkendt af ACER eller de(n) berørte regulerende myndighed(er) i medfør af disse netværksregler og retningslinjer og ACER-forordningen (forordning 2019/942). Det er netop disse vilkår, betingelser og metoder, snarere end netværksreglerne og -retningslinjerne i sig selv, der i praksis suppleres af Energinets forskrifter.

Tilsvarende henvises der i de specielle bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 37, i 4. afsnit på side 207, til "regler udstedt af Europa-Kommissionen i henhold til kapitel VII i elmarkedsforordningen om netregler og retningslinjer". Der bør efter Forsyningstilsynets opfattelse her endvidere henvises til vilkår, betingelser og metoder i medfør af de omtalte netværksregler og retningslinjer. Disse vilkår, betingelser og metoder er ofte regulatorisk godkendt af enten ACER eller af de/n berørte regulerende myndighed(er). Hvis vilkår, betingelser og metoderne er regulatorisk godkendt ved en afgørelse truffet af ACER, kan ACERs afgørelse påklages til Klagenævnet under ACER med mulighed for annullationssøgsmål ved EU-domstolen, jf. ACER-forordningens artikel 28-29. Denne klageadgang og mulighed for domstolsprøvelse vil også have relevans for vurderingen af rækkevidden af bemyndigelsen i den foreslåede § 26, stk. 4.

Forsyningstilsynet lægger til grund, at evt. økonomiske konsekvenser for Forsyningstilsynet ved ændringer i klagerreglerne, der vil blive fastlagt i bekendtgørelsesform i medfør af den foreslåede § 26, stk. 4, i udkastet til lovforslag, vil blive vurderet ved udarbejdelsen af en sådan bekendtgørelse. Konsekvenserne ses ikke beskrevet i de almindelige bemærkningernes afsnit 4 om lovforslagets økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige (s. 130-131).

Forsyningstilsynet skal bemærke, at det af lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 37, fremgår, at tilsynet godkender Energinets tekniske forskrifter.

Det er ikke korrekt, at Forsyningstilsynet godkender de tekniske forskrifter, som Energinet udarbejder med hjemmel i elforsyningslovens § 26, stk. 3, og bekendtgørelsen om systemansvarlig virksomhed ¹.

Disse tekniske forskrifter anmeldes til tilsynet, men godkedes ikke. Ikrafttræden af de tekniske forskrifter er således ikke betinget af en metodegodkendelse fra Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet godkender derimod visse andre typer tekniske forskrifter udstedt af Energinet med hjemmel i de tre EU-forordninger, forordning 2016/631, forordning 2016/1388 og forordning 2016/1447.

Lovforslaget omtaler i bemærkningerne til nr. 37, at det med den foreslåede bestemmelse i § 26, stk. 4, ikke vil være intentionen grundlæggende at ændre den praksis, der allerede eksisterer på området, men derimod at kodificere proceduren for udarbejdelse af de tekniske forskrifter, herunder for at sikre at principperne for udarbejdelse og vedtagelse af netregler og retningslinjer i henhold til elmarkedsforordningen afspejles i den danske procedure.

Tilsynet bemærker, at elmarkedsforordningen, forordning 2019/943, i kapitel 7 indeholder bestemmelser om EU-Kommissionens adgang til at vedtage, etablere og ændre netværksregler og retningslinjer. Disse procedurer forpligter bl.a. Kommissionen til at høre og inddrage ACER, ENTSO-E og EU DSO.

Det er ikke gennemsigtigt for tilsynet, hvorledes proceduren i elmarkedsforordningen, der indeholder krav om høring af internationale interesseorganisationer og supranationale organer, skal overføres til en dansk regulering.

Forsyningstilsynet kan derfor ikke på det foreliggende grundlag foretage en vurdering af bestemmelsens nærmere konsekvenser. Forsyningstilsynet vurderer, at der er behov for en nærmere afdækning af dette rets område inden der udstedes regler herom med hjemmel i den foreslåede bestemmelse.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010

AD § 1, NR. 43 – ÆNDRING AF § 28, STK. 3.

Forsyningstilsynet skal bemærke, at det af lovforslagets specielle bemærkninger til nr. 43 fremgår, at tilsynet godkender Energinets *tekniske* forskrifter.

Det er ikke korrekt, at Forsyningstilsynet godkender de tekniske forskrifter, som Energinet udarbejder med hjemmel i elforsyningslovens § 26, stk. 3, og bekendtgørelsen om systemansvarlig virksomhed § 7, stk. 2.

Forsyningstilsynet skal endvidere bemærke, at bekendtgørelsen om systemansvarlig virksomhed § 7, stk. 3, ikke er afgrænset til kun at vedrøre Energinets *tekniske* forskrifter. Bestemmelsen vedrører både Energinets tekniske forskrifter, men også Energinets *markeds*forskrifter, jf. i det hele, at § 7, stk. 3, vedrører "forskrifter".

AD § 1, NR. 59 – OPHÆVELSE § 67

Forsyningstilsynet ser positivt på muligheden for at regulere forpligtigelser forbundet med nettilslutning ved en mere fleksibel regulering på bekendtgørelsesniveau.

Forsyningstilsynet bemærker, at den foreslåede ordning som udgangspunkt forudsætter at indebære, at de nugældende regler videreføres på bekendtgørelsesniveau. På denne baggrund har tilsynet ikke yderligere bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 59.

AD § 1 NR. 61 OG 62 - LEVERINGSKVALITET**Almindelige bemærkninger afsnit 3.7.1**

Forsyningstilsynet er i udgangspunktet enig i, at en regulering af leveringskvalitet, der ikke sigter efter den højeste leveringskvalitet for enhver pris og indeholder blandt andet ILE (ikke-leveret energi) og indikatorer på linje med VoLL (værdien af ikke-leveret energi), kan have positive, fremadrettede perspektiver set i forhold til den nuværende regulering af leveringskvalitet.

-

Men Forsyningstilsynet har ved flere lejligheder i første halvår af 2021 udtrykt bekymringer over for Energistyrelsen for den reguleringsmodel for leveringskvalitet i distributionsnettet, som lovbemærkningerne og disses detaljeringsgrad til den foreslåede ændringslov lægger op til.

Bekymringerne vedrører det faglige grundlag for den nye reguleringsmodel og hvilke konsekvenser, reguleringsmodellen kan få i praksis. Som tidligere udtrykt er Forsyningstilsynet af den opfattelse, at der ikke findes nogen økonomisk teori eller empiriske resultater, som underbygger en formodning om, at den nye reguleringsmodel skulle lede til et "afbrudsniveau, der er samfundsøkonomisk optimalt", "robuste rammer" eller "vedvarende incitament til at vælge den billigste løsning for samfundet".

Der er efter Forsyningstilsynets umiddelbare vurdering to væsentlige problemer med den foreslåede reguleringsmodel i lovbemærkningerne.

Det første problem vedrører fastsættelsen af VoLL. VoLL er et teoretisk begreb, der efter Forsyningstilsynets opfattelse ikke er entydigt defineret eller forankret i virkeligheden, og der er betydelig risiko for, at det ikke kan estimeres på anden end arbitrær vis. Det er et problem, da det alene er estimerne af VoLL, der i reguleringsmodellen er bestemmende for netvirksomhedernes adfærd og dermed de fremtidige niveauer for leveringskvaliteten.

Det andet problem vedrører selve metoden til regulering af leveringskvaliteten. Der mangler i reguleringsmodellen en helt central komponent; nemlig estimer af netvirksomhedernes omkostninger til forbedring af leveringskvaliteten. Det er et problem, fordi man uden den komponent ikke har noget grundlag for at sikre sig, at netvirksomhedernes incitamenter bliver de rigtige og dermed, at man opnår et niveau for leveringskvaliteten, der er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

På baggrund heraf opfordrer Forsyningstilsynet Energistyrelsen til at reducere detaljeringsgraden af lovbemærkningerne til ændringsloven. Forsyningstilsynet vurderer, at det vil være mere hensigtsmæssigt med lovbemærkninger af en mere generel karakter, og at detaljerne i den endelige reguleringsmodel først fastsættes efter nærmere undersøgelse og afklaring. Med den nuværende detaljeringsgrad er der en væsentlig risiko for at lovgive om en reguleringsmodel, som der ikke findes et fagligt grundlag for. I værste fald kan reguleringsmodellen ikke administreres efter hensigten samt som nævnt lede til samfundsøkonomisk u hensigtsmæssige niveauer for leveringskvaliteten, hvilket ikke er i overensstemmelse med formålet med lovforslaget.

Forsyningstilsynet står gerne til rådighed hvis Energistyrelsen skulle ønske yderligere input eller drøftelser.

AD § 1 NR. 70 – KØBERKATEGORI ÆNDRES TIL KATEGORI AF NETBRUGERE – ÆNDRING AF § 73, STK. 1, 1. PKT.

Forsyningstilsynet bemærker, at lovforslaget bl.a. har til formål at understøtte en tarifering af elproducenter. En elproducent vil være sælger af elektricitet, og tilsynet ser derfor positivt på, at lovforslaget lægger op til at ændre køberkategori til kategori af netbrugere.

AD § 1, NR. 70 – ÆNDRING VEDRØRENDE HJEMMEL TIL PRODUCENTBETALING

Det følger af forslaget, at det vurderes, at der i dag eksisterer barrierer for en mere omkostningsægte tarifering af producenter. Forsyningstilsynet tilslutter sig, at det sikres, at der ikke er barrierer for en omkostningsægte tarifering af brugerne af elsystemet. Forsyningstilsynet støtter således også den foreslåede ændring af § 73.

Forsyningstilsynet vil dog i denne forbindelse bemærke, at der dog allerede har været visse muligheder for producentbetaling. Energistilsynet har den 7. oktober 2010 taget Dansk Energis vejledning om model for producenters betaling for tilslutning til og brug

af det kollektive elforsyningsnet til efterretning². Vejledningen er fra oktober 2007, og er udarbejdet på baggrund af lov nr. 549 af 6. juni 2007, der indfører § 12 b i lov om elforsyning. Vejledningen indeholder bestemmelser om tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for produktion.

AD § 1 NR. 71 – INTRODUKTION AF GEOGRAFISK DIFFERENTIEREDE PRODUKTIONSTARIFER – ÆNDRING AF § 73, STK. 1, 2. PKT.

Forsyningstilsynet er enig i ministeriets vurdering i lovforslagets afsnit 3.5.2, hvorefter der i dag eksisterer barrierer for en mere omkostningsægte tarifiering af producenter.

Forsyningstilsynet er enig i lovforslagets vurdering angående geografisk differentiering, når lovforslaget omtaler og vurderer, at en geografisk differentiering af nye produktionsanlæg vil afstedkomme incitamenter til at placere nye produktionsanlæg der, hvor der er (mest) ledig kapacitet.

Forsyningstilsynet bemærker dog, at lovforslaget ikke omtaler virkningen af en geografisk differentiering på eksisterende anlæg.

AD § 1, NR. 72 – NYT § 73, STK. 3.

Forsyningstilsynet er enig i Klima, Energi og Forsyningsministeriets vurdering, hvorefter det materielle indhold af elforsyningslovens § 8, stk. 2, bør videreføres i elforsyningsloven, når § 8 ophæves.

Forsyningstilsynet er derfor enig i den foreslåede stk. 3 til elforsyningslovens § 73.

AD § 1 NR. 82 – MINISTERENS MULIGHED FOR AT FASTSÆTTE REGLER OM UNDTAGELSE FRA KRAV OM OFFENTLIGGØRELSE – NYT § 92 A, STK. 2.

Forsyningstilsynet er positive over for den foreslåede bestemmelse i § 92 a, stk. 2, hvorefter Klima-, Energi- og Forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at forskrifter udstedt af Energinet i medfør af § 26, stk. 3, og § 28, stk. 3, nr. 12-13, ikke indføres i Lovtidende.

Forsyningstilsynet bemærker, at der i dag gælder forskellige procedurer og regler for Energinets fastsættelse af tekniske- hhv. markedsforskrifter.

Forsyningstilsynet bemærker, at Forsyningstilsynet godkender Energinets *markedsforskrifter*, men at tilsynet ikke godkender Energinets tekniske forskrifter udstedt med hjemmel i systemansvarsbekendtgørelsen. Dette har for tilsynet at se nogle afledte konsekvenser i forhold til lovforslagets afsnit 3.1.4.4 vedrørende den foreslåede ordning.

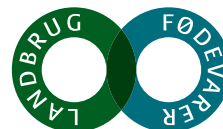
---

² Der henvises til Energitilsynets sag nr. 4/0720-0401-0003

I det omfang der skulle ske offentliggørelse i Lovtidende af forskrifter godkendt af Forsyningstilsynet fremstår det herudover uklart hvordan eventuelle vilkår eller præmisser i en afgørelse truffet af Forsyningstilsynet vil indgå i denne offentliggørelse.

Forsyningstilsynet bemærker i øvrigt, at det fremgår af afsnit 3.1.4.4, at Energinet og Forsyningstilsynet skal sikre en meget høj grad af inddragelse af brancheaktører, der bliver berørt af *forskrifterne*.

For så vidt angår de tekniske forskrifter udstedt med hjemmel i elforsyningsloven og systemansvarsbekendtgørelsen fremsendes disse til tilsynets orientering – men som sagt ikke til godkendelse -, og ofte samtidig med at forskrifterne træder i kraft. Tilsynet er således ikke aktiv part i tilblivelsen af disse, og har derfor som udgangspunkt ikke indflydelse på denne proces, ud over hvad der måtte følge at tilsynets generelle tilsynskompetence i medfør af lovgivningen.

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvaret sendt elektronisk til ens@ens.dk med kopi til mrm@ens.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love, journalnummer 2021-9667

Generelle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer ser udbygningen af vedvarende energi som helt afgørende for den grønne omstilling og opfyldelsen af målsætningen om at nå 70 pct. reduktion af CO₂-udledningerne i 2030. En øget udbygning af elproduktion og forventningen om en markant elektrificering på tværs af samfundet kan dog give anledning til store samfundsøkonomiske omkostninger og tab af dansk konkurrenceevne, hvis det ikke sker med omtanke. Derfor støtter Landbrug & Fødevarer grundlæggende op om en tilpasning af elforsyningsloven, så den sikrer klare rammer, transparens, omkostningseffektivitet og høj forsyningssikkerhed.

Modernisering af elforsyningsloven

Formålsbestemmelsen

I forlængelse af ovenstående generelle bemærkninger støtter Landbrug & Fødevarer op om en modificering af formålsbestemmelsen, så det klart fremgår, at der foruden hensyn til miljø, elforsyningssikkerhed, forbrugerbeskyttelse og samfundsøkonomi også tages hensyn til klima i tilrettelæggelsen af landets elforsyning.

Detailbestemmelser

Selvom Landbrug & Fødevarer har forståelse for, at der kan være behov for en mere fleksibel regulering for at tilpasse sig til den hurtige udvikling i elsektoren, er det vigtigt at fastholde en høj grad af forbrugersikkerhed og ikke mindst stabile og klare rammer. Forslaget om at rykke bestemmelser om forbrugerrettigheder ifm. strømafbud, undtagelser fra leveringspligten, elhandelsvirksomhedens forpligtelser mm. til bekendtgørelsesniveau er derfor bekymrende, da det kan medføre større usikkerhed om forbrugerens stilling i takt med udviklingen i elsektoren.

Forenkling af bevillingskravet

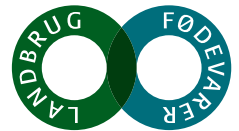
Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der indføres mere lempelige krav til elproducenter med kapacitet på over 25 MW, men det er vigtigt at der fastholdes fokus på centrale hensyn som forsyningssikkerhed ved udstedelsen af tilladelser, ligesom det er væsentligt at tilladelsessystemet forholder sig til nedtagning af elproducerende anlæg.

Ophævelse af PSO-systemet

Landbrug & Fødevarer er ikke overraskende glade for ophævelsen af PSO-afgiften, og støtter derfor grundlæggende op om de forslåede justeringer, der skal bidrage til den endelige udfasning af PSO-opkrævningen.

Det er dog vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at der foretages nærmere analyser af, hvad det får af konsekvenser for elforbrugerne, at Energinets omkostninger til sikring af brændselslagre overføres til systemtariffen.

Overgangsordning for omkostninger forbundet med nettilslutning

Mens Landbrug & Fødevarer grundlæggende er tilfredse med udfasningen af PSO-opkrævningen, finder vi håndteringen ifm. udfasningen af udligningsordningen, som har dækket omkostninger til nettilslutning, problematisk.

Som vi tidligere har påpeget overfor ministeren, vil den korte tidsfrist for at søge dækningen gennem kompensationsordningen samt den generelle usikkerhed om gældende regler efter overgangsordningens udløb medføre et udbygningsstop, da den økonomiske usikkerhed og dermed risiko bliver for stor for investorer.

Det er endvidere vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at udformningen af den forslåede overgangsordning ikke giver anledning til store omkostninger for forbrugerne. Det ønskes derfor specificeret, hvorvidt netvirksomhederne er forpligtede til at ansøge om kompensation gennem overgangsordningen, så elkunderne ikke kommer til at dække store omkostninger til nettilslutning af anlæg forud for indførelsen af en ny ordning.

Omkostningsægte prissignaler

Som nævnt ovenfor er Landbrug & Fødevarer kritiske over for håndteringen af overgangen fra udligningsordning til en ny model, der kan dække udgifterne forbundet med netvirksomhederne og Energinets tilslutning af ny vedvarende energi. Det gælder i særdeleshed ift. den uklarhed der har været på området, men knytter sig også direkte til de forslåede tiltag, der skal afløse udligningsordningen.

Landbrug & Fødevarer støtter op om, at der indføres et element af producentbetaling i det omfang, at det opfylder kriterierne for omkostningsægthed og ikke-diskrimination. Med de forslåede justeringer og hensyn der skal inddrages i metodeudviklingen, kan vi være i tvivl om, hvorvidt disse kriterier opfyldes. Det gælder bl.a. differentieringen i loftet for indfødningsstarif ml. DSO og TSO-niveau, der dels synes at skabe diskrimination på tværs af tilslutningspunkter og dels ikke synes at give et stærkt geografisk signal, som Landbrug & Fødevarer ellers forstår er formålet.

Vi finder det endvidere problematisk, hvis tilslutningsbidraget og indfødningsstariffen bliver for omfattende. Det vil eks. være diskriminerende hvis tilslutningsbidraget indrettes på en måde, hvorved én producent kommer til at betale forholdsmæssigt meget for netforstærkning ift. en anden producent, der tilkobles samme tilslutningspunkt umiddelbart efter første producent.

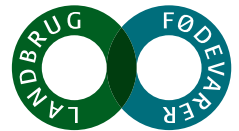
Landbrug & Fødevarer frygter, at indførelsen af de nye metoder vil bremse udbygningen med vedvarende energi.

Justering af den økonomiske regulering af netvirksomheder og opfølgning på Konkurrenceanalysen

Landbrug & Fødevarer bakker grundlæggende op om justering af de nævnte områder i forhold til netvirksomhedernes økonomiske regulering. Vi noterer os, at de mere detaljerede regler ved mange af de omhandlende punkter, efterfølgende skal udfyldes gennem bekendtgørelser.

I forhold til leveringskvalitet er det dog noget uklart for os, hvordan fokus på forbrugerbeskyttelse konkret vil blive afspejlet i lovgivningen. Tilsvarende med kompensationsmekanismen. Det er umiddelbart meget teknisk og svært at gennemskue om modellen inkl. kompensationsmekanismen, der indføres i en overgangsperiode, er hensigtsmæssig, eller om den modsat formålet kan give nogle skævvredne incitament, før ordningen træder i kraft og i løbet af overgangsperioden.

Vi er enige i, at der er behov for en opstramning af reglerne i indtægtsrammen i forbindelse med fusioner. Der kan være mange gode grunde til fusioner og gevinster ved disse, men det må ikke medføre mulighed for ekstra indtægter gennem indtægtsrammen, herunder muligheden for at hæve tariffene. Vi savner en mere konkret uddybning af, hvordan det tænkes at skulle ske gennem detaljerede regler i en bekendtgørelse.

Landbrug & Fødevarer kan generelt også støtte op om de lovgivningsmæssige tiltag, der foreslås som opfølgning på Konkurrenceanalysen. Det gælder ikke mindst de nævnte opstramninger i forhold til monopolselskaberne og deres forhold til kommercielle selskaber og aktiviteter, så der sikres en endnu mere klar funktionel adskillelse. Det gælder både i forhold til habilitetskravene og i forhold til de interne handler. Vi havde dog gerne set en yderligere opstramning i forhold til interne handler end det, der lægges op til. Det er imidlertid et skridt i den rigtige retning, at kollektive elforsyningsvirksomheder skal udarbejde skriftlig dokumentation for, hvordan priser og vilkår er fastsat ved transaktioner med koncern- og interesseforbundne virksomheder. Begrebet "interesseforbundne virksomheder" bør præciseres nærmere.

Vi kan også støtte, at der i forhold til habilitetskrav tages en række specifikke hensyn til netvirksomheder, der har under 100.000 tilsluttede elkunder. Begrebet "uafhængigt af erhvervs-mæssige interesser fremstår upræcist, og bør defineres og afgrænses nærmere.

Med hensyn til datafrisættelse af blandt andet forbrugs- og produktionsdata, så kan vi støtte op om dette. Det vil klart gavne de forskellige markedsaktører og fremme udviklingen af nye elmarkedsprodukter, herunder fleksibilitetsprodukter, der kan give et mere fleksibelt og intelligent forbrug hos husstande og virksomheder. Vi efterlyser dog en mere konkret præcisering af, hvordan netvirksomhederne kan opnå et tillæg til indtægtsrammen som følge af dette, ligesom vi finder, at beskyttelsen og sikkerheden i forhold til de enkle forbruger blev præciseret nærmere. Vigtigt med høj forbrugerbeskyttelse her.

Vi noterer os, at Forsyningstilsynet får en central rolle som tilsyns- og kontrolmyndighed i en række af de forhold, hvor der skal ske en opstramning. Vi finder, at Forsyningstilsynets rolle i den forbindelse bør præciseres nærmere, ligesom det er uklart, hvordan disse opgaver hos Forsyningstilsynet skal finansieres. Skal det fx være gennem gebyrer eller på anden måde?

Vi står selvfølgelig til rådighed for yderligere uddybning af ovenstående, og vil gerne forbeholde os retten til at vende tilbage med yderligere information, hvis vi finder behov herfor.

Jens Astrup Madsen
Klima & Energi

D +45 3339 4222
M +45 2724 5722
E ja@lf.dk

Simon Horsholt
Klima & Energi

D +45 3339 4291
M +45 2785 2384
E simh@lf.dk

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Den 27. august 2021

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om ændring af lov om elforsyning

Energistyrelsen (ENS) har den 5. juli 2021 udsendt forslag til Lov om ændring af lov om elforsyning i høring med frist fredag den 27. august 2021. Vi fremsender hermed N1 A/S' (N1) kommentarer til lovforslaget. Vi takker for denne mulighed for at afgive vores bemærkninger til lovforslaget.

Vi vil i vores høringssvar fokusere på de dele af lovforslaget, hvor der er en direkte eller indirekte påvirkning af N1, og hvor vi ser, at vi som netselskab har konkrete erfaringer, der kan give et konstruktivt bidrag til en fornuftig markedsfunktionalitet. For de øvrige dele af lovforslaget, der har relevans for netselskaberne, vil vi henvise til Dansk Energis høringssvar, som vi støtter op om.

Høringssvaret er delt op i to. En første del, hvor vi angiver nogle mere overordnede, generelle betragtninger på tværs af lovforslaget, og en anden del, hvor vi behandler de specifikke dele af lovforslaget med henvisning til punkterne i lovforslagets almene bemærkninger.

1. Generelle kommentarer til lovforslaget

1.1. *Modernisering og fremtidssikring af elforsyningsloven*

N1 hilser en modernisering og fremtidssikring af elforsyningsloven velkommen. Vi finder i den forbindelse også den specifikke benævnelse af klima i formålsparagraffen hensigtsmæssig. Der hersker efterhånden meget lidt tvivl om, at hensynet til klima også er en grundbetingelse for god og fremtidssikret samfundsøkonomi.

Elforsyningsloven spænder efterhånden over et kompliceret regelkompleks, som for lovens primære subjekter kræver et indgående kendskab til samspillet mellem selve elforsyningsloven og en række bekendtgørelser mv. Af hensyn til en bred fælles forståelse og jævn implementering af lovens regler i praksis er forenklinger her altid kærkomne. Der bør dog hele tiden også være et hensyn til, at enkelhed skal hænge sammen med klarhed, så der ikke i forenklingen opstår u hensigtsmæssige gråzoner og grundlag for forvirring om korrekt udmøntning og efterlevelse af regler.

Derfor giver det også mening, at der er i indeværende lovudkast lægges op til en fortsættelse af processen i de foregående lovændringer, hvor de komplekse dele af lovgivningen lægges over i bemyndigelser via bekendtgørelser. Det giver rum for detaljer, løbende justeringer og agilitet i forhold til ændringer i lovens rammevilkår. Det bør dog være et opmærksomhedspunkt, at der bevares et overblik og en transparent oversigt over

alle de underordnede bekendtgørelser, samt at ændringer i disse ikke undgår tilstrækkelig offentlig granskning. Samtidig stiller det store krav til, at der i lovbemærkningerne stilles tilstrækkeligt detaljerede principper ud for bekendtgørelserne, så der ikke i selve lovgivningsarbejdet er tvivl om, hvilket mandat, der gives i forhold til udformning af bekendtgørelserne og senere ændringer dertil.

Det er det mest centrale tema i N1's høringssvar nedenfor, at vi netop søger yderligere klarhed og tydelighed i de principper, der ligger bag den ændrede lov. Samtidig søger vi også på en del punkter at medvirke til, at der sikres en tværgående konsistens i lovgivningen.

Endelig vil vi bemærke, at en central del af den politiske aftale "En effektiv og fremtidssikret elinfrastruktur til understøttelse af den grønne omstilling" af 4. juni 2021 var en justering af elnetvirksomhedernes indtægtsramme, så denne imødekommer de gennemgribende forandringer de kommende år præsenterer i forhold til elektrificeringen af samfundet. Indeværende lovudkast indeholder dog ingen omtale af denne justering. Det er bemærkelsesværdigt, og vi håber, at der har været en grundig overvejelse i forhold til, om eksisterende bemyndigelser giver tilstrækkeligt grundlag for at implementere denne justering, både i forhold til den tekniske analyse og efterfølgende regelimplementering.

Vi oplever i N1 allerede nu de første forandringer i forhold til forbrug og øget afhængighed af leveringssikkerhed. Hvis ikke lovgivningen giver os mulighed for at agere hurtigt på disse ændringer, risikerer vi og de øvrige netvirksomheder at blive en stopklods for den nødvendige samfundsmæssige udvikling. Den manglende omtale giver usikkerhed om det fremtidige økonomiske grundlag, hvilket ikke er fordrende for vores langsigtede planlægning.

1.2. Implementeringsfrister

En udfordring i den udvidede anvendelse af bemyndigelser i loven er, at der opstår uklarhed om, hvornår de i lovudkastet behandlede regler egentlig træder i kraft. Grundlæggende er det hensigten, at den nye lov træder i kraft 1. januar 2022, men en række bekendtgørelser forventes ikke at være færdige til denne dato, hvorfor de omhandlede regler i loven egentlig først træder i kraft efter 1. januar 2022. Det giver mening, da der ved lovvedtagelsen er kort tid til årsskiftet 2021/2022, men fraværet af egentlig implementeringsdato eller en indikation heraf fjerner muligheden for at vurdere proportionaliteten af de beskrevne ændringer.

Helt generelt gælder det ofte, at omkostningen ved ændringer i strukturer og administration øges, jo hurtigere den ønskes implementeret. Det gælder især i situationer, hvor ændringerne involverer IT og datastrukturer. Derfor bør hastigheden afvejes i forhold til behov og omkostningsniveau. Det vil vi hermed opfordre til i det videre arbejde.

Det kan konkretiseres ved to nye tiltag i lovudkastet: Implementering af øget dataadskillelse i netvirksomheder og datafrisættelse fra samme virksomheder. De to tiltag har i lovudkastet ikrafttrædelsesdato hhv. på en uvis dato og 31. december 2022.

Begge tiltags implementering er afhængige af opsætning af IT-systemer. I det omfang lovændringerne medfører ændringer i forhold til i dag (se mere herom i specifikke afsnit om de to tiltag) vil de kræve ændringer i netvirksomhedernes eksisterende IT-systemer og/eller nye IT-systemer. Ændringer af datastrukturen i IT-systemer er ikke omkostningsfri. Nogle gange vil ændringerne tilmed være umulige inden for eksisterende systemer, så lovændringen egentlig fordrer nyindkøb af hele IT-systemer, hvilket både tager tid og er omkostningstungt. Fælles for både ændringer og nyindkøb er dog, at omkostningerne kan mindskes betragteligt, hvis det kan ske mere organisk og enten kan indgå som en del af allerede planlagte ændringer/nyindkøb eller der gives rum til rimelig planlægning og eksekvering.

Derfor vil vi opfordre til, at der generelt i forbindelse med lovudkastet tages stilling til konkret implementering af de enkelte tiltag og balancen i forhold til omkostningerne forbundet dermed eller som minimum, at det reflekteres i opstillingen af principper for bemyndigelsen i bekendtgørelser. En undladelse af dette kan medføre en betydelig risiko for uhensigtsmæssigt høje omkostninger til implementeringen af loven.

I forlængelse heraf vil vi også opfordre til, at det med lovforslaget gøres fuldstændig klart, at ændringer i bekendtgørelser og lov ikke har bagudrettet effekt, og at dermed ikke forventes, at netvirksomhederne implementerer reglerne, før de er på plads, og at hidtidige afgørelser mv. ikke ændres som følge af regelændringerne.

1.3. Særlige omkostninger til netvirksomheder med over 100.000 kunder

Med lovudkastet introduceres en række nye tiltag, hvor loven eller de afledte bekendtgørelser differentierer mellem netvirksomheder med over og under 100.000 tilsluttede kunder. De "store" netvirksomheder skal (i henhold til sidetal i lovudkastet):

- Ansætte den interne overvågningsansvarlige i netvirksomheden (s. 200)
- Anvende forskellige overvågningsansvarlige på tværs af flere netvirksomheder (s. 201)
- Have en yderligere særskilt ledelsesstruktur (s. 222)
- Implementere en række yderligere dokumentationskrav ift. habilitet, overvågningsansvarlig og overvågningsprogrammet (s. 222)
- Implementere yderligere dokumentation ift. markedsmæssighed af interne aftaler (s. 226)

Dette kommer ud over de allerede eksisterende særskilte krav i forhold til "store" netvirksomheder:

- Udskillelse af aktiviteter, jf. gældende EFL § 47.
- IT-sikkerhed og etablering af IT-beredskab (250.000 forbrugere), jf. BEK nr. 820 af 14/08/2019.

- Gebyrbetaling til Forsyningstilsynet (hvor en stor del af betalingen er kWh-afhængig i stedet for aktivitetsafhængig), BEK nr. 780 af 29/05/2020.

Det er ikke hensigten med denne opridsning af særskilte krav at stille spørgsmålstegn ved formål eller hensigtsmæssigheden af, at der i dansk lov direkte foranlediget af EU-direktivet differentieres imellem store og små netvirksomheder. Det kan med rette fremføres, at nogle administrative opgaver og strukturer er særligt byrdefulde for små selskaber, og at store selskaber har et særligt ansvar på grund af deres samfundskritiske egenskaber. Det, der dog er svært at retfærdiggøre, er, at man på trods af disse forskelligartede krav til opgaveløsning og indretning i den danske regulering af netvirksomheder samtidig uforbeholdent sammenligner omkostningsniveauet for alle netvirksomheder. Af gode grunde tages der i EU-direktivet ikke højde for denne danske omkostningssammenligning, hvor store som små selskaber kan udgøre fronten for de øvrige selskaber og dermed påfører disse i nogle tilfælde betydelige effektiviseringskrav.

I det omfang lovgivningen og myndighedspraksis tilfører store selskaber opgaver, som de mindre selskaber ikke har, bør disse omkostninger undtages fra den økonomiske sammenligning af netvirksomhederne. For det kan godt være, at de store netvirksomheder kan løse disse opgaver billigere og mere agilt end de små på grund af volumen. De medfører dog stadig en byrde og en stigende en af slagsen, som gør den økonomiske sammenligning ulige.

2. Specifikke kommentarer til lovforslaget

2.4. *Modernisering af elforsyningsloven (lovforslagets almene bemærkninger pkt. 3.1)*

N1 har i øvrigt ingen særskilte bemærkninger til dette punkt, dog vil vi bemærke, at vi finder det hensigtsmæssigt, at lovens formålsbeskrivelse indeholder en eksplicit benævnelse af klimahensynet, som også på sin vis er et udtryk for et mere langsigtet perspektiv på samfundsøkonomi, som i stigende grad bør indgå i sektorudviklingen.

2.5. *Transmissionsnet og udlandsforbindelser (almene bemærkninger pkt. 3.2)*

N1 har ingen særskilte bemærkninger til dette punkt.

2.6. *Ophævelse af PSO-systemet (almene bemærkninger pkt. 3.3)*

N1 har ingen særskilte bemærkninger til dette punkt.

2.7. *Overgangsordning for omkostninger forbundet med nettilslutning (almene bemærkninger pkt. 3.4)*

Det bliver en udfordring at kunne implementere producentbetaling pr. 1. januar 2023. Der er mange involverede interesser og potentielt store økonomiske effekter.

Vil vi gerne henlede opmærksomheden på den udfordring, der kan opstå i det tilfælde, der ikke foreligger en endelig metodegodkendelse af producentbetalinger til nettilslutning efter 1. januar 2023. Særligt er vi bekymrede for sagsbehandlingstid i forbindelse med metodegodkendelsen. Det bør sikres, at netvirksomhederne – som forudsat i de politiske aftaler – får dækket omkostningerne via producentbetalingen fra overgangsordningens udløb, uanset om Forsyningstilsynets metodegodkendelse først måtte komme på et senere tidspunkt. Det kunne eksempelvis være ved, at der i lovbemærkninger blev lagt grunden for, at opkrævningen for eventuelle anlæg, som måtte blive nettilsluttet, før metodegodkendelsen foreligger, men efter 1. januar 2023, kan ske "bagudrettet".

2.8. *Omkostningsægte prissignaler for VE-producenter (almene bemærkninger pkt. 3.5)*

Som nævnt tidligere i dette høringssvar ser vi i N1 positivt på den udvidede brug af bemyndigelser i elforsyningsloven, herunder også i forhold til § 67. Det giver agilitet i udviklingen af specifikke regler. Fokus bør dog være, at de grundlæggende principper for de specifikke regler er udførligt beskrevet i lov eller lovbemærkninger.

Grundlæggende bakker vi også op om den udvidede brug af prisdifferentiering i forhold til geografi og muligheden for dette i forslaget til ændringen af § 73. Der er stor forskel på de samlede omkostninger ved udbygning af elinfrastrukturen i forbindelse med VE-projekter både på grund af variation i ledig kapacitet og afstande i forhold til allerede eksisterende infrastruktur.

I lovforslaget fokuseres der på, at den geografiske differentiering skal kunne imødekomme dækning af omkostninger i områder med stor lokal elproduktion. Denne betragtning er vi enige i. Dog er det væsentligt at have med, at det især er områder med kombinationen af et lille lokalt forbrug (og hvor der ikke er planer om udvidelse af dette) og en påtænkt større lokal produktion, som udgør hovedproblemstillingen. I sådanne situationer vil elinfrastrukturen alene skulle udvides på grund af den nye produktion og den fremtidige nytteværdi vil også alene ligge i tilknytning til elproduktionen. Det er denne kombination, som er i centrum for N1 og Dansk Energis arbejde med kapacitet og en fremtidig betaling for tilslutning og indfødnig af VE-produktion.

Det er vores opfattelse, at lovforslagets almindelige bemærkninger indeholder de rigtige betragtninger i forhold til principper for fastsættelsen af regler om tilslutning af VE-produktion. Det handler om, at VE-tilslutninger skal foregå efter et grundlæggende princip om samfundsøkonomi og fokus på korrekte prissignaler. Imidlertid indeholder lovforslaget også en betragtning om, at ordlyden i § 67 vil blive videreført. Det medfører, at der som udgangspunkt videreføres en betragtning om, at ejeren af produktionsanlægget ikke skal afholde omkostninger til netforstærkning og netudbygning ud over det anviste 10-20 kV tilslutningspunkt (ændret til relevante), og at betalingen af disse omkostninger kollektiviseres.

Det er et større og mere grundlæggende spørgsmål at tage stilling til, hvilken part, der skal bære hvilken del af omkostningen til indfødnigen af grøn elektricitet i det danske forbrug. Det er ikke det, som er vores anke i

forhold til videreførelsen af ordlyden i § 67. Udfordringen set fra N1's side ligger i, at der med ordlyden kun anlægges et delvist perspektiv på totalomkostninger i forhold til tilslutningerne. Anlægssejer vil ikke inkludere bagvedliggende net-anlægsomkostninger i sin business case for anlægsprojektet, og netvirksomheden kan alene anviser bedste tilslutningslinje, men kan ikke sende et signal videre om høje totalomkostninger i forhold til en alternativ anlægsplacering.

Den geografiske differentiering skulle imødekomme denne uhensigtsmæssighed ved, at omkostninger til tilslutninger vil variere mellem områder. Det er dog så godt som umuligt at etablere en geografisk differentiering, der er så finmasket og tager højde for så mange parametre, som der egentlig er behov for for at imødekomme ovenstående problemstilling.

Et godt eksempel på dette i N1's eget netområde er Ærø. Ærø ligger, som det ser ud nu i en geografisk zone, hvor der ikke er stor lokal produktion, og dermed vil udgangspunktet være et billigere prissignal i forhold til nye tilslutninger. På øen er der en overskydende kapacitet på 20 MW, og et nyt anlæg inden for denne effekt vil ikke udløse store omkostninger til netforstærkning og netudbygning. Imidlertid vil et nyt anlæg på fx 30 MW udfordre den eksisterende infrastruktur og fordrer ikke bare et nyt elteknisk anlæg på øen, men etableringen af et helt nyt søkabel. Det er ikke billigt. Som modellen for nettilslutning lægger op til lige nu, indgår denne betragtning dog ikke i VE-producentens kalkule af placeringen af anlægget. VE-producenten skal med videreførelsen af den eksisterende bestemmelse betale anlægget af en tilslutning frem til det nærmeste relevante 10-20 kV-nettilslutningspunkt. Netvirksomheden skal tage en totaløkonomisk betragtning ind og i det konkrete tilfælde vil anlægge et nyt søkabel, så anlægget kan forbindes til et sted i nettet, hvor der er tilstrækkelig kapacitet. Det er fordelagtigt i forhold til at forbinde til nærmeste net-anlæg og udbygge det øvrige net på Ærø betragteligt. Det er dog stadig voldsomt meget dyrere, end hvis anlægget blev lagt tættere på en allerede eksisterende tilstrækkelig kapacitet – altså ikke på Ærø. Den egentlige omkostning kommer dog aldrig videre til VE-producenten, som så i højere grad vil foretage valget af anlægssted i forhold til eksempelvis lokal ejendomsværdi.

Som det ser ud nu vil loven ikke give netvirksomheden mulighed for at sende signalet om den betragtelige meromkostning videre til anlægssejer, selvom besparelsen ved eksempelvis en lav ejendomsværdi (på eksempelvis Ærø) kunne være tjent mange gange hjem ved en alternativ placering tættere på større kapacitet. I stedet vil meromkostningen blive kollektiviseret og ultimativt udgøre en generel barriere for andre VE-projekter. Kort sagt risikerer vi at bygge en masse unødvendig elinfrastruktur, fordi der ikke indgår en totaløkonomisk betragtning for det enkelte projekt.

2.9. Henvielse til elmarkedsforordningens art. 13, stk. 7 i elforsyningsloven (almene bemærkninger pkt. 3.6)
N1 har ingen særskilte bemærkninger til dette punkt.

2.10. Justering af netvirksomhedernes økonomiske regulering (almene bemærkninger pkt. 3.7)

2.10.1. Leveringskvalitet (almene bemærkninger pkt. 3.7.1)

I forhold til leveringskvalitet lægges der i lovforslaget op til, at alle detaljer om den nye regulering lægges i bekendtgørelse. Som for de øvrige dele af lovforslaget, hvor dette er tilfældet betyder det dog også, at lovforslaget og bemærkningerne, der er dertil, bør indeholde alle væsentlige principper, så reguleringen ikke ender et andet sted end egentlig tiltænkt af lovgiver, og så lovgiver er indforstået med hvilken bemyndigelse, der er lagt videre til bekendtgørelsen.

I forhold til lovudkastet om leveringskvalitet harmonerer teksten i vid udstrækning med den politiske aftale af 4. juni 2021. Den nye regulering skal søge at installere et samfundsmæssigt optimalt niveau af leveringskvalitet i forhold til den omkostning, der følger med dette. Dette søges opnået med introduktionen af ikke-leveret energi (ILE) og en værdisætning af ILE. Det søges at give netvirksomhederne et incitament til at opnå en optimal leveringskvalitet ved at give et tillæg eller fradrag til den enkelte netvirksomheds indtægtsramme på baggrund af en sammenligning af historisk og fremtidig leveringskvalitet. Netvirksomhedens opgave er at balancere det fremtidige niveau af leveringskvalitet og værdien af dette ud fra et samtidigt hensyn til den omkostning, der følger med et givent niveau. Det historiske niveau recalibreres som den øvrige indtægtsramme. Der lægges i øvrigt i første omgang op til en overordnet ikke så detaljeret model for ILE, og der inkluderes en mekanisme for dårlig leveringskvalitet på enkeltkundeniveau samt et loft for indtægtsrammefradrag.

Vi er i N1 som udgangspunkt positivt stemt over for anvendelsen af ILE, især når det også inkluderer et perspektiv på enkeltkunder, da metoden meget let kan give et fokus på store forbrugere. Det er sundt at gentænke reguleringen for at se, om der kan opnås en metode, som giver klarere incitament og en mere umiddelbar forståelse af kvaliteten i nettet og netvirksomhedernes afvejning af omkostning og afbrud.

Hvor lovende modellen end ser ud, så er det stadig en model, som der ikke kan findes meget relevant praktisk erfaring med, hverken i Danmark eller udlandet. Nogle gange kan det, der ser godt ud på papiret, vise sig at ende mindre godt, fordi det simpelthen ikke har mødt virkeligheden endnu. Vi vil derfor opfordre til, at der i bemyndigelsen lægges et generelt forsigtighedshensyn ind i forhold til uforudsete effekter af modellen. Det er uklart om det i lovforslaget omtalte loft dækker tilstrækkeligt over et sådan forsigtighedshensyn.

Vi kan i skrivende stund nævne tre praktiske udfordringer/hensyn, som umiddelbart ikke er tænkt ind i modellen:

1. Det stigende forbrug, elektrificeringen af samfundet vil medføre, vil, alt andet lige, også medføre øget ILE. Når modellens nulpunktet for ILE er det historiske niveau, vil netvirksomhedernes fastholdelse af den eksisterende indsats i forhold til leveringskvalitet medføre et fradrag af indtægtsramme. Modellen vil altså som udgangspunkt straffe netvirksomhederne for elektrificeringen, også selvom udetiden holdes konstant. Denne straf vil være særligt hård for netvirksomheder, som historisk set har prioriteret høj leveringskvalitet og som derfor allerede har høstet de lavthængende frugter. For disse selskaber

kan den marginale omkostning til yderligere indsats være så høj, at der ikke er et egentligt andet valg end en reduktion af indtægtsrammen.

2. I den ikke så detaljerede model for ILE vil der sandsynligvis blive anvendt et gennemsnitsforbrug pr. afbrudt netkunde pr. netområde som udgangspunkt for udmålingen af fradrag i indtægtsrammen. Alle afbrud vil således tildeles samme kWh værdi pr. minuts udetid for en kunde. Hvis afbrudstid og -hyppighed var lige stor for alle kunder, ville modellen være retvisende. Det er de imidlertid ikke, hvilket betyder at områder med eksempelvis store produktionsvirksomheder, der sjældent oplever lange afbrud, vil blive hårdere ramt på ILE pr. afbrud af en almindelig forbruger end områder med mange forbrugere med lavt forbrug. Og der er stor forskel i gennemsnitsforbrug mellem netområder. Den højere straf kommer til trods for, at det intet har med forskellen i det virkelige antal ikke-leverede kWh.
3. Ved overgangen fra et niveau af specificitet til et andet i metoden for udmåling af ILE opstår der et grundlæggende problem i forhold til den tiltænkte effekt af rekalibreringsmekanismen. I ovennævnte eksempel, hvor et selskab med lavt gennemsnitsforbrug straffes forholdsvist mildt eller får en belønning i første reguleringsperiode, betyder overgangen til en mere specifik og formentlig mere virkelig udmåling af ILE, at selskabet så at sige får en gratis gevinst i første periode, da det nye rekalibrerede niveau ikke sættes tilsvarende ned, men rekalibreres i henhold til den nye udmåling.

Der vil komme flere af disse udfordringer, når metoden møder virkeligheden, og derfor vurderer vi, at det ville være hensigtsmæssigt, at der i tilknytning til loven som udgangspunkt for bemyndigelsen blev indstillet til et vist forbehold i implementeringen af metoden i 1. periode og et generelt princip om, at metoden ikke som udgangspunkt skal straffe netvirksomhederne med en lavere indtægtsramme på grund af historiske værdier, men er til for at give bedre incitamenter for leveringskvalitet fremadrettet.

2.10.2. Fusioner og spaltninger (almene bemærkninger pkt. 3.7.2)

Lovforslagets udkast til bemyndigelse til at fastsætte regler for fremtidige fusioner og spaltninger i forhold til netvirksomhedernes indtægtsramme ligger i direkte forlængelse af den politiske aftale af 4. juni 2021. Her vil N1 blot konstatere, at der på dette punkt blev indgået en aftale på et mangelfuldt og forældet talgrundlag, som både angav et alt for stort "potentiale" for et hul i lovgivningen og et ræsonnement for udnyttelsen af dette, som har meget lille grundlag i egentlig praksis.

Vi kan være bekymrede for, at man med denne regelændring skaber et fremadrettet strukturelt problem, da man i en årrække vil fastlåse enkelte selskaber i en forrentning, der er under hvad et myndighedernes ekspertgruppe har betegnet som et markedskonformt niveau. Vi må derfor håbe, at "hullet" for fremtidige fusioner reelt er så lille, at der ikke opstår situationer i fremtiden, hvor myndighederne må træde til for at afhjælpe udfordringer med nødlidende netvirksomheder.

2.11. Opfølgning på konkurrenceanalysen (almene bemærkninger pkt. 3.8)

2.11.1. Ledelsens habilitet mv. (almene bemærkninger pkt. 3.8.1.1)

I forhold til ledelsens habilitet lægges der i lovforslaget op til, at detaljerne i den nye regulering lægges i bekendtgørelse. Som for de øvrige dele af lovforslaget, hvor dette er tilfældet, betyder det dog også, at lovforslaget og bemærkningerne, der er dertil, bør indeholde alle væsentlige principper, så reguleringen ikke ender et andet sted end egentlig tiltænkt af lovgiver, og så lovgiver er indforstået med hvilken bemyndigelse, der er lagt videre til bekendtgørelsen.

Lige nøjagtig i forhold til lovforslagets bemærkninger om habilitet er der en stor detaljegrad og en række detaljerede forklaringer af, hvordan den fremtidige bekendtgørelse skal udformes. Det gælder fsva. bestyrelsens og ledelsen deltagelse i andre ledelsesroller, krav til bestyrelsens uafhængighed og kompetencer, dokumentationskrav og differentiering mellem store og små netvirksomheder i forhold til disse krav.

De fleste af disse krav er allerede implementeret i N1 på nuværende tidspunkt, og vi mener også, at kravene kan have en positiv virkning på branchen som helhed, da de vil tydeliggøre den funktionelle adskillelse både internt og eksternt.

På ét punkt finder vi dog, at der er en uklarhed i bemærkningerne til lovforslaget: På side 98 under pkt. 3.8.1.1.3 gøres det klart, at der med lovforslaget gives bemyndigelse til "at fastsætte regler om en netvirksomheds funktionelle adskillelse fra selskabsmæssigt forbundne kommercielle aktiviteter, der ikke er monopolaktiviteter." (egen understregning). I stemmeaftalen var der endda tilknyttet et "vise" til "kommercielle aktiviteter". På den følgende side står der imidlertid i den detaljerede forklaring af, hvordan disse regler skal udformes, at "en netvirksomheds direktion eller ledende medarbejder ikke direkte eller indirekte må deltage i ledelsen af selskabsmæssigt forbundne virksomheder, der varetager konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter eller kommercielle aktiviteter, hvor disse består i udførelse af opgaver for netvirksomheden..." (egen understregning). Den samme ordlyd er gentaget i de specifikke bemærkninger (s. 218-219).

Det er klart, at sigtet er både at udelukke direktion og ledende medarbejdere fra konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter (som elhandel og elproduktion) og koncerninterne servicevirksomheder, som sælger ydelser til netvirksomheden. Formålet er, at forhindre risiko for ikke-neutral adfærd både i forhold til konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter og risiko for interessekonflikter i forhold til såkaldte koncerninterne servicevirksomheder (s. 93-4).

Bemærkningerne til lovudkastet gør det dog uklart, hvilke krav det stiller til adskillelsen fra kommercielle aktiviteter, som er monopolaktiviteter. I henhold til stemmeaftalen og første del af bemærkningerne ser der ikke ud til at være de samme krav til adskillelse, men i de mere detaljerede krav i lovudkastets bemærkninger ser der ud til at være et krav i den mere generelle formulering "kommercielle aktiviteter, der består i udførelsen af opgaver for netvirksomheden."

Sondringen er relevant, fordi en del netvirksomheder af hensyn til omkostningseffektivitet og udvikling af fælles standarder har indgået selskabsmæssige partnerskaber. I disse partnerskaber ejer selskaberne sammen et leverandørselskab, som alene har til opgave at løse specifikke netvirksomheds-aktiviteter og ikke har andet kommercielt sigte eller økonomisk resultatkrav. Partnerskabet er endvidere indrettet sådan, at intet selskab i sig selv har majoritetskontrol.

Et sådant eksempel er selskabet Visue, der løser opgaver for en række netselskaber vedrørende SCADA-systemet. Der er tale om løsningen af en entydig monopol-aktivitet, og risikoen for interessekonflikt ved ledelsesdeltagelse eksisterer ikke på samme måde som et koncernternt selskab, da der ikke er ét selskab, som kan diktere Visues forretningsdrift, eventuelt overskud udloddes til ejerselskaberne og selskabets omkostninger fordeles mellem ejerselskaber efter faste nøgler og ydelsestræk. Men opgaven kan også betegnes som kommerciel aktivitet udført for netvirksomheden.

En udelukkelse af ledelsesmæssig deltagelse i Visue fra N1 og de øvrige ejerselskabers side vil forhindre en fortsættelse af den hidtidige partnerskabsmodel, som har tjent til effektiv opgaveløsning for en række netvirksomheder. Set i lyset af manglen på interessekonflikt i denne selskabskonstruktion i forhold til funktionel adskillelse håber vi derfor, at der i bemærkningerne til loven kan gives rum til dens fortsatte eksistens.

Derudover har vi et nogle få ekstra kommentarer til bemærkningerne om habilitet:

- 1) På side 100 forklares det, at der forventes fastsat regler om ledelsens handlen uafhængigt af erhvervs-mæssige interesser. Her vil vi blot bemærke, at der allerede findes et regelsæt med samme emne i netvirksomhedsbekendtgørelsens § 31 (BEK nr. 1499 af 29/06/2021), og det er uklart, hvordan og om disse to regelsæt skal spille sammen.
- 2) For en del selskaber vil reglerne i dette afsnit omfatte selskabsmæssige dispositioner, som kræver en række formelle procedurer. Vi håber derfor, der i bekendtgørelsen gives et behørigt tidsrum til implementering af bestemmelserne.
- 3) Habilitetsbestemmelserne er et sted, hvor der gøres udvidet brug af differentiering mellem store og små selskaber. Dette er behandlet under vores generelle bemærkninger til udkast til lovforslag.

2.11.2. *Forbud mod netvirksomheders indirekte varetagelse af konkurrenceudsatte elektricitetsaktiviteter (almene bemærkninger pkt. 3.8.1.2)*

N1 har ingen særskilte bemærkninger til dette punkt.

2.11.3. *Dataadskillelse (almene bemærkninger pkt. 3.8.1.3)*

I forhold til dataadskillelse lægges der i lovforslaget op til, at detaljerne i den nye regulering lægges i bekendtgørelse. Som for de øvrige dele af lovforslaget, hvor dette er tilfældet, betyder det dog også, at lovforslaget og bemærkningerne, der er dertil, bør indeholde alle væsentlige principper, så reguleringen ikke ender et andet

sted end egentlig tiltænkt af lovgiver, og så lovgiver er indforstået med hvilken bemyndigelse, der er lagt videre til bekendtgørelsen.

Formålet med dataadskillelse er entydigt: At konkurrenceudsatte aktiviteter ikke har privilegeret adgang til data fra netvirksomhederne, som kan været forretningsmæssigt fordelagtige. Imidlertid fremgår det af udkast til lovforslag, at reglerne i bekendtgørelsen forventes udmøntet, så adgangen til 'netvirksomhedens data' begrænses og at adgangen til data alene er for medarbejdere, der arbejder eksklusivt for netvirksomheden (s. 108). Disse formuleringer går videre end det, der er formålet med reglerne.

I forhold til 'netvirksomhedens data' så kan det være alt fra registrering af størrelse på sikkerhedssko, kanti- nebidrag og lagerindkøb til det, der egentlig er i fokus: Oplysninger, som er forretningsmæssigt fordelagtige (som angivet i formålsbeskrivelsen s. 107). En fuldstændig adskillelse af alle netvirksomhedens data i en kon- cern ville gøre alle samordningsmekanismer umulige og være meget omkostningstyngende, og det kan næppe være hensigten med de skitserede regler. Derfor vil vi opfordre til, at det i bemærkningerne til lovforslaget gøres klart, at det ikke er hensigten, at der skal ske en fuldstændig adskillelse af alle netvirksomhedens data. I stedet kunne der med fordel anvendes de allerede veletablerede begreber forretningsmæssigt følsomme oplysninger (FFO) og forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger om egne aktiviteter (FFO-EA), som grund- lag for de data, der skal adskilles.

Derudover vil vi indstille til, at der også anvendes en mindre radikal adskillelse i forhold til personer med ad- gang til data. Hvis det kun er personer, som arbejder eksklusivt for netselskabet, der må få adgang til FFO og FFO-EA, så vil det ikke være muligt for forbrugerejede koncerner at afholde valg¹, og det vil være så godt som umuligt for ejerselskabet at føre overordnet tilsyn sit datterselskab. En sådan adskillelse kan der ikke findes belæg for i hverken stemmeaftalen af 4. juni 2021 eller det bagvedliggende EU-direktiv. Vi vil derfor opfordre til, at reglerne formuleres, så det vil være muligt at opretholde en begrænset og kontrolleret adgang til FFO og FFO-EA for personer, som også arbejder for andre selskaber.

Afhængigt af hvordan dataadskillelsen i sidste ende regelsættes er det vigtigt at have for øje, at en sådan adskillelse kan medføre ændringer til datastrukturer og en række IT-systemer, og der derfor bør være en vis tidshorisont til implementering for at undgå unødigt høje omkostninger.

2.11.4. *Interne overvågningsprogrammer (almene bemærkninger pkt. 3.8.1.4)*

N1 har kun enkelte kommentarer til de foreslåede ændringer i forhold til netvirksomhedernes interne overvåg- ningsprogram. Ud over offentliggørelse af program for intern overvågning, som angives i elforsyningsloven er der tale om uddybninger og udvidelser i forhold til den allerede benyttede bemyndigelse om regler for intern

---

¹ Da det kræver adgang til ejerinformationer, der som oftest er defineret ved et aftagenummer på en given adresse.

overvågning. Her ligger de fleste i direkte forlængelse af stemmeaftalen af 4. juni 2021 og er i N1 i vidt omfang allerede implementeret.

I forhold til ansættelseskravet for den interne overvågningsansvarlige er vi faktisk i tvivl, om man ansættelsesretligt kan lave et dobbelt referenceforhold, men det er dermed ikke sagt, at man ikke organisatorisk kan skabe en direkte ledelsesmæssig reference til både bestyrelse og direktion. Alene af hensyn til den overvågningsansvarlige vil det være hensigtsmæssigt ikke unødigt at komplicere dennes ansættelsesforhold.

Selvom vi i N1 ikke for nuværende har et konkret problem, kan vi også se en udfordring i, at der i udkastet til lovforslag ikke gives mulighed for, at denne samme overvågningsansvarlige kan anvendes i flere store netvirksomheder inden for samme koncern (det er muligt for de mindre netvirksomheder). Det vil unægtelig styrke den overvågningsansvarliges kompetence at kunne gå på tværs af flere selskaber og vil skabe unødigt ekstra administration, at der er krav om forskellige overvågningsansvarlige. Begrundelsen for udelukkelsen af den mulighed, der hidtil har været gældende, ligger i det samtidige krav om ansættelse i den specifikke netvirksomhed. Vi mener dog, at der her bør gøres en undtagelse, når der er tale om flere netvirksomheder inden for samme koncern, da vi ikke kan se nogen substantiel begrundelse for ikke at tillade en tværgående overvågningsansvarlig.

2.11.5. *Markedsmæssighed (almene bemærkninger pkt. 3.8.2)*

I forhold til markedsmæssighed lægges der i lovforslaget op til, at detaljerne i den nye regulering lægges i bekendtgørelse. Som for de øvrige dele af lovforslaget, hvor dette er tilfældet, betyder det dog også, at lovforslaget og bemærkningerne, der er dertil, bør indeholde alle væsentlige principper, så reguleringen ikke ender et andet sted end egentlig tiltænkt af lovgiver, og så lovgiver er indforstået med hvilken bemyndigelse, der er lagt videre til bekendtgørelsen.

I forhold til markedsmæssighed giver det god mening at lægge de detaljerede regler i en bekendtgørelse. Der er tale om komplicerede regler, som ikke kan udfoldes hensigtsmæssigt i en kortfattet lovtæst. Vi imødekommer også, at der stilles mere fyldestgørende dokumentationskrav til netvirksomhedernes koncerninterne indkøb. Det vil skabe mindre tvivl i branchen. Vi har dog to anker i forhold til lovudkastets bemærkninger:

- 1) For at lovgivningen ved bemyndigelse skal kunne fungere, skal der som nævnt ovenfor være meget klare principper angivet i loven. Desværre er der i bemærkningerne lige nu uklarhed om et helt centralt princip for markedsmæssighed: Referencen til OECD's transfer pricing guidelines.

Som det eksplicit nævnes på s. 227 bør det grundlæggende princip være, at markedsmæssighed og skøn af denne skal være inden for rammerne af OECD's transfer pricing guidelines. Hvis ikke det er tilfældet skaber loven en grundlæggende konflikt med skattelovgivningen, hvilket vil stille netvirksomhederne i en umulig situation.

En afvigelse eller udvidelse i forhold til OECD's transfer pricing guidelines vil ligeledes fjerne den forudberegnelighed, som bliver angivet som et andet centralt hensyn i udformningen af de ændrede regler om markedsmæssighed. Der er en lang og indgående retspraksis i forhold til markedsmæssighed og anvendelsen af OECD's transfer pricing guidelines. At fravige denne vil, udover at skabe ovennævnte konflikt, øge de administrative omkostninger og mindske forudberegneligheden af praksis eksponentielt.

Derfor vil vi opfordre til, at alle referencer til OECD's transfer pricing guidelines og skattelovgivningen, som er ledsaget af "gælder som udgangspunkt", "skal tages som udgangspunkt" eller "skal tilpasses", erstattes af en entydig formulering om, at reglerne i den nye bekendtgørelse skal være inden for rammerne af OECD's transfer pricing guidelines.

- 2) Som noget helt specielt henvises der i forbindelse med udformningen af den nye bekendtgørelse til en anden bekendtgørelse – den tilsvarende bekendtgørelse om markedsmæssighed af realisering af energibesparelser. Det kan virke meningsfuldt, fordi denne bekendtgørelse tilsvarende skal sikre markedsmæssighed, bare på et specifikt område. Den nævnte bekendtgørelse har imidlertid skabt alt andet end forudberegnelighed og afklaring i tilsynet med markedsmæssighed af energibesparelser. Derfor bør den ikke stå som skabelon for den nye bekendtgørelse.

Den helt grundlæggende årsag til, at bekendtgørelsen om markedsmæssighed for energibesparelser ikke har skabt forudberegnelig og afklaring, er, at flere af bestemmelserne netop strider med OECD's transfer pricing guidelines og praksis i forhold til skattelovgivningen. Et par eksempler herpå er, at der i bekendtgørelsens §§ 8 og 9 skitseres regler om, at Forsyningstilsynet skønsmæssigt kan fastsætte en pris til de dokumenterede omkostninger, "eventuelt tillagt et mindre avancetillæg" eller "til nul", hvis selskabets dokumentation ikke er tilstrækkelig eller er åbenlyst utilstrækkelig. Såfremt der er en transaktion kan en pris på nul imidlertid aldrig være markedsmæssig. Tillige vil en regel, der som udgangspunkt lægger sig på "en mindre avance" eller ingen, også stride med principperne om markedsmæssighed, da en avances markedsmæssighed afhænger af transaktionens værdibidrag. Den kan derfor ikke forudbestemmes som "mindre". Paragraffernes udmåling af pris er således grundlæggende misforståede.

Dertil kommer, at begge paragraffer skitserer en sagsgang, hvor selskabets dokumentation erstattes af et myndighedsskøn, hvis dokumentation vurderes at være "utilstrækkelig". Dette er en afvigelse fra OECD's transfer pricing guidelines og praksis på skatteområdet. Her har vi en Højesteretsdom, hvor skattemyndighedernes brug af egen metode og skøn undsiges, netop fordi selskabets egen dokumentation i henhold til reglerne kun kan erstattes, "hvis den er mangelfuld i så væsentligt et omfang, at den kan sidestilles med manglende dokumentation" (Sag BS-42036/2019-HJR). Det er ikke sådan

begrebet "utilstrækkelig" er blevet benyttet i forbindelse med skøn i sager om markedsmæssighed af energibesparelser.

I forlængelse heraf vil vi gerne gentage, at vi imødeser større klarhed om dokumentation og en entydig praksis på området for markedsmæssighed, men vejen frem er at benytte sig af den omfattende praksis, der er på området uden for energisektoren og ikke at kopiere en bekendtgørelse, som helt grundlæggende er misforstået.

2.12. Datafrisættelse (almene bemærkninger pkt. 3.9)

Vi er i N1 grundlæggende for ideen om at frisætte data, som kan være fordrende for den fremtidige markedsudvikling. Det er også vores håb, at de data, netvirksomhederne ligger inde med eller kan formidle, kan understøtte nye aktørers forretning, glæde kunderne og øge fleksibilitet i markedet. Vi er imidlertid enige i, at der skal være en helt grundlæggende tryghed ved og sikkerhed om, at de data, som udstilles til alle, ikke kan misbruges eller på anden måde anvendes med skade for øje.

Vi er derfor enige i Ministeriets betragtninger om, at der skal foretages en grundig dialog med relevante myndigheder mv. om sikringen af dette. Denne indgår vi gerne i. Samtidig finder vi, at der i lovudkastets bemærkninger er en del uklarhed om, hvilke data frisættelsen præcist drejer sig om. Afklaringen er afgørende for sikringen af data, og sikkerhed om data er i dette tilfælde vigtigere end en specifik udsendelsesdato.

2.13. Årsbaseret nettoafregning for elafgift (almene bemærkninger pkt. 3.10)

N1 har ingen særskilte bemærkninger til dette punkt.

3. Afrunding

Vi håber, at de ovenstående bemærkninger og kommentarer vil blive taget som konstruktiv input til lovforslaget og det videre arbejde med implementeringen af dette. Vi står selvfølgelig til rådighed, såfremt der skulle være behov for uddybende oplysninger eller spørgsmål.

Med venlig hilsen

Henrik Fiil-Nielsen

N1 A/S

Lovforslag: Forslag til Lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love

---

ENS J.nr.: 2021-9667

Dato: 23-08-2021

Emne: Hørings svar

Initialer: khh

Vi tillader os fremsende nedenstående høringssvar, idet vi vurderer at lovudkastet ikke tager højde for muligheden for indbygning af store net tilsluttede el-lageringsanlæg (f.eks. batterier).

Det er i dag teknisk muligt at indbygge el-lageringsanlæg i det danske elnet, hvilke også vurderes at være nødvendigt, såfremt den igangværende omlægning af elproduktionen skal kunne fortsætte. El lageringsanlæg kan foruden at opbevare el-energi også bidrage med at sikre forsyningsikkerhed og stabilisering af det danske elnet.

Høringssvar:

3.1.3.1 Forbruger- og kundebegreber

Hvordan defineres et net tilsluttet el-lageringsanlæg i elforsyningssystemet, -som én el forbruger eller ét elproduktionsanlæg.

-det anbefales at der indarbejdes og defineres et nyt begreb i lovteksten, som f.eks. el-lageringsanlæg.

3.1.5 Forenkling af bevillingskravet for VE elproduktion

- det anbefales at et el-lageringsanlæg ikke sideordnes med tilladelseskravet ift. VE el-produktionsanlæg. Således at der ikke skal ansøges om tilladelse til indbygning af el-lageringsanlæg der indbygges i elnettet.

3.7 Justering af net virksomheders økonomiske regulering

- det anbefales af lovforslaget udbygges med et regelsæt for forudsætninger og vilkår mv. for de økonomiske rammer hvorunder et net tilsluttet el-lageringsanlæg kan og skal driftes.

Nærværende høringssvar er sendt til Energistyrelsens hovedpostkasse ens@ens.dk, med kopi til Margit Malmsteen mrm@ens.dk ; d. 23.08.21

Energistyrelsen

Sendt pr. e-mail til: ens@ens.dk

Med kopi til: mrm@ens.dk

Dato: 27. august 2021

J.nr. 2021-9667

Høringssvar til forslag til lov om elforsyning og forskellige andre love

Siemens Gamesa takker for muligheden for at afgive høringssvar til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets foreslåede ændringer til elforsyningsloven m.fl.

Vi har noteret os, at lovforslaget indebærer, at både netto- og øjebliksafregningsbekendtgørelserne ophæves, når der er vedtaget andre regler i medfør af lovforslagets § 6 g, der giver klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om nettoafregning for egenproducenter og lejere.

Endvidere har vi noteret os, at netto- og øjebliksafregningsbekendtgørelserne alene i "et vist omfang" vil blive ophævet eller afløst som udmøntning af den foreslåede § 6 g.

Hertil vil vi først og fremmest bemærke, at Energistyrelsen den 16. april 2021 har sendt et udkast om ændring af netto- og øjebliksafregningsbekendtgørelserne i høring med det formål at gennemføre dele af VE II-direktivet, herunder VE II-direktivets art. 21, stk. 5. VE II-direktivets art. 21, stk. 5 medfører, at man skal have mulighed for at være VE-egenforbruger uden, at man selv ejer VE-anlægget.

Når netto- og øjebliksafregningsbekendtgørelserne bortfalder, vil implementeringen af VE II-direktivets art. 21, stk. 5, i dansk ret bortfalde, medmindre denne implementering videreføres i de nye regler om nettoafregning for egenproducenter og lejere, som klima-, energi- og forsyningsministeren foreslås at få bemyndigelse til at fastsætte i medfør af lovforslagets § 6 g.

Denne ret til at blive anset som egenforbruger uden, at man selv ejer VE-anlægget, er af afgørende betydning for rentabiliteten af fremtidige Power-to-X-anlæg, og vi vil derfor gøre opmærksom på, at implementeringen af VE II-direktivets art. 21, stk. 5, efter vores opfattelse bør videreføres i de nye regler om nettoafregning for egenproducenter og lejere, som klima-, energi- og forsyningsministeren foreslås at få bemyndigelse til at fastsætte i medfør af lovforslagets § 6 g.

Siemens Gamesa uddyber naturligvis gerne ovenstående betragtninger, såfremt der måtte være ønske herom.

Med venlig hilsen

Alex Merrild Andersen
Head of Legal, Advokat

Louise Staal
Advokatfuldmægtig

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

Sendt pr. mail til ens@ens.dk
med kopi til mrm@ens.dk

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
tekniq@tekniq.dk
www.tekniq.dk

Mobil: 2812 8454
Email: jjh@tekniq.dk

Dato: 26. august 2021

Side 1/3

Journalnummer 2021-9667

Høring over forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love

Energistyrelsen har med brev af 5. juli 2021 fremsendt forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love og bedt om kommentarer senest fredag den 27. august 2021.

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at formålet med lovændringen bl.a. er at modernisere lov om elforsyning og andre love, der danner såvel de strukturelle som økonomiske rammer for den grønne omstilling, som samfundet skal gennemgå de kommende år.

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at lovforslaget blandt andet har til hensigt at skabe en administrativ forenkling af bevillingskravet for producenter af sol- og vindenergi, at muliggøre indførelse af geografisk differentieret tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter og adskiller netvirksomhedernes monopolaktiviteter og selskabsmæssigt forbundne konkurrenceudsatte aktiviteter. Derudover bemærker vi, at der indgår en hensigt om i højere grad at frisætte data.

TEKNIQ Arbejdsgiverne har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Generelle bemærkninger

TEKNIQ Arbejdsgiverne konstaterer, at lovforslaget hovedsageligt tager udgangspunkt i den eksisterende organisering af elsystemet, med elnetselskaber, elhandelselskaber, egenproducenter mv. og således skaber rammerne for den etablerede systemtænkning. TEKNIQ Arbejdsgiverne gør i den forbindelse opmærksom på, at direktivet 2019/944 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og EU's ramme for EU's energiunion, har til formål at understøtte nye muligheder for, at forbrugere/elkunderne kan deltage i markedet og gennem øget konkurrence og udbud reducere prisen på grøn energi.

TEKNIQ Arbejdsgiverne er ikke overbevist om, at lovforslaget i tilstrækkelig grad understøtter udviklingen af nye aktører i energimarkedet såsom bygningsejere.

Specifikke bemærkninger

3.1.1 Ajourføring af formålsbestemmelsen

TEKNIQ Arbejdsgiverne bakker op om forslaget til ny formålsbestemmelse og herved fremme af VE-energi i elnettet.

3.1.5. Forenkling af bevillingskravet for VE-elproduktion

TEKNIQ Arbejdsgiverne bakker op om intentionerne i forslaget, hvor ministeren fastsætter regler for undtagelse fra bevillingskravet for produktionsanlæg på markedsvilkår.

TEKNIQ Arbejdsgiverne ønsker, at det indføres i loven, at forsyningsselskaberne får en lovbestemt frist for behandling af ansøgninger om tilslutning og opførsel af VE-energianlæg. Desuden bør der i lovgivningen være frister for, hvor lang tid der maksimalt må gå mellem, at tilladelsen er givet, til at tilslutningen til forsyningsnettet er etableret.

3.9. Datafrisættelse

TEKNIQ Arbejdsgiverne støtter, at lovforslaget giver mulighed for, at produktions- og forbrugsdata frisættes. Frisættelse af målerdata er vigtigt i forhold til at få flere aktører til at tilbyde ydelser, der er nødvendige i forhold til at opnå en billig og effektiv grøn omstilling.

TEKNIQ Arbejdsgiverne noterer med tilfredshed, at der sker en adskillelse af hvilke dataoplysninger netselskabets monopolaktiviteter og selskabets konkurrenceudsatte aktiviteter kan tilgå, således at der bliver lige konkurrencemuligheder for flere aktører. I forhold til data, der har betydning for borgerens egenproduktion og forbrug, bør der være mulighed for borgeren at træffe beslutning om hvilke øvrige aktører, der kan tilgå disse. Disse aktører kan fx være aggregatorer, installatører eller boligforeninger.

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at frisættelse af data, som gøres tilgængeligt for relevante aktører, kun omtales i anonymiseret form. TEKNIQ Arbejdsgiverne ser frem til at se, hvordan dette udmøntes i praksis. Det er således TEKNIQ Arbejdsgivernes opfattelse, at frisatte data vil udgøre en stor værdi for bygningsejeren og dennes samarbejdspartnere, såfremt man kan tilgå egne henførbare data med mulighed for at benchmarke op imod en større population.

TEKNIQ Arbejdsgiverne ønsker her at understrege behovet for, at frisatte data bør omhandle mere end forbrugsdata. I forbindelse med den øgede elektrificering vil det være helt essentielt, at eksempelvis data omkring fasebelastning også deles. Tilgangen til øvrige data understøttes allerede af de nye smartmålere som forsyningsselskaberne er i gang med at sætte op i danske hjem. Disse øvrige data er

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 2812 8454
Email: jjh@teknig.dk

Dato: 26. august 2021

Side 2/3

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

eksempelvis kritiske, når en installatør skal opsætte en ny varmepumpe eller lade-stander på en villavej. For at etablere den bedste og sikreste løsning er data om fasebelastningen i det konkrete område kritiske for at sikre en så jævn belastning af lokalnettet som muligt. I værste tilfælde kan tilslutningen til en allerede hårdt belastet fase i forsyningsnettet forsage kostbare ødelæggelser af eksempelvis transformerstationer (brand) og efterfølgende forstyrrelser i elforsyningen til store lokalområder.

TEKNIQ Arbejdsgiverne ønsker yderligere at understrege behovet for, at fritstil-lede data nemt kan tilgås gennem eksempelvis et API, der kan tilgås af udviklere af IT-værktøjer og apps.

TEKNIQ Arbejdsgiverne har noteret, at de nærmere regler om frisættelse af data skal udstedes i en bekendtgørelse. Vi stiller os naturligvis gerne til rådighed i forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelsen. Derudover står TEKNIQ Arbejdsgiverne selvfølgelig til rådighed, hvis der opstår spørgsmål til ovenstående.

Med venlig hilsen

Jens Jacob Haugaard
Konsulent

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 2812 8454
Email: jjh@teknig.dk

Dato: 26. august 2021

Side 3/3

Energistyrelsen
Att.: Margit Malmsteen

Sendt via mail

27.08.2021

Wind Denmark høringsvar – Lovforslag om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love

Det er Wind Denmarks opfattelse, at beslutningen fra klimaaftalen af 22. juni 2020 om at afskaffe udligningsordningen vil få en række negative konsekvenser for udbygningen med vedvarende energi i Danmark. Wind Denmark frygter, at lovforslagets bestemmelser vil medføre et udbygningsstop for vedvarende energi i en periode på 2-3 år. Det er yderligere Wind Denmarks opfattelse, at det hverken er dokumenteret eller sandsynliggjort om et geografisk prissignal i form af indfødningsstariffer eller tilslutningsbidrag, fastsat indenfor reglerne fra den europæiske lovgivning, vil få indflydelse på den geografiske placering af nye VE-anlæg.

Wind Denmark takker for muligheden for at afgive høringsvar til Energistyrelsens høring af lovforslag om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love.

Det er Wind Denmarks principielle opfattelse, at effekten af lovforslagets hensigt om at indføre et geografisk prissignal for placering af nye VE-anlæg ikke er dokumenteret eller sandsynliggjort. Grundlaget for klimaaftalens beslutning om afskaffelsen af udligningsordningen er derfor mangelfuldt og vil få en række negative konsekvenser for den grønne omstilling i Danmark.

Den geografiske placering af nye VE-anlæg er bestemt ud fra muligheden for at opnå en godkendt lokalplan og lokale vindforhold. Et geografisk prissignal via en indfødningsstariff eller et tilslutningsbidrag vil udelukkende medføre den konsekvens, at det vil øge omkostningerne ved etableringen af det enkelte VE-projekt.

Lovforslagets ændringer af lov om elforsyning vil medføre, at kun hensynet til behovet for netudbygning vil være bestemmende for reguleringen af udbygningen med vedvarende energi i Danmark. Dette ser Wind Denmark som u hensigtsmæssigt i lyset af de afgørende andre hensyn, som er nødvendige for udbygningen med vedvarende energi i Danmark.

Lovforslagets indførelse af geografiske prissignaler kan forventes at medføre, at en række VE-projekter bliver skrinlagt, uanset at disse projekter har været i planlægningsproces igennem en årrække. Dette er til skade for investortilkårene i den grønne omstilling. For andre projekter vil klimaaftalens beslutning medføre øgede omkostninger og dermed øge et evt. støttebehov for disse projekter og for opstilling af vedvarende energi i Danmark generelt.

Hertil kommer, at et geografisk prissignal for tilslutning af VE-anlæg bør være dynamisk over tid for at tage hensyn til netudbygning og ændringer i øvrige produktions- og forbrugsenheder i det enkelte netområde. Sammenholdt med den lange etableringstid for VE-projekter på 5-10 år kan det derfor forventes at blive vanskeligt at få geografiske prissignaler til at få indflydelse på den geografiske placering af nye VE-anlæg.

Wind Denmark efterlyser, at det dokumenteres, hvorvidt et geografisk prissignal via en reguleret indfødningsstarif eller tilslutningsbidrag vil få indflydelse på den geografiske placering af nye VE-anlæg. Wind Denmark efterlyser yderligere, at det fremgår tydeligt af lovforslaget, at lovforslaget vil få negative konsekvenser for udbygningen med vedvarende energi i Danmark.

Det er Wind Denmarks opfattelse, at lovforslagets bemærkninger om rammerne for indfødningsstariffer og tilslutningsbidrag ikke opfylder kravene i den europæiske lovgivning om ikke-diskrimination mellem TSO- og DSO-tilsluttede elproducenter. Dette er beskrevet yderligere nedenfor.

Det er desuden Wind Denmarks vurdering, at lovforslaget bør tydeliggøre, at nye betalinger fra VE-projekter ikke skal føre til, at netsselskaberne modtager betaling for omkostninger til netkomponenter ad flere omgange.

Lovforslaget bør tydeliggøre på et principielt niveau, at omkostninger til allerede eksisterende og nye netkomponenter ikke skal pålægges VE-projekter både via et tilslutningsbidrag og en indfødningsstarif. Lovforslaget bør danne grundlag for, at netselskabernes og Energinets metoder ikke indeholder finansiering af specifikke nødvendige netkomponenter ved et tilslutningsbidrag og efterfølgende ved en indfødningsstarif.

1.0 Opgradering af kollektivt elnet bør ikke pålægges det enkelte VE-projekt

Det er Wind Denmarks opfattelse, at udbygningen af det kollektive elnet som skal understøtte den grønne omstilling er en kollektiv opgave, som tilfalder hele samfundet, og ikke det enkelte VE-projekt eller den enkelte projektudvikler. At pålægge det enkelte VE-projekt at betale for opgraderingen af det kollektive elnet vil fordyre den grønne omstilling og pålægge de enkelte projekter uforholdsvist store omkostninger. Det vil derfor føre til mindre produktion af vedvarende energi.

Opgraderingen af det kollektive elnet kommer desuden hele samfundet til gode, herunder både eksisterende og fremtidige elproducenter og elforbrugere. At pålægge enkelte VE-projekter at betale for konkrete opgraderinger af det kollektive elnet er i strid med det generelle ikke-diskriminationsprincip i EU's lovgivning, herunder i Elmarkedsforordningens artikel 18, da opgraderinger af det kollektive elnet altid kommer andre brugere af elnettet til gode.

Den fremtidige udgave af lov om elforsyning bør derfor være meget tydelig, i forhold til at vilkårene for tilslutning af nye VE-projekter ikke kommer i strid med ikke-diskriminationsprincipperne fra den europæiske lovgivning. Det er Wind Denmarks klare opfattelse, at høringsudgaven af lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad tilstræber at undgå diskrimination af nye VE-projekter, og Wind Denmark opfordrer derfor til, at lovforslaget ikke fremsættes i den nuværende form. Et endeligt lovforslag skal på dette område tydeliggøre den europæiske lovgivnings hensigt om at undgå diskrimination.

Det er yderligere Wind Denmarks opfattelse at pålægge enkelte VE-projekter at betale for netopgraderinger, som kommer andre VE-projekter til gode, kan være i konflikt med EU's statsstøtteregler. Adgang til kollektivt elnet betalt af andre VE-projekter må vurderes som

værende en konkurrencemæssig fordel for det enkelte VE-projekt, og det er Wind Denmarks opfattelse, at lovforslaget i dets nuværende form ikke tager hensyn til denne problemstilling. Wind Denmark kan derfor heller ikke på dette punkt støtte en fremsættelse af lovforslaget.

Det er Wind Denmarks meget klare anbefaling at denne principielle problemstilling bør adresseres i lovgrundlaget for nye producentbetalinger, og ikke i det enkelte netselskabs metoder for nye producentbetalinger.

Investeringer i elnettet har en tidshorisont på 40-50 år, hvor det enkelte VE-projekt har en forventet levetid på 20-30 år. Forskellene i levetider mellem de to investeringer begrundes derfor alene, at det ikke bør være det enkelte VE-projekt, som pålægges omkostningen til opgraderingen af det kollektive elnet.

Wind Denmark bemærker yderligere, at på intet tidspunkt siden liberaliseringen af elsektoren i Danmark har elproducenter været pålagt at betale for etablering af kollektivt elnet ved tilslutning af nye produktionsenheder. Lovforslaget er derfor udtryk for et lovgivningsmæssigt eksperiment, som indføres samtidig med et stort behov for investeringer i ny VE-kapacitet til opfyldelse af de klimapolitiske målsætninger i 2030. Lovforslaget introducerer derfor betydelige barrierer for etablering af ny vedvarende elproduktionskapacitet og dermed opfyldelsen af 70 % målsætningen i 2030.

Den principielle tilgang i lovforslaget bør være, at nye VE-projekter som udgangspunkt kun pålægges omkostninger til tilslutning af egne produktionsenheder til det kollektive elnet. Dvs. at det enkelte VE-projekt skal stå for omkostningen til etablering af interne opsamlingsnet, og komponenter på netstationer, som vedrører tilslutning af det enkelte projekt. Øvrige omkostninger til opgradering af det kollektive elforsyningsnet, som pålægges enkelte VE-projekter, kan risikere at være i konflikt med EU-reguleringen.

Et eventuelt tilslutningsbidrag, som indføres på baggrund af ændringen i elforsyningsloven foreslået i høringsudgaven af lovforslaget, bør på principielt niveau sigte mod at undgå, at det enkelte VE-projekt betaler for netopgraderinger som kommer andre VE-projekter eller elproducenter til gode. Dette sikrer også efter Wind Denmarks opfattelse, at den europæiske lovgivnings krav om ikke-diskrimination bliver opfyldt.

1.1 Investeringer i vedvarende energi vil flytte til udlandet

Det er Wind Denmarks opfattelse, at lovforslagets hensigt om, at VE-projekter i Danmark fremadrettet vil skulle betale for opgradering af kollektivt elnet vil medføre, at det vil blive mindre attraktivt at investere i vedvarende energi i Danmark. Lovforslaget indeholder derfor et tydeligt incitament til at foretage investeringer i vedvarende energi i udlandet frem for Danmark.

Set i lyset af klimaaftalens ambitiøse målsætninger for udbygningen med vedvarende energi i 2030 udgør lovforslaget derfor en uhensigtsmæssig udvikling, som vil skubbe nødvendige investeringer til udlandet.

Dermed vil man risikere, at det danske elsystem i øget grad bliver afhængigt af at kunne importere grøn strøm fra udlandet. Wind Denmark ser ikke dette som en hensigtsmæssig opfyldelse af de i klimaaftalen aftalte målsætninger for 2030.

1.2 Overgangsordning for omkostninger til nettilslutning

Lovforslaget opsætter rammerne for, at ministeren kan udstede en bekendtgørelse, som danner grundlaget for indførelsen af overgangsordningen for 2022 for netselskabers omkostninger til nettilslutning af vedvarende energi efter afskaffelsen af PSO-systemet.

Wind Denmark opfordrer til, at overgangsordningen forlænges med minimum ét år af hensyn til usikkerheden for opsætning og nettilslutning af vedvarende energi. Wind Denmark henviser til, at EU Kommissionens udkast til retningslinjer for statsstøtte på miljø- og energiområdet fra 2022 i afsnit 4.9.2 muliggør en finanslovsfinansiering af en ordning, som finansierer nettilslutning af vedvarende energi og udbygning af det kollektive elnet hos netselskaberne og Energinet.

Usikkerheden om vilkårene for nettilslutning efter 1. januar 2023 medfører lige nu, at der reelt er stop for indgåelse af nye nettilslutningsaftaler for VE-projekter, da den i lovforslaget foreslåede overgangsordning ikke er tilstrækkelig. Dette skyldes, at overgangsordningen kun dækker en periode som slutter indenfor kun halvandet år, og at dette ikke er tilstrækkeligt til at sikre, at nye VE-anlæg vil være nettilsluttet indenfor fristen.

Risikoen ved indgåelse af nye nettilslutningsaftaler er aktuelt både for netselskaberne og VE-projektudviklerne og er en forhindring for indgåelse af nye aftaler, da vilkårene for finansieringen af nettilslutningen efter 1. januar 2023 er ukendte.

Det er derfor Wind Denmarks vurdering, at den af lovforslaget foreslåede overgangsordning ikke er tilstrækkelig og reelt er uden virkning for VE-projekter uden en allerede indgået nettilslutningsaftale, da der i 2021 ses et stop for indgåelse af nye aftaler om nettilslutning mellem netselskaber og VE-projektudviklere.

Det er Wind Denmarks opfattelse, at den samlede konsekvens af lovforslagets ændringer i lov om elforsyning vil medføre, at der i Danmark vil være et udbygningsstop for vedvarende energi i en periode på 2-3 år. Et udbygningsstop kan kun undgås med en forlængelse af overgangsordningen som minimum indtil udgangen af 2023, som vil skabe klarhed over vilkårene for nettilslutning for nye VE-projekter, der f.eks. vil deltage i det teknologineutrale udbud i 2021.

1.3 Lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser

Wind Denmark bemærker, at lovforslaget indeholder en udvidelse af eksisterende og nye bemyndigelsesbestemmelser, som giver ministeren beføjelser til udstedelse af bekendtgørelser indenfor en række områder, som er dækket af lovforslaget. Det er Wind Denmarks opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis Folketinget bliver inddraget i fastlæggelsen af reglerne indenfor mange af de områder, som bemyndigelsesbestemmelserne dækker.

Derfor anbefaler Wind Denmark, at det overvejes at indskrænke bemyndigelsesbeføjelserne, ved at lovforslaget i stedet regulerer de berørte dele af lovforslaget direkte eller alternativt at bemærkningerne til lovforslaget opsætter tydeligere rammer for de berørte dele af lovforslaget.

1.4 Afskaffelse af bevillingssystemet for VE-anlæg

Lovforslaget foreslår en ændring af bevillingskravet for elproducenter i § 10 stk. 8, hvor bevillingskravet bortfalder. Wind Denmark støtter forslaget om at produktionen af vedvarende energi alene reguleres af et tilladelsessystem fremadrettet.

Wind Denmark opfordrer til, at der som følge af afskaffelsen af bevillingskravet gennemføres en gennemgang af de bekendtgørelser og andet lovgrundlag, som regulerer tildelingen af tilladelser til etablering af VE-anlæg og bevillinger til andre typer anlæg.

2.0 Indførelse af indfødningsstariffer og forholdet mellem DSO- og TSO-indfødningsstariffer

Lovforslagets bemærkninger beskriver den europæiske lovgivning for indførelsen af indfødningsstariffer i Danmark. Det fremgår af lovforslaget, at man er opmærksom på den europæiske lovgivnings krav om at undgå diskrimination mellem DSO- og TSO-tilsluttede elproducenter.

Det er dog Wind Denmarks opfattelse, at lovforslaget grundlæggende ikke inddrager konsekvenserne af kravet om ikke-diskrimination mellem DSO- og TSO-tilsluttede elproducenter og det risikeres derfor, at lovforslagets retningslinjer for tariffing af elproducenter vil være i strid med Elmarkedsforordningens artikel 18 stk. 1.

Lovforslaget beskriver loftet over indfødningsstariffen for TSO-tilsluttede elproducenter fra Transmissionsafgiftsforordningen og oplyser, at dette loft er et gennemsnit på årsbasis.

Men samtidig beskriver lovforslaget en anden principiel tilgang til tariffing af DSO-tilsluttede elproducenter, som ifølge lovforslaget skal fastsættes ud fra de omkostninger, som det lokale netselskab definerer som forårsaget af den enkelte VE-producent. Det er Wind Denmarks opfattelse, at lovforslaget på dette punkt ikke afspejler en korrekt og retvisende tolkning af Elmarkedsforordningens bestemmelser og derfor bør ændres.

Wind Denmark henviser til, at en retvisende gennemførelse af Elmarkedsforordningens bestemmelser medfører, at for DSO-tilsluttede elproducenter vil loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen også være udgangspunktet for fastsættelse af en indfødningsstarif.

Hvis ikke udgangspunktet for en DSO-niveau indfødningsstarif er loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen vil dette være en principiel anden metode for DSO-tilsluttede elproducenter end for TSO-tilsluttede elproducenter. Anvendelse af forskellige metoder og principper for TSO- og DSO-tilsluttede elproducenters indfødningsstariffer ser Wind Denmark som værende i strid med Elmarkedsforordningens artikel 18 stk. 1.

Wind Denmark henviser til brev af 26. maj 2021 fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets departementschef sendt til Wind Denmark og Dansk energi, hvor det rettelig fremgår, at fastsættelsen af en indfødningsstarif på DSO-niveau skal tage udgangspunkt i loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen.

Fra brevet fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet:

"I kraft af forbuddet mod forskelsbehandling mellem producenter på transmissions- og distributionsniveau i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, må fastsættelsen af distributionsstarifferne dog som udgangspunkt ske under hensyn til loftet i transmissionsafgiftsforordningen. Da distributionsstarifferne ikke er direkte bundet af transmissionsafgiftsforordningens (ufravigelige) loft, men derimod af forbuddet mod forskelsbehandling, kan loftet imidlertid fraviges, hvis der er saglige grunde hertil."

Wind Denmark opfordrer til, at der i lovforslaget indarbejdes den samme tolkning af EU-lovgivningen, som brevet fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet giver udtryk for, hvor udgangspunktet for en DSO-niveau indfødningsstarif er loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen.

Det bør yderligere være den principielle tilgang i lovforslaget, at afvigelser fra loftet over indfødningsstariffen i Transmissionsafgiftsforordningen for DSO-tilsluttede elproducenter skal begrundes. En afvigelse bør kun kunne accepteres, hvis det kan påvises i de faktiske forhold, at en DSO-tilsluttet producent pålægger systemet væsentligt større omkostninger end en TSO-tilsluttet producent. Dette følger af Elmarkedsforordningens krav om ikke-diskrimination.

Derudover bør det tydeligt fremgå, at DSO-tilsluttede elproducenter ikke må pålægges en større omkostningsandel, end hvad der – pga. loftet i Transmissionsafgiftsforordningen – er tilfældet for TSO-tilsluttede elproducenter. Wind Denmark henviser her til ikke-diskriminationsprincippet i Elmarkedsforordningens artikel 18 stk. 1.

Lovforslaget nævner, at loftet over indfødningsstariffen fra Transmissionsafgiftsforordningen kun er vejledende for DSO-niveau indfødningsstariffer, hvilket Wind Denmark mener er en misvisende fortolkning af den samlede europæiske lovgivning. Det bør tydeligt fremgå af lovforslaget, at det principielle udgangspunkt for en DSO-niveau indfødningsstarif i Danmark er loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen og afvigelser fra dette loft skal begrundes i, at en DSO-tilsluttet elproducent forårsager væsentligt højere omkostninger end en TSO-tilsluttet elproducent.

Wind Denmark henviser her til svaret fra EU Kommissionen (DG Energy) af 4. august 2021 til MEP Morten Helveg Petersen angående forholdet mellem DSO- og TSO-niveau indfødnings-tariffer: [link](#).

EU Kommissionen (DG Energy) angiver i svaret til Morten Helveg Petersen:

“The view of the Commission is that the cap on charges in Regulation (EU) No 838/2010 is of general relevance to ensure non-discrimination when designing the tariff regime, and deviations at distribution level from it should be fully justified by differences in situation.”

EU Kommissionens svar angiver, at afvigelser fra loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen skal begrundes i ”differences in situation”, dvs. i faktiske forhold. Det følger af kravet om begrundelse for afvigelser, at det faktum, at en DSO-tilsluttet elproducent er tilsluttet til DSO-nettet ikke i sig selv er en begrundelse for at afvige fra loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen. Derudover medfører Kommissionens udtalelse om, at en afvigelse skal være fuldt ud retfærdiggjort (”fully justified”), at der skal være væsentlige årsager til, at man på DSO-niveau afviger fra loftet.

Lovforslaget angiver i bemærkningerne på side 72 angående DSO-niveau indfødningsstariffer:

“Loftet i transmissionsafgiftsforordningen skal ses som vejledende, dvs. at så længe tarifferne er omkostningsægte, dvs. så længe de afspejler distributionssystemoperatørernes faktiske omkostninger ved at have elproduktion tilsluttet, så er tariferingen i overensstemmelse med princippet om ikkediskrimination mellem producenter.”

Det er Wind Danmarks opfattelse, at bemærkningerne i lovforslaget er i konflikt med ikke-diskriminationsprincippet, da lovforslaget foreslår en principiel anden tilgang til DSO-niveau indfødningsstariffer end for TSO-niveau indfødningsstariffer. Lovforslaget foreslår, at det alene vil være netselskabernes faktiske omkostninger, som fastsætter en indfødningsstarif på DSO-niveau, hvilket er en principiel anden tilgang end på TSO-niveau. Bemærkningerne til lovforslaget er dermed i strid med artikel 18 i Elmarkedsforordningen og kravet om ikke diskrimination mellem DSO- og TSO-tilsluttede elproducenter, som nævnt ovenfor.

Uden en konkret begrundelse for afvigelser fra loftet i Transmissionsafgiftsforordningen vil indfødningsstariffer på DSO-niveau være underlagt en principiel anden metode end på TSO-niveau. Det er Wind Denmarks opfattelse, at bemærkningerne i lovforslaget bør afspejle behovet for en projektrelateret væsentlig begrundelse for afvigelser fra loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen i overensstemmelse med udsagnet fra Kommissionen ovenfor.

Afvigelser fra loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen skal på DSO-niveau begrundes på anlægsniveau, på samme måde som loftet har virkning for indfødningsstariffen for individuelle anlæg på TSO-niveau, hvor gennemsnittet af indfødningsstariffen på årsbasis for det individuelle anlæg ikke må overstige 0,9 øre/kWh. Wind Denmark henviser til, at denne fortolkning af loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen er beskrevet i lovforslaget.

Det er yderligere Wind Denmarks principielle opfattelse, at DSO-tilsluttede elproducenter ikke må bære en større omkostningsandel hos det lokale netselskab end TSO-tilsluttede elproducenter gør hos Energinet, som beskrevet ovenfor. Wind Denmark gør yderligere opmærksom på, at netselskabernes omkostninger til nettab ikke er inkluderet i tarifgrundlaget for den generelle indfødningsstarif, som er relevant for loftet på 0,9 øre/kWh fra Transmissionsafgiftsforordningen.

Netselskabernes omkostninger til nettab kan derfor ikke begrunde forskelle, som kan understøtte afvigelser i indfødningsstariffen på DSO-niveau fra loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen.

Hertil kommer, at et højere indfødningsstarifsniveau på DSO-niveau vil kunne modvirke systemets samlede effektivitet ved generelt at tilskynde til tilslutning på TSO-niveau for nye VE-projekter. Det vil stride mod Elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, andet afsnit (første led), der fastslår, at *"den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis [skal] understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter"*.

2.1 Fastholdelse af Energinets indfødningsstarif for DSO-tilsluttede elproducenter vil udgøre diskrimination

Det er Wind Denmarks opfattelse, at en fastholdelse Energinets indfødningsstarif for DSO-tilsluttede elproducenter samtidig med indførelsen af en DSO-niveau indfødningsstarif for DSO-tilsluttede elproducenter, vil udgøre en principiel forskel i metoden og kriterier for tarifferingen af DSO- og TSO-tilsluttede elproducenter. En DSO-tilsluttet producent vil i såfald skulle betale indfødningsstarif for adgang til både DSO- og TSO-nettet, mens en TSO-tilsluttet producent alene skal betale indfødningsstarif til TSO'en. Dette er diskrimination af et DSO-tilsluttet anlæg.

En fortsættelse af denne praksis fra Energinets side vil dermed udgøre diskrimination af DSO-tilsluttede elproducenter og dette vil være i strid med Elmarkedsforordningens artikel 18 stk. 1.

Lovforslaget bør tydeligt opsætte rammerne for dette spørgsmål at undgå diskrimination af DSO-tilsluttede elproducenter også på dette område.

2.2 Et geografisk prissignal indenfor loftet fra Transmissionsafgiftsforordningen

I forhold til lovforslagets hensigt om at indføre et geografisk prissignal til placering af nye VE-anlæg er det Wind Denmarks opfattelse, at indførelsen af et sådant prissignal bliver væsentligt udfordret af den europæiske regulering af indfødningsstariffer i Danmark.

For den store andel af nye VE-anlæg, som fremadrettet vil blive tilsluttet TSO-nettet, er det Wind Denmark opfattelse, at et geografisk prissignal indenfor loftet på 0,9 øre/kWh fra Transmissionsafgiftsforordningen ikke vil bidrage til opfyldelsen af hensigten i lovforslaget. Rambøll har i analyse for Wind Denmark vurderet, at det i perioden frem mod 2030 vil være op imod 40% af nye landbaserede VE-anlæg, der vil skulle tilsluttes TSO-nettet.

Dette perspektiveres ved, at indfødningsstariffen til TSOen i Danmark i dag er på 0,3 øre/kWh og at dette efterlader kun muligheden for at definere et geografisk prissignal på TSO-niveau indenfor et råderum på 0,6 øre/kWh.

Det er Wind Denmarks opfattelse, at lovforslaget bør anerkende disse udfordringer i den europæiske regulering og tydeliggøre, at de udfordringer, som lovforslaget forsøger at adressere med initiativerne i lovforslaget, kun i begrænset omfang vil blive håndteret.

Uden en reel stillingtagen til disse udfordringer frygter Wind Denmark, at reguleringen af adgangen til elnettet i Danmark vil være præget af manglende håndtering af de reelle udfordringer, som udbygningen med vedvarende energi står overfor.

2.3 Indførelse af øvrige nettariiffer for hjælpefunktioner og nettab

Lovforslaget nævner, at elproducenters betalinger til hjælpefunktioner og nettab er undtaget for loftet i Transmissionsafgiftsforordningen, men lovforslaget mangler at anerkende, at metoderne for allokering af denne type omkostninger bør ske efter ens metoder for TSO- og DSO-tilsluttede elproducenter i henhold til Elmarkedsforordningens artikel 18 stk. 1 og kravet om ikke-diskrimination mellem DSO- og TSO-tilsluttede elproducenter.

Det er yderligere væsentligt, at lovforslaget i højere grad tydeliggør, at allokeringen af omkostninger til hjælpefunktioner og nettab sker efter en metode, der anvender ensartede og ikke-diskriminerende kriterier, ligesom at det vil være i strid med det almindelige EU-retlige effektivitetsprincip at anvende en fortolkning af Transmissionsafgiftsforordningen, der udhuler virkningen af forordningens delvise harmonisering af indfødningsstarifferne.

DSO-tilsluttede elproducenters betalinger til hjælpefunktioner og nettab kan derfor ikke anvendes til at omgå hensigten i Transmissionsafgiftsforordningen om at harmonisere indfødningsstarifferne i det indre marked for energi. Betalingerne kan heller ikke anvendes til at sende geografiske prissignaler da disse betalinger skal være fastsat efter ens og ikke diskriminerende kriterier og være relateret til faktiske omkostninger til systemydelse og nettab.

3.0 Indførelse af tilslutningsbidrag

Lovforslaget åbner for indførelsen af tilslutningsbidrag ved tilslutning af VE-anlæg ved en ændring af § 73 stk. 1 pkt. 2. Bemærkningerne i lovforslaget nævner, at lovforslaget åbner for, at netselskaberne og Energinet kan udvikle en metode, som tager højde for de faktiske omkostninger ved tilslutning af vedvarende energi.

Det er Wind Denmarks opfattelse, at et tilslutningsbidrag skal defineres indenfor rammerne af den europæiske regulering og tage hensyn til principperne om omkostningsreflektion og ikke-diskrimination fra Elmarkedsforordningens artikel 18.

Lovforslaget mangler en klar og tydelig gennemgang af konsekvenserne i forhold til elproducenters betaling til det kollektive elnet. Det vil f.eks. være i strid med ikke-

diskriminationsprincippet og muligvis også EU's statsstøtteregler at pålægge enkelte producenter at dække omkostninger til netforstærkning, der også kommer andre producenter til gode.

Det er Wind Denmarks vurdering, at et tilslutningsbidrag defineret indenfor rammerne af den europæiske regulering vil kunne anvendes til finansiering af netkomponenter, som er nødvendige for den faktiske tilslutning af et konkret projekt. Dette kunne f.eks. være nye felter i en netstation, som er nødvendige for tilslutning af et specifikt VE-projekt.

Derudover bør tilslutningsbidraget ikke dække omkostninger til konkrete opgraderinger i det kollektive elnet, som kommer andre til gode. Dette medfører, at omkostninger til forstærkninger af det lokale elnet, som medfører en generel øget overføringsevne i netområdet, ikke bør pålægges det enkelte projekt. Dette vil være i strid med ikke-diskriminationsprincippet, som nævnt ovenfor.

I tarifanalysen udarbejdet af den tværministerielle arbejdsgruppe, hvis rapport politikkerne besluttede udligningsordningen afskaffet på baggrund af angives følgende (side 11):

"Tilslutningsbidraget vil fx kunne indrettes på samme måde som det eksisterende tilslutningsbidrag for forbrugere på DSO-niveau tilsluttet 50 kV og 10 kV nettet, så det netop udgør et bidrag, som ikke nødvendigvis afspejler de faktisk omkostninger til bagvedliggende netudbygninger én-til-én."

Wind Denmark efterlyser en klar stillingtagen til i lovforslaget hvad konsekvensen af afskaffelsen af udligningsordningen er, når det anerkendes i tarifanalysen, som danner baggrund for afskaffelsen af udligningsordningen, at omkostninger til netopgraderinger ikke vil kunne blive dækket fuldt ud af et tilslutningsbidrag. Udligningsordningen sikrede en kollektiv finansiering af omstillingen af det kollektive elnet til grøn omstilling, og med afskaffelsen risikeres det, at forbrugere i områder med høj lokal produktion af vedvarende energi belastes højere end i andre steder i landet.

Lovforslaget angiver i bemærkningerne (side 70), at det ikke er omkostningsægte, at elproducenter ikke betaler for løbende drift og vedligehold af "nødvendige netkomponenter". Wind Denmark efterspørger, at lovforslaget tydeliggør hensigten bag denne bemærkning, og foreslår at bemærkningerne klart og præcist specificerer, hvilke netkomponenter, en elproducent fremadrettet vil kunne betale for driften af.

Uden en tydeliggørelse af denne helt afgørende del af indførelsen af nye producentbetalinger vil fortolkningen af dette være bestemt af netselskabernes og Energinets metoder, hvilket ikke vil være hensigtsmæssigt.

Wind Denmark er tilgængelig for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Søren Klinge
sk@winddenmark.dk

Energistyrelsen
Att. Margit Malmsteen
ens@ens.dk
mrm@ens.dk

Ørstedes hørings svar til lov om elforsyning og forskellige andre love

27. august 2021

Vores ref. CAHNO

Indledningsvis vil vi gerne takke for muligheden for at kommentere på forslaget til lov om ændring af lov om elforsyning og forskellige andre love.

Som udvikler og forbruger af vedvarende energi i Danmark støtter vi op om, at strukturen af tariffene ændres til at blive mere omkostningsægte. Vi foreslår dog, at den konkrete udmøntning af ændringerne rammes ind, så de i højere grad retter sig imod de udfordringer, som der forsøges løst.

For så vidt angår geografisk differentiering af producentbetaling, så finder vi, at rammerne med fordel kunne være skarpere trukket op. Formålet med lovændringen er, at nye produktionsanlæg placeres hensigtsmæssigt i forhold til den eksisterende netkapacitet og de eksisterende forbrugs- og produktionsanlæg. Baseret på et hensyn til administrerbarhed lægges der på distributionsniveau op til at inddele Danmark i nogle grovkornede zoner. Det giver givetvis mening på distributionsniveau, men det bør tilføjes lovforslaget, at hensynet til administrerbarhed – og dermed det saglige grundlag for at indarbejde en sådan løsning i mange tilfælde reelt ikke er tilstede, når vi taler om transmissionsniveau, idet der er færre anlæg, og det er få produktionsanlæg, der selv bestemmer deres placering. Fx er kraftværker allerede placeret nær forbrugscentre ligesom statsligt støttet havvind placeres i udbuddet. Der er heller ingen omkostninger finansieret af udligningsordningen, som skal dækkes. Vi foreslår derfor, at man beskriver i lovbemærkningerne, hvilken effekt der ønskes og forventes på transmissionsniveau, da formålet herfor ikke er åbenlyst for os.

Endelig bør man huske, at enhver stigning i marginalomkostningen til elproduktion vil stille danske produktionsanlæg i en relativt dårligere situation på konkurrencemarkedet for elproduktion i Europa. Det vil alt andet lige betyde en mindre udnyttelse af vindressourcer i Danmark.

For så vidt angår ændringen fra 'køberkategorier' til 'kategorier af netbrugere' finder vi denne naturlig, både i lyset af, at elproduktion også før ændringen har betalt en indfødningsstarif, men også fordi de kollektive netvirksomhedernes tarifprodukter er ved at bevæge sig væk fra hvilket spændingsniveau forbrugsanlægget er tilsluttet til hvilke netrettigheder og hvilke aftaler anlægget har indgået med den kollektive

netvirksomhed. De anmeldte tarifprodukter har både deres stærke og svage sider, men det er positivt, at de kollektive netvirksomheder har mulighed for og tænker i, hvordan det enkelte anlæg kan mindske de omkostninger, det påfører nettet, og selv høste en del af gevinsten.

Vores ref. CAHNO

Som vi læser udkastet til lovændringen, så er forbuddet mod geografisk differentiering af forbrugstariffer derfor også et forbud mod at differentiere alene på baggrund af geografi. Det kunne med fordel fremstå mere tydeligt, at et anlæg, som grundet sin geografi, fx ved indfødningspunktet af havvind, kan bidrage til en omkostningsreduktion for en kollektiv netvirksomhed gennem aftale eller nogle bestemte forbrugsmønstre, kan tilbydes et specifikt tarifprodukt. Et tænkt eksempel kunne være et elektrolyseanlæg, som var placeret mellem en energiø og indfødningspunktet i nettet. Her er geografien afgørende for muligheden for at levere den efterspurgte ydelse, men geografien er ikke grundlaget for opnåelse af tarifrabatten – det er tværtimod det produktionsmønster, som anlægget forpligter sig til. En sådan præcisering bør tilføjes lovforslagets bemærkninger, så det er tydeligt for de kollektive netvirksomheder, hvad der fortsat er indeholdt i et forbud mod geografisk differentierede forbrugstariffer.

Med venlig hilsen
Ørsted

Casper Hvilsted Nørgaard
Senior Regulatory Advisor

CAHNO@orsted.dk
Tlf. +45 99 55 82 83